НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕНЦИКЛОПЕДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ІЗ СЛОВНИКОВОЇ СПАДЩИНИ
Вип. 4

Інж. ШЕЛУДЬКО І. М.

ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИК

ВИРОБНИЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

Відтворення видання 1931 року

КИЇВ–2008

УДК [37+159.9+371.1] (38)
ББК 74 я21+33я21+74.204я21
С 48

Затверджено до друку вченою радою Інституту енциклопедичних досліджень НАН України.
Протокол № 9 від 25 вересня 2008 р.

Інститут енциклопедичних досліджень НАН України започаткував книжкову серію «Із словникової спадщини», покликану здійснити перевидання українських термінологічних словників, створених на початку 20 століття, що нині стали раритетними, а в радянські часи були заборонені й вилучені з ужитку. Оскільки ці словники й донині зберігають наукове та практичне значення, вони сприятимуть виробленню розумних компромісів між прихильниками різних українських термінологічних систем. Це є надзвичайно актуальним в умовах становлення термінологічної системи української мови, очищення її від русизмів, штампів, нехарактерних для її природи форм та зворотів.

Нині читачеві пропонується 4-й випуск серії – «Практичний словник виробничої термінології» інж. І. М. Шелудька.

Видання здійснено у рамках підготовки Енциклопедії Сучасної України

ISBN 978-966-02-5067-3 (серія)
ISBN 978-966-02-5091-8

© Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2008
© Ідея та назва серії «Із словникової спадщини» І. М. Дзюба, М. Г. Железняк

ВСЕУКРАЇНСЬКА АКАДЕМІЯ НАУК
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА
ВІДДІЛ ТЕРМІНОЛОГІЇ ТА НОМЕНКЛЯТУРИ

СЕРІЯ ПРАКТИЧНИХ СЛОВНИКІВ

ВИПУСК 3

Інж. ШЕЛУДЬКО І. М.

ПРАКТИЧНИЙ СЛОВНИК

ВИРОБНИЧОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА ШКОЛА»
ХАРКІВ–1931

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Перший словник із техніки (комунальний) виданий від ВУАН 1928 року, а до цього часу вийшло в світ 7 словників із різних розділів техніки, що становить хіба половину намічених словників. Хутко ростуче поширення українського словника в технічних ділянках серед робітничих мас потребує щоденного порадника в справі українізації виробництва та його мови, а тому гостро вистає потреба в кишеньковому словнику, який би в стислій формі подавав основну фахову термінологію виробництва. Великі словники, що раніше видані, як своїм розміром, так і формою опрацювання, де наведено всі термінологічні матеріяли, а, головне, ціною не завжди приступні широкому робітничому споживачеві. Тому Інститут Мовознавства випускає низку практичних словників, до яких належить і даний виробничий словник.

До виробничого словника заведено, найперше, назви технічних деталів, машин, приладів, потім назви фахових робіт, виробничих процесів, продуктів виробітку та самих підприємств і нарешті назви професій з виробництва. Терміни й назви до словника взято з таких основних циклів техніки: з машинобудівництва, з енергетики, будівництва, транспорту, технології як хемічної, так і механічної та з гірництва.

Щоб зробити словник компактним, основну увагу віддавали тут словам ширшого вжитку з кожної галузі, розраховуючи на робітника, техніка й тільки почасти на вузького спеціяліста. Терміни взято з видрукуваних та виготовлених уже словників – комунального, загально-технічного, електротехнічного, механічного, мануфактурного, мірництва, будівельного, транспортового, керамічного, шкіряного, цукрового та гірничого. Крім того, понад 15 % додано нових слів із тих розділів техніки, до яких ще не виготовлено словників. Перелік додаткових джерел подано далі.

Відмінно проти попередніх словників у виробничому словнику дотримано нового правопису, тоді як видані раніше словники вийшли за старим правописом, а це внесло значну кількість правописних новин, особливо до правопису чужих слів.

У наслідок дослідчої роботи над термінологією знайдено де-де влучніші, відповідніші українські назви, кількість яких становить не більше як 1 %. У практичному словнику ці нові термінологічні назви подано на першому місці. А тому, що подані раніше терміни потрапили вже до видрукуваних книжок, набули певного поширення, то в словнику на другому місці ми подаємо й старі назви; не рекомендовані ж до вжитку замкнено в квадратові дужки. Коло термінів давнішої ухвали подано скорочену позначку того словника, в якому подано цей термін (розшифрування позначок поміщено далі).

Щоб заощадити обмежене місце в словнику на оригінальну термінологію, довелося пристати на деякі спрощення. Так, вміщено до словника переважно тільки однослівні терміни, а залежні терміни звичайно розбивали на складові частини й подавали їх кожен на своєму місці за абеткою. Із двослівних термінів подано тільки ті, що в українській мові мають розв'язання одним словом, або хоч і двома словами, але так, що не відповідають літеральному перекладові обох частин; напр. крім «сахарный – цукровий» подаємо «сахарный завод – цукроварня». Це будуть переважно назви виробень, фабрик, машин, верстатів, цехів, відділів тощо, – такі слова ми звичайно подаємо не тільки при відповідних іменниках, а й при прикметниках, коли вони є окремо в реєстрі. Двослівними подано також ті терміни, що вживані в техніці тільки в двослівній формі – напр. «ласточкин хвост» (врубка).

Серед граматичних форм перевагу ми віддавали іменникам, бо вони саме є назви важливіших термінологічних категорій. Прикметники подано тільки ті, що входять до складу зложених двослівних термінів. Коло прикметників звичайно подаємо в дужках, як пояснення, один–два іменники, в сполуці з якими вони становлять фахові двослівні терміни. Пояснення іноді подаємо й коло деяких інших слів, щоб підкреслити певне застосування їх у техніці чи на виробництві.

Коли російське слово має кілька застосувань, для кожного з яких українська мова має відмінні назви, то ці окремі застосування позначено окремими цифрами, а коло них подано або приклад, який пояснює дане застосовання, або позначку тієї науки, в якій саме цей термін уживається з певним значенням (перелік скорочень наук наведено далі), або нарешті подано синонімічну російську назву; до того ж першими ставимо загальні назви, а далі вужчі застосовання. Напр. **Вставка** – 1) (*предмет*) – уставка; 2) (*процесс*) – уставля́ння; 3) (*стекла*) – скління; 4) (*замка в своде*) – зво́рювання.

Коло деяких чужих слів подано розв'язання як українські, так і чужомовні, даючи на добір читачеві взяти чи свій, чи чужоземний термін; українські назви, звичайно, поставлено на чільне

місце, крім тих випадків, коли вони не цілком точно відповідають змістові поняття; тоді їх ставимо на другому місці, як можливі варіянти.

Дієслівні прикметники в українській мові майже завжди мають видові форми – доконану й недоконану; у фахових словниках їх подано скрізь обидві. У практичному ж словнику, щоб зменшити обсяг його, та розраховуючи на те, що читач буде достатньо обізнаний на елементах української граматики, ми подаємо тільки одну, здебільшого недоконану, залишаючи самому читачеві створити доконану. Напр., «выбелка – убілювання, убілення», подаємо тільки «убілювання»; «задерновка» подаємо тільки «задернува́ння» тощо. Дві форми подано там, де є одна скорочена форма, а друга з закінченням на «ння», чи «ття» – щоб передати відтінок протяжности дії, процесу – напр. «запуск (*мотора*) – за́пуск(-ку)», «запуска́ння», «загиб – загин(-ну)» і «загина́ння», «усадка (*бетона*) – зступ(-пу)» і «заступа́ння» тощо.

Коли на розв'язання українською мовою російського терміна подано двоє слів, то це визначає синонімічність, рівноправність їх обох; треба тільки відрізнити слова з позначками коло них, що їх, як раніше сказано, подано тільки як колишні, подані в інших словниках проєкти, змінені нині на відповідніші терміни, ще й подані на першому місці.

Слів, зложених з «одно, -двух, -трех, -четырех» – (напр. «одноэтажный, двухстворчатый»), або з «не» (напр. «нерастворимый, неуравновешенный, негорючий») – в словнику не подано, бо їх утворити дуже просто через додавання до відповідних слів «одно, -дво, -три, -чотири», або «не» (напр., «одноповерховий», «двопільний», «нерозчинний»). Як виняток, подано ті із зазначених зложених слів, що вживаються в техніці тільки як зложені, напр. «односторонний (*подвес*)», «односрезный», «одноколейка» тощо.

З філологічного боку словник переглянули на літери А–М – К. Буйний і Н–Я – М. Любинський.

8-го липня 1930 року. Упорядник сл-ка інж. *Ів. Шелудько.*

І. Реєстр використаних українських джерел з умовними скороченнями їх.

БдС	Словник будівельної термінології – проф. Булда. Інститут Мовознавства. 1930 року. Том XVIII.
Гір	Гірничий словник. Інститут Мовознавства (рукопис).
Км	Словник технічної термінології. Комунальне господарство. К. Туркало, В. Фаворський. Том І. 1928 р. ІУНМ.
Кер	Словник технологічний. Кераміка (рукопис).
Лх	Словник технічної номенклятури. Мануфактурні виробництва – проф. Ф. Лоханько. ІУНМ. Том XIV. 1928 року.
СМТС	Словник механічної термінології. Силовні. ІУНМ. Том XV. 1929 р.
ТрхЗ	Словник технічної термінології. Мірництво. Інж. Ю. Трихвилів та І. Зубков. ІУНМ. Том XIX. 1930 року.
Цкр	Словник цукрової промисловости (рукопис).
Шлд	Словник технічної термінології. Електротехніка. Інж. І. Шелудько. Том. XVI. ІУНМ. 1928 р.
Шк	Словник технологічної термінології. Шкіра (рукопис).
ШС	Словник технічної термінології. Загальний. Інж. І. Шелудько та інж. Садовський. Том XII. ІУНМ. 1928 р.

ІІ. Реєстр додаткової використаної технічної літератури, крім зазначених словників

1. «Амторг» – Справочник американской промышленности и торговли 1930 г.
2. А с т р ю к М. – Автомобиль. Ч. I и II. Гостехиздат. 1929, стр. 348 + 224.
3. Б а у е р Ф. – Руководство для наборщиков. Гиз. М.—Л. 1930, стр. 400.
4. Д е б у К. – Курс сельскохозяйственной технологии. Ч. I. и II. Гиз. 1926 и 1927, стр. 312 + 300.
5. Ж е н д з я н инж. – Доменное производство.

6. К и р о в А. проф. – Техническая аппаратура винокуренного производства ВСНХ. Москва, 1929 г., стр. 212.
7. Л а у б е р т Ю. проф. – Фотомеханические процессы. М.—Л. 1930, стр. 462.
8. Материалы и оборудования для каменноугольной промышленности Донбаса. Справочник – ценник. Изд. Донугля. 1928, стр. 688.
9. Н а с к е К. – Цементное производство «Макиз». 1928, стр. 396.
10. П е с о ц к и й Н. инж. – Справочная книга по лесопромышленному делу. Изд. «Мысль». 1925 г., Ленинград, стр. 396.
11. П е с о ц к и й Н. инж. – Мебельное дело. Моск. Акц. Изд. Общество. 1929, стр. 208.
12. П е с о ц к и й Н. инж. – Столярное ремесло. Моск. Акц. Изд. Общество. 1928, стр. 176.
13. П е с о ц к и й Н. инж. – Мебельное дело. Стр. 210.
14. Центральное Правление «Гомзы» – Квалификация работ слесарно-медницких и жестяночных; стр. 20, 1928.
15. Центральное Правление «Гомзы» – Квалификация слесарных и заклепочных работ; 1928 г., стр. 64.
16. Центральное Правление «Гомзы» – Квалификация работ на металлообрабатывающих станках. 1928 г., стр. 104.
17. Центральное Правление «Гомзы» – Квалификация металлургических и относящихся к ним работ. 1928 г., стр. 72.
18. Центральное Правление «Гомзы» – Квалификация работ котельно-мостовых, судновых и др. металлических конструкций. 1928 г., стр. 52.
19. Ш е х т е р л е Э . – Экстракционные аппараты. Изд. НТУ ВСНХ. 1929 г., стр. 110.

III. Пояснення скорочень.

Авио	Авиация.	*Пряд.*	Прядильное производство.
Авто	Автомобилизм.	*Радио*	Радиотехника.
Бонд.	Бондарное дело.	*Речн.*	Речной транспорт.
Бум.	Бумажное дело.	*Сапож.*	Сапожное ремесло.
Вин.	Винокурение, виноделие.	*Сахар.*	Сахарное производство.
Геод.	Геодезия.	*Ситц.*	Ситцепечатание.
Геол.	Геология.	*Слес.*	Слесарное дело.
Гидр.	Гидротехника.	*Соб.*	Собирательное название.
Горн.	Горное дело.	*Спич.*	Спичечное производство.
Жел.-дор.	Железнодорожное дело.	*Стек.*	Стекольное дело.
Каменщ.	Каменщичье ремесло.	*Столяр.*	Столярное дело.
Керам.	Керамика.	*Стр.*	Строительное искусство.
Кино	Кинематография.	*Сель.-хоз.*	Сельсько-хозяйственное машиностроение
Кожев.	Кожевенное дело.		
Кузн.	Кузнечное ремесло.	*Суд.*	Судостроительное дело.
Лесн.	Лесопильное дело.	*Текст.*	Текстильное дело.
Лит.	Литейное дело.	*Телегр.*	Телеграфия.
Литогр.	Литография.	*Телеф.*	Телефония.
Мат.	Математика.	*Теплот.*	Теплотехника.
Метал.	Металлургия.	*Техн.*	Техническое название.
Мех.	Механика.	*Технол.*	Технология.
Мор.	Морское дело.	*Типогр.*	Типографское дело.
Муком.	Мукомольное дело.	*Торф.*	Торфяное дело.
Неизм.	Неизменяемое слово.	*Уменш.*	Уменшительное название.
Пив.	Пивоварение.	*Фото*	Фотография.
Плотн.	Плотничное дело.	*Хим.*	Химия.
Пож.	Пожарное дело.	*Электр.*	Электротехника.

А

Абажур – дашо́к(-шка́), абажу́р(-ра).
Абажуродержатель – дашкоде́ржавка, дашкова́ де́ржавка.
Абапол, обапол – оба́піл(-пола), оба́пілок (-лка).
Абзац (*типогр.*) – у́ступ(-пу), абза́ц(-цу).
Абрис (*литогр.*) – о́брис(-су), за́рис(-су).
Абсорбер – вбира́ч(-ча́), абсо́рбер(-ра).
Абсорбция (*света, энергии*) – вбира́ння, абсо́рбція.
Аванбек – 1) (*клюв, перед. часть фермы*) – переді́ок(-дка́); 2) (*передний фасад быка*) – биково́ чоло́ аванбе́к(-ка).
Аванкамера – аванка́мера.
Авиационный (двигатель) – авіяці́йний.
Авиэтка – авіе́та.
Авралить (*мор.*) – авра́лити.
Автобус – авто́бус(-са).
Автовоз – автові́з(-во́за).
Автогенный (*шов, сварка*) – автоге́нний.
Автогенщик, автогенный резчик – автоге́нник(-ка).
Автоклав – автокля́в(-ва).
Автомат – автома́т(-та).
Автоматический, автоматически действующий – самочи́нний, автомати́чний.
Автоматная (*автоматное помещение*) – автома́тня.
Автомобилист – автомобіліст(-ста).
Автомобиль – автомобіль(-ля).
Авторегулировка, -рование – самореґулюва́ння, самореґуля́ція.
Автотипия (*литогр.*) – автоти́пія.
Автотранспорт – автотра́нспорт(-ту).
Автотрансформатор – автотрансформа́тор(-ра).
Аггломерат – скупня́к(-ку), аґльомера́т(-ту).
Агитатор (*ила, раствора*) – збу́рювач(-ча), аґіта́тор(-ра).
Агитация – збу́рювання, аґіта́ція.
Адсорбент – адсорбе́нт(-ту).
Ажурный – 1) (*барежевый – текст.*) – ажу́рний; 2) (*о кладке – строит.*) – розі́рчастий.
Азокраситель (*текст.*) – азобарвни́к(-ка).
Азот (*хим.*) – азо́т(-ту).
Азотосодержащий (*о веществе*) – азотовмісний.
Акаренок (*каменщ.*) – полу́бочок(-чка), полубо́чка (*ШС*).
Аккумулятор (*электр., тепла*) – акумуля́тор(-ра).
Акселератор (*авто*) – акселера́тор(-ра).
Актинометр – актино́метр(-тра).
Акустический (*сигнал, испытание*) – акусти́чний, слухови́й.
Алебастр (*строит.*) – алеба́стер(-стру);
а. покрывать – алябаструва́ти.
Алеурометр (*мук.*) – алевро́метр(-тра).
Алидада (*геод.*) – алідада, альгідада (*ШС*).
Алкоголометр – алькогольо́метр(-тра), спиртомір(-ра).
Аллигатор (*замок ремня*) – аліґа́тор(-ра).
Алмаз (*для бурения*) – діяма́нт(-ту);
а. стекольщичий – діяма́нт-склоріз(-за).
Альбумин (*технол.*) – альбумі́н(-ну), альбуміна (*ШС*).
Альтернатор – альтерна́тор(-ра).
Альтиметр – висотомір(-ра), вишиномір (-ра) (*Трхз*), альти́метр(-тра).
Алюминиевый (*выпрямитель, провод*) – алюмінійний.
Алюминий – алюмі́ній(-нію).
Амальгама (*сортучка*) – амальґама, живосрібина.
Амальгаматор – амальґама́тор(-ра), живосрібник(-ка).
Амбар – 1) (*общее название*) – комо́ра; 2) (*для зерна*) – шпихлір(-ра́), пашенна комо́ра.
Амбразура – 1) (*общее название*) – амбразу́ра; 2) (*оконная*) – загли́бина, амбразу́ра.
Амбус – 1) (*общее название*) – шпера́к(-ка́) плеска́тий; 2) (*сапожный*) – натира́чка.
Амбушюр(а) (*телеф.*) – ріжо́к(-жка́).
Американка (*тип. машина*) – америка́нка.
Амортизатор – гамівни́к(-ка́), амортиза́тор (-ра), (у)гамівни́к (*ШС*).
Ампервиток (*электр.*) – амперозві́й(-зво́ю).
Амперметр – ампермéтр(-тра).
Анализ – аналіза.
Анализатор – аналіза́тор(-ра).
Анастигмат (*фото*) – анастиґма́т(-та).
Ангар – анґа́р(-ру).
Ангоб (*поливка*) – поли́вка.
Анемометр – вітромір(-ра), анемо́метр(-тра).
Анемоскоп – вітровка́з(-за), анемоско́п(-па).
Анилин – анілі́н(-ну), аніліна (*Лх*).
Анкер – 1) (*общее название*) – а́нкер(-ра); 2) (*для скрепления*) – я́кір (я́кора).
Анод (*электр.*) – ано́д(-да).
Антенна – анте́на.
Антикатод (*электр.*) – протикато́д(-да), антикато́д(-да).
Антифрикционный (*сплав, заливка*) – протитертьови́й, антифрикці́йний.
Антрацит – антраци́т(-ту).
Антресоль (*полуэтаж*) – антресо́ля.
Аншпуг (*стяг, запруга*) – воротúло, за́крутень(-тня) (*БдС*).

Апланат (*фото*) – апланáт(-та).
Апофиза (*жилы*) – пáросток(-стка), апофíза.
Апохромат (*фото*) – апохромáт(-та).
Аппарат – апарáт(-та);
а. воздуходувный – апарáт повітродýвний, повітродýв(-ва), повітродмýхало (*ШС*);
а. выпарной, -рочный – а. випарни́й, випарни́к(-ка́);
а. высевной – а. висівни́й, висівни́к(-ка́);
а. заличной – заличківни́к(-ка́);
а. месильный, месилка – а. міси́льний, міси́лка;
а. множительный – а. мно́жний, мно́жник(-ка);
а. намоточный – а. намóтувальний, витýшка;
а. режущий – а. рíзальний, різáк(-ка́);
а. сушильный – а. суши́льний, сушни́к (-ка);
а. сшивательный – а. зшива́льний, зшивни́к(-ка́).
Аппаратная (*аппаратное помещение*) – апарáтня.
Аппаратчик – апарáтник(-ка).
Аппретура – 1) (*процесс*) – апретува́ння, апретýра (*ШС*); 2) (*предмет*) – апрéт(-ту).
Аппретурщик, аппретировщик, -ца – апретýрник(-ка), апретýрниця.
Апрециатор (*муж.*) – клейкомíр(-ра), апреція́тор(-ра).
Аргентотипный (*фото*) – аргентоти́повий.
Ардометр – ардóметр(-тра).
Ареометр – ареóметр(-тра).
Арифмометр – аритмóметр(-тра).
Арка – лук(-ку), áрка.
Аркада – многолýк(-ку), аркáда.
Арканзас (*литогр.*) – арканзáс(-са).
Аркограф – лукори́с(-са).
Аркометр – лукомíр(-ра), кривомíр(-ра).
Арматура – ришту́нок(-нку).
Арматурщик – ришту́нник(-ка).
Армировка, -рование (*строит.*) – ришту́нкува́ння.
Арочный – луковúй, áрковий.
Арретир, арретирное устройство – затри́мник(-ка), аретúр(-ра).
Артезианский (*колодец, вода*) – артезíйський.
Артельщик – артíльник(-ка).
Архитектор – архітéкт(-та).
Архитрав (*строит.*) – архітрáв(-ву).
Аршинник (*дрова*) – аршúнки(-нок).
Асинхронный (*двигатель*) – асинхрóнний.
Аспид (*стр. материал*) – шúфер(-ру).
Аспидный камень (*кож. инструмент*) – лупакíвка.
Аспиратор – аспірáтор(-ра).
Ассенизатор – асенізáтор(-ра).
Астазирующий (*магнит*) – астазува́льний.
Астигмат (*фото*) – астиґмáт(-та).
Астролябия – астроля́бія.
Асфальт – асфáльт(-ту).
Асфальтировка, -рование – асфальтува́ння.
Асфальтировщик, асфальтер – асфальтя́р (-ра́).
Асфальтщик – асфáльтник(-ка).
Ателье – робíтня, ательé.
Атлас (*текст.*) – отлáс(-су).
Атмометр – атмóметр(-тра).
Атмосферный, -рический (*осадок, давление*) – атмосфéрний.
Ахтерлюк (*мор.*) – ахтерлю́к(-ка), засíк(-ка) гузови́й.
Ахтерштевень (*мор.*) – ахтерштéвень(-вня), ба́бка гузова́.
Аэратор (*механ. окислитель*) – обвíтрювач (-ча), аерáтор(-ра).
Аэрограф – 1) (*технол.*) – фарбопри́скавка; 2) (*авио*) – аерóграф(-фа).
Аэрографщик, -ца – фарбоприскáч(-чá), фарбоприскáчка.
Аэродром – аеродрóм(-му).
Аэромаяк – аеромая́к(-ка́).
Аэрометр – повітромíр(-ра), аерóметр(-тра).
Аэронавт – повітроплáвець(-вця), аеронáвт (-та).
Аэроплан – аеропля́н(-на), літáк(-ка́).
Аэростат – аеростáт(-та).
Аэрофотосъемка – аерофотоздіймáння.

Б

Баба (*строит.*) – бáба.
б. (*небольших размер. с ручкой*) – дóвбня.
Бабитовый (*вкладыш, заливка*) – бабíтовий.
Бабка (*токарного станка, шпренгеля*) – бáбка.
Бабошник – напáльок(-лька), напáлько (-лька) (*БдС*).
Багаж – багáж(-жу́).
Багажник – багáжник(-ка).
Баггер (*землечерп. машина*) – бáгер(-ра).
Багет – багéта.
Багетчик – багетя́р(-ра́).
Багор – 1) (*общее название*) – очéпа; 2) (*с зубьями*) – óсті (óстів).
Бадейка (*для ручного водоотлива*) – цéбрик(-ка).
Бадейщик (*рабочий, нагруж. бадью*) – цебéрник(-ка).
Бадья (*для воды, руды*) – цéбéр(-бра́) (*на воду, на руду*).

Базис, база (*геод.*) – ба́за.
Байонетный (*о раме*) – багнетува́тий.
Байпасс – байпа́с(-су).
Бак – бак(-ка).
Бакаут – ґваяк(-ку́), бака́вт(-ту) (*ШС*).
Бакен (*речн.*) – плава́к(-ка́).
Бакштаг (*мор.*) – ото́са.
Бакштов – бакшто́в(-ва).
Балансир – 1) (*в весах, машине*) – коро́мисло; 2) (*в мостах*) – рівнова́жник(-ка).
Балансировка (*штанг*) – зрівнова́жування.
Балата (*технол.*) – баля́та.
Балда (*большой молот*) – до́вбня залі́зна, мо́лот(-та) (*ШС*).
Балка – трям(-ма).
Балкон (*строит.*) – балько́н(-ну).
Балласт – 1) (*общее название*) – баля́ст(-сту); 2) (*для суден, воздухопл.*) – саву́р(-ру).
Баллон – бальо́н(-на).
Баллюстрада (*балясник*) – балюстра́да.
Балочный (*о перекрытии*) – трямови́й.
Балясина – баля́са.
Балясник (*токарь*) – баля́сник(-ка).
Бандаж – 1) (*колеса, рамы*) – ши́на; 2) (*проволочный*) – по́в’язь(-зі).
Бандайзен (*керам.*) – склопро́бник(-ка).
Банить (*трубки котла*) – ба́нити.
Банка – 1) (*сосуд*) – ба́нка; 2) (*мель*) – жбир (-ру).
Банкаброш – банкабро́ш(-ша).
Банкаброшник, -ца – банкабро́шник(-ка), банкабро́шниця.
Банкаброшный отдел – банкабро́шня.
Банкет (*насыпи, тип платформы*) – банке́т (-ту), ви́ступка (*ШС*).
Банник – ба́нник(-ка).
Баночник (*керам.*) – сло́їчник(-ка).
Бант (*речн.*) – на́шивка, бант(-та) (*ШС*).
Баня – 1) (*помещение*) – ла́зня; 2) (*для охлаждения*) – охоло́дник(-ка); 3) (*для нагревания*) – огрівни́к(-ка́).
Барабан – 1) (*общее название*) – бараба́н (-на); 2) (*цилиндр – в вороте, лебедке*) – бара́н(-на́); 3) (*тамбур купола*) – підба́нник(-ка).
Барабанщик, -ца (*квалификация рабочего*) – бараба́нник(-ка), бараба́нниця.
Баран (*клапан, захлопка в камине*) – бара́но́к(-нка́).
Барашек, баранчик (*гайка*) – бара́нчик (-ка), баране́ць(-нця́).
Барбатер (*в сатураторе*) – барбате́р(-те́ра).
Барботировать – барботува́ти.
Барда (*винок.*) – ба́рда.
Бардяной (*приемник*) – бардови́й.
Баржа – ба́ржа.
Барка – 1) (*речн.*) – ба́рка; 2) (*текст.*) – коро́бка, я́щик (*ШС*).
Баркас – 1) (*речн.*) баркас(-са); 2) (*гашпиль*) – бара́н(-на́) чинба́рський, га́шпіль (-ля).
Барограф – баро́граф(-фа).
Барометр – баро́метр(-тра).
Барс (*деревянный молот*) – до́вбня.
Барсовка (*текст.*) – барцьо́шка.
Бархат (*текст.*) – оксами́т(-ту).
Барьер – бар’є́р(-ра).
Басинетщик, -ца (*текст.*) – басине́тник (-ка), басине́тниця.
Басон (*текст.*) – ґальо́н(-ну).
Басонщик, -ца – ґальона́р(-ря́), ґальона́рка.
Бассейн – 1) (*резервуар*) – басе́йн(-на,-ну); 2) (*водоем*) – водо́йма; 3) (*реки*) – сто́чище.
Бастование (*сукна*) – пропа́рне щіткува́ння, бастува́ння.
Батан (*текст.*) – ля́да.
Батарейная (*помещение*) – батері́йня.
Батарея – батері́я.
Батометр – бато́метр(-ра), глибиномі́р(-ра) (*ШС*).
Батопорт, ботопорт – бра́ма доко́ва.
Бахрома – торокй́(-кі́в), торо(ч)кй́(-кі́в) (*ШС*).
Бахромщик, -ца – торочі́й(-чі́я), торочі́йка.
Бахтарма (*кожев.*) – бутурма́.
Башенный (*охладитель*) – вежо́вий.
Башмак – 1) (*общее название*) – черевй́к (-ка); 2) (*подкладка под рельс. рейку*) – пі́дкладень(-дня); 3) (*скользящий для токособирания*) – по́ковзень(-зня); 4) (*сваи*) – за́ківка.
Башмачник – 1) (*кожев.*) – черевй́чник(-ка); 2) (*жел.-дор.*) – кли́нник(-ка).
Башня, вышка – ве́жа.
Бегун (*верхний жернов*) – верхня́к(-ка́).
Бегунок (*в паровозе*) – бігуне́ць(-нця́).
Бегунщик (*квалиф. рабочего*) – нако́тник (-ка).
Бегуны (*технол.*) – нако́ти(-тів).
Безваттный (*ток*) – нева́тний, неробо́чий.
Безвредность (*работы*) – нешкі́дність(-ности).
Бездействие (*механизма*) – не́чин(-ну).
Бездействующий (*пост, аггрегат*) – нечи́нний.
Бездымный (*о сгорании*) – бездй́мний.
Беззольный (*о топливе*) – безпо́пільний.
Безиндукционный (*ток, цепь, нагрузка*) – неіндукці́йний.
Безличина (*кожев.*) – безличко́вина.
Безмен (*рычажные весы*) – бе́змін(-на).
Безопасность (*работ, обслуживания*) – безпе́ка, безпе́чність(-ности).

Безотвальный (*плуг*) – безполичко́вий.
Безраскосный (*о ферме, конструкции*) – безкосце́вий.
Безрельсный, -совый (*о дороге*) – безрейко́вий.
Безударный (*о включении*) – безуда́рний.
Безымянка (*доска*) – безіме́нка.
Беление (*текст.*) – біління, бі́лення (*ШС*).
Белила – біли́ло;
б. свинцовые – бля́йвас(-су).
б. цинковые – ци́нквас(-су).
Белильщик, -ца – 1) (*тканей*) – бліха́р(-ря́), бліха́рка; 2) (*изготов. белила*) – біля́р(-ра́), біля́рка.
«Беличье колесо» (*тип электр. соединения*) – вевірко́ве ко́лесо.
Белокалильный (*жар*) – бі́лий.
Белопишущий (*аппарат*) – білопи́сний.
Бельевой (*шкаф, ткань*) – білизня́ний.
Бель-этаж – по́верх(-ху) кра́сний, бель-ета́ж (-жу) [дру́гий по́верх (*ШС*)].
Беляк (*кожев.*) – білю́х(-ха́), біля́к(-ка́) (*ШС*).
Бензин – бензи́н(-ну), бензи́на (*ШС*).
Бензиновоз – бензинотя́г(-га).
Бензоловоз – бензольотя́г(-га).
Бензоловый завод – бензольодестиля́рня.
Бергмановская трубка (*электр.*) – Бе́ргманівська тру́бка.
Бергштрих (*геод.*) – спадори́ска.
Бердо (*текст.*) – блят(-та).
Бердовщик, -ца – блятівни́к(-ка́), блятівни́ця.
Бердовязальная мастерская – бляторо́бня.
Берегоукрепительный (*о сооружении*) – берегокрі́пний.
Береза – 1) (*название породы*) – бере́за; 2) (*как строит. материал*) – бере́зина.
Берест – 1) (*название породы*) – бе́рест(-та); 2) (*как строит. материал*) – берести́на.
Береста (*березовая кора*) – луб(-бу) бере́зовий.
Берма (*насыпи*) – бе́рма, ви́ступка (*ШС*).
Беседка (*строит.*) – альта́нка.
Бесклапанный (*двигатель*) – безхлипако́вий.
Бесконечный – 1) (*математ.*) – безконе́чний; 2) (*канат, лента, цепь*) – безкінце́вий;
б. винт – шнек(-ка).
Беспалубный (*о судне*) – безпа́лубний.
Беспередковый (*плуг*) – безколішне́вий.
Бесплатный (*проезд, провоз*) – безпла́тний.
Беспроволочный (*телеграф, телефон*) – бездрото́вий.
Бессемерование – бесемерува́ння.
Бессемеровский (*чугун*) – бесеме́рівський.
Бессортный (*о доске*) – безсорто́вий.
Бетон – бето́н(-ну).
Бетонировать – бетонува́ти.
Бетонизатор – бетонізáтор(-ра).
Бетономешалка – бетономіша́лка.
Бетонщик – бетоня́р(-ра́).
Бетоньерка – бетоня́рка.
Бечевка – мо́туз(-за,) мото́узка, бичі́вка (*ШС*).
Биде – бідé (*неизм.*).
Бидон – 1) (*общее название*) – балца́нка; 2) (*только для керосина*) – гасни́ця, гасівни́ця.
Билетный (*компостер*) – квитко́вий.
Било – 1) (*общее название*) – бия́к(-ка); 2) (*пластина ударная, кулак*) – бич(-ча́).
Бимс – биндю́г(-га́) [бендю́г(-га́) (*ШС*)].
Бинарный (*электролит*) – двоїстий.
Бинокль – біно́кль(-ля).
Биплан – двокри́л(-ла), біпля́н(-на).
Бирка – би́рка, карбі́вка.
Бисквит (*незаглазур. полуфабрикат*) – неполи́в’яне(-ного).
Бительная машина (*текст.*) – товкмаки́ (-кі́в).
Бить – 1) (*ударять*) – би́ти; 2) (*текст.*) – товкма́чити; 3) (*каныпель*) – сухозло́тиця.
Бифилярный (*подвес, обмотка*) – двонитко́вий, біфіля́рний.
Благонадежность (*месторождения*) – надійність(-ности).
Благородный (*металл*) – доброро́дний.
Бланширование – бляншува́ння.
Бланшировщик – блянша́р(-ря́).
Бленда (*рудничный фонарь*) – бли́мавка, бле́нда.
Бленкер (*сигнализ.*) – бле́нкер(-ра).
Блиндажный (*горн.*) – бліндáжний.
Блок – бльок(-ка).
Блокарь, блоковщик – бльока́р(-ря́).
Блокировка – 1) (*система*) – бльокі́вка; 2) (*процесс*) – бльокува́ння.
Блокировочный (*аппарат, пост*) – бльоківни́й.
Блонд (*сахар.*) – бльонд(-ду).
Блочный (*подвес, лампа*) – бльочко́ви́й.
Блуждающий (*поток, волна*) – мандрівни́й [блудни́й (*Трх3*)].
Блюдечко (*керам.*) – блю́дечко.
Блюдо – 1) (*керам.*) – блю́до; 2) (*поддон жернова*) – стябло́.
Бляха (*медные листы*) – бля́ха.
Бобина – шпу́ля.
Бобышка – прили́вок(-вка).
Боек (*молотка*) – клю́па.
Бой – 1) (*текст.*) – ви́бій(-бою); 2) (*посуды,*

рафинада) – бій(бо́ю); 3) (*строит. материала*) – зла́мки(-ків).
Бойщик (*камня*) – дробá́р(-ря́).
Боковина (*в молотке*) – боковúна.
Бойка – 1) (*разбивание камня*) – дроблíння, дро́блення; 2) (*свай*) – забива́ння.
Бо(у)ксование – буксува́ння.
Болван, чурбан (*дерева*) – оцу́пок(-пка).
Болванка – 1) (*общее название*) – на́дібок (-бка); 2) (*только литая*) – вилúванець (-нця).
Болометр – больо́метр(-тра).
Болонь, заболонь (*порок дерева*) – біль(-лі).
Болотник, болотняк (*лесной материал*) – болотня́к(-ка́, -ку́).
Болт – прогóнич(-ча).
Болталка (*керам.*) – бóвталка.
Болтанка (*прыск*) – бóвтанка.
Болтень (*для размеш. болтанки*) – бовт(-та).
Болтовой (*о соединении*) – прогóничний.
Болтовщик (*нажимальщик*) – прогóничник(-ка).
Болтоделательный (*цех*) – прогоничорóбний.
Болторез, винторез – ґвинторíз(-за).
Большегрузный (*вагон*) – великовантáжний.
Бомба калориметрическая – бóмба кальориметрúчна.
Бомза (*керам.*) – бóмза.
Бондарня, бочарня – бондáрня.
Бондарь, бочар – бóндар(-ря).
Бонитет (*лесн.*) – бонітéт(-ту).
Бонитировка – бонітува́ння.
Бордюр – окрáйок(-йка), берегú(-гíв) (*БдС*).
Бормашина – свердля́рка.
Борны (*электр.*) – притискачí(-чíв), притискáч(-чá) (*един.*).
Боров – 1) (*горизонтальный*) – лежáк(-кá); 2) (*вертикальный*) – кóмин(-на).
Боровок (в *топке*) – перевáл(-ла).
Бородок – 1) (*инструмент*) – пробóєць (-бíйця); 2) (*бородка ключа*) – борíдка.
Бороздильник (*сель.-хоз.*) – рáло.
Бороздка (*углубление*) – борозéнка, рівначóк(-чкá).
Бороздник – борознúк(-кá).
Бороздчатый (с *нанесенными бороздками*) – борознúстий.
Борт – 1) (*общее название*) – борт(-тá); 2) (*судна*) – óблавок(-вка); 3) (*борты кожев.*) – прúшви(-шов).
Бот (*инстр.*) – бот(-та).
Ботинки (*кожев.*) – полýботки(-ткíв).
Бочар, бондарь – бóндар(-ря).
Боченок – барúло.
Бочка – бóчка.
Бочкообрезной (*о пиле*) – бочкообрізнúй.
Бра – настíнник(-ка) ля́мпóвий, лямпонастíнник(-ка), бра.
Брагоперегонный (*аппарат*) – брагоперегíнний.
Бражка – бráжка.
Брак – 1) (*негодный материал*) – брак(-ку); 2) (*изъян*) – ґандж(-джу).
Бракет – 1) (*бра*) (*электр.*) – настíнник ля́мпóвий, лямпонастíнник(-ка); 2) (*жел. судна*) – нарíжниця, бракéт(-та).
Браковщик – браківнúк(-кá);
б. счетчик (*кожев.*) – ґанджáр(-ря́) облíчувач(-ча).
Брандмауэр, брандмаурная стена – противогнéвúк(-ка), противогнéвий мур (*ШС*).
Брандспойт – випрúскувач(-ча).
Брашпиль – крут(-та) позéмний.
Бревенник (*круглый лес*) – колóддя.
Бревенчатый (*о сооружении*) – рýблений.
Бревно – колóда.
Брезент (*текст.*) – брезéнт(-ту).
Брек (*авто*) – брек(-ка).
Брекватер (*волнолом*) – хвилерíз(-за), брекватéр(-ра).
Бремсберг – брéмсберґ(-ґу).
Бренгауз – горнівня.
Брешь (*пролом в стене*) – пролíм(-лóму), вúлім(-лому) (*ШС*).
Бригада – бригáда.
Бригадир – бригáдник(-ка).
Бризантность (*взрыв. веществ*) – розсáдність(-ности), бризáнтність(-ности).
Брикет – брикéт(-ту).
Брикетировка, -вание – брикетува́ння.
Брикетировщик – брикетівнúк(-кá).
Бритва – 1) (*общее название*) – брúтва, голúця (*ШС*); 2) (*кожев.*) – бíлик(-ка).
Бровка (*откоса, полотна*) – кант(-та, -ту), бровка.
Броневик – 1 (*общее название*) – пáнцерник(-ка); 2) (*автомобиль*) – автопáнцерник(-ка).
Бронепароход – панцеропла́в(-ва).
Бронепоезд – панцеропóїзд(-да, -ду).
Бронза – спиж(-жу).
Бронзировка, -вание (*оттисков*) – спижува́ння.
Бронзировщик – спижува́льник(-ка).
Бронзолитейщик – спижоливáрник(-ка).
Броня – пáнцер(-ра).
Бросальщик – кúдальник(-ка).
Бросовой (*материал*) – покидúй.
Бросок (*пламени из топки*) – кидь(-ді).
Брошюровка, -рование – брошурува́ння.
Брошюровочная – брошурува́льня.

Брошюровщик – брошурува́льник(-ка).
Брульон (*геод.*) – на́рис(-су, -са), брульйо́н (-ну).
Брус (*деревянный*) – брус(-са).
Брусовка (*инстр.*) – терпу́г(-га́), брусови́к (-ка́) (*ШС*).
Брусок (*форма отлитой массы*) – брусо́к (-ска́).
Брызга (*типограф.*) – бри́зка.
Брызгалка, брызгало (*для краски*) – бри́зкалка, по́рскавка.
Брызгоотделитель – бризковідбі́рник(-ка).
Брызгоуловитель – бризколо́вник(-ка).
Бугель – 1) (*общее название*) – ри́хва; 2) (*контактная дуга*) – дуга́ дотйчна́.
Буда, будка (*сооружение*) – бу́дка.
Будуарный (*о мебели*) – будуа́рний.
Буй, буек – буй (бу́я), ба́йдик(-ка), су́чка (*ШС*).
Буйреп (*речн.*) – буйре́п(-пу), підсу́ччя.
Бук – 1) (*название породы*) – бук(-ка); 2) (*как строит. материал*) – бучи́на.
Буквоотливной – шрифта́рний.
Буквопечатающий (*аппарат*) – букводруківни́й.
Буккер (*сель-хоз*) – бу́кар(-ря).
Букса – осяни́ця.
Буксир (*пароход, канат*) – галівни́к(-ка́), букси́р(-ра).
Буксовать – буксува́ти, ко́взатися.
Булавка – шпи́лька.
Булавочник – шпилька́р(-ря́).
Булыжник – брукня́к(-ку́).
Бульвер (*инструм. ворот*) – бульве́р(-ра).
Бульер – окрі́пник(-ка), булье́р(-ра).
Бумага – папі́р(-пе́ру);
б. восковая – воскі́вка, п. воско́ваний, п. воскови́й;
б. хлопчатая (*текст.*) – бавовна.
Бумагоделательный – паперороо́бний.
Бумагодержатель (*в индикаторе*) – паперодéржа(л)вка.
Бумагопрядильный – бавовнопря́дний;
б. фабрика – бавовнопря́дня.
Бумагопрядильщик, -ца – бавовнопря́дник(-ка), бавовнопря́ха.
Бумагорезный – паперорі́зний.
Бумажник (*рабоч.*) – папі́рник(-ка).
Бумажный – 1) (*из бумаги*) – паперо́вий; 2) (*хлопчатобумажный*) – бавовня́ний.
Бумазея (*текст.*) – бархáн(-ну).
Буна – пригáта.
Бункер – кіш(коша́), бу́нкер(-ра).
Бунт – 1) (*каната, проволоки, бухта*) – ко́йла; 2) (*товаров*) – паку́т(-та).
Бур – све́рдло(-дла).
Бура (*технол.*) – бора́кс(-су).
Бурав – све́рдло, све́рдел(-дла).
Буравчик – све́рдлик(-ка).
Бурак (*кольцо печного кожуха*) – ца́рга.
Бурачная – буря́чня, бурякі́вня.
Бурачный (*элеватор*) – буряко́вий.
Бурение – свердлíння.
Бурильщик – свердлíй(-лія́) [свердля́р(-ра́) (*Трх3*)].
Бурка, шпур (*цилин. скважина*) – просве́рдлина, шпур(-ру).
Бурнетировать – бурнетува́ти.
Буровая – свердло́вина.
Буровой – свердло́вий;
б-вая скважина – свердло́вина.
Бородержатель – свердлотрима́ч(-ча́).
Буроугольный – 1) (*из бурого угля*) – буровугля́ний; 2) (*относящ. к буроугольному делу*) – бурову́гільний.
Бурт – бурт(-та).
Буссоль – буссóля;
б.-ориентир – орієнтобусóля.
Бустер – бу́стер(-ра).
Бут – бут(-ту).
Бутчик, бутовщик (*строит.*) – бутя́р(-ра́).
Бутылкообразный (*электрод*) – пляшкува́тий.
Бутылочник – пляшка́р(-ря́).
Бутылочный завод, производство – пляшка́рня.
Бутыль – сулíя.
Буфер – відпру́жник(-ка), бу́фер(ра).
Буферный (*аггрегат, батарея*) – вирівня́льний, бу́ферний.
Буфет – 1) (*бремсберга*) – заслóна, буфе́т (-ту); 2) (*мебель*) – буфе́т(-та).
Бухта – 1) (*круг каната – бунт*) – ко́йла; 2) (*моря*) – зато́чина.
Буцен (*скопление рудных масс*) – рудине́ць (-нця́).
Бучащий (*о действии извести*) – бубнівни́й.
Бучение – 1) (*кожев.*) – бубні́ння; 2) (*текст.*) – лужíння; 3) (*фундамента*) – бутíння.
Бучильник – 1) (*кожев.*) – бубні́льник(-ка́), бубнівни́к(-ка́) (*ШС*); 2) (*прачешный*) – жлу́кто.
Бучильщик – 1) (*кожев.*) – бубня́р(-ра́); 2) (*текст.*) – лужа́р(-ря́).
Бушприт (*мор.*) – носáтка.
Бык – 1) (*каменный столб*) – бик(-ка́); 2) (*печь для сушки*) – лежа́к(-ка́) суши́льний.
Быстродействующий (*аппарат*) – хуткочи́нний.
Быстропечатающий (*аппарат*) – хуткодруківни́й.

Быстропортящийся (*продукт*) – хуткогни́лий.
Быстроспевающий (*чугун*) – хуткости́глий.
Быстрорежущий (*инструмент*) – хуткоріз(аль)ний.
Быстросхватывающийся (*цемент*) – хуткотужа́вний.
Быстроходный – швидкору́шний.
Бычок (*между очелками*) – бичо́к(-чка́).
Бюварный, пропускной (*о бумаге*) – промока́льний.
Бюретка – бюре́та.

В

Вага (*рычаг для вытаск. свай*) – підва́га, ва́жіль(-желя) (*ШС*).
Вагон – ваго́н(-на).
Вагонка (*сортамент досок*) – ваґоні́вка.
Вагоновожатый – ваґоновод(-да).
Вагоноловитель – ваґоноло́вник(-ка).
Вагоноразгрузочный (*о приспособлении*) – ваґонорозванта́жний.
Вагоностроительный – ваґонобудіве́льний; ваґоноро́бний.
Вагонотолкатель (*ранжировщик*) – ваґонопідпи́хач(-ча).
Вагончик – ваґо́ник(-ка), ваґоно́к(-нка́) (*ШС*).
Вагонщик – ваґо́нник(-ка).
Ваграна – ваґра́нка.
Ваграншик – ваґра́нник(-ка).
Вакса – ва́кса.
Вакуум – порожня́, ва́куум(-му).
Вакууметр – вакуу́метр(-тра), порожнемі́р(-ра).
Вал – вал(-ла, -лу).
Валенки – повстя́ники(-ків).
Валенщик – повстя́нник(-ка).
Валец (*прокатный*) – вале́ць(-льця́).
Валик – вало́к(-лка́).
Валка – 1) (*валяние сукна*) – валя́ння; 2) (*сваливание земли, камня*) – скида́ння; 3) (*леса*) – зва́лювання.
Валок (*валец*) – вале́ць(-льця́).
Вальма (*загузок*) – причі́лок(-лка) (дахови́й).
Вальмовый (*о крыше*) – шатро́вий, причі́лко́вий.
Вальцетокарь – вальцето́кар(-ря).
Вальцовка – 1) (*инструмент*) – вальцюва́лка; 2) (*действие*) – вальцюва́ння.
Вальцовщик – вальцівни́к(-ка́); **в.-проводчик** – вальцівни́к-прово́дич(-ча).
Вальцы – ва́льці(-ців).
Валяльный (*текст.*) – валю́шний; **в.-фабрика** – валю́шня.
Валяльщик – шапова́л(-ла), вали́й(-лія́) (*ШС*).
Вандрут – шу́ла.
Ванна – 1) (*общее название*) – ку́піль(-пелю), ва́нна; 2) (*сосуд*) – купі́льниця.
Ванная, ванное помещение – купі́льня.
Ваннер (*для обогащения руд*) – ва́нер(-ра).
Вант (*проволочная тяга*) – отóса, вант(-та).
Вапориметр – вапори́метр(-тра).
Вар (*для осмолки*) – вар(-ру).
Варильщик, варщик (*асфальта, клея*) – варíй(-рія́), вари́льник(-ка).
Вариометр – варіо́метр(-тра).
Варка – 1) (*процесс*) – варíння; 2) (*порция*) – вар(-ру).
Варки (*в телеге*) – полу́драбки(-бків).
Вармовка (*косовка*) – косува́ння.
Вармовщик (*косовщик*) – косівни́к(-ка́).
Варовина – дра́тва.
Варовщик (*при печах для подогревания слитков*) – підігрів а́льник(-ка).
Варочная (*при обогащ. руд.*) – вари́льня, ва́рня.
Вассергляс – рідке́ скло́, васерґля́с(-су).
Вата – ва́та.
Ватер (*прядиль. машина*) – ва́тер(-ра).
Ватер-клозет – відхо́док(-дка) промивни́й, ви́хідка промивна́ (*БдС*).
Ватерлиния – водокре́с(-су).
Ватерный отдел – ва́терня.
Ватерпас – ґрунтва́га.
Ватерпасить – ґрунтва́жити.
Ватерщик, -ца – ва́терник(-ка), ва́терниця.
Ватман (*бумага*) – ва́тман(-ну), ва́тманський папíр(-пе́ру).
Ватная машина – чухра́н(-на́).
Ваттметр – ватме́тр(-тра).
Ваттный (*ток, проводимость*) – ва́тний, робо́чий.
Вашгерд – ва́шґерд(-да), ми́йник(-ка) (*ШС*).
Ваяло – різе́ць(-зця́).
Ваяльщик – сниця́р(-ря́).
Вброс – вмет(-ту).
Ввертный – вкрутни́й.
Ввертыш – вкру́тень(-тня).
Вверх по восстанию (*пласта*) – уго́ру за підняття́м.
Ввод (*провода, антенны*) – упу́ск(-ску).
Вгонка (*клина*) – заганя́ння.
Вдвижной (*о ящике, заслонке*) – засувни́й.
Вдирка (*подработка потолочной толщи*) – за́кло.
Вдув (*воздуха после выпала*) – удму́х(-ху).
Ведерник, ведерщик – віде́рник(-ка).
Ведерная мастерская – віде́рня.

Ведомый (*шкив, вал*) – тя́жни́й.
Ведро – 1) (*общее название*) – відро́; 2) **бадья** (*большое*) – це́бе́р(-бра́), цебро́; 3) (*деревянное, конусное*) – кі́нва.
Ведущий (*шкив, вал*) – тягови́й.
Веер (*типогр.*) – ві́яло.
Веерообразный (*рупор, антенна*) – віялува́тий.
Величина допускаемая – величина́ допускна́, в. припускна́.
Велосипед – вельосипе́д(-да).
Вельбот (*мор.*) – вельбо́т(-та).
Венец – 1) (*стены, турбины*) – вінець(-нця); 2) (*при креплении*) – цямри́нець(-нця).
Вентилирующий (*прибор, отверстие*) – провітрювальний.
Вентиль – венти́ль(-ля́).
Вентилятор – вітрогін(-го́на), вентиля́тор (-ра).
Вентиляционный – провітрювальний, вітрогінний.
Вентиляция – провітрювання.
Венчание – 1) (*стены*) – вінцюва́ння; 2) (*крыши*) – вивершування.
Венчающий, венечный (*карниз, брус*) – вінце́вий.
Веранда – вера́нда.
Веревка – мо́туз(-за), мото́узка.
Веревочник – мотузя́р(-ра́), мото́узник(-ка).
Веретено – верете́но.
Веретенщик, -щица – веретінник(-ка), веретінниця.
Верея (*столб в воротах*) – воріт ниця глуха́, в. сліпа́ (*ШС*).
Верки – ве́рки(ве́рок).
Верньер (*геод.*) – верньє́р(-ра).
Верстак – верста́т(-та).
Верстатель, верстальщик (*типогр.*) – верста́льник(-ка).
Верстатка – верста́тка.
Верстка, верстание (*типогр.*) – верста́ння.
Вертельник (*кож.*) – шапли́к(-ка́).
Вертельщик (*штрибсов*) – вертільник(-ка).
Вертикаль (*матем.*) – сторч(-ча́), вертика́ля [прямовис(-са) (*ШС*), простовис(-са) (*ШС*), дозе́мина (*ТрхЗ*)].
Вертлюг (*для штанг*) – о́вороть(-ті).
Вертушка (*гидр.*) – млино́к(-ка́).
Верфь – корабе́льня.
Верхи (*сапог*) – халя́ви(-ляв).
Верхняк – 1) (*жернов. бура*) – верхня́к(-ка́); 2) (*переклад. матка двер. оклада*) – гло́вень(-вня).
Вершник – 1) (*верхний косяк рамы, переклад*) – гло́вень(-вня); 2) (*верхний пильщик*) – вершня́к(-ка́).
Вес – вага́.
Вески, разновески – важки́(-кі́в); важо́к (-жка́) (*един.*).
Весло – весло́.
Весовая (*помещение для взвешивания*) – важня́.
Весовщик – вага́р(-ря́).
Весок – 1) (*нитка с гирькой в отвесе*) – тягаре́ць(-рця́), висо́к(-ска́) (*ТрхЗ*); 2) (*разновеска*) – важо́к(-жка́).
Вестибюль – вестибю́ль(-лю).
Вестонщик – вести́онник(-ка).
Весы – терези́(-зі́в).
Ветви (*топливо*) – гілля́.
Ветвь – 1) (*дерева*) – гі́лка; 2) (*железной дороги*) – ві́тка, ві́та, рука́в(-ва́) (*ШС*); 3) (*ответвление*) – гі́лка, галу́зка.
Ветренница, ветровица, ветрянка (*порок дерева*) – вітрови́на.
Ветрогонщик – вітрогі́нник(-ка).
Ветромер – вітроміp(-ра).
Ветроуказатель – вітровка́з(-за).
Ветрянка, ветренник – млино́к(-нка́).
Веха – ти́чка.
Вешала (*кожев.*) – же́рд(и́нн)я, ві́шало.
Вешалка – ві́шалка.
Вешанка (*навешиваемая черепица*) – по́чіпка.
Вешильщик – тичка́р(-ря́).
Вешить – тичкува́ти, ти́чити.
Вещество – речови́на;
в. красящее – барвни́к(-ка́).
в. сыпучее – сипе́ць(-пцю́).
Веялка – ві́ялка.
Веяльщик, -щица – ві́яльник(-ка), ві́яльниця.
Взаимодействие (*частей*) – взаємочи́н(-ну), взаємодія́ння.
Взаимозаменяемый, взаимосменяемый (*о детали*) – взаємозаміннний.
Взаимоиндукция – взаємоінду́кція.
Взбегающий (*конец ремня*) – набіжни́й.
Взбраживание – зферментóвування.
Взброс – пі́дкид(-ду).
Взвешиватель – зва́жувач(-ча).
Взлет, взлетание (*аэроплана*) – зліт(зльóту), злітáння.
Взрез (*стрелки*) – ро́зчіп(-чепу).
Взрыв (*котла, трубопровода*) – ви́бух(-ху).
Взрываемость – 1) (*пород*) – виса́джуваність(-ности); 2) (*газа, пыли*) – вибухли́вість(-вости).
Взрыватель – висадни́к(-ка́).
Взрывоспособность – вибухли́вість(-вости).
Взрывчатость – вибухóвість(-вости).
Взрывчатый – вибухóвий.

Взъерошивать, взъерошить (*кожев.*) – кострубáтити, покострубáтити.
Взять, брать с места (*о моторе*) – рушáти, рýшити.
Вибратор – вібрáтор(-ра).
Вид – 1) (*внешность*) – вúгляд(-ду); 2) (*разновидность*) – вид(-ду).
Видоискатель – шукáч(-чá).
Визир – 1) (*в астролябии*) – прóзір(-зóру); 2) (*узкая просека*) – прозірнá прóсіка.
Визировать – зóрити.
Вилка – 1) (*деталь*) – вúлка(-лок); 2) (*разветвление*) – рóзвилка; 3) (*ловильная в горном деле*) – вилúк(-кá).
Вилколовитель (*горн.*) – вилкоздіймáч(-чá).
Вилы – 1) (*общее название*) – вúла(вил); 2) (*с двумя зубьями*) – двійчакú(-ків); 3) (*с тремя зубьями*) – трійчакú(-ків); 4) (*с 4-мя зубьями*) – четверикú(-ків).
Виляние (*колес*) – вилúння.
Виндфляша – ковпáк(-кá) повітрянúй.
Винкель – вінкель(-ля), Т-лінíйка (*ТрхЗ*), кутнúк(-кá) (*ШС*).
Винодел – винáр(-ря́).
Винокур – горíльник(-ка), ґурáльник(-ка).
Винокурение – 1) (*производство*) – горíльництво, ґурáльництво; 2) (*процесс*) – гнáння горíлки.
Винокуренный – горілчáний, ґурáльний;
в. завод – горíльня, ґурáльня.
Винт – ґвинт(-тá).
Винтильня, винтовальная колодка – ґвинтувáлка.
Винторез – ґвинторíз(-за).
Вираж – 1) (*авио*) – вируváння; 2) (*окрашивающ. раствор*) – вірáж(-жу́), барвнúй рóзчин(-ну).
Вискозиметр (*техн.*) – віськозúметр(-тра), тужавомíр(-ра).
Висяга, баба – бáба.
Висячий – виснúй.
Виток (*винта, обмотки*) – звій(звóю).
Вихревой (*впуск, движение*) – вихровúй.
Вица (*прутяная связка*) – гужвá, гужíвка.
Вишневый (*о калении*) – вишнéвий.
Вклад (*фото*) – вклáдка.
Вкладыш (*подшипника*) – вклáдень(-дня).
Включатель – умикáч(-чá).
Включение – 1) (*приборов*) – умикáння; 2) (*одного тела в другое*) – залýчення.
Вкопка – укíп(-кóпу), укóпування.
Вкрапленник (*в горн. породе*) – вкрóпленик(-ка).
Влага – волóга.
Влагомер – вологомíр(-ра).
Влагосодержание – вологовмíст(-ту).
Влагоудалитель – вологовидаля́ч(-чá).
Влажный – 1) (*содержащий влагу*) – волóгий; 2) (*сырой*) – вóгкий.
Вмазка – умáзування.
Вмазчик – умáзувальник(-ка).
Вместилище (*для загрузки*) – вмíстище.
Вместимость (*сосуда, котла*) – мíсткість (-кости).
Вмятина (*на котле*) – ум'я́тень(-тня), придýшина (*ШС*).
Внаплавку (*укладывать*) – нáпустом.
Внахлестку (*соединение*) – внáпусток; [у нáвідку, нáвідкою (*ШС*)].
Внерасчетный – позарозрахункóвий.
Внецентренность – позацентрóвість(-вости).
Внешность (*наружная поверхность*) – óколо.
Вножевку (*сплачивать доски*) – у косíвку.
Водило – 1) (*в приводе*) – вúрло, воротúло; 2) (*хвост мельничный*) – завідня́.
Водка – горíлка;
в. царская – гóстра хлороводá.
Водник (*служащий*) – вóдник(-ка).
Водобой – водобíй(-бою), водопри́ск(-ску) (*ШС*).
Водовместилище – водóймище, водóйма.
Водовместимость – водомíсткість(-кости).
Водовод – водовíд(-вóду).
Водовоз – водовíз(-за).
Водогон – водогíн(-гóну).
Водогрей – 1) (*прибор*) – водонагрівни́к(-ка); 2) (*служащий*) – водогрíй(-грія).
Водогрейный (*котел, аппарат*) – водогрíйний.
Водогрельня – водогрíйня.
Водоем – водóйма.
Водозаборный (*конец трубы, отверстие*) – водобíрний.
Водозапорный – водозапірнúй.
Водоизмеритель (*прибор*) – водомíр(-ра).
Водоизмещение – водооб'сяг(-гу).
Водокачка – водотя́жня.
Водолаз – норе́ць(-рця́).
Водомер – водомíр(-ра).
Водомерщик – водомíрник(-ка).
Водонагреватель – водогрíйник(-ка).
Водонапорный (*башня, бак*) – водонапірнúй.
Водонепроницаемость – водонепрохíдність(-ности), водонепронúкливість(-вости) (*ШС*).
Водонос – водонóс(-са) (*ШС*).
Водоносный (*пласт*) – водовмíсний.
Водоотвод – водовідвíд(-вóду).
Водоотводчик – водовідвíдник(-ка).
Водоотделитель – водовідбíрник(-ка).
Водоотлив (*в шахте*) – водовідлúв(-ву).

Водоочиститель – водочи́сник(-ка).
Водоочистительная установка – водочи́сня.
Водоподогреватель – водопідігрі́вник(-ка).
Водоподъемник – водопідійма́льник(-ка), водотя́жник(-ка).
Водоприемник (*в шахте*) – водоприйма́ч (-ча́).
Водопровод – 1) (*общее название*) – водопро́від(-воду); 2) (*нагнетательный*) – водогі́н(-го́ну).
Водопроводчик – водопрові́дник(-ка), водогі́нник(-ка).
Водопроизводительность – водовида́тність (-ности).
Водопуск (*устройство*) – водопу́ск(-ку).
Водораспылитель – водорозпо́рскувач(-ча).
Водорез (*мор.*) – водорі́з(-за).
Водород (*хим.*) – во́день(-дню).
Водосборник – водозбі́рник(-ка).
Водослив – перелі́в(-ву), водозлі́в(-ву).
Водоснабжение – водопостача́ння.
Водоспуск – водоспу́ск(-ску).
Водостойкость – водості́йкість(-кости).
Водосток (*сооружение*) – водості́к(-сто́ку).
Водоструйный (*конденсатор*) – водострумі́нний.
Водотрубный (*котел, подогреватель*) – водотру́бний.
Водоудаление – видаля́ння води́.
Водоуказатель – водовка́з(-за).
Водоуловитель – водоло́вник(-ника).
Водоумягчитель – водозм'я́кшувач(-ча).
Водоупорность (*замазки*) – водотри́вкість (-кости).
Водохранилище – водо́ймище, водо́йма.
Водяное пространство (*котла*) – во́днище.
Вожатый (*кабины*) – води́й(-дія́).
Воз – віз(во́за).
Возбудитель (*электр.*) – збу́дник(-ка).
Возводить, возвести – 1) (*сооружение вообще*) – вибу́дити, ви́вести; 2) (*из камня*) – мурува́ти, вимуро́вувати, ви́мурувати.
Возвратно-поступательный (*о движении*) – зворо́тно-поступни́й.
Возвращающий (*механизм*) – верта́льний.
Возгонка (*летучих веществ при горении*) – ви́згін(-гону), сублі́мація.
Возгораемость – займи́стість(-тости), загоря́ність(-ности) (*ШС*).
Воздуховоз – повітротя́г(-га).
Воздуходувка – повітроду́в(-ва), повітродму́хало (*ШС*).
Воздухонагреватель – повітрогрі́йник(-ка).
Воздухоотделитель – повітровідбі́рник(-ка).
Воздухоохладитель – повітрохолодни́к(-ка́).
Воздухоочиститель – повітрочи́сник(-ка).
Воздухоплаватель – повітропла́вець(-вця).
Воздухоподогреватель – повітропідігрі́вник(-ка).
Воздухоприемник – повітроприйма́ч(-ча́).
Воздухопровод – повітропро́від(-воду).
Воздухосборник (*при компрессоре*) – повітрозбі́рник(-ка).
Воздухоход – повітрохі́д(-ходу).
Возка (*грунта, материалов*) – возі́ння.
Возрастающий (*ток, сила*) – росту́чий.
Возчик, -зильщик – возі́й(-зія́).
Войлок – по́всть(-сти).
Войлочник – повстя́р(-ра́).
Войлочная фабрика – повстя́рня.
Вокзал – вокза́л(-лу), двіре́ць(-рця́) залізни́чний.
Волна (*электр., мор.*) – хви́ля.
Волнистый (*о железе*) – хвиля́стий.
Волнолом, волнорез – хвилеріз(-за).
Волномер – хвилемі́р(-ра).
Волноуказатель – хвилевка́з(-за).
Волокно (*текст.*) – волокно́.
Волокуша (*для перемещения земли, угля*) – волочня́.
Волосок – 1) (*в зрительной трубе*) – волоси́на; 2) (*в часах*) – волосо́к(-ска́).
Волочение – 1) (*санок, скрепера*) – волочі́ння, тяга́ння; 2) (*металла*) – протяга́ння; 3) (*проволоки*) – дротува́ння.
Волочилка – тяга́лка.
Волочило (*бревен*) – тягу́н(-на́).
Волочильня (*проволочный завод*) – дрота́рня.
Волочильщик – 1) (*металла*) – протяга́ч (-ча́); 2) (*только проволоки*) – дрота́р(-ра́).
Волочить – 1) (*сани, скрепер*) – волокти́, тягти́; 2) (*металл*) – протяга́ти; 3) (*только проволоку*) – дротува́ти.
Волчок – 1) (*жироскоп*) – дзи́ґа; 2) (*текст.*) – вовчо́к(-чка́).
Вольноприискатель (*золота*) – вільношука́ч(-ча́).
Вольтаметр – вольта́метр(-тра).
Вольтметр – вольтме́тр(-тра).
Вольтова дуга – лук(-ку) во́льтів.
Волюмометр – обсягомі́р(-ра), волюмо́метр (-тра).
Вороба – 1) (*для разбивки круга на местности*) – колові́д(-во́да); 2) (*столярная*) – розно́га.
Воронение (*металлов*) – воронува́ння.
Воронило – 1) (*клинок для направления цикли*) – направля́чка; 2) (*для навед. ворони*) – ворони́ло.
Воронильщик (*металла*) – ворона́р(-ра́).

Воронка – лійка.
Воронь (*на металле*) – чорно́блиск(-ску).
Ворот – коло́ворот(-роту).
Ворота – воро́та(-ріт);
в. перекрытые – бра́(я)ма.
Воротило, водило – завідня́.
Воротник – 1) (*часть моста, трубы*) – ко́мір(-ра); 2) (*манжет поршня*) – чо́хла.
Вороток, воротяжка (*для метчиков*) – воро́тило.
Ворсильщик, -ца – ворсува́льник(-ка), ворсува́льниця.
Ворсовальная машина – ворсува́лка.
Воскобелильня – воскобіли́льня.
Воскобой – воскобі́йник(-ка).
Воскобойня – воскобі́йня.
Восковка (*бумага*) – воскі́вка.
Воспламенение, возгорание – займа́ння, завóгнення (*ШС*).
Воспламенитель (*запал*) – підпальни́к(-ка́), запальни́к(-ка́).
Воспламеняемость – займи́стість(-тости), запа́льність(-ности) (*ШС*).
Восприимчивость (*камня к жирам*) – сприйня́тливість(-вости).
Воспроизведение (*оригинала*) – відтво́рювання.
Восстановитель – віднóвник(-ка);
в.-строитель – відбудóвник(-ка).
Восстановление – 1) (*хим.*) – віднóва, віднóвлювання; 2) (*строения*) – відбудóва, відбудóвування.
Восходящий – 1) (*ток воздуха, газа*) – догі́рний; 2) (*забой, скважина*) – піднятко́вий.
Восьминог (*паук, ловильн. инстр.*) – восьмикі́готник(-ка), павýк(-ка́).
Вотра, высверлки (*дерева, металла*) – три́ни(трин).
Вощильщик – воскува́ч(-ча́).
Вощина – вощи́на.
Впотай(ку) (*соединение*) – впота́й (*неизм.*).
Вправка (*алмазов*) – заправля́ння.
Впритык (*присоединение стен*) – упритýл (*неизм.*), у дóтик (*ШС*).
Впрыскивание (*горючего*) – упóрскування.
Впуск, -кание (*пара, воздуха*) – упýск(-ку), упуска́ння.
Вразбежку (*располагать доски*) – у гýлянку.
Вращатель (*буров. станка*) – обертáч(-ча́).
Вращательный, вращающий – оберта́льний.
Вращающийся (*конденсатор, трансформатор*) – оберто́вий.
Вращение – 1) (*общее название*) – оберта́ння; 2) (*до 180°*) – поверта́ння.
Врез, -зка, -зывание – 1) (*общее название*) – вріз(-зу), врізá́ння, врíзування; 2) (*внутреннего замка, инкрустации*) – за́пуск (-ску), запуска́ння.
Врезной – 1) (*общее название*) – врізни́й; 2) (*о замке, инкрустации*) – запускни́й.
Вруб, -бание – 1) (*общее название*) – вруб (-бу), врубá́ння; 2) (*для отбойки кам. угля*) – зáруб(-бу); 3) (*деление врубок, строит.*) – каюва́ння.
Врубка – 1) (*соединение дерева, предмет*) – кай(ка́ю); 2) (*соединение дерева, процесс*) – каюва́ння; 3) (*в камень, железо*) – врубá́ння, врýбування; 4) (*элект. рубильника*) – умика́ння;
в. полусковороднем – к. півхраповúй.
в. в присек – к. півви́кружкою.
в. в сковородень – к. храповúй.
Врубовый (*о машине*) – зарубни́й.
Вручную – руко́паш (*неизм.*), руко́шма (*неизм.*).
Всасывающий (*инжектор, труба*) – всисни́й.
Вскирковка – дзьобакува́ння.
Вскрытие – 1) (*свиты пластов, месторождения*) – відкриття́; 2) (*льда на реке*) – скрес(-су).
Вскрыша (*толща породы, отложений*) – ві́дкривок(-вку).
Вспарушенность (*свода*) – зви́щення.
Вспенивание (*воды в паров. котлах*) – спі́нення.
Вспученность, вспучина (*грунта*) – ви́дим (-му).
Вспышка (*газа, пыли*) – спáлах(-ху).
Вставка – 1) (*предмет*) – ýставка; 2) (*процесс*) – уставля́ння; 3) (*стекла*) – скління; 4) (*замка в своде*) – зво́рювання.
Вставляльщик, вставщик (*алмазов, пистонов*) – уставля́льник(-ка).
Вставной – уставни́й.
Встряхивание (*грохота*) – по́трус(-су), стрýшування.
Встряхивающий (*транспортер*) – потрусни́й.
Всход (*лестницы*) – схід(схóду).
Всходня (*на пристани*) – схíдня.
Втапливать, -пить (*стержень в бетон*) – зануря́ти, занури́ти.
Вторичный (*излучитель*) – вторúнний.
Втулка – утýлок(-лка).
Вулканизатор – вулканізáтор(-ра).
Вулканизация (*шин*) – вулканізáція, вулканізува́ння.
Вход (*отверстие для входа*) – вхід(вхóду).
Въедание (*головки болта*) – в'їда́ння.
Въезд – 1) (*приспособление для въезда*) – в'їзд

(-ду); 2) (*подъезд*) – про́їзд(-ду); 3) (*процесс*) – в'їжджа́ння.
Выбелка, -ливание (*тканей*) – убі́лювання, вибі́лювання.
Выбивка, -вание, выбойка (*стоек, орнаментов, болта*) – вибива́ння.
Выбленка – щабе́ль(-бля) ва́нтовий, би́рфа (*ШС*).
Выбоина (*в полу, стенке котла*) – ви́бій (-бою).
Выбойка – 1) (*инструмент*) – вибива́чка; 2) (*ткань*) – ви́бійка.
Выбойщик – 1) (*из форм*) – вибива́льник (-ка); 2) (*текст.*) – вибі́йник(-ка).
Выборка, -бирание (*породы, материала*) – вибира́ння.
Выборщик (*породы, из горна*) – вибира́льник(-ка).
Выбрасывающий (*о лопатке мойки*) – викида́льний.
Выброс – 1) (*фонтана*) – ви́кид(-ду); 2) (*из вулканов*) – ви́кидь(-ді).
Вырубки (*при бурении*) – висве́рдлини(-лин).
Выбучивать, выбучить, -ся – 1) (*текст.*) – вилу́жувати, ви́лужити, -ся; 2) (*кожев.*) – набу́бнювати, набу́бни́ти, -ся.
Выварка, -ривание – ви́вар(-ру), вива́рювання.
Выверка (*приборов*) – вивіря́ння.
Выветриваемость (*угля, пород*) – звіт рюваність(-ности).
Вывод – 1) (*воды, кладки*) – ви́від(-воду); 2) (*концов катушки, провода*) – ви́пуск (-ку); 3) (*истребление, уничтожение пятен*) – ви́ба́ва.
Выводчик (*паровозов*) – вивóдець(-дця).
Вывозка, откатка (*из шахты*) – ви́віз(-возу).
Выволочка (*соли из озера*) – виволіка́ння.
Выворачивальщик – вивертáльник(-ка).
Выворотка – 1) (*материи, типогр.*) – ви́воріт(-роту); 2) (*процесс*) – вивертáння.
Выворотный (*перевод, обувь*) – виворітни́й.
Выгиб, -бка, -бание (*листов, балки*) – ви́гин(-ну), вигина́ння.
Выгонка (*водки*) – виганя́ння.
Выгорание – 1) (*топлива*) – вигоря́ння; 2) (*окраски*) – збля́кнення.
Выгреб – 1) (*выгребание*) – вигортáння, вигріба́ння; 2) (*яма выгребная*) – вигрібни́к (-ка́).
Выгребатель – вигрібáльник(-ка).
Выгружатель – вивантáжник(-ка).
Выгрузка (*вагонеток, угля*) – вивантáжування.
Выгрузчик – вивантáжник(-ка).
Выдавальщик – видава́ч(-ча́).
Выдавка, -ливание – 1) (*отверстий*) – ви́тиск(-ску), витиска́ння; 2) (*жидкой массы*) – ви́чав(-ву), вича́влювання.
Выдача – 1) (*добыча суточная, сменная*) – здобу́ток(-тку); 2) (*породы, угля – процесс*) – видава́ння.
Выдвижной (*предохранитель, стержень*) – висувни́й.
Выделение – 1) (*хим.*) – вив'я́зування;
2) (*уединение*) – вилуча́ння, виділя́ння;
в. пара – парува́ння;
в. газа – газува́ння.
Выделитель (*хим.*) – вив'язни́к(-ка́).
Выделка, -лывание – 1) (*общее название*) – ви́ріб(-робу), виро́блювання; 2) (*только кожи*) – чиньба́, вичи́нювання, ви́чинка (*ШС*).
Выдергиватель (*при извлечении крепления*) – висми́кувач(-ча).
Выдержка – 1) (*времени – электр., фото*) – ви́трим(-му); 2) (*выдерживание вина*) – ви́держка, виде́ржування.
Выдра (*в дымовой трубе*) – ви́дра.
Выдувальщик (*стекла*) – видува́льник(-ка).
Выдувка, -вание – 1) (*стекл. массы*) – видува́ння ; 2) (*печи*) – видму́хування.
Выдувной (*вентиль*) – видувни́й.
Выединa (*на стенках котла, в оси*) – ви́їдина.
Выемка – 1) *(предмет*) – ви́йма; 2) (*процесс*) – вийма́ння, вибира́ння.
Выжиг, -гание (*извести, руды*) – ви́пал(-лу), випа́лювання.
Выжигальщик – випильни́к(-ка́).
Выжимки – 1) (*общее название*) – ви́чавки (-ків); 2) (*из свеклы*) – жма́ки(-ків); 3) (*из масляных семян*) – мака́ха.
Вызревной (*чан*) – достижни́й.
Вызыватель – викликáч(-чá).
Вызывной (*сигнал*) – виклични́й.
Выкатка, -тывание (*хлыстов, ферм*) – вико́чування.
Выкачка, -чивание (*затора*) – висмóкування.
Выкидка (*породы на поверхность*) – викида́ння.
Выкладка – 1) (*предмет, напр. конвертора*) – ви́кладка; 2) (*чем-либо – процесс*) – викладáння, вимóщування.
Выключатель – вимикáч(-чá).
Выключающий (*магнит, катушка, релэ*) – вимични́й.
Выковка – 1) (*предмет*) – ви́ковок(-вка); 2) (*выковывание, процесс*) – вико́вування.
Выколотка (*инструмент*) – вибива́ч(-чá), вибива́чка (*ШС*).

Выкопка, -вание – ви́коп(-пу), вико́пування.
Выкраска – фарбува́ння, пофа́рблення.
Выкрой (*кожев.*) – ви́крій(-рою).
Выкройка – 1) (*предмет*) – ви́крійка; 2) (*процесс*) – викра́ювання.
Выкрошиваемость (*камня*) – викри́шуваність(-ности).
Выкружальник – викружа́ло.
Выкружка – 1) (*галтель – инструмент*) – жолобни́к(-ка́); 2) (*выкругливание*) – викру́глювання; 3) (*в гзимсе, доске*) – ви́жолобок(-бка).
Вылет – 1) (*крана, тротуара*) – ви́став(-ву); 2) (*аэроплана*) – ви́літ(-лету), вилі́тання; 3) (*челнока*) – ви́скік(-коку), виска́кування.
Выливальщик – виливальник(-ка).
Вылом (*отверстие в стене*) – ви́лім(-лому).
Выломка, -ламывание (*пород, полезного ископаемого*) – ви́лім(-лому), вило́млювання.
Вымащивать, -мостить – 1) (*общее название*) – вимо́щувати, ви́мостити; 2) (*досками*) – вистила́ти, ви́слати; 3) (*камнем мостовую*) – брукува́ти, ви́брукувати.
Вымбовка (*рычаг в вороте*) – ви́рло.
Вымораживание (*глины*) – вимороження.
Вымочка (*глины, льна, конопли*) – вимо́чування.
Вымпел – ма́йва, ви́мпел(-ла).
Вынимающийся (*пучек труб*) – вийма́ний.
Вынос – 1) (*подъем – арки, свода*) – пі́дняток(-тку); 2) (*вылет – копра, стрелы*) – ви́став(-ву); 3) (*выноска – материала*) – ви́нос(-су).
Выносливость (*материала*) – витрива́лість (-лости).
Вынужденный (*о колебании*) – зму́шений.
Выпадающий (*осадок, указатель*) – випадни́й.
Выпал (*шпура*) – ви́пал(-лу).
Выпарка – 1) (*аппарат*) – випарни́к(-ка́); 2) (*батар. ап.)* – випарники́(-ків); 3) (*выпаривание*) – випа́рювання.
Выпарной, -рочный (*резервуар*) – випарни́й.
Выпечка – 1) (*порция*) – пе́чиво; 2) (*выпекание*) – випіка́ння.
Выпиловка (*обшивки*) – ви́пил(-лу), випи́лювання.
Выплавка (*чугуна, подшипников*) – ви́топ (-пу), витопле́ння.
Выплавщик, плавильщик – витопни́к(-ка́).
Выплевки (*выдавленный грунт*) – ви́чав (-ву).
Выправка – 1) (*кладки, работ*) – виправля́ння, ви́права; 2) (*рехтовка – вала, оси*) – рихту́вання.
Выпрядка – випряда́ння.
Выпрямитель – 1) (*обсадн. труб.*) – виправля́ч(-ча́); 2) (*переменного тока*) – випро́стувач(-ча).
Выпуклина (*изделия, камня*) – опу́клина.
Выпуклый (*о днище*) – опу́клий.
Выпуск (*балки, кладки*) – ви́пуск(-ку), випуска́ння.
Выпучина (*в котле*) – ви́пин(-ну).
Выработка – 1) (*горная*) – ви́рібка, ви́бірка (*ШС*); 2) (*продукция*) – вироб'і́ток(-тку); 3) (*процесс изготовления*) – виробля́ння; 4) (*электр. энергии*) – витво́рювання.
Выравнивающий (*аггрегат*) – вирівня́льний.
Вырез – 1) (*вырезка – место*) – ви́різ(-зу); 2) (*вырезывание*) – вирі́зування; 3) (*на камне, дереве*) – карб(-бу).
Выруб, -бка – ви́руб(-бу), виру́бування.
Вырубщик (*разводок*) – вирубач(-ча́).
Вырыв (*текст.*) – ви́рив(-ва, -ву).
Высадка – 1) (*металл. уголков*) – вишто́вхування; 2) (*место выгиба*) – ви́гин(-ну).
Высверлки (*ворота*) – три́ни(трин).
Высев (*руды*) – відсі́йок(-йку).
Высевка, -вание (*муки*) – ви́сів(-ву), висіва́ння.
Высевки (*каменные*) – ви́сівки(-вок).
Высевной (*аппарат*) – висівни́й.
Высечка, -кание (*из камня*) – виру́бування, витісування.
Высоковольтный (*изолятор, передача*) – високовольто́вий.
Высокоградусный (*спирт*) – високогра́дусний.
Высококалорийный (*уголь, топливо*) – висококальорійний.
Высококачественный (*металл*) – високоя́кісний.
Высота – 1) (*общее название*) – вишина́, висота́ (*ШС*); 2) (*угловая*) – висота́.
Высотомер – висотомір(-ра).
Выстилка – 1) (*предмет*) – ви́стілка; 2) (*процесс*) – вистеля́ння; 3) (*каменной мостовой*) – брук(-ку).
Выстрел (*в топке*) – по́стріл(-лу).
Выступ – 1) (*общее название*) – ви́ступ(-пу); 2) (*крыши*) – ви́пуст(-ту).
Выступающий – 1) (*о частях сооружения*) – виступни́й; 2) (*из ряда*) – витични́й.
Высушиватель – висушни́к(-ка́).
Высыпка – 1) (*кристаллов*) – ви́сипка; 2) (*высыпание – массы*) – висипа́ння.
Выталкиватель – вишто́вхувач(-ча), випиха́ч(-ча́).
Вытеснитель – витісня́ч(-ча́).

Вытиральщица (*посуды*) – витира́льниця.
Вытиратель (*сахар.*) – витира́ч(-ча́).
Вытопка (*жиров*) – витоплювання.
Выточка – 1) (*инструмент*) – виточни́к (-ка); 2) (*место*) – ви́точка; 3) (*процесс*) – витóчування.
Вытравка – 1) (*материал для вытравки*) – вищавни́к(-ка́); 2) *(процесс*) – вища́влювання; 3) (*результат вытравки*) – ви́щавок(-вку); 4) (*материал для вытравки тканей*) – вибавни́к(-ка); 5) (*вытравливание тканей*) – вибáвлювання; 6) (*цепи*) – пóпуск(-ску), попуска́ння.
Вытяжка – 1) (*химическая*) – ви́тяжка, екстра́кт(-ту); 2) (*вытягивание*) – витяга́ння; 3) (*вентиляция*) – прові́трювання; 4) (*вытяжной путь*) – витяжна́ ко́лія.
Вытяжной (*труба, колодец*) – витяжни́й.
Выхаживать (*ткани*) – пильнува́ти.
Выхват (*на коже*) – ви́рив(-ву).
Выхлоп (*газа*) – ви́хлип(-пу).
Выхлопной (*клапан, труба*) – вихлипни́й.
Выход – 1) (*дверной, из сортировки*) – ви́хід(-ходу); 2) (*машины из строя*) – випада́ння; 3) (*продукта*) – добу́ток(-тку).
Вычесыватель – вичі́сувач(-ча).
Вычинщик – чинба́р(-ря́).
Вычисление – обчи́слення, обчисля́ння.
Вычистка – вичища́ння.
Вышивальщик, -ца – вишива́льник(-ка), вишива́льниця.
Вышивка – 1) (*предмет*) – ви́шивка; 2) (*процесс*) – вишива́ння.
Вышка, башня (*буровая*) – ве́жа.
Выщелачивание – виполі́скування.
Выщелачиватель – виполі́скувач(-ча).
Выщелачивательный (*процесс, чан, отделение*) – виполіскни́й.
Вьюрок – юро́к(-рка).
Вьюшка – 1) (*печная*) – кагля́нка; 2) (*катушка со шнуром*) – шну́рка [мотýлик(-ка) (*ШС*)].
Вяжущий (*о веществе*) – зв’язни́й.
Вяз – 1) (*порода дерева*) – в’яз(-за); 2) (*как строит. материал*) – в’язи́на.
Вязальный – плети́нний;
в. фабрика – плети́льня.
Вязальщик, -ца – 1) (*общее название*) – в’яза́льник(-ка), в’яза́льниця; 2) (*текстиль.*) – плети́й(-тія́), плети́льниця.
Вязатель (*в сноповязалке*) – в’яза́ч(-ча́).
Вязка – 1) (*вязание бревен*) – в’яза́ння; 2) (*место соединения*) – в’язь(-зі).
Вязкий – 1) (*общее название*) – в’я́зки́й; 2) (*липкий*) – чіпки́й.
Вялка (*кож*) – в’яління.

Г

Габар – (*судостроит.*) – пи́котень(-тня).
Габарит – 1) (*котла, машины*) – ґабари́т(-ту); 2) (*конструкция*) – ґабари́тниця.
Гавань – га́вань(-ні).
Гаечный (*ключ*) – мутро́вий.
Газ – 1) (*газообр. тело*) – газ(-зу); 2) (*ткань*) – га́за.
Газгольдер – газозбі́рник(-ка).
Газирование – газува́ння.
Газифицировать – газифікува́ти.
Газлифт – газлі́фт(-та).
Газоанализатор – газоаналіза́тор(-ра).
Газовсасывающий (*клапан, труба*) – газовсисни́й.
Газовый – га́зовий;
г. завод – газóвня.
Газовщик – газівни́к(-ка́).
Газовыделывание, газование (*топлива*) – газува́ння.
Газогенератор – газоґенера́тор(-ра).
Газогенераторщик – газоґенера́торник(-ка).
Газоем, газгольдер (*технол.*) – газозбі́рник(-ка).
Газозажигатель – газопідпа́льник(-ка).
Газоизмеритель, газомер, газометр – газомі́р(-ра).
Газокалильный – газожарови́й.
Газоловитель – газоло́вник(-ка).
Газонокосилка – дернокоса́рка.
Газоносный – газовмі́сний [газоно́сний (*ШС*)].
Газообразный (*о теле, состоянии*) – га́зовий, газува́тий.
Газоотвод – газовідві́д(-во́ду).
Газоотделитель – газовідбі́рник(-ка).
Газоохладитель – газохолодни́к(-ка́).
Газоочиститель – газочи́сник(-ка).
Газопечатный (*о бумаге*) – хлоробромосріблóваний.
Газопоглощательный – газовбирни́й.
Газопровод – газопро́від(-воду).
Газопроводчик – газопровідни́к(-ка́).
Газораспределитель – газорозподі́льник (-ка).
Газослив – газоперели́в(-ву), газозли́в(-ву).
Газоулавливающий (*прибор*) – газоло́вний.
Газоуловитель – газоло́вник(-ка).
Газовод – газохі́д(-хóду).
Гайдроп – галівна́ ли́нва.
Гайка – му́тра;
г. барашковая, барашек – бара́нчик(-ка), баране́ць(-нця́).
Гайкорезный (*метчик*) – мутрорізний.
Гак (*инструмент в стекл. произв.*) – гак(-ка́).

Гакаборд – гакабо́рт(-та).
Галактометр – галякто́метр(-тра).
Галево, галя (*текст.*) – ни́чениця.
Галер-машина – обрисо́ва штампува́лка.
Галлерея – ґалері́я.
Галлизация, -зирование (*вин.*) – ґаллізáція, ґалізува́ння.
Галоша – кальо́ша.
Галошник – кальо́шник(-ка).
Гальс (*мор.*) – гальс(-су).
Галтель – 1) *голтель* (*инструмент*) – жолобни́к(-ка́); 2) (*желобок*) – жолобо́к(-бка́).
Галун – брузуме́нт(-ту).
Галунщик, -ца – брузумента́р(-ря́), брузумента́рка.
Гальванизировать – ґальванізува́ти.
Гальванический (*о батарее, ванне*) – ґальвані́чний.
Гальванометр – ґальвано́метр(-тра).
Гальванопласт – ґальванопля́ст(-та).
Гальваноскоп – ґальваноско́п(-па).
Галька – рінь(-ні).
Гальюн (*отхожее место на судне*) – відхо́док(-дка).
Гандшпуг (*речн.*) – важни́ця.
Гараж – ґара́ж(-жу́).
Гарансинная барка (*текст.*) – фарбівна́ коро́бка.
Гардина – запо́на.
Гарнитура (*котла*) – ґарніту́ра.
Гарпиус, канифоль – кальофо́нія.
Гарус (*текст.*) – воли́чка.
Гасильный (*о ящике для извести*) – люсівни́й.
Гаситель (*дуги, лампы*) – гаси́льник(-ка).
Гасить – 1) (*огонь в топке*) – гаси́ти; 2) (*известь*) – люсува́ти.
Гаспельный (*о вале*) – мотови́льний.
Гать – га́та, га́тка.
Гафель (*речн.*) – ґафель(-ля).
Гашпиль, баркас (*кожев.*) – бара́н(-на́), чинба́рський, га́шпіль(-ля).
Гвоздарня, -дильня – цвяха́рня.
Гвоздарь, -льщик – цвяха́р(-ря́).
Гвоздедер – 1) (*общее название*) – цвяхотя́г(-га), цвяходе́р(-ра) (*ШС*); 2) (*клещи для вытяг. гвоздей*) – обце́ньки(-ків).
Гвоздеуловитель – цвяхоло́вник(-ка).
Гвоздь – 1) (*общее название*) – цвях(-ха); 2) (*без шляпки*) – шпень(-ня́); 3) (*деревянный, нагель*) – ти́бель(-бля); 4) (*костыльковый*) – бретна́ль(-ля́); 5) (*кровельный*) – дахна́ль(-ля́); 6) (*подковный*) – ухна́ль(-ля́); 7) (*шинный*) – шина́ль(-ля́); 8) (*шпалерный*) – шпи́лька.
Гезенк – ґезенк(-ку), вико́пина.
Гелиогравюра – геліоґравю́ра, геліорити́на.
Гемлок – гемльо́к(-ку).
Генератор – ґенера́тор(-ра).
Генераторщик – ґенера́торник(-ка).
Генерация, -рирование (*радиоприемника*) – ґенера́ція, ґенерува́ння.
Геодезист – геодези́ст(-та), геоде́т(-та) (*Трх3*).
Герд – ґерд(-да).
Герметичность (*укупорки*) – гермети́чність (-ности).
Гефтайзен (*стекол.*) – (скло)чіпля́к(-ка́).
Гзимс – ґзимс(-су).
Гибка (*столяр.*) – гнуття́.
Гибщик-вальцовщик – згина́льник-вальцівни́к(-ка́).
Гигрометр – вологомі́р(-ра), гігро́метр(-тра).
Гигроскоп – вологовка́з(-за), гігроско́п(-па).
Гигроскопичность – вологовби́рність (-ности), гігроскопі́чність(-ности).
Гидравлик – гідра́влік(-ка).
Гидравлический (*привод, давление*) – гідравлі́чний.
Гидрант – гідра́нт(-та).
Гидратор (*для обогащ.*) – гідра́тор(-ра).
Гидрограф – гідро́граф(-фа).
Гидрокомпрессор – гідрокомпре́сор(-ра).
Гидролог – гідро́лог(-га).
Гидрометр – гідро́метр(-тра).
Гидрометрический (*прибор, установка*) – гідрометри́чний, водомі́рний.
Гидрометрическая станция – гідрометро́вня, водомі́рня, гідрометри́чна ста́нція.
Гидроплан – гідропля́н(-на).
Гидропульсатор – тара́н(-на́) гідравлі́чний, гідропульса́тор(-ра).
Гидросамолет – гідроліта́к(-ка́).
Гидротехник – гідроте́хнік(-ка).
Гидроторф – гідрото́рф(-фу).
Гидроустановка (*силовая*) – водосило́вня, гідросило́вня.
Гильза – ґі́льза.
Гиперсинхронный (*о скорости*) – надсинхро́нний.
Гипс – гіпс(-су).
Гипсометр – гіпсо́метр(-тра).
Гипсообжигание – гіпсовипа́лювання.
Гирлянда (*изоляторов*) – разо́к(-зка́).
Гироскоп – дзи́ґа.
Гиря – 1) (*весов*) – важо́к(-жка́); 2) (*в часах, в отвесе*) – тягаре́ць(-рця́).
Гистерезис (*электр.*) – гістере́за.
Гистерезометр – гістерезо́метр(-тра).
Гитара (*трензель*) – ґіта́ра.
Глаголь (*род лесов*) – глаго́ль(-ля́).
Гладилка, гладильник – 1) (*общее название*) – гладѝло, гладѝльце (*умеш.*);

2) (*для асфальта, для выравн. кожи*) – стрихі́ль(-ля́); 3) (*для расшивки швов*) – личка́лик(-ка).
Гладильщик – 1) (*общее название*) – гладі́льник(-ка); 2) (*тканей – текст.*) – прасува́льник(-ка), прасува́льниця.
Глаз (*жернова*) – о́ко.
«На глаз» (*измерять*) – «на о́ко».
Глазет – златогла́в(-ву).
Глазоедка (*сероводород*) (*горн.*) – окоі́д(-ду), сірково́день(-дню).
Глазок (*текст.*) – о́чко.
Глазомер – окомі́р(-ра).
Глазуровка – поливува́ння.
Глазуровщик, -ца – поливува́льник(-ка), поливува́льниця.
Глазурь – поли́ва.
Глет – гля́йта.
Глина – гли́на.
Глинизировать (*скважину*) – глинизува́ти, глинува́ти.
Глинница, глинище, глинокопня – гли́нище, копа́льня гли́ни.
Глинобитный (*о строении*) – 1) (*общее название*) – глинобі́тний; то́птаний (*ШС*); 2) (*сделанный из вальков*) – валько́ваний, валько́вий.
Глинозем – гли́нка.
Глиноземистый (*о породе, руде*) – глинкува́тий.
Глинокоп (*рабочий*) – глинокопа́ч(-ча́).
Глиномеска – глиноміси́лка.
Глиномешалка – глиноміша́лка.
Глиномялка – глином’я́льниця.
Глиномяльщик – глиномісі́й(-сія́) [глином’я́льник(-ка) (*ШС*)].
Глинорезка, глинорезная машина – глинорі́зка.
Глиносоломенный – глиносоло́м’яний.
Глинщик – глиня́р(-ра́).
Глицерин – гліцери́н(-ну), гліцери́на (*ШС*).
Глицерометр (*авто*) – гліцеро́метр(-тра).
Глоток (*вогнутость в жернове*) – кагане́ць(-нця́).
Глубина – глибина́.
Глубиномер – глибиномі́р(-ра).
Глубокосидящий (*о судне*) – глибо́кий.
Глухарь – 1) (*для заклепок*) – глуха́р(-ря́); 2) (*костыль*) – бретна́ль(-ля́).
Глухой – 1) (*общее техническое название*) – сліпи́й; 2) (*цельный – о переплете, стене*) – суці́льний; 3) (*недвижимый – о насадке*) – непору́шний.
Глушитель, глушилка – глушни́к(-ка́).
Глушить – 1) (*звуки*) – глуши́ти; 2) (*искры, колебания*) – гамува́ти.
Глыба – бри́ла.
Глыбодроб – брилорозбива́ч(-ча́).
Глюкоза (*хим.*) – гліко́за.
Глянц (*окраски*) – ґлянс(-су).
Глянцевание –1) (*общее название*) – ґлянсува́ння; 2) (*кожев.*) – клесува́ння.
Глянцовщик (*кожев.*) – клесівни́к(-ка́).
Гнать (*воду, водку*) – гна́ти.
Гнездо – 1) (*общее название*) – гніздо́; 2) (*долбежка для шипа*) – ка́ня; 3) (*паз, прорез якоря*) – ґа́ра.
Гнеток (*при котлоработах*) – гнітóк(-тка́).
Гниль (*строит. материала*) – гниль(-лі).
Гнутый (*о мебели*) – гну́тий.
Гобелен – ґобле́н(-ну).
Гобеленщик, -ца (*текст.*) – ґобленá́р(-ря́), ґобленá́рка.
Голение (*кожи*) – голі́ння.
Голенища (*кожев.*) – халя́ви(-ля́в).
Голик (*на вехе*) – деркáч(-чá).
Голландер (*бум.*) – голя́ндер(-дра).
Голландская печь – голя́ндська гру́ба.
Головка (*болта, заклепки, рафин.*) – голóвка.
Головки (*сапог*) – при́шви(-шов).
Гол(ь)тель, выкружка – жолобни́к(-ка́).
Голубятня, голубница (*строит.*) – голубни́к(-ка́).
Голыш (*мелкий камень*) – голи́ш(-ша́).
Голье (*кожев.*) – голина́.
Гольевой (*кожев.*) – голи́нний.
Гониометр – гоніóметр(-тра).
Гонок (*текст.*) – гонóк(-нка́).
Гонт – ґонт(-ту).
Гонтина – ґонти́на.
Гончар – ганчáр(-ря).
Гончарка, гончарня (*гончарный цех*) – ганчáрня.
Гончарный – 1) (*общее название*) – ганчáрний; 2) (*об изделиях, трубе, канале*) – череп’я́ний.
Гонялка (*мук.*) – крóсно.
Гонщик, возчик (*при откатке*) – возíй(-зія́).
Горбатик (*стол.*) – горба́тень(-тня).
Горбач (*вид рубанка*) – горбáч(-чá).
Горбылек (*оконного переплета*) – слу́пик (-ка).
Горбыль (*сорт пилен. леса*) – оба́піл(-пола).
Гордень (*речн.*) – ґóрдень(-ня).
Горелка – пальни́к(-ка).
Горельеф – горорізьбá.
Горение – 1) (*общее название*) – горíння; 2) (*свечение – о лампах*) – свíчення.
Горизонт – 1) (*плоскость*) – пóзем(-му); 2) (*уровень, напр., воды*) – рíвень(-вня).
Горизонталь (*геод.*) – позе́мина, горизонтáля.

Горизонтальный – позе́м(н)ий, горизонта́льний.
Горка (*для жел.-дор. маневров*) – спу́скалка;
г.-сортировка (*сель.-хоз.*) – гі́рка-сортува́лка.
Горло (*торфососа*) – го́рло.
Горловина – горлови́на.
Горлышко (*бутылки*) – ши́йка.
Горн – го́рно.
Горновой – 1) (*прилагат. от горн*) – горе́нний;
г., горновщик (*рабочий*) – горнови́к(-ка́).
Горнодобывающий (*о предприятии*) – гірнодобувни́й.
Горнопромышленность – гірнопромисло́вість(-вости).
Горнорабочий – гірни́к(-ка).
Горнослужащий – гірни́чник(-ка).
Горный – 1) (*порода, смола*) – гірськи́й; 2) (*относящийся к горному делу – промысел, инструмент*) – гірни́чий.
Городок, клетка (*под подмостки*) – по́кліть(-ті).
Горохосушилка – 1) (*прибор*) – горохосуша́рка; 2) (*установка*) – горохосуша́рня.
Горошкоотделитель – горошковідбі́рник(-ка).
Горшок – 1) (*общее название*) – го́рщик(-ка); 2) (*сорт пустотелого кирпича)* – порожня́к(-ка́).
Горючее (*топливо*) – пальне́(-но́го).
Горючий (*сланец, материал*) – горю́чий, пальни́й.
Гостинный (*стол*) – вітальня́ний.
Готовальня (*набор инструментов*) – справи́льня рисівни́ча.
Гофрировать (*текст.*) – брижува́ти, гофрува́ти.
Гофрировка – брижува́ння.
Граб – 1) (*название породы*) – граб(-ба); 2) (*как строительный материал*) – граби́на.
Грабельки (*пропашника*) (*сель.-хоз.*) – грабельки́(-льо́к).
Грабельщик (*мастер*) – грабля́р(-ра).
Грабен (*горн.*) – гра́бен(-ну).
Грабли (*для разравнивания*) – граблі(-бе́ль).
Грабштик, грабштихель (*текст.*) – різьби́ло.
Гравер, граверов(аль)щик – ритівни́к(-ка́).
Граверная мастерская – рит(і)о́вня.
Гравий – на́рінок(-нку).
Гравировка, -вание (*камней*) – ритува́ння.
Гравитационная труба – самостоко́ва труба́.
Гравюра (*литогр.*) – ґравю́ра; ритина.
Градир, градирня – ґрадільня.
Градуировка, -вание (*приборов*) – поділкува́ння.
Градуировщик – поділкува́ч(-ча́).
Градус – гра́дус(-са), ступі́нь(-пеня́).
Градусник – гра́дусник(-ка).
Гражданский (*о сооружении*) – цивільний.
Граммофон – грамофо́н(-на).
Гранение (*камней*) – гран(к)ува́ння.
Гранило – грани́ло.
Гранильный – гранува́льний;
г. фабрика – гранува́льня.
Гранильщик – гранува́льник(-ка).
Гранит – ґраніт(-ту).
Гранка (*типогр.*) – гра́нка.
Гранулирование (*шлаков*) – ґранулюва́ння.
Гранулит – ґрануліт(-ту).
Гранулятор – ґрануля́тор(-ра).
Грануляция – ґрануля́ція.
Грань – грань(-ні).
Грат (*заусенок*) – за́дра.
Гратубель, грунтубель (*фальцубель косолицый*) – фальца́нок(-нка) ко́сий.
Графилка (*для разметки*) – значни́к(-ка́).
Графит (*краска*) – графіт(-ту).
Графить – лініюва́ти.
Гребенина (*текст.*) – кло́ччя.
Гребенка – гребі́нка.
Гребенчатый (*вал*) – гребі́нчастий.
Гребень (*крыши, бандажа*) – гре́бінь(-беня).
Гребешки (*сжим при склепке*) – лиси́ці(-си́ць).
Гребка (*для разравнивания*) – розгріба́чка.
Гребки (*стекл.*) – згріба́чка.
Гребли (*весла*) (*керам.*) – ло́паті(-тів).
Гребло – гребло́.
Гребенечесальный (*текст.*) – гребенечеса́льний;
г. машина – гребенечеса́лка.
Гребок – 1) (*весла, колеса, парохода*) – ло́пать(-ті); 2) *гребло* (*для снега*) – гребло́; 3) (*для хальмовки стекляной массы*) – розгріба́чка.
Грев (*диффузии*) – на́грів(-ву).
Гре(э)дер – ґре́йдер(-ра).
Гредиль (*в плуге*) – граділь(-ля́).
Грейфер (*для разгрузки*) – ґра́йфер(-ра), паща́к(-ка́).
Грелка – грійник(-ка).
Грельщик (*стекл.*) – нагріва́ч(-ча́).
Гремучий (*газ*) – гриму́чий.
Греющий (*пар*) – гріючий.
Грибок (*коловорота*) – грибо́к(-бка́).
Гриф (*станкового винта*) – ру́чка, ґриф(-фа).
Грифель – гри́фель(-ля).
Гроденагль (*текст.*) – полотно́.
Громкоговоритель – гучномо́вець(-вця).

Громкоговорящий (*прием, прибор*) – гучномо́вний.
Громоздкий (*груз, сооружение, инструмент*) – зава́листий, невкла́дистий, громіздки́й.
Громоотвод – блискави́чник(-ка).
Грохот (*при обогащении*) – дармо́й(-мо́я).
Грохотить, грохотать – дармоюва́ти.
Грохотка – дармо́йка.
Грохочение – дармоюва́ння.
Грубый – 1) (*об отеске, отделке*) – нача́рний; 2) (*о делении*) – прибли́зний.
Грудница (*текст.*) – ма́гель(-гля).
Грудь – 1) (*забоя*) – чо́ло; 2) (*сошника, корпуса плуга*) – грудни́на.
Гружение – ванта́ження, навантажування.
Груз – 1) (*кладь*) – ванта́ж(-жу́); 2) (*тяжесть*) – тяга́р(-ря́).
Грузило (*для погружения в воду*) – грузи́ло.
Грузка, -жение – ванта́ження.
Грузовик, грузовоз – ваговіз(-во́за).
Грузовместимость – вантажомі́сткість (-кости).
Грузовщик, -зчик (*рабочий*) – ванта́жник (-ка).
Грузоподъемник – вантажопідо́йма.
Грузоподъемность – ванта́жність(-ности).
Грузошина – ши́на ваговізна.
Грузчик (*машина для угля, руды*) – навантажниця.
Грунд-букса – ґрунд-бу́кша.
Грунт (*почва, грунтовка*) – ґрунт(-ту).
Грунтов (*речн.*) – підпру́ги(-гів).
Грунтовка, -вание – ґрунтува́ння.
Грунтовщик, -вальщик – ґрунтува́льник(-ка).
Грунтоноска (*для бурения*) – ґрунтоно́ска.
Грунторазгрузитель – ґрунторозванта́жник(-ка).
Грунтубель, грантубель – фальца́нок(-нка) ко́сий.
Группировка, -рование – групува́ння.
Груша (*лампы, бессемеров.*) – гру́ша.
Грядка – 1) (*в тачке*) – полу́драбок(-бка); 2) (*в приставной или корповой лестнице*) – щабе́ль(-бля́).
Грязевик – шлямови́к(-ка́).
Грязеловка – шлямоло́вник(-ка́).
Грязь – 1) (*общее название*) – грязь(-зі); 2) (*осадок – в котле, баке*) – шлям(-му); 3) (*нечистота*) – бруд(-ду).
Губки, губы (*тисок*) – гу́би(губ).
Губчатый (*о металлах*) – губча́стий.
Гудок – гудо́к(-дка́).
Гудрон – ґудро́н(-ну).
Гудронаж – ґудрона́ж(-жу).
Гудронатор – ґудрона́тор(-ра).
Гудронировать – ґудронува́ти.
Гузоломка (*текст.*) – гузола́мниця.
Гумми-арабик – ґума ара́бська.
Гуммилак – ґуміля́к(-ку).
Гура (*новообраз. на стенках выработок*) – дрігва́к(-ку́).
Гурт, арка подпружная – лук підсильни́й [л. підпо́рний (*ШС*)].
Гуртик (*род карниза*) – рубе́жик(-ка).
Гусар, рейтар – пересувни́й важо́к(-жка́).
Гусеница (*трактора*) – плазу́н(-на́).
Гусеничный (*ход*) – плазуно́вий.
Гута (*цех*) – склоду́вний.
Гутаперча – ґутапе́рча.
Гуща – 1) (*общее название*) – гу́ща; 2) (*пивная*) – мо́лот(-ту).
Гюйс – стяг(-га), гюйс(-са).

Д

Давильный – 1) (*общее название*) – ти́скальний, дави́льний; 2) (*вин. пресс*) – чави́льний.
Давильня (*вин.*) – виното́ка.
Давильщик – 1) (*кольщик дыр*) – тиска́ч(-ча); 2) (*вина*) – чави́льник(-ка).
Давление – тиск(-ку).
Дальнодействие (*аппарата*) – далекося́жність(-ности).
Дальномер – далекомі́р(-ра).
Дальномерщик, дальнометр – далекомі́рник(-ка).
Дамаскировка, -рование – дамаскува́ння.
Дамба – га́тка.
Дармой, грохот – дармо́й(-мо́я).
Дача – 1) (порция чего либо) – да́ванка; 2) (*процесс*) – дава́ння; 3) (*сооружение*) – да́ча.
Дверка, -цы (*в топке*) – дверця́т(к)а(-ток).
Дверной (*относящийся к двери*) – дверни́й, к (*подвой*) – одві́рок(-рка).
Дверовой (*горн.*) – придве́рник(-ка).
Дверчатый (*затвор*) – дверча́стий.
Дверь – две́рі(-ре́й);
д. глухая – д. нескле́ні;
д. захлопная, откидная – ля́да.
Двигатель – руші́й(-шія́), двигу́н(-на́) (*СМТС*).
Двигательный (*о силе*) – рухови́й, руші́йний.
Двигающийся, -жущийся – рухо́мий.
Движенец (*служащий службы движения*) – руховик(-ка́).
Движение (*газов, машины*) – рух(-ху).
Движитель – руши́ло.

Движок (*реостата*) – пере́сувень(-вня).
Движущий, -гательный (*аппарат, сила*) – руховúй, рушíйний.
Двоение – 1) (*общее название*) – двоíння; 2) (*распиловка кож*) – шпальтува́ння.
Двоильщик, двоитель (*кож*) – двоíльник (-ка), шпальтівни́к(-ка́).
Двойник (*трубы*) – двоя́к(-ка́), штани́(-ні́в) (*ШС*).
Двойной (*шов, котел*) – подвíйний.
Двор – 1) (*общее название*) – двір (двора́, дво́ру); 2) (*площадь под двором*) – дво́рище.
Двояко-вогнутый (*о стекле*) – двовгну́тий.
Двояко-выпуклый (*о стекле*) – двоопу́клий, двови́гнутий (*Трх3*).
Двуколка – бідá.
Двукрасочный (*о печати*) – двофа́рбний.
Двукратный, двухкратный (*об окрашивании, телефонировании*) – двокра́тний.
Двунитка (*ткань*) – двонитко́вина.
Двускатный (*о крыше, гребне*) – двосхúлий.
Двухслойный (*настил, обмотка*) – двошаро́вий.
Двухстворный, -чатый (*о двери, окне*) – двопíльний.
Двутавровый (*о железе, балке*) – двоте́товий, двоте́туватий (*ШС*) [двоте́уватий (*СМТС*)].
Дву(х)тактный (*двигатель, процесс*) – двотакто́вий.
Двухместный (*автомобиль, коляска*) – двоособо́вий.
Двухпутный (*о движении, мосте*) – двоколíйний.
Двухсетчатка (*лампа*) – двогра́тниця.
Двухфазный, двуфазный (*ток*) – двофазо́вий.
Дебаркадер – 1) (*ж. д.*) – дебаркаде́р(-ру); 2) (*речн.*) – наплавна́ прúстань(-ні), прúплив(-ву).
Деби(е)т (*скважины, ключей*) – вида́тність (-ности), де́біт(-ту).
Девиатор – девія́тор(-ра).
Девулканизатор – девулканіза́тор(-ра).
Дегидратирование, -рация – дегідратува́ння, дегідра́ція.
Дегидратор – знево́днювач(-ча), дегідра́тор(-ра).
Деготь – дьо́готь(-гтю).
Дегтярник – дігтя́р(-ра́).
Дегтярный – дьо(і)гтьови́й;
д. завод – дігтя́рня.
Дезинтегратор – 1) (*общее название – для дробления угля*) – дезинтегра́тор(-ра); 2) (*для зерна*) – зернокриши́лка.
Дезинфектор – дезинфе́ктор(-ра).
Деземембратор – 1) (*общее название*) – дезмембра́тор(-ра); 2) (*для зерна*) – зернотéрка.
Дезодорация – знепáхнювання, дезодора́ція.
Дейонизировать (*камеру*) – дейонізува́ти.
Действие – 1) (*аппарата, машины*) – чин(-ну); 2) (*мат.*) – дíя: 3) (*воздействие, влияние сил, атмосферы, температуры*) – вплив(-ву).
Действующий (*о силе*) – чúнний.
Дека (*для обогащения угля*) – дéка, помíст (-мóсту).
Декалькомания (*керам.*) – декалькува́ння.
Декалькоманщик (*керам.*) – декальківни́к(-ка́).
Декантат, слив (*из сгустителя*) – злúвок (-вку), декантáт(-ту).
Декантатор – декантáтор(-ра), зливáч(-ча́).
Декатировка – декантáція, декантува́ння, зливáння.
Декантировать – защáвлювати.
Декатировка (*текст.*) – пропáрювання.
Декатировочный (*аппарат*) – пропарнúй.
Декатировщик, -ца – пропáрювальник(-ка), пропáрювальниця.
Деклинатор, -нометр – відхиломíр(-ра), деклінáтор(-ра).
Деклинация – вíдхил(-лу), деклінáція.
Деклинограф – відхилори́с(-са), деклінóграф(-фа).
Дековилька – дековíлька.
Декольтажный (*станок*) – декольтáжний.
Декоративный (*об обделке*) – оздóбний, декоратúвний.
Дексель, тесло – тесли́ця.
Деление – 1) (*матем.*) – пóділ(-лу); 2) (*циферблата, скалы, – процесс*) – поділкува́ння; 3) (*одно деление на шкале*) – пóділка.
Делительный (*изолятор, машина*) – подíльчий.
Дело – спрáва, дíло;
д. бетонное – бетóнництво, бетоня́рство (*ШС*);
д. буроугольное – буровугíльництво, спрáва буровýгільна;
д. взрывное – висáдництво, с. висадна́;
д. горное, искусство – гірни́цтво, спрáва гірни́ча;
д. горнозаводское – рудотóпництво;
д. горноспасательное – гірнорятівни́цтво, с. гірнорятівна́;
д. дражное – драгівни́цтво, с. драгува́льна;
д. живописное – маля́рство;
д. золоторудное – золоторýдництво, с. золоторудна;

д. кровельное – укрива́льництво;
д. кузнечное – кова́льство;
д. литейное – лива́рництво;
д. маркшейдерское – маркша́йдерство, с. маркша́йдерська;
д. мебельное – мебля́рство;
д. мукомольное – млина́рство;
д. пекарское – пека́рство;
д. переплетное – палятýрництво;
д. печное – пічни́цтво;
д. плотничное – тесе́льництво, тесля́рство (*ШС*);
д. приисковое – ко́пництво, с. ко́пницька;
д. пробирное – проба́рство;
д. противогазное (*в рудниках*) – протига́зництво; с. протига́зова;
д. спасательное (*на руднике*) – рятівни́цтво, с. рятівна́;
д. столярное – столя́рство;
д. строительное – будівни́цтво;
д. типографское, печатное – друка́рство;
д. угольное – вýгíльництво, с. вýгíльна;
д. часовое – годинника́рство;
д. чугунолитейное – чавуноliва́рство.

Деловой (*лес. материал*) – виробни́й.
Делюшка (*кожев.*) – хвашія́.
Демпфер (*успокоитель*) – (у)гамівни́к(-ка́), демфер(-ра);
Денатурировка, -рирование – денатурува́ння, денатура́ція.
Дендрометр, древомер – деревомíр(-ра), дендро́метр(-тра).
Денитрификация – знеазóтнювання, денітрифіка́ція.
Денсиметр – денси́метр(-тра).
Депо – депó(-па́).
Деповский – деповúй.
Деполяризатор – деполяриза́тор(-ра).
Деполяризация – деполяриза́ція.
Депрессия – 1) (*геол.*) – депре́сія; 2) (*разрежение*) – розрíдження, розрíда.
Дергалка (*текст.*) – де́ргалка.
Дерево – 1) (*строит. материал*) – де́рево; 2) (*одно*) – деревúна; 3) (*породы дерева см. при соотв. названии* – дуб, ель...).
Деревообделочник – деревообро́бник(-ка).
Деревообделочный, -обрабатывающий (*станок*) – деревообро́бний;
д. фабрика, завод – деревообро́бня.
Деревосгибательный – деревозгина́льний;
д. машина – деревозгина́лка.
Деревострогальный – деревоструга́льний.
Деревянный – дерев'я́ний.
Держалка (*вставки, ролика*) – де́ржавка.
Держальце (*рычага*) – де́ржальце.
Держальщик – 1) (*рабочий*) – трима́льник (-ка), держа́льник(-ка); 2) (*при клепке*) – підтри́мач(-ча).
Держатель – 1) (*общее название*) – трима́ч (-ча́); 2) (*длинная ручка*) – держа́к(-ка́).
Дерн – де́рен(-рну).
Дерновать, дерном выкладывать – дернува́ти.
Дерновка (*процесс*) – дернува́ння.
Дернокладчик – дерня́р(-ра́).
Дерноподъемник (*инструмент*) – дернопідрíзник(-ка).
Дернорез – 1) (*рабочий*) – дернорíз(-за); 2) (*машина*) – дернорíзка.
Дерносним – дерна́к(-ка́).
Деррик (*строит.*) – дери́к(-ка).
Дерюга, дерюжина – рядови́на [рядно (*ШС*)].
Десятник – деся́тник(-ка).
Деталь – дета́ль(-лю) [дета́ль(-лі) (*ШС*)].
Детектор (*электр.*) – дете́ктор(-ра).
Детекторный (*приемник, элемент, лампа*) – дете́кторний.
Детонатор – детона́тор(-ра), вибухо́вець (-вця).
Детонация (*взрывч. веществ*) – детона́ція.
Дефекатор – дефека́тор(-ра).
Дефекация (*технол.*) – дефека́ція.
Дефекосатурация – дефе́косатура́ція.
Дефибрер (*древотерка*) – деревоте́рка, дефíбрер(-ра).
Дефис (*типогр.*) – дефíс(-су).
Дефлегматор – дефлегма́тор(-ра).
Дефлегмация (*вин.*) – дефлегма́ція.
Дефлеграция (*взрыв. вещ.*) – дефлягра́ція.
Дефлектометр – дефлекто́метр(-тра), вигиномíр(-ра).
Дефлектор – дефле́ктор(-ра).
Деформация – деформа́ція, знефо́рмлення (*ШС*).
Дешифрировка, -рование – розшифро́вування.
Деэмульсирование, -сация – деемульсува́ння, деемульса́ція.
Джек (*для включения в сеть*) – вмика́ч(-ча), джек(-ка).
Джин (*текст.*) – джин(-на).
Джоулевый (*о тепле*) – джа́вловий.
Джутовый – джу́товий;
д. фабрика – джута́рня.
Джутопрядильный – джутопря́дний;
д. фабрика – джутопря́дня.
Джуточесочный – джуточухра́льний.
Диаграмма (*мат.*) – діягра́ма.
Дализатор – діялізáтор(-ра);
Диаметр (*мат.*) – попере́чник(-ка), дія́метр (-тра).

Диапозитив (*фото*) – діяпозити́в(-ва).
Диастафор (*пив.*) – діястафо́р(-ра).
Диафрагма – діяфра́гма, пере́тинка (*ШС*).
Диафрагмировка, -рование – діяфрагмува́ння.
Дивизор (*электр.*) – поді́льник(-ка) напру́ги, диві́зор(-ра).
Дигистор, автоклав – автокля́в(-ва).
Дизель – ди́зель(-ля).
Дикарщик, каменотес – каменя́р(-ра́).
Дикарь (*дикий камень*) – дика́р(-ря́).
Дикт – дикт(-ту).
Динамит – динамі́т(-ту).
Динамограф – динамо́граф(-фа).
Динамомашина – динамомаши́на, дина́мо (*только в твор. падеже* – дина́мом).
Динамометр – силомі́р(-ра), динамо́метр (-ра).
Динамостроение – динамобудува́ння;
д. завод – динамобудівня, динамовиро́бня.
Диоптр – про́зір(-зо́ру), цільни́к(-ка́) (*ТрхЗ*), діо́птр(-тра).
Дирижабль – дирижа́бль(-ля).
Диск – кружа́ло, диск(-ка).
Дислокация (*пласта*) – дисльока́ція, зру́шення.
Диспетчер – диспе́тчер(-ра).
Диспетчерский (*провод*) – диспе́тчерський.
Диссоциация (*хим.*) – дисоція́ція.
Дистанционный – дистанці́йний, віддальни́й.
Дистанция – 1) (*расстояние*) – ві́дстань(-ні), диста́нція; 2) (*часть участка*) – діля́нка.
Ди(е)стиллятор – дестиля́тор(-ра).
Дистилляция – дестиля́ція.
Дистировка (*керам.*) – дистува́ння.
Дистировщик (*керам.*) – дистува́льник(-ка).
Дифферент (*судна*) – диферє́нт(-ту).
Дифференциал (*авто*) – диференці́ял(-лу).
Дифференциальный (*тормоз, регулятор*) – диференці́яльний.
Диффракция (*волн*) – дифра́кція.
Диффузор – дифузо́р(-ра).
Диэлектрик – діеле́ктрик(-ка).
Длина – довжина́.
Длинник (*бревна*) – довжини́к(-ка́) (*ТрхЗ*), довго́ватень(-тня).
Длинноволновый (*прием, спектр*) – довгохвильови́й.
Длиннозвенный (*о цепи*) – довголанко́вий.
Длиннопламенный (*уголь*) – довгополум’я́ний.
Длительность (*работы*) – трива́лість (-лости).
Днище – 1) (*общее название*) – дни́ще; 2) (*опалубки, обшивки судна*) – підо́шва.
Дно – 1) (*бочки, бадьи, котлована – общее название*) – дно; 2) (*повозки*) – поде́ння.
Дноочиститель – дноочи́сник(-ка).
Дноуглубитель – днопідгли́бник(-ка), днопогли́бник(-ка).
Дображивание – доферме́нтовування.
Доброкачественный (*материал*) – добро́тний.
Добывающий (*о промышленности*) – добувни́й.
Добыча – 1) (*полезн. ископ.*) – ви́добуток (-тку), здобу́ток(-тку); 2) (*добывание*) – видобува́ння, здобува́ння.
Доводка (*гаек, шлихов*) – дове́дення.
Догонка, добивание (*сваи*) – добива́ння.
Догрузка – 1) (*кладью*) – довнта́жування; 2) (*машины – вообще силовая*) – дообтя́жування.
Додубка (*кожев.*) – дочи́нювання.
Дождевик (*при нефтедобыче*) – дощівни́к (-ка́), збри́зкувач(-ча).
Дождемер – дощомі́р(-ра).
Дождеприемник – дощоприйма́льник(-ка).
Дозатор (*нагрузки*) – дозівни́к(-ка), дозáтор(-ра).
Дозиметр – дози́метр(-тра).
Дозировка, -рование – дозува́ння.
Дозорник (*отверстие*) – дозі́рник(-ка).
Доилка (*машина*) – доя́рка.
Док – док(-ку).
Доклад (*кожев.*) – докла́д(-ду).
Долбежа, гнездо (*в бревне*) – ка́ня.
Долбежник, долбильщик – довба́р(-ря́).
Долбежный – довба́льний;
д. станок – довба́лка.
Долбешка – довбе́шка.
Долготье – довжаки́(-кі́в).
Доломит – дольоміт(-ту).
Долото – 1) (*общее название*) – долото́; 2) (*для вырезыв. орнамента*) – писа́к(-ка́).
Дом – 1) (*общее название*) – дім(до́му); 2) (*строение*) – буди́нок(-нку).
Доменный (*шлак, печь*) – до́менний;
д. завод – ру́дня.
Доменщик – доме́нник(-ка).
Домкрат – лева́р(-ря́).
Домна (*доменная печь*) – висо́ка піч (пе́чі), до́мна.
Домостроитель – домобудівни́чий.
Домостроительство – домобудівни́цтво.
Донец (*станок для прижатия фанерок при фуговании*) – притри́мник(-ка).
Донза (*для удержания*) – щемо́к(-мка́).
Донка (*насос*) – до́нка.
Донный (*электрод*) – де́нний, дно́вий.
Дополнительный (*воздух*) – додатко́вий.

Допуск (*в размерах*) – до́пуст(-ту).
Допускаемый, допустимый (*об ошибке*) – допускни́й.
Дорн (*в дверной петле*) – дорни́к(-ка́).
Дорога – 1) (*общее название*) – доро́га; 2) (*сооружение*) – шлях(-ху);
д. железная – залізни́ця.
Дорожка – 1) (*в стене*) – жоло́биця; 2) (*текст.*) – про́стилка.
Дорожник – 1) (*для желобления досок*) – жолобі́вка, жолоби́лка (*ШС*); 2) (*конопатка*) – глоба́чка; 3) (*пазовик*) – ґара́нок(-нка) [бурта́нок(-нка) (*ШС*)]; 4) (*садовый*) – струга́чка; 5) (*часть перки*) – кружни́к(-ка́).
Дорожный (*рабоч.*) – шляхови́к(-ка), шляхови́й.
Доска – до́шка;
д. безымянка – безі́менка;
д. дюймовая – цалі́вка;
д. панельная, панелина – лиштви́на;
д. подоконная, подоконник – підлокі́тник(-ка);
д. полудюймовая, шалевка (*украинизм*) – півцалі́вка.
Доставка (*угля, руды*) – доста́ва, приста́ва.
Доставщик – доставни́к(-ка́), приставни́к(-ка́).
Достройка – 1) (*достраивание*) – добудо́вування; 2) (*то, что достроено*) – добудо́ва.
Доступ (*к машине*) – при́ступ(-пу).
Досчатый – дощани́й.
Досыпка – 1) (*досыпание*) – досипа́ння; 2) (*досыпанное*) – до́си́пка.
Доточка – 1) (*дотачивание*) – дото́чування; 2) (*предмет*) – до́точка.
Дощак (*кожев.*) – шери́твас(-са).
Дощечка – до́щечка.
Драга – дра́га [черпа́чка (*ШС*)].
Драгер – драге́р(-ра).
Драгирование (*россыпей*) – драґува́ння, черпа́ння (*ШС*).
Драек (*речн.*) – цу́рка.
Драйка, драение – цуркува́ння.
Дранить (*строит.*) – дранкува́ти.
Драница, дранка (*одна*) – дра́нка, драни́ця.
Дрань – дрань(-ні).
Дранье (*зерна*) – дранн́я.
Драпач (*сель.-хоз.*) – драпа́к(-ка́).
Драпировщик – драпівни́к(-ка́).
Дратва (*сапож.*) – дра́тва.
Драчка – 1) (*текст.*) – драч(-ча́); 2) (*черта плотнич.*) – дра́чка.
Древесина – деревни́на.
Древесномассный (*о производстве*) – деревнома́совий.
Древесноугольный (*чугун*) – деревновугі́льний.
Древесный (*о массе*) – деревни́й.
Древко, держалка – держа́к(-ка́).
Древокол, колун – колу́н(-на́).
Древомер – деревомі́р(-ра).
Древообделочный, *см.* **Деревообделочный.**
Древотерка, дефибрер – деревоте́рка.
Древотирочный – деревоте́рний;
д. завод – деревоте́рня.
Дрезина – дрези́на.
Дрезинщик – дрези́нник(-ка).
Дрейфовать – дрейфува́ти.
Дре(и)ль – дриль(-ля́).
Дрен(а) – дре́на [дрен(-на) (*ШС*)].
Дренаж, дренирование – дрена́ж(-жу́), дренува́ння.
Дренировать – дренува́ти, дренажува́ти (*ШС*).
Дресва – жорстві́.
Дресвяник – жорства́к(-ку́).
Дрешер, волчок (*текст.*) – вовчо́к(-чка́).
Дробилка – 1) (*общее название*) – дроба́рка; 2) (*для коры, зерна – мягких матер.*) – кроши́лка.
Дробильная – дроба́рня.
Дробильный – 1) (*общее название*) – дроби́льний; 2) (*для зерна, коры*) – кроши́льний.
Дробильщик – дроба́р(-ря́).
Дробимость (*источник, света*) – роздрі́бність(-ности).
Дробина – 1) (*пивов.*) – дроби́на; 2) (*ружейная*) – шроти́на.
Дробитель (*в перфираторе*) – дроба́ч(-ча́).
Дробь – 1) (*мат.*) – дріб (дро́бу); 2) (*ружейная*) – шріт (шро́ту).
Дрова – 1) (*общее название*) – дро́ва (дрів); 2) (*из тонких веток*) – гілля́.
Дровни (*сани*) – ґринджо́ли(-джо́л).
Дрововоз – дрововіз(-во́за).
Дровоклад – дровокла́д(-да).
Дровокол – дровору́б(-ба).
Дровокольный – дровору́бний, дровоко́льний;
д. машина – дровоко́лка.
Дровокольня, дровяник – дровітня.
Дроворуб, дровосек – дровору́б(-ба).
Дровяной (*лес*) – дров’яни́й.
Дроги – 1) (*ломовые*) – бендюги́(-гів); 2) (*водовозные*) – ка́ри(кар).
Дрожание – тремті́ння.
Дрожатель (*электр.*) – тремте́ць(-мтеця́).
Дрожжевик – дріжджа́р(-ря́).
Дрожжевой – дріжджови́й;
д. завод – дріжджа́рня.
Дрожжезаторный (*чан, мешалка*) – дріжджозатірни́й.
Дрожжи – дрі́жджі(-джів).

Дрожки – дро́жка.
Дросселировать (*пар.*) – дроселюва́ти.
Дроссель – дро́сель(-ля).
Дротовщик (*мастер на стек. произв.*) – трубка́р(-ря́).
Дружина (*пожарная*) – загі́н(-го́ну).
Друза (*сахар*) – дру́за.
Дуб – 1) (*название породы*) – дуб(-ба); 2) (*как строит. материал*) – дуби́на.
Дубильный – чинбови́й, чинба́рний;
д. завод, дубильня – чинба́рня;
д. отделение – чинбі́вня.
Дубильщик, дубник, дубовщик – чинба́р(-ря́), гарба́р(-ря́).
Дубитель – чинбни́к(-ка́), гарбни́к(-ка́).
Дубить, -ся – 1) (*о коже*) – чини́ти, -ся; 2) (*закреплять орган. вещества*) – дуби́ти.
Дубка, дубление – чиньба́, ви́чинка, чинбува́ння.
Дублирование – подво́ювання.
Дубящий (*о веществе*) – чинбови́й.
Дуга (*общее название*) – дуга́;
д. вольтова – лук(-ку) во́льтів.
Дуговой – 1) (*о дуге геометр., конструк.*) дугови́й; 2) (*о вольтовой дуге*) – луковий.
Дугогаситель (*электр.*) – лукога́сник(-ка).
Дудка (*горн.*) – дудка, шурф(-фу).
Дужка – ду́жка.
Дуло – ду́ло.
Дуплексный (*аппарат, система*) – стрічни́й, ду́плексний.
Дупликатор, удвоитель – подво́ювач(-ча), дуплика́тор(-ра).
Дупло (*в дереве*) – дупло́.
Дупловатость (*дерева*) – дупла́вість(-вости).
Дупляк – дупля́к(-ку́).
Дурнопроводящий (*тепло, электр.*) – поганопрові́дний.
Дутик – 1) (*выдутый предмет*) – ви́дуток (-тка); 2) (*в кирпиче*) – глу́за.
Дутье – дуття́, дму́хання (*ШС*).
Духовка – духо́вка.
Душ – душ(-ші);
д. тушитель – душ-загасни́к(-ка́).
Душник, вытяжник – душни́к(-ка́).
Дыба (*для подъема тяжести*) – жураве́ль (-вля́).
Дымник (*отверстие для пропуска дыма*) – кагла́, димове́ вікно́.
Дымовник, труба дымовая – дима́р(-ря́).
Дымовой – димови́й;
д. коробка – димни́ця;
д. труба – дима́р(-ря́).
Дымоволок, боров – лежа́к(-ка́).
Дымогарная камера – димозга́рниця;
д. труба – вогнева́ труба́.
Дымооборот (*ход дыма*) – димоо́біг(-гу).
Дымопровод – димопро́від(-воду).
Дымораспределитель – диморозподі́льник (-ка).
Дымособиратель – димозбі́рник(-ка).
Дымосожигатель – димопа́льник(-ка).
Дымосос – димосмо́к(-ка).
Дымоход – димохі́д(-хо́ду).
Дыра – діра́, ді́рка.
Дыродавильный – діровитискни́й.
Дырокол (*для бумаги*) – діроко́л(-ла).
Дыромер – діромір(-ра).
Дыропробивной – діропробивни́й;
д. станок – діропробива́лка.
Дыросверлильный – діросвердли́льний, діросвердлови́й (*ШС*);
д. машина – свердля́рка (*ШС*).
Дыхательный (*мешок, прибор, маска*) – ди́хальний.
Дышло – 1) (*общее название*) – ди́шель (-шля); 2) (*в конском приводе*) – верло́ [ви́рло (*ШС*)].
Дюбель, закреп(а) – 1) (*общее название*) – за́кріп(к)а; 2) (*для роликов*) (*электр.*) – за́кріпка шрубова́, дю́бель(-бля).
Дюймовка (*доска*) – цалі́вка.
Дюр-алюминий – дюр-алюмі́ній(-нію).

Е

Единица (*измерит.*) – одини́ця.
Едкий (*калий, натрий*) – їдки́й.
Езда – їзда́.
Ездка – і́здка.
Ездовой (*о положении рукоятки*) – їздови́й.
Елочный, в елку (*о расположении, перевязке*) – сосонко́вий, сосо́нкою.
Ель (*название породы, строит. материала*) – яли́на.
Емкость – 1) (*вместимость – вагонетки, вагона*) – мі́сткість(-кости); 2) (*электр.*) – е́мність(-ности).
Емок – 1) (*дверной*) – кото́к(-ка́); 2) (*часть инструмента, за которую его держат при работе*) – рукі́в’я́.
Ендова, разжелобок – жоло́бина, яндила́ (*ШС*).
Ерш (*заершенный штырь*) – йо́ржень(-жня).

Ж

Жабки (*для натягив. проводов*) – жабки́ (-бо́к).
Жало (*инструмента*) – жало́.
Жалон – ти́чка.

Жалюзи – жалюзі́(-зі́в).
Жар (*накал*) – жар(-ру).
Жаровая труба – жарни́ця.
Жаровня – жарівни́ця.
Жаропроизводительность (*топлива*) – жаровида́тність(-ности).
Жаропроизводительный – жаровида́тний.
Жаротрубный (*котел*) – жарни́чний.
Жатвенный – жнива́рський;
ж. машина, жатка – жнива́рка.
Жгут – джгут(-та́).
Жгутопромывной – джгутопромивни́й.
Жезл (*мерный, жел.-дор.*) – жезло́.
Жезловоз – жезлові́з(-во́за).
Жезловый (*аппарат, система*) – жезло́ви́й.
Жезлодержатель – жезлотри́м(-ма).
Же(и)клер – порска́ч(-ча́).
Желятин – желяти́н(-ну), желяти́на (*ШС*).
Желвак (*фосфорита*) – жо́вно.
Железка(о) (*инструмента*) – зали́зце.
Железнить (*бетонную поверхность*) – залізни́ти.
Железница (*текст.)* – зали́зна за́щавка.
Железнодорожник – залізни́чник(-ка).
Железнодорожный – залізни́чний.
Железнопромышленность – залізопромисло́вість(-вости).
Железный – зали́зний.
Железная дорога – залізни́ця.
Железняк (*кирпич*) – залізня́к(-ку́).
Железобетон – залізобето́н(-ну).
Железобетонщик – залізобетоня́р(-ра́).
Железоделательный – залізовиро́бний;
ж. завод – ру́дня.
Железоплавильный – залізото́пний;
ж. завод – залізото́пня.
Железорезальный, -зный – залізорі́зний;
ж. станок – залізорі́зка.
Железорудный (*о промышленности*) – залізору́дний.
Железоудалитель (*в угольн. мельнице*) – залізовідбі́рник(-ка).
Железоцемент – залізоцеме́нт(-ту).
Желоб – 1) (*общее название*) – жо́лоб(-ба); 2) (*на крыше*) – ришта́к(-ка́).
Желобить – вижоло́блювати.
Желобчатый – жолобча́стий.
Желобщик – жолоби́льник(-ка).
Желонить (*горн.)* – киблюва́ти.
Желонка – ки́бель(-бля) [вибірниця (*ШС*)].
Желонщик (*для отделки и ремонта желонок*) – кибля́р(-ра́).
Жердняк (*лесоматер.*) – же́рдя.
Жердь, жердина – жерди́на.
Жерло – 1) (*конвертора*) – го́рло; 2) (*каменки*) – че́люсті(-стів).
Жерновщик – жо́рник(-ка).
Жесткий – 1) (*твердый – вагон, сиденье, грунт. вода*) – тверди́й; 2) (*шероховатый*) – жорсткий; 3) (*негибкий*) (*о соединении конструкции*) – цупки́й, штивни́й.
Жесть – бля́ха.
Жестяник – бляха́р(-ря́).
Жестянка – бляша́нка.
Жестяной завод, цех – бляха́рня.
Живое сечение – чи́нний пере́крій(-рою).
Живая сила – рухова́ ене́ргія.
Живописец-декоратор – маля́р-декора́тор (-ра).
Живописный (*цех*) – маля́рний.
Жидкий – 1) (*общее название*) – течни́й; 2) (*о консистенции – не густой*) – рідки́й.
Жидкоплавкий (*металл*) – течнотопки́й.
Жидкоплавкость – течното́пкість(-кости).
Жидкостный (*реостат, прерыватель*) – течивни́й.
Жидкость – 1) (*физ.)* – те́чиво; 2) (*в смысле консистенции – напр. смазки*) – рі́дкість(-кости);
ж. зольная (*кожев.*) – зо́ливо.
Жижа, жижица – рідина́.
Жиклер (*авто*) – порска́ч(-ча́), жикле́р(-ра).
Жила (*кабеля, золота*) – жи́ла.
Жимок (*зажим для закреплен. каната*) – затиска́ч(-ча́).
Жир – 1) (*общее название*) – товщ(-щу), жир(-ру); 2) (*говяжий, овечий*) – лій(лою).
Жирный – 1) (*на ощупь, покрытый жиром*) – масткий, масни́й; 2) (*содержащий много жира*) – си́тий;
ж. шрифт – гру́бий шрифт(-ту).
Жировальщик, жировщик – товщува́льник(-ка).
Жировка, -вание (*кож*) – товщува́ння.
Жировой – товще́вий, жирови́й.
Жироловка – товщело́вник(-ка).
Жироскоп, гироскоп – дзи́ґа, гіроско́п(-па).
Жироскопический (*компас*) – дзиґови́й, гіроско́пний.
Жиротоп – салга́нник(-ка).
Жиротопня – салга́н(-ну́).
Жмыхи (*технол.*) – маку́ха.
Жмыходробилка – макухокриши́лка.
Жнея – жниварка.
Жом, выжимки (*сах.*) – жма́ки(-ків).
Жом, жомы, жимки (*для сдавливания досок*) – лиси́ці(-си́ць), ле́щата (*ШС*).
Жуковина (*в дереве*) – червото́чина.
Журавль (*тип крана*) – жураве́ль(-вля́) .

З

Забежной (*о ступени*) – забіжни́й.
Забетонировывать, -вать, -ся – забетоно́вувати, забетонува́ти, -ся.
Забивка, -вание (*свай*) – забива́ння.
Забирание, -бор – 1) (*воздуха, воды*) – забі́р (-бо́ру), забира́ння; 2) (*заборка бревнами*) – заміто́вування, закида́ння (*ШС*).
Забирка *(-угля)* – забі́р (-бо́ру).
Забоина (*текст.*) – зана́биток(-тка).
Забой (*горн.*) – ви́бій(-бою).
Забойка – 1) (*предмет*) – на́бійка; 2) (*забивание шпуров*) – набива́ння.
Забойник (*бурки*) – набива́ч(-ча́).
Забойщик (*горн.*) – вибі́йник(-ка).
Заболонь (*в дереве*) – біль(-лі).
Забор – 1) (*ограда*) – парка́н(-на́); 2) (*живая изгородь*) – живоплі́т(-ло́ту); 3) (*плетневый, плетень*) – тин(-ну), пліт (пло́ту); 4) (*решетчатый*) – штахе́тник(-ка), штахе́ти; 5) (*забирание – воздуха, воды*) – забі́р(-бо́ру).
Заборка (*заполнение прорывов*) *(типогр.)* – заповня́ння.
Забортовка – заборто́вування.
Заборщик – забира́льник(-ка).
Забрасыватель (*топлива*) – укида́ч(-ча́).
Заброс (*скрепера*) – за́кид(-ду).
Забурка, забуривание скважины – почина́ння свердли́ти.
Забурник (*начальн. бур*) – насве́рдлювач (-ча), свіде́рок(-рка) (*ШС*).
Забутовщик – бутува́льник(-ка).
Забутка (*строит.*) – забуто́вування.
Забучивание – 1) (*строит.*) – забуто́вування; 2) (*кожев.*) – набу́бнювання.
Завал, -ливание (*сооружения*) – зава́лювання, зава́л(-лу).
Завальцовка (*труб*) – завальцьо́вування.
Завальщик (*на вагранке*) – засипа́льник(-ка).
Заварка – 1) (*механ.*) – зава́р(-ру); 2) (*помещение*) – зава́рня; 3) (*процесс*) – зава́рювання.
Заварной (*шов*) – заварни́й.
Заведение – за́клад(-ду);
  з. гальванопластическое – ґальванопласто́вня;
  з. шерстомойное, шерстомойка – вовноми́йня.
Заверстка (*типог.*) – заверста́ння.
Завертка – 1) (*дверная*) – за́вертка; 2) (*шпилек*) – укру́чування; 3) (*заворачивание*) – загорта́ння.
Заверт(ыв)альщик – загорта́льник(-ка).
Завертыш – за́вертень(-тня).
Зависание (*кровли, застревание угля, печи*) – зависа́ння.
Завиток – 1) (*резца, бура, пласта*) – за́крут (-ту), за́круток(-тку); 2) (*перильного заполнения*) – завива́нець(-нця).
Завихрение (*горючей смеси*) – зави́хоріння.
Завод – 1) (*предприятие, производство*) – виро́бня; 2) (*мотора, механизма)* – на́крут(-ту);
  з. автомобильный – автомобіля́рня;
  з. алебастровый – алябастра́рня;
  з. альбуминовый – альбуміна́рня;
  з. амальгамационный – амальґамува́льня;
  з. бандажепрокатный – шиновальці́вня, шиновальцюва́льня;
  з. белильный – біля́рня;
  з. бензоловый – бензольодестиля́рня;
  з. бессемеровский – бесеме́рня;
  з. бочарный – бочка́рня;
  з. брикетный – брикета́рня;
  з. бутылочный – пляшка́рня;
  з. винокуренный водочный – горі́льня, ґура́льня;
  з. восковой – воскобі́йня;
  з. газовый – газі́вня, газо́вня;
  з. газолиновый – газоліна́рня;
  з. гвоздильный – цвяха́рня;
  з. горный металлургический – металя́рня;
  з. горшечный – ганча́рня;
  з. дегтярный – дігтя́рня;
  з. деревообделочный – деревообро́бня;
  з. дестиляционный – дестиля́рня;
  з. джутовый – джута́рня;
  з. дизелестроительный – дизелевиро́бня;
  з. динамостроительный – динамовиро́бня, динамобуді́вня (*ШС*);
  з. доменный – ру́дня;
  з. древотирочный – деревоте́рня;
  з. дробильный, отделение дробильное – дроба́рня;
  з. дрожжевой – дріжджа́рня;
  з. дубовых экстрактов – дубоекстракто́(і)вня;
  з. для вычинки козьих шкур – хабата́рня;
  з. железоделательный, железный – ру́дня;
  з. железоплавильный – залізото́пня;
  з. железопрокатный – залізовальцюва́льня;
  з. жестяной – бляха́рня;
  з. зеркальный – люстра́рня;
  з. изразцовый – кахля́рня;
  з. иловый (*горн.*) – мулопереро́бня;
  з. инструментальный – струмента́рня;

з. кабельный – жильника́рня, кабля́рня;
з. канатный – кодоля́рня, линва́рня, крути́ль(-те́лі);
з. каолиновый – каолінó(і)вня;
з. кафельный – кахля́рня;
з. кирпичный – цегéльня;
з. клеевареный – клеєва́рня;
з. кожевенный – чинба́рня;
з. кокосовый – коксува́льня;
з. кораблестроительный, верфь – корабля́рня, корабéльня;
з. красящих веществ – фарба́рня;
з. крахмальный – крохма́льня;
з. ледоделательный – льода́рня;
з. лесообделочный – деревообро́бня [лісообро́бня (*ШС*)];
з. лесопильный – тарта́к(-ка́);
з. литейный – лива́рня;
з. лудильный – полу́дня [цинува́льня (*ШС*)];
з. маслобойный – олíйня;
з. маслодельный – масля́рня;
з. машиностроительный – машинобудíвня; машиновиро́бня;
з. меднолитейный – міделива́рня;
з. медноплавильный – мідето́пня;
з. меднопрокатный – мідевальцювальня;
з. металлоплавильный – метальото́пня;
з. металлургический – металя́рня;
з. минеральных вод – водогазо́(і)вня;
з. мыловаренный – милова́рня;
з. насосостроительный – смоковиро́бня;
з. нефтеобрабатывающий – нафтопереро́бня, нафтообро́бня;
з. нефтеперегонный – нафтодестиля́рня;
з. обжигательный (*руд*) – рудопа́льня;
з. овчинно-шубный – кушнíрня;
з. олифоваренный – олієва́рня;
з. оружейный – збро́йня;
з. паркетный – паркеторо́бня;
з. песочный (*сахарный*) – цукрова́рня;
з. пивоваренный – брова́рня;
з. пильный, лесопилка – тарта́к(-ка́), пи́льня;
з. плавильный – топи́льня;
з. плужный – плуга́рня;
з. пороховый – порохá́рня;
з. поташный – пота́шня, бу́да;
з. пробковый – коркá́рня;
з. проволочно-лудильный – дротополу́дня, дротолуди́льня;
з. проволочный – дрота́рня;
з. прокатный – вальцюва́льня;
з. протезный – протеза́рня;
з. рафинадный – цукрорафіна́рня;
з. ректификационный – ректифіка́тня, рафіна́рня;
з. рельсопрокатный – рейковальцюва́льня;
з. ремонтный – ремонта́рня;
з. ртутный – живосрібля́рня;
з. салотопенный – салото́пня, салга́н(-ну́);
з. (свекло)сахарный – цукрова́рня;
з. свечной – свічка́рня;
з. свинцовый – олива́рня;
з. селитренный – салiтра́рня;
з. серный – сіркото́пня;
з. смолокуренный – майда́н(-ну́), смоля́рня;
з. смолоперегонный – смолодестиля́рня;
з. содовый – содовиро́бня;
з. солеваренный, солеварня – соля́рня, солева́рня;
з. солодовенный – солодо́(і)вня;
з. спиртовый, спиртоочистительный – спирторектифіка́тня;
з. сталелитейный – сталеліва́рня;
з. сталеплавильный – сталето́пня;
з. стекольный – гу́та;
з. сульфитновинокуренный – гуральня, горíльня сульфíтна;
з. суперфосфатный – суперфосфа́тня;
з. сухарный – суха́рня;
з. толевой – толя́рня;
з. толчейный – ступо́(і)вня;
з. трубопрокатный – трубовальцюва́льня;
з. турбиностроительный – турбіновиро́бня;
з. уксусный – оцета́рня;
з. фарфоровый – порцеляно́(і)вня;
з. фаянсовый – фаянсо́(і)вня;
з. хлебный – хліба́рня;
з. хлопкоочистительный – бавовночи́сня;
з. цементный – цемента́рня;
з. циановый, -нистий (*горн.*) – ціянува́льня;
з. чернильный – атрамента́рня, чорнилоро́бня;
з. чугунно-литейный – чавуноліва́рня;
з. чугунно-плавильный – чавуното́пня;
з. шпалопропиточный – злежненасóчня;
з. штамповочный – штампува́льня;
з. эфельный – ефелепереро́бня.

Заводка – 1) (*двигателя, механизма*) – накру́чування; 2) (*текст.*) – заси́лювання; 3) (*досок в пазы*) – заво́дження.
Заводная *(речн.)* – за́пісоч(-чі).
Заводной (*механизм, гиря*) – накрутни́й.
Заводоуправление – адміністра́ція виро́бні.
Заводской – виробне́вий.

Заводчик (*текст.*) – привíдець(-дця).
Завора (*запор воротный*) – зáсув(-ва).
Заворот – 1) (*пласта, пути*) – зáкрут (-ту), зáверт(-ту); 2) (*кожев. инструм.*) – стáлька.
Загиб – 1) (*загибание листов, обода*) – зáгин(-ну), загинáння; 2) (*место*) – зáгинка.
Загибщик, -бальщик (*трубок*) – загинáльник(-ка).
Заглушина (*подступенька*) – прúсхідець (-дця).
Заглушка (*трубы*) – зáглушка.
Загнета (*в печи*) – зáгрібок(-бка).
Загниватель – загнивáч(-чá).
Загон (*для скота*) – зáгородка.
Загонка (*болта, клина*) – заганя́ння.
Загонная машина (*текст.*) – заганя́лка.
Загонщик – заганя́ч(-чá).
Загородка – зáгорода.
Заготовка – заготíвля, заготовля́ння.
Заготовщик (*муфт*) – заготíвни́к(-кá).
Заградитель (*пути*) – загоро́дник(-ка).
Заграждение – 1) *(то, что заграждает)* – зáгоро́да; 2) (*заграждающий предмет*) – перепóна.
Загромождение (*помещения*) – завáла.
Загрузка – 1) (*кладью*) – завантáжування, завантáження; 2) (*силовая – машина*) – обтя́жування; 3) (*засыпка*) – засипáння.
Загрузочный (*кран*) – завантажни́й.
Загрунтовка – загрунтóвування.
Загрязненность (*угля, масла, вод*) – занечи́щеність(-ности), забру́дненість(-ности) (*ШС*).
Загузок, вальма (*строит.*) – причíлок (-лка) даховúй.
Загуститель (*текст.*) – (за)гусни́к(-ка).
Загустка – 1) (*процесс*) – загу́щування; 2) (*материал*) – зáгустка.
Задавка – 1) (зажатие породой) – затискáння; 2) (*вдавливание – труб, башмака, крепи*) – засáджування.
Задвижка – зáсувка.
Задвижной (*прибор, дверь*) – засувни́й.
Заделка, -лывание – 1) (*общее название*) – заправля́ння, вправля́ння (*ШС*); 2) (*закрепление*) – закріпля́ння; 3) (*кладкой, камнем*) – замуро́вування; 4) (*оправка*) – опоря́джування; 5) (*вставка, столяр.*) – у́ставка.
Заделыватель (*сель.-хоз.*) – загортáч(-чá).
Задельщик – 1) (*отдельщик, стек.*) – обро́блювач(-ча); 2) (*работающий задельно*) – відря́дник(-ка).
Задерживатель (*цепей, канатов, вагонов*) – затри́мувач(-ча).
Задерживающий (*механизм, пружина*) – затримни́й.
Задержка – 1) (*во времени*) – зáтримка; 2) (*предмет*) – затримни́к(-кá).
Задерновка, -вывание, -вание – задерно́вування.
Заднебойный (*о колесе*) – задньобíйний.
Задник (*сапож.*) – закаблу́к(-ка).
Задок (*молотка, экипажа*) – задóк(-дкá).
Задолжение (*рабочих*) – призначáння.
Задорина (*в дереве*) – зáдирка.
Задрайка (*мор.*) – зáцурок(-рка).
Задубщик, задубник (*рабочий на заличке*) – заличківни́к(-кá).
Задувка (*домны*) – роздму́хування.
Задувщик – роздму́хувальник(-ка).
Задымка (*брак фарфора*) – задúмка.
Заедание (*части инструмента при вращении*) – затинáння.
Заершивать, -шить (*костыль*) – зайóржувати, зайóржити.
Зажигалка – запальни́чка, кресáлка.
Зажигальщик – 1) (*разжигальщик огня*) – запáлювач(-ча); 2) (*ламп, фонарей*) – засвíчувач(-ча).
Зажигатель – 1) (*запал*) – за(під)пáльник (-ка); 2) (*ламп*) – засвітни́к(-кá).
Зажим – 1) (*зажимание*) – зáтиск(-ку), затискáння; 2) (*приспособление*) – затискáч (-чá); 3) (*для бревен при распиливан.*) – лисúці(-сúць).
Зажимной (*винт, приспособление*) – затискни́й.
Зажареть (*о типогр. камне*) – замаснíти.
Зажиривание (*шрифтов*) – замáснювання.
Зазем (*судостроит.*) – пóдниця.
Заземление (*электр.*) – узéмлювання.
Заземлитель (*электр.*) – узéмлювач(-ча) .
Заземляющий (*провод, катушка*) – узéмлювальний.
Зазольщик – золя́р(-рá).
Зазор – 1) (*общее название*) – люз(-зу); 2) (*в заборе между штахетами*) – гýлянка.
Зазубрина – зáзуб(-бу).
Закалка – 1) (*закал*) – гарт(-ту); 2) (*закаливание*) – гартувáння.
Закалочный (*горн, печь*) – гартівни́й.
Закальщик, -ливальщик – гартівни́к(-ка).
Закатывание (*типогр.*) – закáчування.
Закваска – 1) (*для хлеба*) – рóзчина; 2) (*для квасу*) – квасúло.
Закидка – зáкидка, закидáння.
Закись (*хим.*) (*напр. железа*, FeO; *меди*, Cu_2O; *олова,* SnO) – оксúд(-ду) (*напр.:* залізóвий оксúд, двомідéвий оксúд, оливóвий оксúд).

Закладка – 1) (*общее название – напр. выработки, пространства*) – закладáння; 2) (*камнем на растворе*) – замурóвування; 3) (*закладываемый предмет*) – зáкладка; 4) (*материал для закладки*) – заклáданка; 5) (*доска закладная*) – заклáдина; 6) (*здания, судна*) – заклáдини(-дин).
Заклейщик – заклéювач(-ча).
Заклепка – 1) (*предмет*) – нюта; 2) (*процесс*) – нютувáння.
Заклепник – нютни́к(-ка́).
Заклепочный (*стержень, головка*) – нютóвий.
Заклепщик, клепальщик (*заклепками*) – нютувáльник(-ка).
Заклинка – 1) (*предмет*) – зáклинок(-нка); 2) (*заклинивание – крепи, крана*) – заклинувáння.
Заклинок – зáплішка [зáклинок(-нка) (*ШС*)].
Заключение – 1) (*ряда, клади*) – замикáння; 2) (*свода*) – звóрювання.
Закол (*породы, ствола, обшивки*) – накóлина.
Закомелистость, закомелястость – гузирáстість(-тости).
Законопатка, -чивание – законопáчення.
Закоп – закíп(-кóпу).
Закоперщик – капарни́чий(-чого), закапáрник(-ка) (*ШС*).
Закопка (*нефтепровода*) – закóпування.
Закопушка – укóпина, укíп(-кóпу).
Закраина (*шейки, цапфы*) – закрáйок(-йка).
Закраска (*покрытие краской*) – зафарбóвування, зафáрблення.
Закреп(а), дюбель – зáкріп(к)а.
Закрепитель, фиксатив – закрíплювач(-ча).
Закрепительный (*изолятор*) – закріпни́й.
Закрепление – 1) (*действие*) – закрíплювання; 2) (*закрепка – предмет*) – зáкріпка; 3) (*результат*) – закрíплення.
Закреплять (*рисунок*) – закріпля́ти.
Закрой – 1) (*досок, стекла*) – нáбіг(-гу), нáкрив(-ву); 2) (*в полках*) – заклáд(-ду); 3) (*фальца*) – ви́різка.
Закройник, зензубель – фальцíвка.
Закройная (*кожевенного товара*) – крáяльня.
Закройщик, -ца – крáяльник(-ка), крáяльниця.
Закром – засíк(-ка).
Закромщик – засíчник(-ка).
Закругление – 1) (*процесс – кромки, поручня, пути*) – закру́глювання; 2) (*закругленное место*) – закру́глина, окру́тлина (*БдС*).
Закрутка (*пилы*) – зáкрутка.
Закрывать, -рыть – 1) (*общее название*) – закрива́ти, закри́ти; 2) (*только дверь, окно*) – зачиня́ти, зачини́ти; 3) (*только кран*) – закру́чувати, закрути́ти; 4) (*рукав реки*) – перега́чувати, перегати́ти.
Закрышка, заслонка (*печная*) – зáслінка.
Закупорка – 1) (*закупоривание – общее название*) – затика́ння; 2) (*засорение отверстий)* – забива́ння; 3) (*окон*) – затушкóвування; 4) (*пробкой*) – закоркóвування; 5) (*явление*) – тáма.
Закупорщик – затика́ч(-ча́).
Зал – зáля;
з. аппаратный, аппаратная – апара́тня;
з. машинный – машинó(і)вня;
з. сборочный, сборочная – складáльня;
з. турбинный – турбінóвня, з. турбíнна;
з. чертежный – рисува́льня.
Залегание (*пластов*) – улóження.
Залежь (*руды, камня, нефти*) – злóжище.
Заливка – 1) (*заливание – трансформ., чертежей*) – заливáння; 2) (*то, чем заливают*) – зáливка; 3) (*в подшипниках*) – зáливок(-вка), ýстілка (*ШС*).
Заливщик – заливáч(-ча́).
Заличка (*кожев.*) – заличкóвування.
Заличное отделение (*кожев.*) – заличкíвня.
Залог(а) (*при забивке свай*) – зáбíйка.
Заложение – 1) (*фундамента – процесс*) – закладáння, заклáдини (*ШС*); 2) (*откоса*) – заклáд(-ду), позéмна проéкція (*ШС*).
Залом (*дороги, листа*) – залíм(-лóму).
Зальбанд (*горн.*) – óбгорт(-ту), зальбáнд(-ду).
Залючина (*комингс*) – кóмінґс(-су).
Замазка – 1) (*общее название*) – зáмазка; 2) (*замазывание – процесс*) – замáзування; 3) (*стекольная*) – кит(-ту); 4) (*столярная*) – шарля́к(-ку); 5) (*щелей*) – шпарувáння.
Замазчица (*керам.*) – замáзувальниця.
Замасливать, замаслить (*текст.*) – намáщувати, намасти́ти.
Замачивание (*дерева*) – замóчування.
Замедление (*физ.*) – сповільня́ння, загáювання.
Замедленный (*о движении*) – сповíльнений, загáюваний (*ШС*).
Замедлитель (*жел.-дор.)* – сповíльнювач(-ча), загáювач(-ча).
Замедлитель (*проявления – фото*) – затри́мувач(-ча).
Замедляющий (*о действии*) – сповільни́й, загайни́й.
Замер, -ривание (*воды, газа*) – замíр(-ру), заміря́ння.
Замерный (*бак, рейка*) – замíрчий, замíрний (*Трх3*).
Замерщик (*газа*) – заміря́льник(-ка).
Замешивание (*текст.*) – замíшування.

Замин (*челнока*) – затина́ння.
Заминка – 1) (*глины – процесс*) – замина́ння, заміша́ння (*ШС*); 2) (*результат процесса*) – за́минка.
Замок – 1) (*общее название*) – замо́к(-мка́); 2) (*висячий*) – коло́дка, з. висни́й.
Замолаживание (*пива*) – засоло́джування.
Замораживающий (*раствор*) – заморо́жувальний.
Замочка (*глины*) – замо́чування.
Замша – за́мша.
Замшевать – замшува́ти.
Замшевик, замшенник – замшівни́к(-ка́), за́мешник(-ка) (*ШС*).
Замыкание (*контакта*) – замика́ння.
Замыкатель – замика́ч(-ча́).
Замыкающий (*контакт, сторона, ярмо*) – замични́й.
Замычка – 1) (*защепка*) – за́скочка; 2) (*задвижка*) – за́сувка.
Замятина (*деревянной стены, забора*) – заме́тина.
Замятник – за́міть(-меті).
Занавеска, занавес – фіра́нка, завіса.
Занос – 1) (*золой, песком*) – заме́т(-ту); 2) (*илом*) – за́мул(-лу).
Западня – 1) (*горн.*) – па́стка; 2) (*подъемная крышка с кольцом*) – ля́да.
Запайка – залютува́ння.
Запал – 1) (*деталь*) – під(за)па́льник(-ка); 2) (*процесс*) – підпалювання, запа́лювання.
Запалубка, опалубка – па́луб(-бу).
Запальник (*запал*) – за(під)па́льник(-ка).
Запальщик (*при взрывных работах*) – підпаля́ч(-ча).
Запань – за́плавень(-вня).
Запаривание (*картофеля в парнике*) – запа́рювання.
Запарка – 1) (*аппарат*) – запа́рня; 2) (*процесс*) – запа́рювання.
Запарник – запа́рник(-ка).
Запарщик, -ца – запа́рювач(-ча), запа́рювачка.
Запас (*материала, устойчивости*) – запа́с(-су).
Запашник (*сель.-хоз.)* – загорта́льник(-ка).
Запечек – за́пічок(-чка).
Запил (*уступ, выпиленный в доске, брусе*) – за́пилка.
Запиловка – запи́лювання.
Запиловщик (*труб*) – запиля́ч(-ча).
Запирающий (*механизм*) – запірни́й.
Запирка – 1) (*задвижка окна, двери*) – за́сувка; 2) (*крючек*) – за́щіпка.
Записка пояснительная – запи́ска поясня́льна.
Заплата (*на шину*) – ла́тка.
Заплечик – пле́чко, запле́чина (*ШС*).
Запломбировка – запльомбо́вування.
Заподлицо (*соединение*) – упри́черть, врі́вень (*неизм.*)
Заполистость (*кожев.*) – пола́стість(-тости).
Заполнение – 1) (*общее название*) – запо́внювання; 2) (*решетка фермы*) – за́міть(-меті).
Запон – за́пинка.
Запонка – шпо́нька.
Запор (*дверной, оконный*) – запо́ра.
Запорщик – запірни́к(-ка́).
Заправка – 1) (*процесс – буров. масленок, долота*) – заправля́ння; 2) (*прибор*) – запра́ва; 3) (*товара – текст.*) – заси́лення.
Заправщик – заправля́ч(-ча́).
Запрессовка (*втулок*) – загні́чування.
Запруга, стяжка (*строит.*) – за́крутка.
Запруда – зага́та.
Запуск – 1) (*запускание – мотора*) – за́пуск(-ску), запуска́ння; 2) (*строит.*) – упуска́ння; 3) (*текст.*) – закла́дка.
Зарез, -зка (*шипа, бруса*) – вріз(-зу), врі́зування.
Зарисовка – 1) (*процесс*) – замалюва́ння; 2) (*результат*) – замалю́нок(-нка).
Зарубка – 1) (*горн., строит. – процесс*) – за́руб(-бу), зару́бування; 2) (*место*) – за́рубка; 3) (*метка на сваях*) – карб(-бу).
Зарубщик – зару́б(уваль)ник(-ка).
Заряд – 1) (*электрический*) – наснага; 2) (*порция засыпаемого материала*) – за́сипка; 3) (*оружия*) – набій(-бою).
Зарядка – 1) (*аккумулятора*) – наснажа́ння; 2) (*арматуры*) – риштункува́ння [рихтува́ння (*ШС*)]; 3) (*оружия, шпура*) – набива́ння; 4) (*засыпка – котла асфальтом, постава*) – засипа́ння; 5) (*кассеты, фильтропресса*) – начиня́ння.
Засевание (*мук. рассева*) – забива́ння.
Засечка – 1) (*зарубка*) – за́рубка; 2) (*циркулем*) – за́черк(-ку).
Заслонка (*в печах*) – за́слінка.
Засмолок (*на дереве – серянка*) – за́смолень(-лня).
Засов – за́сув(-ва);
з. воротный (*бревно для запирания*) – зво́ра.
Засол, солка – соління.
Засоренность – 1) (*общее название*) – засмі́ченість(-ности), занечи́щеність(-ности); 2) (*загрязненность*) – забру́дненість(-ности).
Засорка (*вид брака*) – за́сміток(-тку).
Засос, -сывание (*воздуха*) – за́смокт(-ту), засмо́ктування.

Застановщик, см. **Ловильщик**.
Застежка (*к когтям, поясу*) – за́стібка.
Застилка (*застилание*) – засте́лення.
Застой – 1) (*воды, грузов*) – засті́й(-сто́ю); 2) (*канализационный*) – засті́йник(-ка).
Застопоривание – застопо́рювання.
Застрешина (*доска, подшитая под застрех*у) – підстрі́шниця.
Застройка – забудо́ва.
Застропка (*мор.*) – застро́плення.
Заструга (*сваи, кола*) – за́тіс(-тесу).
Застудка, застуда (*керам.*) – засту́да.
Заступ – риска́ль(-ля́).
Застывание (*метал.*) – застига́ння.
Засыпка – 1) (*засыпание*) – засипа́ння; 2) (*порция*) – за́сип(-пу); 3) (*масса для засыпки*) – за́сипка; 4) (*кожев.*) – пересипа́ння.
Засыпщик – засипа́льник(-ка).
Затапливать, -топлять, -топить (*печь*) – розпа́лювати, розпали́ти (*в печі*).
Затаск (*текст.*) – за́тяг(-гу).
Затвор – 1) (*общее название*) – за́кривка; 2) (*замок в оружии*) – замо́к(-мка́).
Затек (*краски*) – пото́к(-тьо́ку).
Затенитель (*фото*) – затіню́вач(-ча).
Затеска, -сывание (*строит.*) – затісування.
Затиральник – шпару́тка.
Затирка, -рание – 1) (*общее название*) – затира́ння; 2) (*щелей*) – шпарува́ння.
Заток – 1) (*в ткани*) – кра́йка; 2) (*реки*) – зато́чина.
Затон – за́водок(-дку).
Затопщик – підпа́лювач(-ча).
Затор – 1) (*пив.*) за́тір(-то́ру); 2) (*льда*) – за́шерет(-ту); 3) (*угля, руды*) – спір (спо́ру).
Затормаживать, -зить – загальмо́вувати, загальмува́ти.
Заторник (*чан заторн.*) – бра́жник(-ка).
Заторно-дрожжевой (*чан*) – затірно-дріжджови́й.
Заторный (*чан*) – затірни́й.
Заточка – 1) (*место – напр. на валу*) – за́точка; 2) (*затачивание*) – зато́чування;
3) (*заострение*) – загóстрювання.
Затравка – 1) (*предмет*) – пали́вка, ґніт (ґнота́); 2) (*процесс*) – підпа́лювання.
Затрамбовка – забутинува́ння.
Затрата, расход (*энергии, топлива*) – ви́тра́та.
Затухание – 1) (*света, огня*) – з(а)гаса́ння; 2) (колебаний) – угамо́вування.
Затылок, лоб (*бура*) – тупи́й(-пи́я).
Затычка – 1) (*общее название*) – за́тичка; 2) (*дерев. пробка*) – чіп(чопа́).
Затягивальщик, затяжник – натяга́льник(-ка).
Затяжка – 1) (*стяжка, стяжное бревно*) – стя́гель(-гля); 2) (*в стропилах*) – ба́нтина; 3) (*обуви, носков*) – натяга́ння.
Затяжной (*болт*) – затяжни́й.
Заусенец, -нка, -нок, задоринка – за́дра.
Зауторивать, -рить (*боч.*) – завто́рювати, завто́ри́ти.
Зауторник (*боч.*) – утірни́к(-ка́).
Зафальцовна, -вание – зафальць6́вування.
Захват(ка) – 1) (*зацепка бабы, печного затвора*) – за́чіпка, заче́па; 2) (*зажим для электродов*) – затиска́ч(-ча́); 3) (*захватывание – труб породой*) – за́щік(-щеку); 4) (*схватывание*) – захо́плювання; 5) (*в швейн. машине*) – за́хватка, захо́пка (*ШС*); 6) (*заклинка – для камней*) за́клинок (-нка); 7) (*щипцов*) – ро́зпір(-пору).
Захлестка (*петля*) – за́шморг(-гу).
Захлопка – 1) (*общее название*) – хлипе́ць (-пця́); 2) (*баранок очажный*) – баране́к (-нка).
Заходка (*горн.*) – діле́тка.
Захолаживание (*бражки*) – захолоня́ння.
Зацеп – заче́па.
Зацепка – 1) (*предмет*) – за́чіпка; 2) (*процесс*) – зачі́плювання.
Зачепление (*механ.*) – зачеплення.
Зацепщик (*болванок*) – зачіпа́льник(-ка).
Зачал – 1) (*место*) – зача́л(-лу); 2) (*зачаливание, -ла*) – зача́лювання.
Зачалок (*конец веревки*) – зача́лок(-лка).
Зачеканка (*шва*) – закарбува́ння, закарбо́вання.
Зачистка – 1) (*процесс – почвы, валов*) – зачища́ння; 2) (*кож. инструмент.*) – вишкряба́чка.
Зачищальщик – зачища́льник(-ка).
Зашлифовка, -вывание (*алмазной коронки*) – зашліфо́вання.
Зашпунтовка – заґарува́ння.
Заштриховка – зарискува́ння.
Защебенка – защебро́вування [заскалльо́вування (*ШС*)].
Защебенщик – щебрівни́к(-ка́).
Защелка, собачка – за́скочка.
Защелкивающий (*механизм*) – заскочни́й.
Защита (*элект. линии, от обрушения*) – за́хист(-ту).
Защитительный, защитный (*трансформатор, ширма*) – захисни́й.
Звезда (*в ветряке*) – зі́рка.
Звездчатый (*якорь*) – зіркува́тий, зірча́стий.
Звено – 1) (*общее название – трубопровода*) – ла́нка; 2) (*заборное*) – плани́ця; 3) (*печного кожуха*) – ца́рга.
Звойка (*текст.*) – кача́лка.

Звонок – дзвінóк(-нкá).
Звукомер, сонометр – звукомíр(-ра).
Звукоотражатель – звуковідбивáч(-чá).
Звукопоглотитель – звуковбирáч(-чá).
Здание – 1) (*общее название строения*) – будíвля; 2) (*дом*) – будúнок(-нку);
з. аппаратное – апарáтня;
з. компрессорное – компрéсорня;
з. машинное – машинóвня.
Зев – 1) (*ключа*) – роззя́вина; 2) (*текст.*) – фак(-ку).
Зевообразовательный (*текст.*) – факотвíрний.
Зейгерование – зейґерува́ння.
Зеленщик – зеленя́р(-рá).
Зелинка (*в промывной бочке*) – рушти́на.
Землевоз, -зчик – землевíз(-вóза), землевóзник (*ШС*).
Земледел (*метал. рабочий*) – землерóб(-ба).
Земледелочный (*о машине*) – землерóбний.
Землезасыпатель – землезасипни́к(-ка́).
Землекоп – гра́бар(-ря), копáч(-чá).
Землекопальный – 1) (*о машине*) – землекóпний; 2) (*относящ. к землекопу*) – грабáрський.
Землемер – землемíр(-ра), мірни́чий(-чого).
Землемерный – землемíрчий, землемíрний (*Трх3*).
Землесос – землесмóк(-ка).
Землечерпалка, -тельница – землечéрпниця.
Землечерпатель – землечéрпій(-пія).
Землечерпательный (*о машинах и орудиях*) – землечéрпний.
Зензубель, закройник – фальцíвка [зенцýбель(-бля) (*ШС*)].
Зенковалка, роззенковка (*сверло*) – зенкíвка.
Зенковка, -вание – зенкува́ння.
Зеркало – 1) (*общее название*) – лю́стро; 2) (*печи*) – чоло́;
з. водяное – вíльна повéрхня водú;
з. золотниковое – кóвзанка суваковá.
Зеркальный (*чугун, шкаф, шкала*) – люстрóвúй.
Зеркальщик – люстрівни́к(-ка́).
Зерно – зéрно, зерни́на (*един.*).
Зерновод – зернопрóвід(-воду).
Зернодробилка – зернокриши́лка.
Зернолущилка – зернолуща́рка.
Зерномешалка – зерномíша́лка.
Зерноочистительный (*о машине*) – зерночúсний.
Зерноплющилка – зерноплюща́рка.
Зерноподъемник – зернопідóйма.
Зерносос – зерносмóк(-ка).
Зерносушилка (*в элеваторе*) – зерносуша́рка.
Зернохранилище – зерносхóвище.
Зерночистилка (*сель.-хоз.*) – зерночúстка.
Зетовый (*профиль*) – зéтовий.
Зильберглет – зильберґля́йта.
Зинковерк (*горн.*) – солóтвиця.
Змеевик (*для масла, воды*) – скрутинéць (-нця́).
Змейка (*сель.-хоз.*) – змíйка.
Значение – 1) (*матем. – силы тока, величины*) – вáртість(-тости); 2) (*сигнала*) – знáчення; 3) (*отмечание*) – значíння.
Зола – пóпіл(-пелу).
Золение (*кож*) – золíння.
Золонос, **зольщик** – попільни́чий.
Золосос – попелосмóк(-ка).
Золотильщик, **золотарь** – позолóтник(-ка).
Золотник (*в машинах*) – сувáк(-кá).
Золотничник (*горн.*) – золотя́р(-рá).
Золотодобыча – золотодобува́ння.
Золотое деление – золотúй пóділ(-лу).
Золотоискатель – золотошукáч(-чá), шукáч (-чá) зóлота.
Золотоносный (*песок, порода*) – золотовмíсний.
Золотопромывальня – золотопромúвня.
Золотопромывальщик – золотопромúвник(-ка).
Золотопромышленность – золотопромислóвість(-вости).
Золотоуловитель – золото(в)лóвник(-ка).
Золотошвей, **-ка** – гаптáр(-ря), гаптáрка.
Золоудаление – попеловидаля́ння, видаля́ння пóпелу.
Золоуловитель – попелолóвник(-ка).
Золочение – позолóчування.
Зольник – 1) (*зольная яма*) – попільни́к(-ка); 2) (*кожев. чан*) – золúльник(-ка).
Зольность – пóпільність(-ности).
Зольщик, **золильщик** – золя́р(-рá).
Зонд (*для подним. кабелей*) – зонд(-да), штир (-ря́) (*Трх3*), шип(-па).
Зондировка, -рование – зондува́ння, штирюва́ння (*Трх3*).
Зонт (*дефлектора, украш. фасада*) – дашóк (-шкá), піддáшок (*ШС*).
Зонтик – парасóля.
Зонтовщик – парасóльник(-ка).
Зрельник, зрельня, фикс-аппарат – достигáльня.
Зуб – 1) (*общее название – врубки, зубчатки*) – зуб(-ба); 2) (*бороны*) – зубóк(-бкá); 3) (*берда*) (*текст.*) – трость(-сти).
Зубатка (*для отески камней*) – щербáк(-кá), зубáтка (*ШС*).

Зубец – зубе́ць(-бця́);
з. входящий – за́зубень(-бня);
з. выступающий – ви́зубень(-бня).
Зубило – зуби́ло.
Зободер (*для корч. пней*) – пенькотя́г(-га).
Зубок – 1) (*общее название – врубовой машины*) – зубо́к(-ка́); 2) (*у кайлы, кирки*) – дзюбе́ць(-бця).
Зуборезный (*о работе*) – зуборі́зний;
з. станок – зуборі́зка.
Зубчатка – 1) (*общее название*) – зубча́тка; 2) (*зубчатое колесо*) – трибо́к(-бка́), триб (-ба); 3) (*для забуривания*) – зубцьо́ванка.
Зубчатый (*якорь*) – зубча́стий.
Зуммер (*телефон*) – пи́щик(-ка), зу́мер(-ра).
Зумпф – зу́мпф(-фу).
Зымза – 1) (*стол. инструмент*) – ґзи́мбель (-бля); 2) (*карниз, подшивка*) – кару́нка підшивна́.

И

Ива – 1) (*порода дерева*) – верба́; 2) (*как строит. материал*) – верби́на.
Игла, иголка – 1) (*общее название*) – го́лка; 2) (*иглица*) (*деревянная*) – гли́ця;
и. вязальная – прутóк(-тка́);
и. кардная – колю́чка чухра́льна;
и.-клин – клинча́к(-ка́).
Иглодержатель – голкотрима́ч(-ча́).
Иголочный – голкови́й.
Иголочное производство, дело – голка́рство.
Игольник, -щик – голка́р(-ря).
Игра (*рессор, колес, чугуна*) – гра.
Игристый (*о вине*) – іскри́стий.
Изба – ха́та.
Избоина, жмыха – маку́ха.
Избыток (*давления*) – зайвина́.
Извержение газовое (*внезапн. прорывы газа*) – ви́кид(-ду) га́зовий.
Известеобжигание – вапнопа́лення.
Известеобжигательный – вапнопа́льний.
Известеобжигательная печь – вапня́рка.
Известитель – сповісни́к(-ка́).
Известка, известковый раствор – чаму́р (-ру) вапня́ний.
Известкование (*стен, выработки*) – вапнува́ння.
Известняк – вапня́к(-ку́).
Известь – вапно́.
Извилина, извивина – вили́на.
Извлекатель (*клапанов насоса*) – витяга́ч (-ча́).
Изгиб – 1) (*общее название*) – згин(-ну); 2) (*вверх*) – ви́гин(-ну); 3) (*вниз*) – уги́н (-ну).
Изгибающий (*момент, сила, усилие*) – гну́чий, згина́льний (*ШС*), згинни́й (*ШС*).
Изгородь – огоро́жа;
и. жердевая – вір (во́ру);
и. живая – живопліт(-пло́ту);
и. плетневая – пліт (пло́ту, -та), лі́са.
Изготовитель – вигото́вець(-вця).
Издание (*типогр.*) – вида́ння.
Издатель – видаве́ць(-вця́).
Издательский – видавни́чий.
Изделие – ви́ріб(-робу).
Издельщик – відря́дник(-ка)[закла́дник(-ка) (*ШС*)].
Изложница (*чугунная форма*) – виливни́ця.
Излом (дерева, камня, металла) – злім(зло́му).
Излучатель – (ви)промі́нюва́ч(-ча́).
Излучение – промінюва́ння.
Измельчитель (*бум.*) – здрі́бнювач(-ча).
Измерение – 1) (*процесс*) – вимі́ря́ння; 2) (*результат*) – ви́мір(-ру).
Измеритель – вимі́рни́к(-ка́).
Измерительный (*аппарат, прибор, провод*) – вимі́рчий, вимірни́й (*Трх3*);
и. устройство – вимі́рня.
Изнанка (*текст.*) – ви́воріт(-роту).
Износ – 1) (*изношенность – материала, сооружения*) – знос(-су), зно́шеність(-ности); 2) (*срабатывание частей машины*) – спрацюва́ння, спрацьо́ванність(-ности).
Изображать, -зить (*типогр.*) – виража́ти, ви́образити.
Изображение – 1) (*предмет*) – о́браз(-зу); 2) (*процесс – графическое*) – ви́ображення [зобра́ження (*Трх3*)].
Изобразитель (*художник*) – образотво́рець (-рця).
Изобретатель – винахі́дник(-ка).
Изобретательство – винахі́дництво.
Изобретение – ви́нахід(-ходу).
Изогипса – позе́мина, ізогі́псa.
Изолировка, изолирование – ізоля́ція, ізолюва́ння.
Изолировочный, -рующий (*материал, настил*) – ізоляці́йний.
Изолировщик (*керам.*) – ізолівни́к(-ка́).
Изолятородержатель (*электр.*) – ізоляторотрима́ч(-ча́).
Изолятор – ізоля́тор(-ра).
Изоляция – ізоля́ція.
Изразец, кафель – ка́хля.
Изразчатый – кахляни́й.
Изъедина – поі́дина.
Изыскание – 1) (*поиски*) – ви́шуки(-ків); 2) (*процесс*) – вишу́кування.
Изыскатель – вишу́кувач-(ча), шука́р(-ря́) (*Трх3*).

Изыскательный, изыскательский (*о партии, работе*) – вишукóвий, вишукнúй.
Изящный (*о мебели*) – майстéрний.
Изъян (*на материале*) – ґандж(-джу).
Иконометр (*видоискатель*) – шукáч(-чá), іконóметр(-ра).
Ил – мул(-лу).
Иллюминатор – ілюмінáтор(-ра), освíтлювач(-ча) (*Трх3*).
Иллюминовка (*планов*) – ілюмінувáння, барвувáння.
Иллюстрация (*типогр.*) – ілюстрáція.
Илоочиститель – мулочúсник(-ка).
Илоудержатель – мулозатрúмник(-ка).
Илоуловитель – мулолóвник(-ка).
Имитация – підрóблення, імітáція.
Инвентаризация – інвентаризáція, реманентáція (*ШС*).
Инвентарь – інвентáр(-ря́), реманéнт(-ту) (*ШС*).
Индекс – íндекс(-са).
Индиго – калія́, індúго.
Индикатор – індикáтор(-ра);
и. тока – струмовия́вник(-ка);
и. фаз – фазовия́вник(-ка).
Индицировать – індиктувáти, індикатувáти (*СМТС*).
Индуктировать (*электр.*) – індуктувáти.
Индуктор – індýктор(-ра).
Индукция – індýкція.
Инерция (*физ.*) – інéрція.
Инжектор – інжéктор(-ра).
Инжекционный (*о горелке*) – інжекці́йний.
Инжекция (*впрыскивание*) – інжéкція, впóрскування.
Инженер – інженéр(-нера).
Инклинатор, инклинометр – нахиломíр (-ра), інклінáтор(-ра).
Инклинация – нáхил(-лу), інклінáція.
Инкрустация – 1) (*процесс*) – жирувáння; 2) (*предмет*) – жирóвання, інкрустáція.
Инкубатор – інкубáтор(-ра).
Инсоляция (*крас.*) – інсоля́ція.
Инструктор – інструктор(-ра).
Инструмент – 1) (*единичное, а также собират. назв.*) – струмéнт(-ту); 2) (*набор инструментов*) – справúлля.
Инструментальный – струментóвий;
и. завод – струментáрня.
Инструментальщик – струментáр(-ря́).
Интегратор (*счетчик*) – інтеґрáтор(-ра).
Интегрирующий (*счетчик, фотометр*) – інтеґрувáльний.
Интензиметр – інтенсúметр(-тра).
Интервал – інтервáл(-лу), промéжок(-жку).
Интерполировать – інтерполювáти.
Интерполяция – інтерполя́ція.
Интерференция (*волн*) – інтерферéнція.
Инфильтрация, просачивание – просóчування, інфільтрáція.
Инфлюентный (*о линии*) – впливóвий, інфлюéнтний.
Инфекция (*пород*) – втиск(-ку), інь€кція.
Ионизация – йонізáція.
Ионизировать – йонізувáти.
Ирисовая диафрагма (*фото*) – зинúчна перéтинка, ірúсова діяфрáгма.
Ирригатор – обвóднювач(-ча), іриґáтор(-ра).
Ирригация – обвóднювання, іриґáція.
Искажение (*диаграмм*) – перекрýчування, вúкривлення (*Трх3*).
Искатель – шукáч(-чá).
Ископаемое – копáлина.
Искрение (*эл. машины*) – іскрувáння.
Искривленность – скрúвленість(-ности), покрúвленість(-ности).
Искрогаситель, -тушитель – іскрогáсник (-ка).
Искроловитель – іскролóвник(-ка).
Искроразрыватель – іскророзривáч(-чá).
Искроудержатель – іскрозатрúмник(-ка).
Искроуказатель (*электр.*) – іскровкáз(-за).
Искусство – 1) (*общее название*) – мистéцтво; 2) (*в смысле «дело», «ремесло»*) – справа; 3) (*умение*) – умíлість(-лости);
и. бетонное – бетóнництво;
и. водолазное – норéцтво;
и. вязальное – плетíльництво;
и. горное – гірни́цтво;
и. землемерское – мірни́цтво, с. мірни́цька;
и. исследовательское – дослíдництво, с. дослíдницька;
и. красильное – фарбівни́цтво;
и. кровельное – укрива́льництво;
и. кузнечное – кова́льство;
и. малярное – фарб(а́р)ни́цтво;
и. маркшейдерское – маркша́йдерство;
и. печное – пічни́цтво;
и. плотничное – тесéльництво, тесля́рство (*ШС*);
и. пробирное – проба́рство;
и. столярное – столя́рство;
и. строительное – будівни́цтво.
Испарение – випаро́вування.
Испаритель – випа́рни́к(-ка́).
Испарительность (*топлива*) – паровида́тність(-ности).
Испарительный (аппарат, эффект) – випарни́й.
Испаряемость – випа́рність(-ности).
Исподник, нижник – спідня́к(-ка́).

Исполнитель – викона́вець(-вця);
и. тушист – викона́вець(-вця), туши́ст(-та).
Использование (*утилизация*) – ви́користт(о́вув)а́ння.
Использщик – навпі́льник(-ка).
Исправление – 1) (*общее название*) – випра́ва, виправля́ння; 2) (*починка*) – пола́года, ла́годження.
Исправность (*механизма*) – спра́вність (-ности).
Испытание – ви́проб(-бу), випро́бування, про́ба (*СМТС*).
Испытатель – випро́бник(-ка), випро́бувач(-ча) (*ЕлС*).
Испытательный (*колодец, трансформатор, лампа*) – випробни́й, випро́бувальний (*Лх*);
и. станция – випробо́(і)вня, випро́б(уваль)ня (*Лх*).
Исследование – 1) до́слід(-ду); 2) (*процесс*) – досліджування, дослідження.
Исследователь – дослідник(-ка).
Истечение (*жидкости, газа*) – витіка́ння.
Истираемость – стира́ність(-ности).
Истиратель (*для руд*) – розтира́ч(-ча́), стира́ч(-ча́).
Истопка (*печей*) – пали́ння (*в печах*).
Истопник – гру́бник(-ка).
Источник (*горн.*) – джерело́.
Истощение (*россыпей*) – виснажа́ння.
Исходный (*пункт, точка*) – вихідни́й.

К

Кабан – 1) (*глиняный*) – бри́ла, ку́па (*ШС*); 2) (*авио*) – каба́н(-на́).
Кабель – жи́льник(-ка), ка́бель(-бля).
Кабельтов (*мор.*) – кабе́льтов(-ва).
Кабестан – коли́(о)ворот(-та) сторчови́й, снува́лка.
Кабина – кабі́на.
Кабинетный (*диван*) – кабіне́тний.
Каблук – підбо́р(-ра).
Каблучный (*о машине*) – підбо́ровий.
Каболка – ка́балка [ста́л(ь)ка (*Лх*)].
Каботаж – кабота́ж(-жу́).
Кавальер – бу́рта.
Кагат – кага́т(-ту).
Кагатировать – кагатува́ти.
Кагатчик – кага́тник(-ка).
Кадастр – када́стр(-стру).
Кадка (*больш. дерев. сосуд*) – ді́жка;
к. закальная (*кузн.*) – гартівни́ця.
Кадочник – бо́ндар(-ря).
Кадр (*кино*) – кадр(-дру).
Кадь – шапли́к(-ка).
Каемка, кайма – облями́вка.
Кажущийся (*о сопротивлении*) – уя́вний.
Кайла(о) – кайло́.
Кайловище – кайлови́льно.
Кайловщик – кайлува́льник(-ка).
Калабашка – шимба́лок(-лка).
Каландр (*текст.*) – каля́ндер(-дра).
Каландрить, -рировать (*текст.*) – каляндрува́ти.
Каланча (*пожарная*) – ве́жа дозо́рча.
Калевка – 1) (*инструмент*) – відтя́жка; 2) (*калевание*) – відтяжко́вування; 3) (*изделие*) – лишто́вка.
Каление – 1) (*накал*) – жар(-ру); 2) (*накаливание*) – розжа́рювання.
Каленица (*закальный опечек*) – гартівня.
Каленкор (*текст.*) – коленко́р(-ру).
Калибр – калі́бр(-бру).
Калибрировка, -рование (*приборов*) – калібрува́ння.
Калибромер – калібромі́р(-ра).
Калиевый (*о стекле, мыле, слюде*) – калійний.
Калильный (*горелка, головка*) – жарови́й.
Калильщик – гартівни́к(-ка́).
Калитка – хві́ртка.
Калить – 1) (*накаливать*) – розжа́рювати; 2) (*закаливать*) – гартува́ти.
Калка – гартува́ння, гарт(-ту).
Калоризатор – кальориза́тор(-ра).
Калориметр – кальори́метр(-тра).
Калорифер (*отопительного устройства*) – кальори́фер(-ра).
Калька – прозорі́вка, ка́лька.
Калькарона – сіркопа́льня.
Калькировать – здійма́ти на прозорі́вку, калькува́ти.
Калькулятор – калькуля́тор(-ра).
Калыпь, лемпач (*род кирпича*) – лимпа́ч(-чу́).
Камвольный (*текст.*) – гребі́нний.
Камедь – каме́дь(-ді).
Каменка, банная печь – ка́м'янка.
Каменносоляной (*о месторождениях, промышл.*) – льодянко́вий.
Каменноугольный – 1) (*из кам. угля*) – кам'яновугля́ний; 2) (*относящ. к кам. уг. разработкам, промышленности*) – кам'яновугі́льний.
Каменный – 1) (*из камня сделанный*) – кам'яни́й; 2) (*сделанный из кладки*) – муро́ваний.
Каменолом – каменя́р(-ра́).
Каменоломня – каменя́рня.
Каменотес, каменетес – каменору́б(-ба).
Каменщик – му́ляр(-ра).
Камень – ка́мінь(-меня, -ню), каміння (*собир.*);

к. булыжный – брукня́к(-ку́).
к. бутовый – бутня́к(-ку́).
к. дикий – дика́р(-ря́);
к. котельный – на́кипень(-пня), на́кип (-пу).
Камера – ка́мера.
Камеронщик (*при насосах*) – камеро́нник (-ка), смоківни́к(-ка́).
Камин – комино́к(-нка́).
Камнебоец – каменобо́єць(-бі́йця), каменоби́тець(-тця).
Камнедробилка, камнедробильница – каменодроба́рка.
Камнеловушка – камнело́вник(-ка).
Камнеобделочный – каменообро́бний.
Камнеподъемница – каменетя́г(-га), каменовитяга́лка (*ШС*).
Камнетес – каменору́б(-ба).
Кампос (*кожев.*) – кампо́с(-су).
Камфорка (*плитная*) – фое́рка.
Канава – кана́ва, рів (ро́ву).
Канавка (*для масла*) – рівчачо́к(-чка́).
Канавокопатель – канавокопа́ч(-ча́).
Канавщик – кана́вник(-ка).
Канал – кана́л(-лу, -ла).
Канализационный – каналізаці́йний.
Канализация – каналіза́ція.
Канализировать – каналізува́ти.
Каналированный (*имеющий каналы*) – канальо́ваний.
Канат – кодо́ла.
Канатный – коді́льний;
к. завод – кодоля́рня, крути́ль(-те́лі) (*ШС*), линва́рня (*ШС*).
Канаторубка (*горн.*) – кодолору́бник(-ка).
Канатчик – 1) (*делающий канаты*) – кодоля́р(-ра́), мотуз́я́р(-ра́) (*Лх*), линва́р(-ря́) (*ШС*); 2) (*рабочий у тартального каната*) – коді́льник(-ка).
Канелюра (*колонны*) – жолобо́к(-бка́), жолобе́ць(-бця́).
Канитель, бить – сухозло́тиця.
Канифоль – кальофо́нія.
Кантовка, -тование – 1) (*общее название*) – кантува́ння; 2) (*кожев.*) – пляшува́ння.
Кантовщик – 1) (*посадчик*) – кантува́льник (-ка); 2) (*кожев.*) – відпляшівни́к(-ка).
Каолин – каолі́н(-ну), каоліна (*ШС*).
Кап – 1) (*стекл.*) – ка́па; 2) (*матрица для форм*) – ма́тка; 3) (*нарост, наплыв на дереве*) – на́плив(-ву).
Капеж – капня́ва, капоті́ння (*ШС*).
Капельник (*в доске*) – краплі́нець(-нця), [ока́пець(-пця) (*ШС*)].
Капельница, капельник (*масленка*) – кра́пальниця.
Капитель, оглавие (*колонны*) – главиця, капіте́ля (*ШС*).
Каплеуказатель – краплепока́зник(-ка), краплевка́з(-за) (*ШС*).
Каповщик – капівни́к(-ка́).
Капот (*автомобиля*) – покрівець(-вця́).
Капсельщик – ка́псульник(-ка), ка́псельник(-ка) (*ШС*).
Капсу(ю)ль – ка́псуля.
Каптаж (*источников*) – капта́ж(-жу́), капта́ція.
Каптажный – каптаці́йний.
Карабин – 1) (*воен.*) – карабі́н(-на); 2) (*в пожарном поясе*) – гачо́к(-чка) пружи́нний.
Карандаш – олі(и)ве́ць(-вця́).
Карандашный (*о работе*) – олі(и)вце́вий;
к. фабрика – олі(и)вця́рня, фа́брика олі(и)вце́ва.
Карбид – вугля́к(-ку́), карбі́д(-ду).
Карбонизация (*текст.*) – зву́глювання, карбоніза́ція (*ШС*).
Карборундовый (*о камне*) – карбору́ндовий.
Карбюратор – карбура́тор(-ра).
Карб(у)юрация – карбура́ція.
Карда, кардная игла – чухра́льна колю́чка.
Кардан – карда́н(-на).
Кардный, кардочесальный – чухра́льний;
к. машина – чухра́н(-на́);
к. отделение – чухра́льня.
Кардочесальщик, -ца – чухра́льник(-ка), чухра́льниця.
Кардочесание – чухра́ння.
Карболит – карболі́т(-ту).
Каретка – 1) (*в аппарате, станке*) – візо́к (-зка́), во́зик(-ка) (*Лх*); 2) (*при накатке ферм*) – стано́к(-нка́).
Каретник – 1) (*мастер*) – сте́льмах(-ха); 2) (*помещение*) – возо́(і)вня.
Каркас – 1) (*общее название*) – снасть(-ти), кістя́к(-ка́); 2) (сооружения) – по́кліть(-ті); 3) (*арматура в железобетонах*) – ришту́нок(-нку).
Карлингс (*речн.*) – карлінгс(-са).
Карман – 1) (*общее название, напр. кожуха*) – кише́ня; 2) (*мешок, недоступное место*) – закапе́лок(-лка).
Карманный (*прибор*) – кишенько́вий.
Кармин – кармі́н(-ну), кармі́на (*ШС*).
Карниз – кару́нка.
Коробдирочный (*барабан*) – коробди́рний.
Кароссери, кузов – я́щик(-ка).
Карта – 1) (*геогр.*) – ма́па; 2) (*клетка*) – ка́рта.
Картер (*автом. двигат.*) – ка́ртер(-ра).

Картирование (*составление карт*) – мапува́ння.
Картограф – мапорисівни́к(-ка́).
Картометр – мапомі́р(-ра).
Картон – текту́ра, карто́н(-ну) (*СМТС*).
Картонаж – текту́рництво.
Картонажник, картонщик – текту́рник(-ка).
Картопросекальный (*текст.*) – діркува́льний.
Картофелекопатель – карто́плекопа́ч(-ча́).
Картофелемялка – картоплем'я́льниця.
Картофельный (*крахмал, мука, масса*) – картопля́ний.
Картузник – кашке́тник(-ка).
Картуша, картушь (*плана*) – на́пис чолови́й, карту́ша.
Картушка (*в компасе*) – румбі́вка.
Карусель – крути́лка.
Карусельный (*станок*) – крутілко́вий.
Карчеотвод (*у мостов*) – накорчі́вниця.
Карчеподъемница – корчотя́г(-га), корчопідо́йма (*ШС*).
Карьер – ко́пня, кар'є́р(-ру);
к. глиняный, глины – гли́нище;
к. извести, известковый – вапни́ще;
к. каменный – кам'яни́ще, каменя́рня;
к. меловой, мелу – кре́йдище;
к. песчаный – піско́вище;
к. соляной – солони́ще;
к. торфяной – торфоко́пня, торфо́вище (*ШС*).
Карьерщик (*рабочий*) – копня́р(-ра́), кар'є́рник(-ка).
Касательная (*мат.*) – дотична.
Каска (*пожарная*) – шоло́м(-ма).
Каскад – каска́да.
Касса наборная (*типогр.*) – шрифто́вня, ка́са склада́льна;
к.-реал – шрифто́вня-реа́л(-ла), ка́са-реа́л (-ла).
Кассета – 1) (*фото*) – каса́та; 2) (*потолка*) – за́глибок(-бка).
Касторовое масло – рици́нова олія, рици́на.
Кат (*кусок укатанной массы*) – ка́тень(-тня).
Каталь, катальщик (*рабочий при откатке*) – вагоне́тник(-ка), вивізни́к(-ка́).
Катаракт – катара́кт(-та) [катара́кта (*ШС*)].
Катафалка (*вагонет для заправл. рудничн. ламп*) – лямповіз(-во́за).
Катблок (*мор.*) – катбльо́к(-ка).
Катель – пі́льги (пільг).
Катер – ка́тер(-ра).
Катетометр – катето́метр(-тра).
Каткий – коткий, котю́чий.
Катод – като́д(-да).
Каток – 1) (*общее название*) – коток(-тка́); 2) (*для белья*) – ма́ґель(-ґля), маґільни́ця; 3) (*товара*) – сувій(-во́ю).
Каторактор – катора́ктор(-ра).
Катучий (*привод*) – коткий.
Катушечник, -ца – шпуля́р(-ра́), шпуля́рка.
Катушечный – шпуле́вий, шпу́льний (*Лх*);
к. отделение – шпуля́рня.
Катушка – 1) (*общее название*) – шпу́ля, шпу́лька; 2) (*ниток*) – коту́чок(-чка), мі́тниця [коліща́ (*Лх*)]; 3) (*для шнура*) – шну́рка, вит у́шка; 4) (*вьюшка печная*) – кагля́нка, зату́лка.
Катящийся – коткий, котю́чий.
Каустический (*о соде*) – кавсти́чний.
Каучук – кавчу́к(-ку́).
Кауш (*плоская обойма*) – оча́ло.
Кафель, изразец – ка́хля.
Кафельный – кахля́ний;
к. завод – кахля́рня.
Кафельщик – кахля́р(-ра́).
Качалка (*нефти*) – смокува́лка.
Качальщик (*у пожар. насоса*) – смокува́льник(-ка).
Качание – 1) (*с верхним закреплением, напр. батана*) – гойда́ння; 2) (*с нижним закреплением*) – хита́ння; 3) (*воды*) – смокува́ння.
Качающийся (*указатель, лампа*) – хитки́й.
Качение – ко́чення.
Качество – я́кість(я́кости).
Качка (*мор.*) – хитави́ця.
Кашица (*керам.*) – ка́шка.
Кашкование (*сах., крах.*) – кашкува́ння.
Кашковаться – кашкува́тіти.
Каюта – каю́та.
Квадра, квадер (*обделка камней*) – ква́дра.
Квадрант – квадра́нт(-та).
Квартование (*работа по исслед. колонок*) – чверткува́ння.
Кварц (*геол.*) – кварц(-цу).
Квас (*кожев.*) – квас(-су).
Квасильный – квасильний;
к. отделение – квасильня.
Квасить – 1) (*общее название*) – ква́сити; 2) (*кисловать*) (*текст.*) – кислотува́ти.
Квасцовка, -вание (*текст., кожев.*) – галу́нення.
Квасовщик – галу́нник(-ка).
Квасцы – галу́н(-ну́).
Квашение – 1) (*кожев.*) – квасіння, ква́шення; 2) (*кисловка*) (*текст.*) – кислотува́ння.
Квашня (*хлебопеч.*) – діжа́.
Квершлаг – вбочина, квершля́г(-гу) [попере́чний хідни́к(-ка́) (*ШС*)].
Кегель (*типогр.*) – ке́ґель(-ґля).
Кельма – ке́льня.

Керамика – кера́міка.
Керамиковый – 1) (*пол, обшивка*) – керамі́чний; 2) (*гончарный*) – ганча́рський.
Керн, кернер (*для кернирования бетона*) – керно́.
Кернировать – кернува́ти.
Керноловитель – керноло́вник(-ка).
Керосин (*технол.*) – гас(-су).
Керосинка – гасни́ця.
Керосинокалильный (*фонарь, освещение, лампа*) – гасожарови́й.
Керосинопровод – гасопро́від(-воду).
Кессон (*тип основания*) – кесо́н(-ну).
Кианизирование – кіянізува́ння.
Кианка, киянка (*дерев. молоток*) – кия́нка.
Кидальщик – ки́дальник(-ка).
Кидка (*челнока*) – кид(-ду), за́кид(-ду), кида́ння.
Килевание, -вка (*судна*) – переверта́ння (догори хребти́ною), кілюва́ння.
Килектор (*судно*) – кіле́ктор(-ра).
Киль – хребти́на, кіль(-ля).
Кильватер – струмові́дь(-во́ді), кільва́тер (-ра).
Кильсон – похребти́на, кільсо́н(-на).
Кингстон – щитня́к(-ка́).
Кинематограф – кінемато́граф(-фа).
Кинемометр – кінемо́метр(-тра).
Кинетический – кінети́чний, рухови́й;
к. энергия – рухова́ ене́ргія.
Киноаппарат – кіноапара́т(-та).
Киноварь – цино́бра.
Киносъемка – 1) (*процесс*) – кіноздійма́ння; 2) (*предмет*) – кінозня́ток(-тка).
Кинофабрика – кіновиро́бня [кіна́рня (*ШС*)].
Киоск – 1) (*будка*) кіо́ск(-ка), бу́дка; 2) (*столб афишный*) – афі́шник(-ка).
Кипа (*хлопка*) – па́ка, па́чка.
Кипелка (*известь белая, кусковая*) – вапно́ грудкове́.
Кипение (*физ.*) – кипі́ння.
Киперный, саржевый (*о переплетении*) – рядови́й, «в ря́ди».
Кипоразбиватель (*текст.*) – пакорозбива́ч(-ча́), пакопуши́ло (*ШС*).
Кипоразрыхлитель (*текст.*) – пакорозтрі́пувач(-ча).
Кипрегель – кіпре́гель(-гля).
Кипсеечный (*красочный*) (*аппарат*) – фарбівни́й, кіпсе́йний.
Кипсейка (*корытце для краски*) – фарбівни́чка, кіпсе́йка.
Кипятильный – кип'ятни́й, окрі́пний;
к. трубка – тру́бка окрі́пна, окрі́пниця.
Кипятильник – 1) (*общее название*) – кип'яти́льник(-ка); 2) (*для воды, напр. при котле*) – окрі́пник(-ка); 3) (*для варки пищи*) – варни́к(-ка).
Кипяток – окрі́п(-ро́пу).
Кипящий (*раствор*) – кип'я́чий.
Кирка – дзьоба́к(-ка́).
Кирковка, -вание – дзьобакува́ння.
Кирпич – це́гла, цегли́на (*един.*);
к. саманный, саман, лемпач – лимпа́ч(-чу́).
Кирпичеделательный – цеглоро́бний.
Кирпичеобжигательный – цеглопа́льний;
к. завод – цеглопа́льня.
Кирпичник, кирпичедел – цегля́р(-ра́).
Кирпичный – цегля́ний;
к. завод – цеге́льня.
Кисель (*кожев.*) – кисі́ль(-селю́);
к. кислый (*кожев.*) – квасли́на.
Кисея (*текст.*) – серпа́нок(-нку).
Кисловка, -вание – кислотува́ння.
Кислород (*хим.*) – ки́сень(-сню).
Кислота – кислота́;
к. азотная – к. нітра́тна, азото́ва;
к. серная – к. сульфа́тна, сірча́на;
к. соляная – к. хлорі́дна, соля́на́.
Кислотность (*воды*) – кисло́тність(-ности).
Кислотомер – кислотомі́р(-ра).
Кислотоупорность (*окраски*) – кислототри́вкість(-кости).
Кисточка (*для стирания пыли*) – щі́точка.
Кисть – 1) (*кисточка – малярная*) – пе́нзель (-зля); 2) (*красильная*) – щітя́к(-ка́).
Китовка (*замазка трещин*) – китува́ння.
Киура, киюра (*остроконечный каменнотесный молоточек*) – клеве́ць(-вця́).
Киянка (*деревянный молоточек*) – кия́нка.
Клавиша (*блок-аппарата*) – кля́віш(-ша) [кля́віша (*ШС*)].
Кладка – 1) (*предмет*) – муро́вання; 2) (*процесс*) – мурува́ння; 3) (*плот, кожев.*) – плито́к(-тка́);
к. логом, ложковая – м. довжико́ве, до́вжиком;
к. тычковая, тычком – м. поперечико́ве.
Кладовая (*сооружение*) – комо́ра, мі́рка, хи́жа (*БдС*).
Кладовщик – комі́рник(-ка).
Кладчик – 1) (*укладывающий посуду*) – укладальник(-ка); 2) (*камня, кирпича, в смысле каменщик*) – му́ляр(-ра).
Кладь – 1) (*груз*) – вантаж(-жу́); 2) (*в лесах*) – кла́день(-дня);
к. ручная – паку́нки(-ків).
Клапан (*насоса, желонки*) – хлипа́к(-ка́).
Клапаноуловитель – хлипаколо́вник(-ка).
Клапанщик (*перекрывающий клапана газа*) – хлипа́чник(-ка).

Классификатор (*для обогащения*) – кляси-фіка́тор(-ра).
Классификация – 1) (*общее название*) – клясифіка́ція; 2) (*хвостов*) (*горн.*) – ґатункува́ння.
Клевака, кайла двурогая – кайло́ дворо́ге.
Клевач, клевец (*род кирки для тесания камней*) – клеве́ць(-вця́).
Клеевар – клея́р(-ра́).
Клееварный – клея́рний;
к. завод – клеєва́рня.
Клеенка (*текст.*) – цера́та.
Клееночник – цера́тар(-ря́).
Клееночный – цера́то́вий, цератя́ний (*ШС*);
к. фабрика – цера́тарня.
Клеепечатание – клеєдрукува́ння, клеєдрук (-ку).
Клеильщик – кле́їльник(-ка).
Клей – 1) (*общее название*) – клей(кле́ю); 2) (*вишневый*) – ґлей(ґле́ю); 3) (*столярный*) – кару́к(-ку́).
Клейка – кле́їння, скле́ювання.
Клеймилка (*керам.*) – таврува́чка.
Клеймильщик, клеймовщик – тавро́вник (-ка) (*Лх*).
Клеймо – тавро́.
Клейстер – кля́йстер(-тру);
к. мучной – пі́спа.
Клейщик – 1) (*клеевар*) – клея́р(-ра́); 2) (*наклеивальщик*) – кле́їльник(-ка).
Клемма – за(при)тиска́ч(-ча́).
Клен – 1) (*порода дерева*) – клен(-на); 2) (*как строит. материал*) – клени́на.
Клепальщик – 1) (*общее название*) – клепа́льник(-ка); 2) (*заклепочник*) – нютува́льник(-ка).
Клепка – 1) (*железных частей*) – клепа́ння; 2) (*результат клепания*) – клеп(-пу); 3) (*соединение заклепками*) – нютува́ння; 4) (*паркетная, столярная – предмет*) – кле́пка.
Клерование, очищение (*сахар.*) – клерува́ння, очища́ння.
Клеровщик – клерівни́к(-ка́).
Клерс – клерс(-су).
Клетень – кле́тень(-тня).
Клети (*стелажи*) – п’я́тра(-тер).
Клетка (*из бревен, досок*) – кліт ка.
Клетневина (*речн.*) – клетни́на.
Клетня (*речн.*) – клетíння.
Клеточник (*рабочий*) – кліткови́й, кліт ник (-ка).
Клетчатка – 1) (*ботаническая*) – кліткови́на, целюльо́за; 2) (*клетчатая бумага*) – карта́тка, карта́тник(-ка) (*ШС*).
Клеть – 1) (*для подъема, в шахтах*) – кліт ка, кліть(-ті); 2) (*дома*) – ду́пля.
Клещи – 1) (*буровые, заклепочные*) – клі́щі(-щів); 2) (*для вытаск. сломавш. частей*) – кліща́к(-ка́); 3) (*для вытаскивания гвоздей*) – обце́ньки(-ків); 4) (*сапожн.*) – затя́жці(-ців).
Клеянка (*котел для клея*) – кару́чниця.
Кливаж – кліва́ж(-жу́).
Клин – 1) (*общее название*) – клин(-на́), клине́ць(-нця́) (*уменш.*); 2) (*конопатный*) – глобня́.
Клинкер – дзвінча́к(-ку́), кліНкер(-ру).
Клинкет – за́сувка парова́ [за́совень(-вня) (*ШС*)].
Клинок – 1) (*клинышок*) – клине́ць(-нця́); 2) (*тип ножа*) – залі́зко; 3) (*лезвие*) – ле́зо; 4) (*ножниц*) – обзе́л(-лу).
Клинометр – схиломі́р(-ра), клінó́метр(-тра).
Клинофон – схиловка́з(-за), клінофо́н(-на).
Клип (*речн.*) – кли́пень(-пня).
Клисместер – клісме́стер(-тра).
Клитометр – кліто́метр(-тра).
Клица (*электр.*) – ізоля́тор(-ра) стискови́й.
Клише – кліш(-ша́).
Клозет – відхо́док(-дка), ви́хідка (*БдС*).
Клопфер (*электр.*) – стука́ч(-ча́), кльóпфер (-ра).
Клотик (*на флагштоке*) – гру́шка.
Клубок (*текст.*) – клубо́к(-бка́).
Клупп – снайде́за.
Клюз (*речн.*) – клюз(-за), ду́чка.
Клюфт (*в породе*) – шкалю́ба, клюфт(-ту).
Ключ – 1) (*инструм.*) – ключ(-ча́); 2) (*источник*) – джерело́; 3) (*замок – арки, свода*) – зві́рник(-ка); 4) (*шин, в черепице*) – зуб(-ба).
Ключник (*упр. фрейфелом*) – клю́чник(-ка), повертáльник(-ка).
Клямера, клямра – кля́мра.
Кнехт (*речн.*) – кна́га.
Книжка (*кожев.*) – кни́жка.
Книжный (*шкаф, полка*) – книжкови́й.
Кница – 1) (*деревянная*) – копани́ця; 2) (*железная*) – косине́ць(-нця́).
Кнопка – 1) (*электр.*) – гу́дзик(-ка), кнóпка; 2) (*чертежная*) – при́шпилька.
Кнопп (*кожев.*) – чмир(-рю).
Кноппирование – чмирува́ння.
Кнотер, узлоловитель (*бум.*) – вузлолóвник(-ка).
Кнутодержатель (*сель.-хоз.*) – пугоде́ржавка.
Князек, конек (*крыши*) – гре́бінь(-беня).
Коагулянт – коагуля́нт(-та), ву́рдник(-ка).
Коагулятор – коагуля́тор(-ра).
Коагуляция – коагуля́ція, ву́рдження.
Кобальтовщик – кобальтівни́к(-ка́).
Кобочный (*элеватор*) – корце́вий.

Кобылка – 1) (*дерев. брусок*) – коби́лка; 2) (*кожев.*) – бі́лик(-ка).
Ковер (*текст.*) – ки́лим(-ма).
Коверщик, -ца – килимни́к(-ка́), килимни́ця.
Ковка – 1) (*общее название*) – кува́ння; 2) (*жернова*) – нако́вування.
Ковкость (*металла*) – ко́вкість(-кости).
Ковровый – килимо́вий;
к. фабрика – килима́рня.
Ковш – 1) (*общее название*) – ківш(ковша́); 2) (*в водяном колесе*) – коре́ць(-рця́).
Ковшевой (*рабочий*) – ківшеви́к(-ка́).
Ковшемаз – ківшема́з(-за).
Коготь (*сцепного прибора*) – кі́готь(-гтя).
Когти (*для лазания*) – кі́гті(-тів).
Код – код(-да).
Кожа – 1) (*общее название*) – шкі́ра; 2) (*шкура – сырая*) – шку́ра; 3) (*выделанная*) – реміньо(-ме́ню);
к. лайковая – галу́нка;
к. сыромятная – сири́ця;
к. хромовая – хро́мка, ш. хро́мо́ва.
Кожевенник – шкіряни́к(-ка́).
Кожевенный – шкіряни́й;
к. завод – чинба́рня.
Кожевник, дубильщик – чинба́р(-ря́).
Кожух (*реостата, машины*) – кожу́х(-ха́).
Коза (*для носки кирпича*) – коза́.
Козел – 1) (*прибор для устан. лебедки*) – кобильниця, кобили́ця (*ШС*); 2) (*металлург.*) – стигле́ць(-гельця́).
Козелки – козелки́(-кі́в).
Козловый (*кран, мельница*) – козлови́й, кобили́чний.
Козлы – 1) (*общее название*) – ко́зла(-зел); 2) (*для распиливания бревна на доски*) – стелю́га.
Козырек (*крыши*) – піддаш́ок(-шка).
Койка – 1) (*мебель*) – лі́жко; 2) (*опрокидывающаяся тележка*) – каламаж́ка.
Кокиль (*чугунная форма*) – кокі́ль(-ля).
Кокон (*текст.*) – за́моток(-тка).
Кокора (*шпангоут*) – бо́тя [колю́ба (*ШС*)].
Кокс – ко́кс(-су).
Коксобензол – коксобензо́ль(-лю).
Коксование – коксува́ння.
Коксующийся (*уголь*) – коксівни́й.
Кол – 1) (*общее название*) – кіло́к(-лка́); 2) (*для разбивки*) – па́кіл(-кола).
Колба – ко́льба.
Колбасник – ковба́сник(-ка).
Колебание – 1) (*общее название*) – коливáння; 2) (*подвешенного тела*) – гойда́ння; 3) (*с нижним закреплением, напр. рейки*) – хита́ння; 4) (*одно движение*) – по́хит(-ту).
Колебательный (*контур*) – коливни́й.
Колено (*трубы*) – коліно.
Коленчатый (*вал, труба, замыкатель*) – коліна́стий.
Колеровка 1) (*сахар.*) – коліро́вка; (процесс) – колірува́ння.
Колесико – коліща́(-ща́ти).
Колесник – колісни́к(-ка́).
Колесница (*камеры для устан. гидравл. колес*) – колісни́ця.
Колесный – колісни́й;
к. мастерская – коліcня;
к. скат – колішня́.
Колесо – 1) (*общее название*) – ко́лесо; 2) (*зубчатое в передаче*) – триб(-ба).
Колесопрокатный – колесовальцівни́й;
к. цех – колесовальці́вня.
Колея – ко́лія.
Колка (*дров, камня*) – колоття́.
Коллектор – 1) (*общее название – водяной, паровой*) – збірни́к(-ка́), коле́ктор(-ра); 2) (*динамомашин, мотора*) – комута́тор (-ра); 3) (*лицо для собирания образцов пород*) – породозбира́ч(-ча).
Коллерганш, бегуны – нако́ти(-тів).
Коллиматор – коліма́тор(-ра).
Коловорот – ко́ловорот(-роту).
Колода – 1) (*общее название*) – коло́да; 2) (*рама – окна, двери*) – варца́ба.
Колодезник – коло́дязник(-ка).
Колодец, колодезь – коло́дязь(-зя).
Колодка сапожная – копи́л(-ла́).
Колокол – 1) (*общее название*) – дзвін (дзво́на); 2) (*колпак калорифера*) – ковпа́к(-ка́);
к. водолазный – ка́мера норе́цька.
Колокольчик – дзвіно́к(-нка́).
Колонковый (*бур.*) – колонко́вий.
Колонна – коло́на.
Колоннада – колона́да.
Колориметр – кольоромі́р(-ра).
Колориметрия – кольорометрі́я.
Колорист (*текст.*) – кольори́ст(-ста).
Колосник – рушти́на, (*мн.*) – ру́шти (рушт).
Колосниковый – рушто́вий;
к. решетка – руштави́ця.
Колосожнейка – колосожнива́рка.
Колосоотвод – колосовідхи́льник(-ка).
Колосоподъемник – колосопідійма́ч(-ча́).
Колотильный – вибива́льний, витрі́пувальний;
к. машина, колотилка – товкмаки́(-кі́в).
Колотушка – 1) (*для забивки кольев*) – до́вбня, довбе́шка, чеку́ха (*Трх3*); 2) (*для выколач. пыли*) – вибива́лка.
Колоша (*смесь шихты с горючим материалом*) – за́сипка.

Колошник – засипни́й о́твір(-во́ру), засипни́к(-ка́).
Колошниковый – засипнико́вий;
к. газ – доме́нний газ(-зу).
Колпак – ковпа́к(-ка́).
Колпачный (*о тарелке*) – ковпако́вий.
Колун (*топор*) – колу́н(-на́).
Колчедан (*горн.*) – іскри́ш(-шу́).
Колымага, колымажка – калама́жка [граба́рка (*ШС*)].
Кольматаж – наму́лювання, кольмата́ж(-жу́).
Колцевание (*электр. станций*) – колува́ння, кільцюва́ння (*ШС*).
Кольцо – кільце́.
Кольцовщик (*метал. рабочий*) – о́твірник (-ка).
Кольщик – 1) (*дыр*) – проко́лювальник(-ка); 2) (*сахар.*) – коло́льник(-ка).
Коляска – васажо́к(-жка́).
Ком – 1) (*общее название*) – гру́дка; 2) (*стекловидной массы*) – кім'я́х(-ха).
Кома (*фото*) – ко́ма.
Команда – кома́нда.
Комар (*часть дыропробив. машины*) – проби́вач(-ча).
Комель (*фашины, столба*) – гузи́р(-ря́).
Комингс – ко́мінгс(-су).
Коммутатор – комута́тор(-ра), перемика́ч (-ча́).
Коммутация, -тировка – комута́ція, перемика́ння.
Комната – кімна́та;
к. аппаратная – апара́тня.
Комод (*мебель*) – комо́д(-да).
Компаратор – компара́тор(-ра).
Компас – ко́мпас(-са).
Компаундирующий (*виток, действие*) – компандува́льний.
Компенсатор – компенса́тор(-ра);
к. расширительный (*температурный шов*) – розши́рник(-ка), компенса́тор (-ра).
Компенсационный (*потенциометр, обмотка*) – компенсаці́йний.
Комплект – компле́кт(-ту).
Композиция (*масса*) – компози́ція.
Компостер – таврови́ця.
Компотник (*стекл.*) – узва́рник(-ка).
Компрессия (*двигателя, авто*) – компре́сія.
Компрессор – компре́сор(-ра).
Конвеер – конве́йєр(-ра).
Конвееризация (*в шахте*) – конвейєриза́ція.
Конвекция (*тепла*) – перене́сення, конве́кція.
Конверт (*бум.*) – конве́рт(-та).
Конвертер, конвертор – конве́ртор(-ра).
Конвертный – конверто́вий;
к. фабрика – конверта́рня.
Конвертщик, -точник – конве́ртник(-ка).
Конгломерат (*горн.*) – конґльомера́т(-ту), зліпа́к(-ку́).
Конденсат – конденса́т(-ту).
Конденсатор – конденса́тор(-ра).
Конденсация – конденса́ція.
Кондексор – збира́ч(-ча́), конде́нсор(-ра).
Кондуктор – конду́ктор(-ра).
Конек – 1) (*гребень – крыши*) – гре́бінь (-беня) [хребе́т(-бта́) (*ШС*)]; 2) (*дров*) – бичо́к(-чка́).
Конец – 1) (*общее название*) – кіне́ць(-нця́); 2) (*назв. всякой веревки на судне*) – снасти́на; 3) (*концы – обтирочный материал*) – торочки́(-чо́к).
Конический – коні́чний.
Конка (*род тяги*) – ко́нка.
Конный (*о тяге*) – кі́нний;
к. привод – кера́т(-ту).
Коновязь – коно́в'язь(-зі).
Коногон (*горн.*) – пого́нич(-ча).
Конопатка – 1) (*инструмент*) – конопа́тка; 2) (*для конопатки деревом*) – глоба́чка; 3) (*конопачение – процесс*)– конопа́чення.
Конопатчик – конопа́тник(-ка).
Конопать – коно́пать(-ті).
Консервирующий (*о бумаге*) – консерву-ва́льний, консерваці́йний.
Конский (*волос, шкура*) – кі́нський.
Консоль – консо́ля, односпі́рник(-ка).
Конструирование – конструктува́ння.
Конструктор – констру́ктор(-ра).
Контакт – 1) (*соприкосновение*) – до́тик(-ку); конта́кт(-ту); 2) (*предмет*) – до́тичка.
Контактор – дотичник(-ка), конта́ктор(-ра).
Конторщик – конто́рник(-ка).
Контр-буфер – контр-відпру́жник(-ка);
к. гайка – при́мутра;
к. груз (*горн.*) – протитяга́р(-ру́), противага́;
к. пар – протипа́ра;
к. пресс (*станок*)– контр-гніт(-та);
к. рельс – при́рейка;
к. форс – 1) (*общее название*) – відпі́рник(-ка); 2) (*каменной стены*) – при́мурок(-рка);
к. шток – наскрізне́ толочилно́;
к. шкив (*промеж. шкив*) – контр-кру́тень (-тня).
Контрастный (*фото*) – контрасто́вий.
Контролер – контроле́р(-ра).
Контроллер (*электр.*) – контро́лер(-ра).
Контрфилярный (*подвес*) – протиниткóвий, контрфіля́рний.
Контур – 1) (*общее название – здания*) –

о́брис(-су), ко́нтур(-ру); 2) (*электрич. цепь*) – ко́ло.
Контурный (*перевод изображения*) – обрисо́вий.
Конус (*деталь*) – ко́нус(-са).
Конусность (*колес*) – ко́нусність(-ности).
Конфетная фабрика – цукерка́рня, цукерко́ва фа́брика.
Концедральня, щипальная машина – скубна́ маши́на.
Концентрат – концентра́т(-ту).
Концентратор – концентра́тор(-ра).
Концентрический – концентри́чний.
Концовка (*в бумагопряд., типограф.*) – кінці́вка.
Концы (*обтирочн. материал*) – торочки́ (-чо́к).
Коньковы(о)й (*брус, черепица*) – гребі́нний, гребене́ви́й [хребтови́й (*ШС*)].
Конюшня – ста́йня.
Координатограф – координато́граф(-фа).
Копальщик – 1) (*работающий на разработках*) – копа́ч(-ча́); 2) (*сель.-хоз.*) – копа́льник(-ка).
Копань (*шпангоут*) – бо́тя.
Копеж (*мешок для пыли*) – порошни́ця.
Копер – 1) (*общее название*) – капа́р(-ра́); 2) (*вышка буровая*) – кріпе́ць(-пця́), капа́р (-ра́).
Коперщик – капа́рник(-ка).
Копирка (*бум.*) – копію ва́льний папі́р(-пе́ру).
Копировальный (*станок*) – копію ва́льний;
к. машина – копію ва́лка.
Копировка, -рование – копію ва́ння.
Копировщик – копіїст(-ста).
Копка (*канав*) – копа́ння.
Коптильня – вуджа́рня.
Копуша (*лунка на золот. россыпи*) – ку́башок(-шка).
Копченость – вудже ни́на.
Копыл (*сапож.*) – копи́л(-ла́).
Копь – ко́пня;
к. железная – залізору́дня, ру́дня;
к. золотая – золотни́ще;
к. известковая – вапни́ще;
к. каменносоляная – солони́ця;
к. медная – мідеко́пня;
к. меловая – крейдянка.
Кора (*на дереве, шлаковая*) – кора́;
к. ледяная – на́морозь(-зі).
Корабельщик – корабе́льник(-ка).
Кораблестроительный – кораблебудівни́й;
к. завод – корабля́рня, корабе́льня.
Корабль – корабе́ль(-бля́).
Кордон – 1) (*граница сооружения*) – кордо́н(-ну); 2) (*устоя*) – на́крайка.
Корень (*турб. лопатки*) – ко́рінь(-реня).
Корешковый (*литогр. камень*) – корінцьо́ваний.
Корешок (*типогр.*) – коріне́ць(-нця́).
Корзина– 1) (*общее название*) – ко́шик(-ка); 2) (*из лозы*) – сту́жка; 3) (*из лыка, ремня*) – ко́зуб(-ба); 4) (*из соломы*) – соло́м'яник(-ка).
Корзинка (*перевязка паркетных швов*) – пле́тиво.
Корзинщик – кошика́р(-ря́).
Корка (*на шоссе*) – кори́на.
Корма (*речн.*) – корма́.
Кормоупарник – кормопропа́рник(-ка).
Корневой (*о стоимости леса*) – накоріння.
Корнедробилка – коренекриши́лка.
Корнерез (*сель.-хоз.*)– коренепідрі́зник(-ка).
Корнерезка – коренері́зка.
Корновать, наводить корень (*типогр.*) – корінцюва́ти.
Коробка – 1) (*общее название*) – коро́бка; 2) (*с крышкой*) – скри́нька.
к. дымовая – димни́ця;
к. огневая– к. вогнева́, полум'яни́ця;
к. скоростей – к. шви́дкостей, коро́бка шви́дкісна.
Коробковыдвижной (*в спичеч. пр.*) – коробковисувни́й.
Коробление (*досок*) – жоло́блення.
Коробочник (*керам.*) – коробка́р(-ря́).
Коробочный – коробко́вий;
к. фабрика – коробка́рня.
Коробчатый (*о железе*) – коробча́стий.
Кородробилка – корокриши́лка, товкоду́бня.
Королек (*металл.*) – ви́топле́нець(-нця).
Король (*в шлюзе*) – поріг(-ро́га).
Коромысло – коро́мисло.
Корона – 1) (*дифференциала*) – вине́ць(-нця́); 2) (*в линиях передачи*) – сяйво.
Коронирование (*линии передачи*) – сяйвува́ння.
Коронка (*бура, гайки*) – коро́нка, вине́ць (-нця́).
Коронкодержатель (*горн.*) – вінцетрима́ч (-ча́).
Корообдирный (*прибор*) – короздир(а́ль)ни́й.
Короотжимочный (*пресс*) – коровідтискни́й.
Короочистительный – корочи́сний.
Коротковолновый (*электр.*) – короткохвильови́й.
Коротковолокный (*текст.*) – коротковолоко́нний.
Короткозамкнутый (*ротор*) – короткоза́мкнений.
Короткозамыкатель – короткозамика́ч(-ча́).

Короткозвенный (*о цепи*) – коротколанко́вий.
Короткопламенный (*уголь*) – короткополум’я́ний.
Коротыш – 1) (*обрубок дерева*) – оцу́пок (-ка); 2) (*уголок*) – сума́р(-ря́).
Корпус (*здания*) – ко́рпус(-су).
Корректор – коре́ктор(-ра).
Корректура (*оттиск набора*) – коре́кта.
Корректурный (*оттиск*) – коректу́рний.
Коррекционный (*валик*) – корекці́йний.
Корридор – коридо́р(-ра, -ру).
Корчевалка (*корч. машина*) – корчува́лка.
Корчевка, -вание (*пней*) – корчува́ння.
Корчеподъемница – корчотя́г(-га).
Корчовщик – корчува́льник(-ка).
Корытный, корытообразный (*профиль, колосник*) – коритува́тий.
Корыто – кори́то.
Корье (*кожев.*) – кора́, кір’я́.
Корьедробилка (*кожев.*) – корокриши́лка.
Корьерезка – корорі́зка.
Корьерезчик, кореорезчик, дуборезчик, резчик корья – корокриши́льник(-ка).
Косилка (*сель.-хоз.*) – коса́рка.
Косина, кось (*сооружения*) – косина́.
Косметический (*крем, производство*) – косме́тичний.
Косовичный ходок (*горн.*) – косови́к(-ка́).
Косовка, вармовка (*подбривка лица*) – косува́ння.
Косовщик (*подчищальщик*) – косівни́к(-ка́).
Косой – 1) (*общее название*) – ко́сий; 2) (*наискось срезанный*) – скісни́й; 3) (*наискось лежащий*) – навкісни́й.
Косослой (*в дереве*) – косошаро́вість(-вости).
Косоур – пі́дсходень(-дня), [тяти́ва (*ШС*)].
Костеобжигание – костопа́лення.
Костеобжигательный, костопальный – костопа́льний;
к. печь – костопа́льня.
Костер – 1) (*клеть, крепление*) – кліт(ка; 2) (*для выжигания дерев. угля*) – стави́ло, ставе́ць(-вця́).
Костопальня – костопа́льня.
Костыль (*тип гвоздя*) – бретна́ль(-ля́).
Костыльковый – бретнале́вий.
Костяноугольный – кістяновугля́ний.
Косынка (*котельн.*) – скісни́к(-ка́).
Косуля (*сель.-хоз.*) – ра́ло.
Косяк – 1) (*косой обрезок доски, железа*) – кося́к(-ка́); 2) (*в колесе*) – дзвоня́к(-ка́).
Котел – 1) (*общее название*) – каза́н(-на́);
к. паровой – парови́к(-ка́);
Котелок морской (*измерительный*) – казане́ць(-нця́) морськи́й.
Котельная – 1) (*помещение для котлов*) – казано́вня; 2) (*помещение для паровых котлов*) – парови́чня.
Котельщик, котельник – казаня́р(-ра́);
к.-связник – казаня́р-пов’язни́к(-ка́);
к.-сборщик– казаня́р-склада́льник(-ка).
Котлован – ко́пань(-ні).
Котлонадзор – паровикона́гляд(-ду).
Котлопитатель – живи́льник(-ка) парови́чний.
Котлостроительный завод (*пар. котл.*) – паровикобудівня.
Котлочист – паровикочисті́й(-тія́).
Коттонизация (*текст.*) – бавовнува́ння.
Коупер – ко́впер(-ра).
Коуш, *см.* **Кауш**.
Кочегар – 1) (*общее название*) – паливни́чий; 2) (*при паровых котлах*) – парови́чник(-ка);
к.-шуровщик – парови́чник-шура́ль(-ля).
Кочегарка, кочегарня котельная (*с паровыми котлами*) – парови́чня.
Кочерга – коцюба́, кочерга́ (*БдС*).
Кочкорез (*торф.*) – купинорі́з(-за).
Кошениль – черве́ць(-вцю́).
Кошка – 1) (*для прочистки труб*) – кі́шка; 2) (*пучек коротких веревок для дергания лопаря*) – хвости́(-сті́в); 3) (*подвижная тележка крана*) – візо́к(-зка́); 4) (*когти для лазания*) – кі́гті(-тів).
Кошма (*текст.*) – повсті́нь(-ні).
Коэрцитивный (*о силе*) – затримни́й, коерцити́вний.
Коэффициент – сучи́нник(-ка), коефіціє́нт (-та);
к. отдачи, полезного действия – сучи́нник вида́тности.
Край – 1) (*общее название*) – край (кра́ю); 2) (*посуды*) – ві́нця(-нець).
Кран – 1) (*запорн. приспособл.*) – ґрант(-та); 2) (*грузоподъемный*) – звід (зво́ду).
Кранец – 1) (*деревянный*) – ката́лка; 2) (*мягкий, веревочный*) – по́душка, при́душка (*ШС*).
Кранмейстер – зводови́й(-вого).
Крановожатый – зводові́д(-вода).
Крановщик – 1) (*мастер водопров. кранов*) – ґранта́р(-ря́); 2) (*при подъемном кране*) – звода́р(-ря́).
Крапование (*шерсти*) – ґремплюва́ння.
Красильный – фарбівни́й, фарба́рський (*ШС*);
к. искусство (*малярство*) – фарба́рство;
к. и. (*крашения тканей*) – фарбівни́цтво.
Красильня, крас. мастер. (*текст.*) – фарбі́вня.

Красильщик, -ца – 1) (*тканей*) – фарбівни́к (-ка), фарбівни́ця; 2) (*маляр*) – фарба́р(-ря́), фарба́рка.
Краситель – барвни́к(-ка́), фарбни́к(-ка́).
Краска – фа́рба.
Красковар – фарбова́р(-ра).
Красковарка – фарбова́рка.
Красковарный (*текст.*) – фарбова́рний.
Краскотер, -щик – фарботе́рник(-ка).
Краскотерка – 1) (*машина*) – фарботе́рка; 2) (*помещение*) – фарботе́рня.
Краснокалильный (*жар*) – черво́ний.
Красноломкость – червонола́мкість(-кости).
Красочный – 1) (*относящийся к краске*) – фарбови́й; 2) (*красящий аппарат, плита*) – фарбівни́й; 3) (*цветной, цветистый*) – барви́стий;
к. фабрика – фарба́рня, фарбовиро́бня (*ШС*).
Красящий – 1) (*наносящий краску*) – фа́рбни́й; 2) (*придающий окраску*) – ба́рвни́й;
к. вещество – барвни́к(-ка́).
Крахмал – крохма́ль(-лю).
Крахмалить (*текст.*) – крохма́лити.
Крахмалка (*крахм. маш.*) – крохма́лка [крохма́льниця (*ШС*)].
Крахмалодельный – крохмалоро́бний.
Крахмаломер – крохмаломі́р(-ра).
Крахмальщик, -ца , -ник – крохма́льник (-ка), крохма́льниця.
Крашение (*тканей*) – фарбува́ння.
Крейцкопф – ковзане́ць(-нця́).
Крейцмейсель (*зубило мечевидное*) – зуби́ло хрища́те.
Крекинговый (*процесс, установка*) – кре-кі́нговий.
Крем – крем(-му).
Кремальера – на́крутка, кремалье́ра.
Крематорий – крематорій(-рія), спа́лювальня.
Кремация – спа́лювання, крема́ція.
Кремнезем – крем’я́нка.
Кремний (*хим.*) – силіцій(-цію).
Крен (*судна*) – крен(-ну), ка́нта (*ШС*).
Крензель (*алмаз стекольщичий*) – склорі́з (-за).
Кренометр – кренометр(-тра), кантомі́р(-ра) (*ШС*).
Креозотировать (*шпалы*) – креозотува́ти.
Крепежный (*лес*) – кріпи́льний.
Крепильщик – кріпи́льник(-ка).
Крепкий – 1) (*общее название*) – міцни́й; 2) (*прочный – о краске, олифе*) – тривки́й.
Крепление, крепь – 1) (*предмет*) – закрі́плина, за́кріп(-пу); 2) (*процесс*) – закріпля́ння, кріплення; 3) (*система*) – укрі́па.
Крепость (*спирта, волокна*) – мі́цність (-ности).
Кресло (*мебель*) – кріcло.
Крест – 1) (*элемент конструкции*) – хрест (-та́); 2) (*место разветвления*) – перехре́стя;
к. на крест – на́вхрест, хресто́м.
Крестовина – перехре́стя.
Кривая (*мат.*) – крива́.
Кривизна (*свода*) – кривина́.
Кривомер, курвиметр – кривомі́р(-ра).
Кривошип – ко́рба.
Кристаллизатор – кристалізáтор(-ра).
Кристаллизация – кристалізáція.
Кристаллообразование (*сахар.*) – кристалотво́рення.
Крица – кри́ця.
Кровать (*мебель*) – лі́жко.
Кровельный – 1) (*относящийся к кровле*) – покрівéльний; 2) (*о железе, жести*) – дахови́й.
Кровельщик – 1) (*общее название*) – укрива́льник(-ка); 2) (*соломою*) – у(по)шива́льник(-ка); 3) (*тесом*) – ґонта́р(-ря́).
Кровля – покрі́вля.
Кроильница (*кожев.*) – стільни́ця.
Кроильщик (*железа*) – кра́яльник(-ка).
Кроки – за́рис(-су), крокі́ (*неизм.*).
Крокус – кро́кус(-су).
Кромка – 1) (*камня, доски, окна*) – окра́йок (-йка); 2) (*закраина – текст.*) – пруг(-га), кра́йка (*ШС*).
Кромкострогальный, кромкострогательный (*станок*) – окрайкострога́льний.
Кронблок (*горн.*) – кра́бла, кронбльо́к(-ка).
Кронглас, стекло кронгласовое – крonóве скло, кронґля́с(-су).
Кронциркуль – кронци́ркуль(-ля), колкори́с (-са) (*Трх3*).
Кронштейн – кре́мпіль(-пеля).
Кроссинг – кро́синг(-ґа), повітрохре́стя.
Крот (*дренажный плуг*) – керти́ця.
Крошитель (*для руды*) – роздрі́бнювач(-ча).
Кроющий (*краситель, краска*) – кри́йний, покривни́й (*Лх*).
к. способность – кри́йність(-ности).
Круг – 1) (*из чего-либо*) – круг(-га), кружо́к (-жка́); 2) (*мат.*) – ко́ло.
Круглогубцы, круглозубцы – круглозу́бці (-ців).
Кругляк (*дрова*) – вібля́к(-ку́).
Круговой, круговращательный (*о движении*) – колови́й.
Круговорот, кругообращение (*вагончик*) – круг(о)о́біг(-гу).
Кругообразный (*о движении воды в мойке*) – колови́й.

Кружало (*для арки, свода*) – кружи́на.
Кружевник, -ца – мере́жник(-ка), мере́жниця.
Кружево – мере́живо.
Кружок (*рафин.*) – кружо́к(-жка́).
Крупнодробильный – грубодро́бний;
к. машина – грубодроба́рка.
Крупнозернистый – грубозерня́стий.
Крупный – 1) (*большой*) – вели́кий; 2) (*состоящий из крупных кусков, толстый*) – гру́б(н)ий); 3) (*о соли*) – дрібча́стий.
Круповейка – круповíйка.
Крупорушка, круподерня – круподе́рня.
Крупочистка – крупочи́сник(-ка).
Крупчатка (*мук.*) – пи́тель(-тлю).
Крутильщик – крути́льник(-ка).
Крутка – 1) (*скрученность, степень скручивания*) – скру́ченість(-ности), закру́ченість (-ности); 2) (*кручение, пряжи*) – скру́чування.
Круткомер – скруткомíр(-ра).
Крутопадающий (*пласт*) – крутоспа́дний.
Крутящий (*момент*) – крути́льний.
Кручение – кру́чення.
Крушение – 1) (*поезда, корабля*) – розбиття́; 2) (*фермы, моста*) – руйнува́ння.
Крылач – крила́ч(-ча́).
Крыло (*здания, ветряка, откоса*) – крило́.
Крыльцо – ґа́нок(-нку).
Крыльчатка, крылатка (*авио*) – крильча́тка.
Крыша – дах(-ху).
Крышечник (*мет. рабочий*) – закрива́льник(-ка).
Крышка – 1) (*общее название – печная, смотровая*) – по́кришка; 2) (*люк*) – ля́да.
Крюк – гак(гака́).
Крючек – 1) (*уменьш. от крюк*) – гачо́к(-чка́); 2) (*для застегивания*) – гапли́к(-ка́).
Крючечник (*метал. рабочий*) – гаківни́к (-ка́).
Крючник – 1) (*делающ. крючки*) – гачка́р(-ря́); 2) (*грузчик*) – ванта́жник(-ка).
Кряж (*часть ствола*) – окоре́нок(-нка).
Ксилография – ксилогра́фія.
Ксилолитовый – ксилолíтовий.
Ксилометр – ксило́метр(-тра).
Кубление (*текст.*) – кубува́ння.
Кубовый (*аппарат*) – ку́бови́й;
к. отделение – кубува́льня.
Кубовщик, -ца – кубува́льник(-ка), кубува́льниця.
Кубрик – мурня́.
Кувалда (*род молотка*) – бия́к(-ка) (*БдС*), вершля́ґ(-ґа).
Кувелляция – кувеля́ція.
Кузнец – кова́ль(-ля́);
к. гибщик – коваль-загина́льник(-ка);
к. плитовой – коваль-плитови́й;
к. рамочник – коваль-рямівни́к(-ка́).
Кузов (*вагонетки, скипа*) – я́щик(-ка).
Кузовщик – ящика́р(-ря́).
Куколеотборник – кукільни́ця.
Кукурузодробилка – кукурудзодроба́рка, пшінкодроба́рка (*ШС*).
Кулак – 1) (*общее название – деталь*) – кула́к(-ка́); 2) (*бабы*) – па́лець(-льця); 3) (*зубчатого колеса*) – зуб(-ба).
Кулачковый, кулачный (*вал, шайба*) – кулачко́вий, кула́чний.
Кулер (*виногр. сахар*) – куле́р(-ру).
Кулисса – кулíса.
Кулонометр – кульоно́метр(-тра).
Культиватор – культива́тор(-ра).
Купировка, купюровка, купюр (*тип.*) – купюрува́ння.
Купол – ба́ня.
Купорос (*хим.*) – куперва́с(-су).
Купэ (*авто*) – купе́.
Курвиграф – лукори́с(-са), криворíс(-са) (*Трх3*).
Курвиметр, аркометр – лукомíр(-ра), кривомíр(-ра) (*Трх3*).
Курительный (*о бумаге*) – цигарко́вий.
Курок – куро́к(-рка́).
Кусачки (*острогубцы*) – гострозу́бці(-ців).
Кусковой – 1) (*сахар, мел*) – грудкови́й; 2) (*товар, текст.*) – шматкови́й.
Кусок – 1) (*ком руды, угля, породы*) – гру́дка; 2) (*часть чего-нибудь – напр. товара*) – шмато́к(-тка́).
Куст – 1) (*свай*) – кущ(-ща́); 2) (*пал*) – пальови́к(-ка́).
Кустарный (*об изделии, работе*) – доморо́бний.
Кустарь – доморо́б(-ба).
Кусцы (*острогубцы*) – гострозу́бці(-ців).
Кухня (*сооружение*) – ку́хня.
Кухонный (*стол*) – кухо́нний.
Кэ(е)к (*горн.*) – кек(-ку).
Кювет(а) – кюве́та.

Л

Лабаз (*кожев.*) – помíст(-мо́сту).
Лабиринт (*сальника*) – лабири́нт(-ту).
Лаборант – ляборáнт(-та).
Лаборатория – лабораторія.
Лавка – 1) (*скамейка*) – ла́в(к)а; 2) (*торговая*) – крамни́ця.
Лаг – 1) (*инструмент*) – ляґ(-ґа), швидко-(ви́)мір(-ра) (*ШС*); 2) (*лага – строит.*) – лігáр(-ря́).

Лагун – дíжка.
Лаз (*для очистки*) – прóлаз(-зу), прóлазок (-зку).
Лазарет – шпитáль(-лю).
Лазейка (*в днище парника*) – прóлазок(-зку).
Лазильщик (*пожарн. друж.*) – лазíй(-зія́).
Лазурь (*краска*) – блакúть(-ті).
Лайка (*кожа*) – галýнка.
Лак – ляк(-ку).
Лакировка – 1) (*лакирование*) – лякува́ння; 2) (*покров*) – поляко́вання.
Лакировочный – лякува́льний.
л. цех – лякува́льня.
Лакировщик, лаковщик – лякува́льник (-ка).
Лакмус – ля́кмус(-су).
Лаковар – ляковáр(-ра).
Ламбик (*пив.*) – ля́мбик(-ку).
Ламеля (*в коллекторе*) – плáтівка.
Лампа – ля́мпа;
л. накаливания, калильная – ля́мпа жарова́.
Ламповая – лямпíвня.
Ламповщик – 1) (*обслуживатель ламп*) – лямпівни́к(-ка́); (*производственник*) – лямпа́р(-ря́).
Лампонос (*горн.*) – лямпоносíй(-сія́).
Лампочка – ля́мпка, ля́мпочка (*ШС*).
Ландолэ (*авто*) – ляндоле́ (*неизм.*).
Лапа (*болта, золотника, рессорная*) – ла́па.
л. сковородень, сковородник – ла́па-храп (-па) [лапа-кайка (*ШС*), л. німецьким замком (*ШС*)].
Лапша (*мелкий лоскут*) – кла́пті(-тів).
Ларец (*мук.*) – скри́ня.
Ларь – 1) (*бункер угольный, для руды*) – кіш(кошá); 2) (*торговый*) – рундýк(-ка́).
Лассировка, -рование – лясува́ння, фарбува́ння (*ШС*).
Ласточкин хвост (*врубка*) – ластів’я́чий хвіст (хвоста́).
Латерна – ліхтáр(-ря́).
Латунь – мося́ж(-жу́).
Лафет (*в штаб. машине*) – ляфе́т(-та).
Лебединная шейка (*в трубопроводах*) – лебедя́ча ши́йка.
Лебедка – крут(-та), катери́нка (*ШС*).
Лебедчик – кру́тник(-ка).
Левкасить – левка́сити, ґрунтува́ти.
Легированный (*о железе*) – легóваний.
Легковоспламеняемость – (легко)займи́стість(-тости), легкозапа́льність(-ности) (*ШС*).
Легкоплавкий (*металл, шлак*) – легкотопки́й.
Легкорвущийся (*канат, тросс*) – рвачки́й.
Легость (*речн.*) – закида́чка, снасти́на ки́дальна.
Лед – 1) (*общее название*) – лід(льóду); 2) (*на окон. стекле, деревьях*) – па́морозень(-зню); 3) (*плавучий*) – кри́га.
Ледник – 1) (*сооружение*) – льодóвня; 2) (*геол.*) – льодови́к(-ка́).
Ледоделательный – льодоро́бний;
л. завод – льода́рня.
Ледокол – 1) (*ледокольник, -щик*) – криголóмник(-ка); 2) (*ледолом – судно*) – криголóм(-ма).
Ледорез – 1) (*приспособление*) – накри́жник(-ка); 2) (*судно*) – льодоріз(-за).
Ледочес – льодоскрíб(-ре́ба).
Леер (*мор.*) – ле́єр(-ра).
Лежачий (*бок, пласт*) – лежáчий.
Лежень (*строит.*) – ле́жень(-жня).
Лежняк (*мук.*) – спіднякý(-ка́).
Лейка, воронка – лíйка.
Лейкокраситель – лейкобарвни́к(-ка́).
Лекало – 1) (*мор.*) – лека́ло; 2) (*чертежное*) – лека́ло, кривýля; 3) (*шаблон*) – мóдло.
Лекальщик (*рабочий*) – модля́р(-ра́).
Лемех (*плуга*) – лемíш(-ша́).
Лемпач, калып – лимпáч(-чý), лямпач(-чý) (*ШС*).
Лен – льон (льóну).
Лента – 1) (*общее название*) – стьóжка, стрíчка (*Трх3); 2*) (*ремень в транспорте, тормазе*) – пас(-са).
Лентонажимной (*аппарат*) – стьожконатискни́й.
Лентообмоточный (*станок*) – стьожкообмóтний.
Лентопротяжный (*валик, механизм*) – стьожкопосувни́й.
Ленточник, -ца, -вщик, -щица – стьожкáр(-ря́), стьожкáрка.
Ленточный – 1) (*общее название*) – стьожкóвий; 2) (*о тормозе*) – пасови́й;
л. фабрика – стьожкáрня.
Лепка (*керам.*) – ліпíння, ліплення.
Лепщик – ліпни́к(-ка́).
Лес – 1) (*общее название*) – ліс(-су); 2) (*как строительный материал*) – дéрево.
Леса (*строительные*) – ришт0вання.
Лесничий – лісни́чий.
Лесовал, лесной чорт – деревовáл(-ла).
Лесовоз (*судно*) – деревовíз(-вóза), лісовíз (-вóза).
Лесовозный (*путь, дорога*) – деревовíзний.
Лесопилка – 1) (*лесопильный станок*) – верстáт(-та) тартáцький; 2) (*завод*)– тартáк(-ка́).

Лесопильня, лесопильный завод – тартáк (-кá).
Лесоруб – лісору́б(-ба).
Лесосека – лісору́бна діля́нка, діля́нка лісова́ (*ШС*).
Лесосплав – лісоспла́в(-ву).
Лесосплавщик – лісоспла́вник(-ка).
Лесоспуск – ри́зи(-зе́й).
Лесосушилка – деревосуша́рня.
Лесотаска – деревота́ска [лісота́ска (*ШС*)].
Лестница – 1) (*неподвижная*) – схо́ди(-дів); 2) (*переносная*) – драби́на.
Летка, литник (*чугунная, шлаковая*) – ливни́к(-ка́).
Леточник (*старший желобщик*) – ливни́чий.
Летучий – 1) (*летающий, напр. зола*) – летю́чий; 2) (*улетучивающийся – о жидкостях*) – летки́й.
Летчик (*авиатор*) – літу́н(-на́).
Лещадь – 1) (*лещадка, плита лещадная*) – фліза, [мости́на (*ШС*)]; 2) **под** (*метал.*) – під (по́ду).
Ливнеотвод – зливовідві́дник(-ка).
Ливнеприемник – зливоприйма́ч(-ча́).
Лигатура – до́мішка, ліга́тура.
Лигнит – ліґні́т(-ту).
Ликвация (*распадение сплава*) – ліква́ція.
Ликер (*вин.*) – лікéр(-ру).
Лимб – лімб(-ба).
Лимнограф, лимнограф – рівнери́с(-са), лімніграф(-фа).
Лимниметр – рівнемі́р(-ра); лімніме́тр (-тра).
Лимонный (*о кислоте*) – цитри́новий.
Лимузин (*авто*) – лімузи́н(-на).
Линевание (*бумаги*) – лінію́ва́ння.
Линейка – лінійка.
Линза – со́чка.
Линия (*мат., электр. передачи*) – лі́нія.
Линовальщик – лініюва́льник(-ка).
Линованный (*о бумаге*) – лінійо́ваний.
Линолеум – лінóль(-лю).
Линотип – лінотúп(-па).
Линотипист (*типогр. рабочий*) – лінотúпник(-ка).
Линотипный – лінотúпний.
Линотипня – лінотúпня.
Линь (*речн.*) – ли́нва, лінь(-ні) (*ШС*).
Линька (*текст.*) – линя́ння.
Линючесть (*текст.*) – линю́чість(-чости).
Липа – 1) (*название породы*) – ли́па; 2) (*как строит. материал*) – ли́пи́на.
Липкий (*о краске*) – липки́й.
Лисица (*в телеге*) – підто́ки(-ків).
Лист (*бумаги, железа*) – а́ркуш(-ша).
Листоправ – рихтівни́к(-ка́) а́ркушів.
Листопрокатный (*стан*) – аркушевальцівни́й.
Литейный (*чугун*) – лива́рний;
л. цех, завод, мастерская, литейная – лива́рня.
Литейщик – лива́рник(-ка).
Литник (*метал.*) – ливни́к(-ка́).
Литограф – літогра́ф(-фа).
Литография – літогра́фія.
Литографский (*процесс*) – літогра́фський.
Литой (*о стали, железе*) – ли́тий, вили́ваний.
Литье (*метал.*) – литво́.
Лифт – ліфт(-та).
Лицо – 1) (*котла, сооружения*) – чóло́; 2) (*наковальни*) – верх(-ха́).
Лицовка, -цование – личкува́ння.
Лицы, нитченки (*в тк. станке*) – ни́чениці (-ниць).
Личинка (*замка*) – бля́шка замкóва.
Личной напилок – личкува́льний терпу́г (-га́).
Лоб – 1) (*котла, барабана*) – лоб(ло́ба); 2) (*бой молотка*) – передóк(-дка́).
Лобзик, лаубзе, цветная пила – лобза́к(-ка́) [ло́бзик(-ка) (*ШС*)].
Лобница (*скалодробитель*) – скельодро́б(-ба), скельодроба́ч(-ча́) (*ШС*).
Лобовой (*станок*) – лобови́й.
Лобогрейка (*сель.-хоз.*) – лобогрíйка.
Ловилка, ловитель (*сломавшейся штанги*) – ловéць(-вця́).
Ловильный (*горн.*) – ловни́й, лови́льний.
Ловильщик (*застановщик*) – лови́льник (-ка).
Ловитель – 1) (*общее название*) – ловéць (-вця́); 2) (*клещи для вытаскивания слом. частей*) – кліщáк(-ка́).
Ловля (*оставш. инструм.*) – ловíння.
Ловушка – 1) (*общее название – для масла воды*) – ловни́к(-ка́); 2) (*зажимного типа*) – лабéти(-тів);
л. для пыли (*при буре*) – пилоло́вник(-ка).
Лог, ложок – до́вжик(-ка).
Лодка – чóвен(-вна́).
Лодочник – 1) (*ведающий лодками*) – човнови́й, човéнник(-ка) (*ШС*); 2) (*мастер*) – човна́р(-ря́).
Ложечник (*мастер*) – ложка́р(-ря́).
Ложка – 1) (*общее название, напр. для бура*) – ло́жка; 2) (*канелюра*) – жолобéць(-бця́).
Ложный (*о почве, кровле*) – фал(ь)ши́вий.
Локализатор – льокалізáтор(-ра).
Локомобиль – льокомобíль(-ля).
Локомотив – льокомоти́в(-ва);
л. аккумуляторный (*электр.*) – акумуляторотя́г(-га), льокомоти́в акумуля́торний.

Локотник (*телегр.*) – підлокíтник(-ка).
Лом – 1) (*инструмент*) – лом(-ма); 2) (*строительного материала*) – ла́мань (-ні); 3) (*только металлов*) – брухт(-ту);
л. ледокольный –плішня́.
Ломающий (*момент, усилие*) – лама́льний, ламни́й (*БдС*).
Ломающийся, ломкий – ламки́й.
Ломина (*кожев.*) – ло́мина.
Ломка – 1) (*ломание лесов*) – по́лім(-лому), лама́ння; 2) (*соли, камня, известн. общее название места*) – ло́мня, лама́льня; 3) (*ломня, ломки камня*) – каменя́рня.
Ломовик (*ломовой извозчик*) – биндю́жник (-ка).
Ломщик – 1) (*общее название – соли, известняка*) – лома́льник(-ка); 2) (*только камня*) – каменя́р(-ра́).
Лонжерон (*авио*) – льонжеро́н(-на).
Лопарь – 1) (*мор.*) – ли́нва; 2) (*канат лопарный – копра*) – баботя́г(-га).
Лопасть (*бурава, мешалки*) – ло́пать(-ті).
Лопата – лопа́та.
Лопатень – ло́патень(-тня).
Лопатка – 1) (*общее название, напр. турбинная*) – лопа́тка; 2) (*для разравнивания раствора*) – ке́льня; 3) (*для разравнивания глино-соломенной крыши*) – плеска́чка.
Лопатчик (*рабочий, грузящий руду*) – лопа́тник(-ка).
Лоск – по́ліск(-ку).
Лост (*судостр.*) – глота́.
Лот (*для измерения глубины*) – глибомі́р(-ра), лот(-та), глибиномі́р(-ра) (*ТрхЗ*);
л.-отвес – оливни́ця.
Лотлинь (*мор.*) – ли́нва глибомі́рна.
Лоток (*мор.*) – лоті́к(-то́ку).
Лохань – ба́лія.
Лоцман – ло́цман(-на).
Лошадиный (*привод, кожа, волос*) – кі́нський;
л. сила (HP) – механі́чний кінь (коня́).
Лощение (*кожев.*) – клесува́ння.
Лощилка, ручная пикалка, ролька – кле са́чка.
Лощило, лощилка (*для полировки*) – лиска́чка.
Лощильный – 1) (*общее название*) – полискува́льний; 2) (*кожев.*) – клесува́льний.
Лощильщик (*кожев.*) – клесува́льник(-ка).
Луб – луб(-бу).
Лубки (*в санях*) – гла́бці(-ців).
Лубовой, лубяной (*текст.*) – луб’яни́й.
Лубрикатор – любрика́тор(-ра).
Луга (*квасцы*) – галу́н(-ну́).
Лугорез – лукоріз(-за).
Лудильный – полу́дний, луди́льний;
л. мастерская – полу́дня, луди́льня.
Лудильщик – полу́дник(-ка), луди́льник(-ка).
Лужение – луді́ння.
Лузга (*топливо*) – лушпи́на, лушпи́ння (*соб.*).
Лукошко – ко́зуб(-ба).
Лукошник – козубни́к(-ка́).
Лунка – ду́чка.
Лупа – лю́па.
Луч – про́мінь(-меня), промі́ння (*соб.*).
Луче(о)к (*род дреля*) – лучо́к(-чка́), смичо́к (-чка́) (*ШС*).
Лущильник (*плуг*) – лущи́льник(-ка).
Лущильный – лущи́льний;
л. машина, станок – луща́рка.
Лущильщик (*при лущении фанер*) – луща́р (-ря́).
Лыжи – ли́жви(-вів).
Лыска (*на валах*) – зрі́зина.
Льдоделательный – льодоро́бний;
л. машина – льодоро́бка.
Льдодробитель (*инстр.*) – льододро́бник (-ка).
Льдокирковщик – льодорозбива́ч(-ча́).
Льдохранилище, льдохранитель – льодосхо́вище.
Льномялка – льоном’я́лиця.
Льнопрядение – льнопряді́ння.
Льнопрядильный – льнопря́дний;
л. фабрика – льнопря́дня.
Льноткацкий – льноткáльний, льноткáцький (*Лх*);
л. фабрика – льноткáльня.
Льнотрепальный – льнотіпáльний.
Льночесальный – льночесáльний,
л. машина – льночесáлка.
Льняной (*холст*) – лляни́й.
Льяло (*мор.*) – лля́ло.
Люк – 1) (*общее название*) – люк(-ка); 2) (*дверь откидная*) – ля́да.
Люковой (*рабочий при скрепере*) – люкови́й.
Люлька (*род висячих лесов*) – коли́ска.
Люминер – люмінéр(-ра).
Люстра – жирандóля.
Лютерный (*о тарелке*)– лю́терний.
Лямка – ля́ма, ля́мка.

М

Магазин – 1) (*склад*) – комóра; 2) (*для хлеба*) – шпихлі́р(-ра́); 3) (*для жезлов*) – жезлівни́ця; 4) (*выработки*) (*горн.*) – маґазúн(-ну); 5) (*коробка – в механизме*) – скри́нька, маґазúн(-на);
м. сопротивлений – с. опорóва, дóбір (-бóру) опóрів.

Магазинер (*завед. магазином*) – комóрний.
Магистраль – магістрáля.
Магнезия – магнéзія.
Магнето (*авто*) – магнéто.
Магнетчик (*горн.*) – магнетувáльник(-ка).
Магнит – магнéт(-ту).
Магнитный (*затвор, карта, буря*) – магнéтний.
Магнитодвижущая сила – магнетозворýшення.
Магнитодержатель – магнетотримáч(-чá).
Магнитометр – магнетóметр(-тра).
Мазальщик – 1) (*мазарь, смазчик, смазывальщик*) – мастíльник(-ка); 2) (*строит. рабочий*) – мазíльник(-ка).
Мазель (*стамезка для снимания тонкой стружки*) – мáзель(-ля).
Мазилка – квач(-чá).
Мазка – 1) (*глиной*) – мáзання; 2) (*смазывание маслом*) – мáщення.
Мазут (*техн.*) – мазýт(-ту).
Мазь – мазь(-зі).
Макет (*обложки, плаката*) – макéт(-ту).
Макулатурная бумага – макулятýрний папíр(-перу), збрýднений папíр(-пéру)
Макуха – макýха.
Малка – шмúга.
Малковка – шмигувáння.
Малоконтрастный (*оригинал*) – малоконтрáстовий.
Маломерный – маломíрний.
Маломощный, малосильный (*двигатель, поток*) – малопотýжний, малосúлий.
Малосильность (*паровозов*) – малосúлість (-лости), малопотýжність(-ности), малосúльність(-ности) (*ШС*).
Малочувствительный (*прибор*) – малочутлúвий.
Маляр – фарбáр(-ря́) [фарбівнúк(-ка́) (*БдС*)].
Малярный – фарбáрський;
м. мастерская – фарбáрня.
Маневрирование (*паровозов*) – маневруváння.
Манеж – манéж(-жу).
Манер, манера (*деревянная набойная форма*) – лицé.
Манжет (*в насосе, чаше*) – чóхла.
Манипулятор – маніпуля́тор(-ра).
Манишка (*сигн. флажок на судах и плотах*) – махáлка.
Манометр – манóметр(-тра).
Мансарда – мансáрда.
Мануфактура – мануфактýра.
Мануфактурист – мануфактýрник(-ка).
Марашка (*типогр.*) – ля́псa.
Марганец – манга́н(-ну).
Марзан (*типогр.*) – марза́н(-на́).
Марка – мáрка.
Маркер – значнúк(-ка́), мáркер(-ра).
Маркировка – 1) (*метка*) – знáчка; 2) (*процесс*) – значíння, маркувáння.
Маркировщик (*номеровщик болванок*) – значíй(-чія́), значнúк(-ка́) (*ТрЗ*), марківнúк(-ка́).
Маркшейдер – маркшáйдер(-ра).
Марш (*лестницы*) – хíдень(-дня).
Маршрут – маршрýт(-ту).
Маска (*авио*) – машкарá, мáска.
Маскировка, -рование – маскувáння.
Масленка, маслянка – мазнúчка.
Масленник (*электр.*) – вимикáч(-чá) олíйний.
Масленщик – мастíльник(-ка).
Масло – 1) (*общее название*) – олíя; 2) (*только из коровьего молока*) – мáсло; 3) (*смазка*) – мастúло.
Маслобой, маслобойщик – олíйник(-ка).
Маслобойка – 1) (*маслобойня, маслобойный завод*) – олíйня, олíйниця; 2) (*прибор для получ. масла*) – мáсничка.
Масловка, маслование, солка (*текст.*) – намáщування, мастíння.
Масловыпускной (*об отверстии*) – олієвипускнúй.
Маслоделие – маслорóбство.
Масломерный (*о стекле*) – мастиломíрчий.
Маслообрабатывающий (*о промышлен., деле*) – олієобрóбний.
Маслоотделитель (*для смазки*) – мастиловідбíрник(-ка).
Маслоочиститель (*для смазки*) – мастилоочúсник(-ка).
Маслопровод (*смазочный*) – мастилопрóвід(-воду).
Маслораспределительный (*золотник, кран*) – мастилорозподíльчий.
Маслособиратель (*у подшипника*) – мастилозбíрник(-ка), колóмазниця.
Маслоуловитель – 1) (*общее название*) – олієлóвник(-ка); 2) (*для смазки*) – мастилолóвник(-ка).
Маслоупорность – олієтрúвкість(-кости).
Масса (*физ.*) – мáса.
Массив (*основания*) – масúв(-ву).
Массировать (*пластины*) – масувáти.
Массомялка – масомісúлка.
Массопровод (*торф.*) – масопрóвід(-воду).
Мастер – мáйстер(-стра);
м. асфальтового дела – асфальтáр(-ря́);
м. батарейный – батерíйник(-ка);
м. буровой – свердлівнúчий, мáйстер свердлóвий;

м. весовой (*участковый*) – терезя́р(-ра́);
м. водопроводный – 1) (*водопроводчик*) водопрові́дник(-ка); 2) (*рабочий на водопроводной станции*) – водогі́нник(-ка);
м. дражный – драгівни́чий, м. драгови́й;
м. жестяник – бляха́р(-ря́);
м. золотильщик – позоло́тник(-ка);
м. золотых дел – золота́р(-ря́);
м. кафельный – кахля́р(-ра́);
м. клепальщик – нютува́льник(-ка);
м. ламповый – лямпа́р(-ря́);
м. лесопильный – трач(-ча́), ма́йстер тра́цький;
м. литейный – лива́рник(-ка);
м. медник – кітля́р(-ра́), мідя́р(-ра́);
м. на стекляном заводе – гу́тник(-ка);
м. рамбовщик – прасува́льник(-ка);
м. фонарный – ліхта́рник(-ка);
м. часовой – годинника́р(-ря́);
м. шлюпочный, лодочный – м.-човна́р(-ря́).
Мастерица – майстри́ня.
Мастеровой – майстрови́й, ма́йстер(-стра) (*БдС*).
Мастерок, подмастерье – підма́йстер(-стра).
Мастерская – майсте́рня;
м. бердовязальная – бляторо́бня;
м. бочарная – бонда́рня;
м. вагонно-сборочная – вагоноскла́дальня;
м. вагоностроительная – вагонобудівня;
м. ведерная – віде́рня;
м. весовая – терезá́рня;
м. вышивальная – вишива́льня;
м. вязальная – плетíльня;
м. граверная – ритівня;
м. деревообделочная – деревообро́бня;
м. долбежная – довба́льня;
м. жестяная – бляха́рня;
м. закройная – краяльня;
м. зеркальная – люстро́(і)вня;
м. игольная – голка́рня;
м. изолировочная – ізолюва́льня;
м. каретная – стельма́шня;
м. картонных изделий – текту́рня;
м. колесная – колíсня;
м. котельная – казана́рня;
м. красильная – фарбо́вня, фарбува́льня;
м. кружевная – мере́ж(а́р)ня;
м. кузнечная – ку́зня;
м. литейная – лива́рня;
м. лудильная – полу́дня, луди́льня;
м. малярная – фарба́рня;
м. мачтовая – щогля́рня;
м. мебельная – мебля́рня;
м. медницкая – кітля́рня;
м. модельная – моде́льня;
м. набивная (*текст.*) – вибíйня;
м. никкелировочная – нікля́рня;
м. обойная (*мебельн.*) – оббива́льня;
м. паровозостроительная – паротягобудівня;
м. парусная – вітри́льня;
м. печаточная – печатка́рня;
м. переплетная – палятýрня;
м. пилонасекательная – пилконазýбня;
м. позолотная – позоло́тня;
м. починочная – ла́годильня;
м. пошивочная – шва́льня;
м. прачешная – пра́льня;
м. пригоночная – припасó(і)вня;
м. ремонтная – ремонтó(і)вня;
м. сапожная – ше́вня, м. ше́вська;
м. сборочная – склада́льня;
м. слесарная – слюса́рня;
м. стекольная – скля́рня;
м. столярная – столя́рня;
м. токарная – така́рня;
м. точильная – гостри́льня;
м. формовочная – формува́льня;
м. фрезеровочная – фрезува́льня;
м. чулочная – панчíшня;
м. шапочная – шапка́рня;
м. шлифовальная – шліфува́льня;
м. шлюпочная, лодочная – човна́рня;
м. щеточная – щітка́рня;
м. экипажная – стельма́шня;
м. ювелирная – юбіле́рня.
Мастерство – майстерство́.
Мастика (*асфальтовая, половая*) – масти́во.
Мастикатор – міси́ло, мастика́тор(-ра).
Масштаб – міри́ло.
Мат – 1) (*цвет*) – мат(-ту), ма́товість(-вости); 2) (*на металлической поверхности*) – тьмян(-ну); 3) (*из соломы*) – ма́тка.
Материал – матерія́л(-лу).
Материк (*коренная порода*) – матери́к(-ка́).
Материя – 1) (*вещество*) – мате́рія; 2) (*ткань*) – тканúна.
Матирование (*поверхности*) – матува́ння, тьмянува́ння.
Матица, матня (*балка потолочная, главная*) – сво́лок(-ка).
Матовка (*керам.*) – матува́ння.
Матовщик (*керам.*) – матува́льник(-ка).
Маточник (*квалиф. керам. рабоч.*) – ма́точник(-ка).
Маточный (*рассол, раствор, дрожжи*) – матери́чний.
Матрац – матра́ц(-ца).
Матрица (*форма*) – ма́триця.
Матричный (*цех*) – ма́тричний.

Мауэрлат – окла́дина, [мурла́та (*БдС*)].
Мах – 1) (*общее название*) – ма́ха; 2) (*в. вет. мельнице*) – крило́ вітряко́ве.
Махальщик (*геод.*) – маха́льник(-ка).
Маховик – маховѝк(-ка́).
Маховичек (*руля, вентиля*) – крутнѝк(-ка́), крутине́ць(-нця́) (*ШС*).
Махорочная фабрика – махорка́рня.
Мачта – що́гла.
Мачтование, обмачтование – щоглува́ння.
Мачтовый – щогловѝй;
м. мастерская – щогля́рня, майсте́рня щоглова́.
Мачтоподъемный (*кран, работы*) – щоглорозвѝдний.
Машина – машѝна;
м. билиардная, бильярд (*текст.*) – білья́рд(-да);
м. бительная – товкмакѝ(-ків);
м. бронзировальная – спижува́лка;
м. брошюровальная – брошурува́лка, м. брошурува́льна;
м. брызгальная, брызгалка – по́рскавка, м. по́рскальна;
м. буквоотливная – шрифта́рка;
м. бумагорезная – паперорі́зка, м. паперорі́зна;
м. ватерная, ватер – м. ва́терна, ва́тер (-ра);
м. ватная, кардная – чухра́н(-на́);
м. воздуходувная – повітродýв(-ва), повітродмýхало (*ШС*);
м. волочильная (*для проволоки*) – дротува́лка;
м. ворсальная, нагонная – ворсува́лка, м. ворсува́льна;
м. врубовая (*горн.*) – зарýбувалка, м. зарубна́;
м. вытряхивательная, трясилка (*текст.*) – трясѝлка;
м. гайкорезная – мутрорі́зка;
м. глиномяльная – глином’я́лка, глином’я́льниця;
м. глинорезная – глинорі́зка, м. глинорі́зна;
м. глянцевальная (*шерстопряд.*) – ґлянсува́лка, м. ґлянсува́льна;
м. грузоподъемная, подъемник – підо́йма;
м. давильная, штамповальная – штампува́лка, м. штампува́льна;
м. долбежная – довба́лка, м. довба́льна;
м. д(е)ревосгибальная – деревозгина́лка;
м. д(е)ревострогальная – деревострога́лка;
м. дробильная – дроба́рка, м. дроби́льна;
м. дроворубная, дровокольная – дровоко́лка;
м. дыропробивальная – діропробива́лка, м. діропробивна́;
м. дыросверлильная – свердля́рка;
м. жатвенная, жатка – жнива́рка;
м. жнее-сноповязальная – снопов’яза́лка;
м. загибная – загина́лка, м. загина́льна;
м. загонная (*текст.*) – надчѝсниця, заганя́лка (*ШС*);
м. заклепочная – нютува́лка, м. нютува́льна;
м. запарная, глянцевальная – ґлянсува́лка, м. ґлянсува́льна;
м. землечерпательная – землечерпа́лка, землече́рпниця.
м. зернообдирательная – шеретува́лка, дра́чка;
м. зуборезная, фрезерная – фреза́рка;
м. камнедробильная – каменедроба́рка;
м. камнеотборная – каменодобі́рка, м. каменодобірна́;
м. кардная, кардочесальная – чухра́н (-на́);
м. картопросекальная – діркува́лка.
м. картовирізна́ (*ШС*).
м. клепальная, заклепочная – нютува́лка;
м. ковочная – кува́лка;
м. колотильная, колотилка – товкмакѝ (-кі́в);
м. конная, коноводная – ту(о)пча́к(-ка́), конові́дня;
м. корчевальная – корчува́лка;
м. краскотерная – фарботе́рка, м. фарботе́рна (*ШС*);
м. крахмальная (*текст.*) – крохма́лка, м. крохма́льна;
м. лощильная, каландр – каля́ндер(-дра), м. полискува́льна (*ШС*);
м. лущильная (*сель.-хоз.*) – луща́рка;
м. льдоделательная – льодоро́бка, м. льодоро́бна;
м. льночесальная – льоночеса́лка, м. льоночеса́льна;
м. моечная – мѝйниця, м. мѝйна;
м. молотильная (*сель.-хоз.*) – молота́рка;
м. мяльная – м’я́лка, м. м’я́льна;
м. набивная, печатная (*текст.*) – вибива́лка, вибі́йниця (*Лх*);
м. нагонная – ворсува́лка, м. ворсува́льна (*ШС*);
м. накатная (*накатывать товар на ролики*) – навива́лка, м. навива́льна;
м. нумеровальная – нумерува́лка;
м. облицовочная – личкува́лка, м. личкува́льна;

м. отводная (*керам.*) – колопи́сний круг (-га);
м. отжимная – витиска́лка, відтиска́чка (*Лх*);
м. палильная (*текст.*) – смаля́рка;
м. перфорировальная – діркува́лка, м. перфораці́йна;
м. пескодувная – піскоду́вка, м. піскоду́вна;
м. печатная – 1) (*текст.*) – вибива́лка; 2) (*типогр.*) – друкува́лка;
м. плитопогрузочная – плитонавта́жувалка, м. плитонавта́жна;
м. плюсовальная – напо́ювалка;
м. плющильная – плюща́рка, м. плющи́льна;
м. подъемная – підійма́лка, підо́йма, м. підійма́льна (*ШС*);
м. полировальная – поліру́валка, м. поліру́вальна;
м. проволочно-брошюровальная – дротоброшуру́валка, м. дротоброшуру́вальна;
м. п.-гвоздильная – дротоцвяха́рка, м. дротоцвяха́рна;
м. промывочная – ми́йниця, м. ми́йна;
м. просевальная (*сель.-хоз.*) – просі́валка, м. просі́вальна;
м. прямильная – виправля́лка, м. виправля́льна;
м. раскладочная – розкладалка, м. розкладальна;
м. резальная (*при ватном производстве*) – розрізалка, м. розрізна́;
м. ровничная, банкаброш – банкабро́ш (-ша);
м. рубильная (*бум.*) – руба́лка, м. руба́льна;
м. рудопромывочная – рудопромива́лка;
м. рукояточная – держакоро́бка, м. держакоро́бна;
м. сатинировальная – сатинува́лка, м. сатинува́льна;
м. сверлильная, станок сверлильный – свердля́рка;
м. сновальная – снува́лка, снівни́ця, м. снува́льна (*ШС*);
м. сортировочная – сортува́лка, м. сортува́льна;
м. стригальная – стрижа́рка, м. стрига́льна (*ШС*), м. стрижна́ (*Лх*);
м. строгальная, станок – струга́лка, м. струга́льна;
м. табакорезная – тютюнокриши́лка, м. тютюнокриши́льна;
м. торфяная – торфинору́бка, м. торфова́;
м. точильная (*для кардных валиков*) – гостри́лка;
м. трамбовальная – бутина́рка;
м. угледробильная – вугледробарка, м. вугледроби́льна;
м. углеотбойная – вуглевідбива́лка, м. вуглевідбивна́;
м. углеподъемная – вуглепідійма́лка, м. вуглепідійма́льна;
м. флотационная – зрина́лка, фльотува́лка, м. зрина́льна, фльотаці́йна;
м. формовочная – формува́лка, м. формівна́;
м. черпачная (*экскаваторная*) – черпа́чка, м. черпа́чна;
м. чесальная – чеса́лка;
м. шаблонопрокалывающая – модлоштрика́чка;
м. шерсточесальная – вовночухра́лка, м. вовночухра́льна;
м. ширильная (*текст.*) – розширя́лка, м. розширна́;
м. шпунтовальная – ґарівни́ця, м. ґарува́льна;
м. щеточная (*сель.-хоз.*) – щіткува́лка, м. щіткова́.

Машинист – машині́ст(-та);
м. печатник – машині́ст-друка́р(-ря́).
Машинистка (*на пишущей машине*) – друка́рка.
Машинка – маши́нка.
Машинная, маш. зал – машино́вня.
Машиностроительный – машинобудівельний, машиновиро́бний;
м. завод – машинобуді́вня, машиновиро́бня.
Машинщик (*керам.*) – маши́нник(-ка).
Маяк – 1) (*общее название*) – маяк(-ка́); 2) (*свайный*) – сторожо́к(-жка́).
Маятник – ма́ятник(-ка).
Мебель – ме́блі(-лів).
Мебельный – мебльови́й;
м. мастерская, фабрика – мебля́рня.
Мебельщик, меблировщик – мебля́р(-ра́).
Медведка – 1) (*для передвижения грузов*) – стано́к(-нка́), візо́к(-зка́) (*ШС*); 2) (*струг*) – спуст(-ста).
Медник – кітля́р(-ра́), мідя́р(-ра́) (*ШС*).
Меднолитейная – міделива́рня.
Медноплавный – мідетопи́льний;
м. завод – мідетопи́льня.
Меднопрокатный – мідевальцівни́й;
м. завод – мідевальця́рня.
Медовар – медова́р(-ра).
Медоварня – медова́рня.
Медогонка (*сель.-хоз.*) – медого́нка.
Медь – мідь(-ді).
Медянка (*краска*) – мідя́нка.

Междубалочный (*о пространстве*) – межитрямо́вий.
Междузубье – межизу́б'я.
Междутрубный (*в пространстве*) – межитру́бний.
Межевщик – межівни́к(-ка́) [мі́рчий (*ШС*), мірни́чий (*ШС*)].
Межеумок (*безымянка*) – безі́менка.
Меза(о)нин (*стр.*) – мезані́н(-на).
Мездра, мяздра (*кожев.*) – ніздря́.
Мездрение (*кожев.*) – пляшува́ння.
Мездрильник – пляші́вка.
Мездряк (*кожев.*) – штрихо́ль(-ля).
Мел – кре́йда.
Мелиорация – меліора́ція.
Мелкозернистый (*песок*) – дрібнозерня́стий.
Мелкозубка (*напилок*) – лични́к(-ка́).
Мелкопрожил (*горн.*) – дрібнопро́жилки (-лків).
Меловка, мелование (*текст.*) – крейдува́ння.
Мелотипия – нотодру́к(-ку), мелоти́пія.
Мелочь (*каменноугольная, руды*) – дрі́б'язок (-зку).
Мельник – ме́льник(-ка), міро́шник(-ка).
Мельница – млин(-на́);
м. ветряная – вітря́к(-ка́);
м. дробильная – дроба́рка, дроба́рка-млино́к(-нка́) (*ШС*);
м. крупчатная – пи́тель(-тля);
м. плавучая – гончак(-ка́), м. плавни́й;
м. подливная – підсубі́йник(-ка);
м. солодовая – солодомли́н(-на), м. солодо́вий;
м. шаровая – кульомли́н(-на), кульови́й млин(-на́).
Мелющий (*о вальцах, поверхности*) – моло́льний.
Мелясса (*вин.*) – м(а)еля́са.
Мембрана – тремті́вка, мембра́на.
Мензула – ме́нзуля.
Мензурка – мензу́рка.
Мергель – ме́рґель(-лю).
Мерейка (*кожев. инструм.*) – мережі́вка.
Мерильный, -тельный – вимі́рчий, мі́рялний, мі́рчий (*Трх3*).
м. машина – мі́рялка.
Мерильщик, -ритель, мерщик (*квалификация*) – мі́ряльник(-ка), мірни́к(-ка́) (*Трх3*), мі́рчий (*Трх3*).
Мерник (*резервуар для измерения*) – ви мі́рник(-ка).
Мерсеризационный – мерсерува́льний;
м. машина – мерсерува́лка;
м. отделение – мерсерува́льня.
Мерсеризация – мерсерува́ння.
Месилка (*для мешания массы глины*) – мі си́лка, мі си́ло (*ЕлС*).
Месильный (*шнек*) – мі си́льний.
Месильщик – мі си́льник(-ка).
Месторождение (*горн.*) – роди́ще;
м. вторичное, россыпь – розси́пище;
м. глины – гли́нище;
м. железных руд, железорудное – залізору́дище, р. залізору́дне;
м. золота – золоти́ще, р. зо́лота;
м. каменноугольное – кам'яновугли́ще, р. кам'яновугі́льне;
м. марганца, марганцевое – манґано́вище, р. манґано́ве;
м. меди – мі́дище, р. мі́ді;
м. медных руд – мідеру́дище, р. мі́дних руд;
м. мелу, меловое – кре́йдище (*ШС*), р. крейдяне́;
м. нефти – нафто́вище;
м. песка – піско́вище, р. піску́;
м. платины, платиновое – плятино́вище, р. пля́тино́ве;
м. рудное – руди́ще, ру́дище (*ШС*), р. ру́дне;
м. соли, соляное – солони́ще, солони́ця.
Месятка (*мук.*) – мі́сиво.
Металл – мета́ль(-лю);
м. благородный – м. доброро́дний.
Металлист – металі́ст(-та).
Металлический (*провод, деталь*) – мета ле́вий, металі́чний.
Металлоносный, металлосодержащий (*пласт, полоса*) – метальовмі́сний.
Металлообрабатывающий, -обделочный – метальообро́бний.
Металлоплавильный – метальото́пний;
м. завод – метальото́пня.
Металлоприемник – метальоприйма́ч(-ча́).
Металлорежущий, -резный (*о пиле*) – метальорі́зний.
Металлургический – металюрґі́йний;
м. завод – металя́рня, металюрґі́йня.
Металлургия – металю́рґія.
Метельник (*паровоза*) – скида́чка.
Метельщик – 1) (*уборщик*) – підміта́льник (-ка); 2) (*делающий метлы*) – мітля́р(-ра́); 3) (*окалины*) (*квалиф. раб.*) – змітальник (-ка); 4) (*прибор для заметания улиц*) – підміта́лка.
Метеорограф – метеоро́граф(-фа).
Метка – (по́)зна́чка, мі́тка.
Метла – мітла́.
Метранпаж, верстатель (*типог.*) – верста́льник(-ка), метранпа́ж(-жа).
Метрополитен – метрополіте́н(-ну).

Метчик – мутроріз(-за).
Мех – 1) (*для дутья*) – міх(-ха); 2) (*кожев.*) – ху́тро.
Механизм – механі́зм(-ма).
Механизирование, -зация – механізува́ння, механіза́ція.
Механик – меха́нік(-ка).
Меховщик – хутрови́к(-ка́).
Мехосшивающий (*о машине*) – хутрозшивни́й.
Меццо-тинто (*глубокая печ.*) – ме́цо-ти́нто (*неизм.*)
Мешалка – 1) (*аппарат*) – перемі́шувалка; 2) (*лопаточка для перемешивания*) – копи́стка.
Мешальщик – міша́льник(-ка).
Мешок – 1) (*общее название*) – мішо́к (-шка́); 2) (*малодоступное место*) – закапе́лок(-лка); 3) (*пазуха*) (*в крыле мельн.*) – па́зуха.
Мидельшпангоут – бо́тя сере́дня.
Миканит – міканіт(-ту).
Микролампа – мікроля́мпа.
Микрометр – мікроме́тр(-тра).
Микроскоп – мікроско́п(-па), дрібногля́д (-да) (*ШС*).
Микрофон – мікрофо́н(-на).
Миксер (*сборник для чугуна*) – мі́ксер(-ра).
Микст – вагон-двійча́к(-ка́).
Минер – мінер(-ра), мінар(-ря́).
Минерал – мінера́л(-лу).
Минута – 1) (*времени*) – хвили́на; 2) ($^1/_{60}$ *градуса*) – мінута.
Миткальщик (*ткач миткаля*) – мітка́льник(-ка).
Многодисковый (*о сцеплении*) – многокружало́вий.
Многожильный (*канат, шнур*) – многожи́льний.
Многозаходный (*о резьбе*) – многозаходо́вий.
Многозольный (*о топливе*) – багатопо́пільний.
Многоковшевой (*элеватор*) – багатоківше́вий.
Многорешетчатость (*фермы*) – многогратча́стість(-тости).
Многоскальчатый (*насос*) – многотягеле́вий.
Многослойный (*о катушке*) – многошарово́вий.
Многосрезный (*о шве*) – много, -кільказрі́зний.
Многоступенчатый (*о турбине, машине*) – многосхідча́стий.
Многотельный (*о деталях*) – груботі́лий.
Многоцветный (*оттиск, печать*) – многокольоро́вий.
Многоцилиндровый (*мотор*) – многоцилі́ндро́вий.
Многоэтажный (*дом*) – бага́то-, кі́лькаповерхо́вий, многоповерхо́вий (*ШС*).
Множитель – мно́жник(-ка).
Модель – моде́ль(-лю).
Модельщик – моделя́р(-ра́), моде́льник(-ка).
Модератор – модера́тор(-ра), кошу́ля (*Трх3*).
Модификатор (*преобразователь кривых*) – модифіка́тор(-ра), перетві́рник(-ка).
Модулирование, -ляция (*радио*) – модулюва́ння, модуля́ція.
Модулятор – модуля́тор(-ра).
Моечный – ми́йний;
м. машина – ми́йниця;
м. отделение – ми́йня.
Мозаика – моза́їка.
Мойка – 1) (*моечн. машина*) – ми́йниця; 2) (*процесс*) – миття́.
Мойщик – ми́йник(-ка).
Мокра (*кисть штукатурная*) – щі́тка тинька́рська.
Мол – мол(-лу).
Молот – 1) (*общее название*) – мо́лот(-та); 2) (*деревянный*) – до́вбня, чеку́ха (*Тр*); 3) (*боевой*) – бия́к(-ка́).
Молотилка – молота́рка.
Молотильный – молота́рний;
м. машина – молота́рка.
Молотильня – молота́рня.
Молотильщик – моло́тник(-ка).
Молотобоец (*на клепне*) – молотобо́єць (-бі́йця), молотоби́тець(-тця).
Молотовище (*стержень молотка*) – молотови́ще, молоти́льно.
Молоток – 1) (*общее название*) – молото́к (-тка́); 2) (*с длинным концом*) – носа́ль(-ля́).
Момент (*силы, инерции*) – моме́нт(-ту).
Моноплан (*авио*) – монопля́н(-на), однокри́л(-ла).
Монотип – монотип(-па), буквовиливалка, монодру́к(-ку) (*ШС*).
Монтаж – монта́ж(-жу́).
Монтер, установщик – монте́р(-ра).
Монтировка, -рование – монтува́ння, монта́ція.
Монтировочный (*материал*) – монта́жний.
Монтировщик – монтува́льник(-ка).
Мордан, протрава (*текст.*) – за́щавка.
Морение (*дерева*) – зв’я́лювання.
Мореплаватель – морепла́вець(-вця).
Морзист – морзи́ст(-ста).
Морилка – зв’я́лювалка, барвни́ця (*БдС*).
Морозостойкость (*материалов*) – морозості́йкість(-кости).
Мост – міст(мо́сту, моста́).

Мостик – містóк(-стка́).
Мостильщик – мостя́р(-ра́).
Мостовая – мости́нець(-нця);
м. булыжная – брук(-ку).
Мостовина – мости́на.
Мостовщик – 1) (*на постройке моста*) – мостя́р(-ра́); 2) (*камнем мостовой*) – брука́р(-ря́).
Мостовье (*кожев.*) – полуремінь(-ме́ню).
Местоиспытатель – мостовипро́бник(-ка).
Мостостроитель – мостобудівни́к(-ка́).
Моталка – 1) (*машина*) – мота́лка (*Лх*), витýшка, намóтувач(-ча) (*ЕлС*); 2) (*моталь-ница*) – мота́льниця.
Мотальный – мота́льний;
м. машина – мота́лка.
Мотальщик, -ца – мота́льник(-ка), мота́льниця; мота́ч(-ча́), мота́чка.
Мотовило – мотови́ло.
Мотовоз – мототя́г(-га).
Моток, талька (*единица длины пряжи*) – мíток(-тка).
Мотопомпа (*пожарн.*) – мотосмóк(-ка).
Мотор – мотóр(-ра);
м. – «мотóр» лети́ть».
Моторист – моторúст(-та).
Моторный (*привод*) – моторóвий.
Моторостроительный завод – моторовиробня.
Моторщик – мотóрник(-ка).
Мотоцикл, -летка – мотоци́кль(-ля).
Мотоциклист – мотоцикліст(-ста).
Мотушка (*для шнура*) – витýшка.
Мотыга (*для вязких пород*) – копани́ця, мотúка.
Мотылек (*ветрянка*) – млинóк(-нка́).
Мотыль (*кривошип*) – кóрба.
Мочалка – вíхоть(-хтя).
Мочало (*материал*) – лúко.
Мочильный (*аппарат*) (*типогр.*) – змóчувальний.
Мочильщик (*соломы*) – мочíй(-чія́).
Мочка, мочение (*льна, конопли*) – мочíння.
Мошка (*порок стекла*) – мóшка.
Мощение – 1) (*общее название, напр. плитами*) – мостíння; 2) (*досками*) – стелíння; 3) (*камнем мостовой*) – брукува́ння.
Мощность (*машины, потока*) – потýжність (-ности).
Мрамор – мáрмо(у)р(-ру).
Мраморировка (*перепл.*) – марморува́ння.
Мраморщик – мáрмо(у)рник(-ка).
Муарировать, колотить, чекмарить (*текст.*) – товкмáчити, муарува́ти.
Мука – бóрошно.
Мукомешалка – борошномішáлка.
Мукомол – мéльник(-ка), мірóшник(-ка).
Мукомольный – млинáрський;
м. мельница – млин(-на́).
Мукосейка – борошносíйка.
Мультиграф – мультигрáф(-фа).
Мультиплан (*авио*) – мультипля́н(-на), многокри́л(-ла).
Мультипликатор – мультиплікáтор(-ра).
Мундштук (*аппарата*) – цибýх(-ха).
Мурава (*керам.*) – полúва.
Мусор – сміття́;
м. кирпичный – груз(-зу).
Мусорник, -ца (*сооружение*) – смíтниця, смíтник(-ка) (*ШС*).
Мусоросжигание – сміттєпáлення.
Мусоросжигатель – сміттєпáльник(-ка).
Мусоросжигательный (*топка*) – сміттєпáльний;
м. станция – сміттєпáльня.
Мусороудалитель – сміттєвидальни́к(-ка) [сміттєспровáдник (*ШС*)].
Мусорщик, -щица – сміття́р(-ра), сміття́рка.
Муст (*вин.*) – первáк(-ка́).
Мутилка (*амальгаматора*) – каламýтник (-ка).
Муфель – мýфля.
Муфельщик (*в стекольном производстве*) – мýфельник(-ка).
Муфта – 1) (*соединителя*) – злýчни́к(-ка́); 2) (*кабельная конечная*) – чóхла.
Мушка (*кино*) – мýшка.
Мушкель (*бонд.*) – кія́нка.
Мыканица (*неподвижный гребень*) – дергáчка.
Мыло – мúло.
Мыловар, -ка – миля́р(-ра́), миловáр(-ра), миля́рка, миловáрка.
Мыловаренный – миловáрний;
м. завод – миловáрня.
Мыловка (*кабеля, тканей*) – намúлювання, мúлення.
Мыльня (*в бане*) – мúльня.
Мытельщик (*моет посуду*) – мúйник(-ка).
Мюль-машина (*бум.*) – мюль-машúна.
Мюльный – мю́льний;
м. отдел – мю́льня.
Мюльщик, -ца – мю́льник(-ка), мю́льниця.
Мягчильщик – м'якши́льник(-ка).
Мязрение, *см.* **Мездрение**.
Мялка – м'я́лиця, м'я́лка (*ШС*).
Мяльный – м'я́льний.
Мяльщик – м'я́льник(-ка).
Мясорубка – м'ясорíзка.
Мясохлодобойня (*хранилище*) – м'ясохолодóвня, м'ясольодóвня (*ШС*).

Н

Набегающий (*конец ремня, каната*) – набі́жний.
Набивальщик, набойщик (*текст.*) – вибійни́к(-ка́).
Набивка – 1) (*общее название*) – набива́ння; 2) (*футеровка*) – хутрува́ння; 3) (*сальника*) – щільни́ця; 4) (*набивание краски*) – вибива́ння; 5) (*материал, ткань*) – ви́бійка.
Набирание, набор (*тип.*) – склада́ння.
Набка – на́бка.
Наблюдатель (*водомерного поста*) – спостере́жник(-ка).
Наблюдение – 1) (*общее название*) – спостеріга́ння, спостере́ження; 2) (*присмотр*) – на́гляд(-ду), до́гляд(-ду).
Набойка – 1) (*инстр.*) – набива́ч(-ча); 2) (*предмет – на балку*) – на́бійка; 3) (*материал для набивки – в скважине*) – набива́нка; 4) (*внутр. облицовка*) – хутро́вання, ви́стілка (*ШС*); 5) (*текст.*) – ви́бійка.
Набойщик (*ситцепечатник*) – вибійни́к(-ка́).
Набор – 1) (*общее название о ткани*) – набира́ння, набі́р(-бо́ру); 2) (*комплект инструментов*) – справи́лля, компле́кт(-ту); 3) (*бревен, пластин*) – за́мі́ть(-меті); 4) (*типогр.*) – склад о́вина.
Наборка – 1) (*общее название*) – набира́ння; 2) (*набирание бревен, пластин*) – замі́тування; 3) (*паркета*) – штукува́ння.
Наборная (*типогр. помещение*) – склада́льня.
Наборщик – 1) (*на прессу*) – набира́ч(-ча́); 2) (*типогр.*) – склада́ч(-ча́); 3) (*узора*) – узірни́к(-ка́).
Наброска – 1) (*набрасывание*) – накида́ння; 2) (*набросанное*) – на́кидь(-ді).
Набросок – шкіц(-цу), на́рис(-су).
Набрызг (*краски, штукатурки*) – на́бризк(-ку), набри́зкування.
Навал (*кожев.*) – лайла́к(-ку́).
Навалка, -ливание (*материала*) – нава́лювання.
Навальщик (*грунта на подводы*) – накида́ч(-ча́), накидни́к(-ка́).
Наварка, навар – нава́р(-ру).
Навертка, -ток, -тыш – 1) (*невертное сверло*) – прав у́шник(-ка); 2) (*кремальера*) – на́крутка.
Навертчик(*муфт*) – накру́чувальник(-ка).
Навес – 1) (*строение*) – пові́тка, пові́ть(-ті); 2) (*крыши*) – стріха; 3) (*над крыльцом, платформой, окном*) – дах(-ху), дашо́к(-шка́).
Навеска – 1) (*навешивание*) – чіпля́ння, начі́плювання; 2) (*порция топлива для взвешивания*) – ві́дсипка.
Навивальня – навива́льня.
Навиватель (*в мюль-машине*) – навива́льник(-ка).
Навивка – 1) (*навивание*) (*пружин, каната*) – навива́ння, намо́тування; 2) (*предмет*) – навій(-во́ю).
Навигация (*период*) – навіга́ція.
Наводильный (*зерк. стол*) – люструва́льний.
Наводка, -ведение (*краской, ручки*) – наве́дення;
н. мата (*покраской*) – матува́ння.
Наводнение – по́відь(-воді).
Навозораспределитель (*сель.-хоз.*) – гноєрозтру́сник(-ка).
Навозохранилище (*сель.-хоз.*) – гноїв ня.
Навой (*текст.*) – навій(-во́ю).
Навойник – навійни́к(-ка́).
Нагель (*гвоздь деревянный*) – ти́бель(-бля).
Наглинок (*керам.*) – на́глинок(-нку).
Наголовник – 1) (*для скрепления стропильн. ферм*) – на́головень(-вня); 2) (*сваи*) – напа́льник(-ка).
Нагонный (*текст.*) – ворсува́льний.
Нагребка (*угля, руды в лотки*) – нагорта́ння, нагріба́ння.
Нагребщик (*руды, породы, угля*) – нагорта́льник(-ка) [нагрібач(-ча) (*ШС*)].
Нагрев, -вание – на́грів(-ву), нагрів а́ння.
Нагревальщик (*заклепок*) – нагрів а́льник (-ка).
Нагреватель – нагрівни́к(-ка́).
Нагревательный, -вающий (*прибор, элемент*) – нагрівни́й.
Нагружатель – навантажник(-ка).
Нагрузка – 1) (*силами – машины*) – о́бтяж (-жу); обтя́ження (*ШС*); 2) (*процесс*) – обтя́жування; 3) (*грузами, кладью*) – вантага; 4) (*процесс*) – навантажування.
Нагрузчик (*вагонов*) – навантажник(-ка).
Надавка (*инструмент*) – на́давка.
Надбутка (*свода*) – забуто́вання.
Надвиг – на́сув(-ву).
Надвижка (*фермы*) – насува́ння.
Надеватель – (*общее название приспособления*) – надяга́ч(-ча́);
н. ремня – пасонадяга́ч(-ча́).
Наделка – 1) (*общее название*) – надро́(і)бок(-бка); 2) (*наделок – для увеличения высоты вышек*) – надви́шок(-шка).
Надзорщик (*навигационный*) – дозо́рець (-рця).
Надкрылок – надкри́лок(-лка).
Надлом – надлі́м(-ло́му).
Надниточник (*текст.*) – надни́тник(-ка).

Надолб(а) – стовпе́ць(-пця́).
Надрез (*шкуры*) – надрі́з(-зу).
Надруб – на́друб(-бу).
Надрубка – 1) (*предмет*) – надру́бина; 2) (*надрубывание*) – надру́бування.
Надрыв – надри́в(-ву).
Надсмотрщик – наглядач(-ча́).
Надставка – на́дставка.
Надстройка – надбудо́ва.
Надшахтный (*о здании*) – надшахто́вий.
Надшпальник – надзле́жник(-ка).
Наезд (*вагонов*) – на́їзд(-ду).
Наездник, рейтар – ра́йтар(-ра).
Наждак – шме́ргель(-лю).
Нажим – 1) (*нажатие*) – на́тиск(-ку); 2) (*часть инструмента*) – натиска́ч(-ча́).
Нажимальщик – *см.* **Болтовщик**.
Нажимательный, нажимной – натискни́й.
Нажор (*кожев.*) – бу́бня́ва.
Назатыльник (*для предохр. от огня*) – напоти́личник(-ка).
Назубок (*для насекания напильника*) – насіка́ч(-ча́).
Найтовщик – найто́вник(-ка).
Накал, -ливание (*ламп, нитей*) – розжа́рення, розжа́рювання.
Накат – 1) (*строит.*) – накі́т(-ко́ту); 2) (*кожев.*) – мере́живо.
Накатина – нако́тина.
Накатка – 1) (*общее название, напр. валиком, краской*) – нако́чування, нако́чення; 2) (*накатная машина*) – нако́чувалка.
Накатник (*материал для наката*) – накі́ття.
Накатчик, накатник (*кожев.*) – мережівни́к(-ка́).
Накидка (*на конвеер*) – накида́ння.
Накидчик (*руды, угля*) – накида́льник(-ка).
Накипеобразователь – накипоутві́рник(-ка).
Накипеотделитель – накиповідбі́рник(-ка).
Накипеотстойник – накипоусті́йник(-ка).
Накипь (*в котлах*) – на́кип(-пу).
Накладка – 1) (*предмет*) – на́кладка; 2) (*процесс*) – накла́дання, на́клад(-ду).
Накладчик (*тип. рабочий*) – накладач(-ча́).
Наклейка – 1) (*предмет*) – на́клейка; 2) (*процесс*) – накле́ювання.
Наклейщик, -ца – накле́йник(-ка), накле́йниця.
Наклепка – 1) (*общее название – накл. часть*) – на́клепка; 2) (*процесс*) – накле́пування; 3) (*заклепками, предмет*) – на́нютень(-тня); 4) (*процесс*) – нанюто́вування.
Наклон – на́хил(-лу), по́хил(-лу).
Наковальня – кова́дло.
Наковка – 1) (*предмет*) – на́ківок(-вка); 2) (*наковывание*) – нако́вування.
Наколачивание (*брусков*) – набива́ння.
Наколка (*копировальная игла*) – нако́лювачка, нако́лючка (*ШС*).
Наконечник – 1) (*общее название*) – наконе́чник(-ка); 2) (*башмак*) (*металлическая оковка*) – за́ківка.
Накопщик (*накапывающий землю*) – копа́ч (-ча́).
Накрывальщица (*при клейке фанер*) – накрива́льниця.
Накрой (*заклеп.*) – на́відка, на́крив(-ву) (*БдС*).
Накурок (*судостр.*) – на́биток(-тка).
Належка (*брак печатного товара*) – на́лежень(-жня) [на́ліж(-лежі) (*ШС*)].
Налет (*на кровле, стенках, выработок*) – сугá.
Налив, наливание (*грузов*) – на́лив(-ву), налива́ння.
Наливальщик – налива́ч(-ча́).
Наличник (*буксы*) – ли́штва.
Наложение (*краски*) – накла́дання, накла́дення.
Намагничивающий (*ток, сила*) – магнетува́льний.
Намазка, -зывание – 1) (*глиной раствора*) – нама́зування; 2) (*смазкой*) – нама́щування.
Намазчик – 1) (*общее название*) – мазíй(-зія́); 2) (*кожев.*) – шерстевиба́вник(-ка).
Намазь (*кож*) – шерстевиба́влювач(-ча), на́мазь(-зі).
Намасливание (*шерсти*) – нама́щування.
Наматыватель – намо́тувач(-ча), навива́ч (-ча) (*ШС*).
Намет (*штукатурки, бетона*) – на́кидь(-ді).
Наметельник – 1) (*ж.-д.*) – замі́та́льник(-ка); 2) (*мелкий материал*) – мі́тлище.
Наметка – 1) (*для измерения глубины*) – глибомі́рка, за́мірка (*Трх3*); 2) (*выкройка*) (*кожев.*) – викрійниця; 3) (*намечание отверстий*) – позначáння.
Наметчик – 1) (*речн.*) – глибомі́рник(-ка); 2) (*намеч. места для рисунка на посуде*) – позначáльник(-ка); 3) (*метящий деревья*) – карбівни́чий.
Намотка – 1) (*намотанное*) – намо́тка, на́витка; 2) (*процесс*) – намо́тування, навива́ння.
Намоточный – намо́тувальний, навива́льний, намотни́й (*ШС*), навивни́й (*ШС*); **н. аппарат** – вито́шка.
Намотчица (*фанер*) – намо́тувальниця.
Нанесение (*рисунка, окраски*) – нане́сення.
Нанос – 1) (*водой*) – на́мул(-лу); 2) (*от ветра*) – заме́т(-ме́ту), нані́с(-но́су).
Наносоудержатель – намулозатри́мник(-ка).

Напайка – 1) (*напаянное*) – на́люток(-тка); 2) (*напаивание*) – налют(ов)ува́ння.
Напарье (*бура*) – пірна́ч(-ча́).
Наперсток – напе́рсток(-тка).
Напильник, напилок – терпу́г(-га́).
Напиток – напій(-по́ю).
Наплавной (*мост*) – плавни́й.
Наполнитель (*в мельн.*) – напо́внювач(-ча).
Наполнительный (*аппарат*) – напо́внювальний.
Напольный (*о печи*) – назе́мний.
Напор (*воды, ветра*) – напір(-по́ру).
Напорный (*бак*) – напірни́й.
Направитель (*с.-х.*) – напрямни́к(-ка́).
Направка – 1) (*инструмента*) – напра́ва; 2) (*направление – сваи*) – напрямля́ння.
Направляющий (*створ, веха, колесо*) – напрямни́й; **н-ая** (*конструкция*) – напрямни́ця.
Напряжение – напру́га.
Напуск – 1) (*напускание – воды, досок*) – на́пуск(-ску), напуска́ння; 2) (*в шве*) – на́відка.
Наральник (*сель.-хоз.*) – нара́льник(-ка).
Наращивание, -щение (*деревянных частей*) – дото́чування.
Наребренник (*уголковое покрытие*) – на́ріжок(-жка).
Нарезка – 1) (*шахт. поля, дерев. частей*) – нарі́зування; 2) (*болта, винта*) – різь(-зі).
Нарезной – нарізни́й.
Нарезчик (*болтов*) – нарі́зувач(-ча).
Нарожник (*полустропило*) – припу́сниця [нарі́жниця (*ШС*)].
Нарост – 1) (*на дереве*) – на́ріст(-рости); 2) (*в трубах*) – на́липень(-пня).
Наросток (*нарощ. часть*) – до́точка, на́точка.
Нары – піл (по́лу).
Наряд (*на работу*) – вира́д(-ду), за́гад(-ду) (*ШС*).
Нарядная (*на шахте*) – вира́дня, загадо́вня (*ШС*).
Нарядчик – вира́дник(-ка), зага́дник(-ка) (*ШС*).
Насадка – 1) (*насадок*) – наса́д(-ду); 2) (*насаживание балки на шипы*) – наса́джування; 3) (*в печи*) – сльосни́к(-ка).
Насвайник (*стр.*) – напа́льник(-ника).
Насека (*инстр. для насек. жерновов*) – оска́рд(-да).
Насекальщик – насіка́льник(-ка).
Насечка – 1) (*вид насечки*) – на́січка; 2) (*насекание*) – насіка́ння.
Насос – смок(-ка);
н. воздушный – повітросмо́к(-ка), с. пові́тряни́й;
н. газовый – газосмо́к(-ка), га́зо́вий;
н. грязевой – шлямосмо́к(-ка), шлямови́й;
н. масляный – олієсмо́к(-ка);
н. нефтяной – нафтосмо́к(-ка), с. нафто́вий.
н. паровой – паросмо́к(-ка), с. парови́й.
н. паточный – патокосмо́к(-ка), смок па́точний.
Насосный – 1) (*относящ. к насосу*) – смоко́вий; 2) (*рабочий*) – смоківни́к(-ка), смоко́ви́й;
н. станция – смоко́(і)вня.
Наставка – на́ставка.
Настаивание (*пив.*) – насто́ювання.
Насталивание (*башмаков*) – наста́лювання.
Настыль (*колошниковая*) – о́холодь(-ді).
Насыпальщик, насыпник (*при погрузке*) – насипа́льник(-ка).
Насыпка (*вагонов*) – насипа́ння.
Насыпь – на́сип(-пу), ви́сип(-пу) (*Трх3*).
Насыщенность – наси́ченість(-ности).
Натирательный (*о губке*) – натирни́й.
Натирка (*кабеля, магнита*) – натира́ння.
Натирщик – натира́ч(-ча́).
Натриевый (*о соединениях, солях*) – натрі́йний.
Натягиватель (*шпагата в сноповязал.*) – натяга́ч(-ча́).
Натяжение – 1) (*натяг*) – на́тяг(-гу); 2) (*натяжка*) – натяга́ння.
Натяжка (*инструм.*) – натяга́ч(-ча́).
Науглероживание (*железа*) – навуглецьо́вування.
Наугольник (*столярный*) – косине́ць(-нця).
Нафталин – нафтали́н(-ну), нафтали́на (*ШС*).
Нахлестка – на́відка (*ШС*), на́пусток(-тка) (*БдС*).
Нацепка (*каната, вагонетки, крюка*) – на́чіп(-чепу), начі́плювання.
Начертательный (*о геометрии*) – наріс о́вий.
Начес (*на ткани*) – на́дир(-ру), на́чіски(-кі́в) (*ШС*).
Нашпальник – назле́жник(-ка).
Нащека (*на санях*) – копи́л(-ла́).
Нащупыватель – нама́цувач(-ча).
Небо (*топки, печи*) – піднебі́ння.
Небоскреб – небося́г(-га) (*БдС*), хмарочі́с (-чо́су) (*ШС*).
Невзрезной (*о стекле*) – нерозчіпни́й.
Невооруженный (*в выражении: невооруженный глаз*) – го́ле о́ко.
Негатив (*фото*) – -неґати́в(-ва, -ву).
Негативный (*рисунок, снимок*) – неґати́вний.
Недобел (*сахарн.*) – недо́бі́л(-лу).

Недовал (*сукон. порок*) (*текст.*) – недова́лене, недова́л(-лу) (*ШС*).
Недогрев (*бражки*) – недо́грів(-ву).
Недогрузка – 1) (*силовая – машины, станции*) – недоо́бтяж(-жу), недообтя́женість (-ности); 2) (*клади*) – недовантáження.
Недожог (*горючего*) – недо́пал(-лу).
Недокал (*нити*) – недо́жар(-ру).
Недосмотр – недо́гляд(-ду).
Недостаток – 1) (*дефект*) – хи́ба; 2) (*недостача*) – нестáча; 3) (*отсутствие*) – брак(-ку).
Недосушка (*зерна*) – недосу́шення.
Нейтрализация, -зование (*электр.*) – невтралізáція, невтралізува́ння.
Необратимость (*процесса*) – безповорíтність(-ности).
Неполадка – не́лад(-ду).
Неполнота (*диаграммы, горения*) – непóвність(-ности) .
Непробелка (*брак отб. товара*) – недобíлення.
Непроварка (*на поверхности балки*) – непро́вар(-ру).
Непроводник – непровідни́к(-ка́).
Непрокраска (*товара*) – недофарбо́вання.
Непромокаемость (*кровли, тканей*) – непромóчність(-ности).
Непроницаемость – непрохíдність(-ности), непрони́кливість(-вости) (*ШС*).
Неразъемный (*о соединении*) – нерознімáний.
Нервюра – 1) (*авио, крыла*) – ребро́; 2) (*ароч-ное ребро свода*) – пруг(-га).
Нержавеющий (*металл*) – нержавки́й.
Неровнота (*пряжи*) – нерíвність(-ности), неоднáковість(-вости).
Несахар – нецу́кор(-кру).
Несгибаемость – незги́нність(-ности).
Несжимаемость – нести́сливість(-вости).
Несовпадение (*фаз*) – не́збіг(-гу), незбігáння, незбíжність(-ности) (*ШС*).
Неспекаемость (*топлива*) – неспікли́вість (-вости).
Несущий (*канат, кабель*) – несни́й.
Неустановившийся (*режим работы*) – неустáлений.
Неустойчивость – 1) (*общее название, напр. сооружения*) – нестíйкість(-кости); 2) (*хим.*) – нетри́вкість(-кости).
Нефтедобыватель – нафтодобувни́к(-ка́).
Нефтедобыча – нафтоздобу́ток(-тку).
Нефтекачка – нафтотя́жня.
Нефтемер – нафтомíр(-ра).
Нефтеносный (*горизонт, пласт*) – нафтовмíсний.
Нефтеперегонный – нафтоперегíнний, нафтодестиляційний;
н. завод – нафтодестиля́рня.
Нефтепровод – нафтопро́від(-воду).
Нефтесливщик – нафтозли́вник(-ка).
Нефтеуловитель – нафтоло́вник(-ка).
Нефтехранилище – нафто́йма, нафтозбíрник(-ка).
Нефть – на́фта.
Нефтяник – нафтови́к(-ка́).
Нефтянка – нафтя́нка.
Нивеллир – нівелíр(-ра), спадомíр(-ра).
Нивеллировка, -рование – нівелюва́ння, спадомíряння.
Нивеллировщик – нівеля́р(-ра́), спадомíрник(-ка).
Нижник (*нижний пильщик*) – спідня́к(-ка́).
Низковольтный (*о возбуждении, лампе*) – низьковóльтовий.
Низкосортность (*материала*) – низькоґатункóвість(-вости), низькосортóвість(-вости).
Никкелировка, -рование – ніклюва́ння.
Никкелировочный – піклюва́льний;
н. мастерская – нікля́рня.
Никкелировщик – нікля́р(-ра́).
Никкель – ні́кель(-клю).
Ниппель – ні́пель(-пля).
Нисходящий (*о ветви, кривой*) – доді́льний.
Нитеотделитель – нитковідокре́мник(-ка).
Нитка (*винта, текст.*) – ни́тка.
Ниточный – ниткови́й;
н. фабрика – нитка́рня.
Нитрокраситель – нітробарвни́к(-ка́).
Нитченки, лица (*нити, образующие ремизки*) – ни́чениці(-ниць).
Нить – 1) (*общее название*) – ни́тка; 2) (*в лампе*) – волоси́на.
Ниша – ні́ша.
Новосадка (*новосадочная соль*) – новóсідка.
Нога (*вышки, копра*) – нога́.
Ноготь (*перо долота*) – кíготь(-гтя).
Нож – 1) (*инструмент*) – ніж (ножа́); 2) (*в мялках*) – ме́чик(-ка); 3) (*кессона*) – різа́к(-ка);
н. перочинный – ніж складáний, цизóрик(-ка);
н. сапожный – клипе́ць(-пця́);
н. убойный (*нож для убивания животных*) – костýра;
н. широкий *(для очистки кож*) – скахва́.
Ножевщик – ножа́р(-ря́).
Ножка (*турб. лопатки*) – ні́жка.
Ножницы – но́жиці(-жиць).
Ножной (*привод*) – ножани́й.
Ножо(е)вка (*пила*) – ножíвка.
Ноздреватость (*бетона*) – ніздрáтість(-тости).

Ноздревина – ніздра́тина.
Нумератор – нумера́тор(-ра).
Номерник – нумерни́к(-ка́).
Номеровщик (*маркировщик*) – значі́й(-чія́), марківни́к(-ка́).
Нониус – но́ніюс(-са), но́ній(-нія) (*Трх3*).
Нонпарель (*тип.*) – нонпаре́ль(-лю).
Нория – но́рія.
Нормировка, -рование – нормува́ння.
Нормировщик – нормува́льник(-ка).
Нос – 1) (*общее техн. название*) – ніс (но́са); 2) (*судна*) – про́ва; 3) (*наковальни*) – ріг (ро́га).
Носик (*бидона, масленки*) – но́сик(-ка).
Носилки (*для угля, строит. матер.*) – но́ші (-шів).
Носильщик, -щица – носі́й(-сія́), носі́йка.
Носитель (*тепла, энергии*) – носі́й(-сія́).
Носка (*обуви, подошвы*) – но́шення.
Носовка (*для внутр. орошения*) – носа́тка.
Нотограве́р (*типогр.*) – нотоpитівни́к(-ка́).
Нотопечатание – нотодрукува́ння, нотодру́к(-ку).
Нумеровальный – нумерува́льний; **н. машина** – нумерува́лка.
Нумеровщик – числува́льник(-ка), нумерува́льник(-ка).
Нутромер – нутромі́р(-ра).
Нутчевание (*сахар.*) – нутчува́ння.
Ныряло, плунжер (*ныряющий поршень*) – пурна́ч(-ча́).

О

Обвал – 1) (*обрушение – место*) – зава́л(а); 2) (*штукатурки*) – обва́лювання.
Обварка (*на штанге*) – кару́нка.
Обвертка – 1) (*общее название*) – обго́ртка; 2) (*переплет книги*) – пал(і)ятýрка; 3) (*процесс*) – обгорта́ння.
Обвод – 1) (*место*) – о́бвід(-воду); 2) (*обводка – ведение*) – обво́джування; 3) (*контур*) – о́брис(-су), о́бвід(-воду); (*дымовой канал*) – перего́ни(-го́нів); 5) (*тушью*) – наве́дення.
Обвязка – 1) (*общее название*) – о́бв’язка; 2) (*процесс*) – обв’я́зування; 3) (*в деревянных стенах*) – ощéп (ощéпу); 4) (*одно бревно*) – ощéпина; 5) (*связывающая система*) – в’я́зь(-зі).
Обгладырь (*оттяжка*) – відтяга́чка.
Обгорание (*электродов, трубок*) – обгоря́ння.
Обдавка (*заклепочная*) – головка́ч(-ча́).
Обделка – 1) (*обработка*) (*общее название*) – обробі́ток(-тку), обро́бка, обро́ба; 2) (*обработка – процесс*) – обро́блювання; 3) (*материал*) – опра́ва; 4) (*чем-либо*) – оправля́ння; 5) (*декоративная*) – оздо́ба.
Обделывальщик (*керам.*) – оправля́ч(-ча́).
Обдерновка – 1) (*результат*) – дерно́вання; 2) (*обдернование*) – дернува́ння.
Обдирка – 1) (*валов*) – обдира́ння; 2) (*зерна*) – дранн́я, шеретува́ння (*ШС*).
Обдувочный (*шланг, отверстие*) – обдмухни́й.
Обеденный (*стол*) – обі́дний.
Обезвоживатель – знево́днювач(-ча).
Обезволашивание (*кожев.*) – знешéрстення.
Обезгаживать, обезгазить (*топливо*) – знегазо́вувати, знегазува́ти.
Обездубливание (*кожев.*) – знечинбува́ння.
Обезжелезивание (*воды, бокситов*) – знезалі́знювання.
Обезжиривать, обезжирить (*шерсть, метал. поверхность*) – знема́снювати, знемасни́ти.
Обезуглероживание (*чугуна*) – зневуглецьо́вування.
Обеспыливатель (*при помоле угля*) – знепоро́шник(-ка).
Обеспыливающий (*об устройстве*) – знепоро́шувальний.
Обессахаривание (*патоки*) – знецу́крювання.
Обессерение (*соды*) – знесі́рчування.
Обесфосфоривание (*железн. руды*) – знефосфо́рювання.
Обесцвечивать, -цветить (*растворы*) – знеба́рвлювати, знеба́рвити.
Обечок (*кожух жернова*) – обича́йка.
Обжа (*рукоятка в плуге*) – чепі́га.
Обжиг – 1) (*общее название*) – о́бпал(-лу); 2) (*обжигание*) – обпа́лювання; 3) (*кирпича, извести*) – ви́пал(-лу); 4) (*обжигание – кирпича, извести*) – випа́лювання.
Обжигальня – випа́лювальня.
Обжигальщик, обжигатель (*извести, глины*) – випа́лювач(-ча), обпа́лювач (*ШС*).
Обжим – 1) (*обжатие*) – о́бтиск(-ку); 2) (*обжимание*) – обтиска́ння; 3) (*обжимка*) (*инструмент*) – обтиска́ч(-ча́).
Обзел – обзе́л(-лу).
Обзелина, обливина – вібли́на.
Обивка, -вание – 1) (*общее название*) – обива́ння; 2) (*обоями*) – обкле́ювання.
Обивщик (*заусенцев*) – відбива́льник(-ка).
Обичайка – обича́йка.
Обкладка – 1) (*деревянная, кирпичная*) – обкла́дина, о́бкладка; 2) (*обкладывание*) – обкладáння.
Обклейщик (*ремней*) – обкле́йник(-ка).
Облагораживание (*торфа*) – поліпшування.

Обладка (*котла*) – обладнува́ння.
Обливальщик (*посуды*) – поливáльник(-ка).
Обливина – віблúна, обзéл(-лу) (*ШС*).
Облицовка – 1) (*предмет*) – óблична, облúчкóвання (*ШС*); 2) (*процесс*) – личкува́ння.
Облицовщик – личкува́ч(-ча́).
Обложка (*тип.*) – обгóртка, пал(і)ятýрка.
Обломок – ула́мок(-мка).
Облопачивание (*турбин*) – облопáчування.
Облук, облучек (*в телеге*) – передóк(-дка́).
Обмазка – 1) (*слой*) – óбмазка; 2) (*процесс*) – обма́зування.
Обмазчик, -чица, мазальщик, -щица – обма́зувальник(-ка), ма́зальник, ма́зальниця (*Тр*).
Обманка (*роговая*) – світня́.
Обмачтовывать, -товать – общогло́вувати, общоглува́ти.
Обмен (*воздуха*) – вимíна, óбмін(ну) (*ШС*).
Обмер – óбмір(-ру).
Обминка, обминание, обмятие (*врубок, листов*) – обмина́ння.
Обмотка – 1) (*общее название*) – обмóтка; 2) (*электр.*) – óбвитка.
Обмоточный – обвитко́вий;
о.-ая, о. отделение – обвива́льня;
о. обвивающий станок, машина – обвива́лка, обвива́льниця (*ЕлС*).
Обмотчик (*электр.*) – обвива́льник(-ка).
Обмуровка – 1) (*предмет*) – обмýрок(-рка), умуро́вання (*ШС*); 2) (*обмуровывание*) – обмуро́вування.
Обмывка, -вание (*выработок, песков, угля*) – обмива́ння.
Обнос (*изгородь*) – обгоро́жа, обгоро́да.
Обогатитель (*угля*) – збага́чувач(-ча).
Обогатительный (*горн.*) – збагатни́й;
о. фабрика – збага́тня, збага́чня (*ШС*).
Обогащение (*полезных ископаемых*) – збага́чування.
Обод – óбід (óбода).
Обоз – ва́лка.
Обои – шпале́ри(-ле́р).
Обойма, обоймица (*для укрепл. кабелей, патрона*) – обíймиця.
Обойщик – 1) (*общее название*) – оббива́ч(-ча́); 2) (*оклейщик обоями*) – шпале́рник(-ка).
Оболонь, заболонь – біль (бíлі).
Оболочка (*напр. кабеля*) – оболóн(к)а.
Оборка – 1) (*типогр.*) – óбклад(-ду); 2) (*забоя оставшейся породы*) – вибира́ння.
Оборот – 1) (*колеса*) – óберт(-ту); 2) (*паровоза, вагона, поезда*) – óбіг(-гу); 3) (*печать на обрат. стороне*) – ви́ворот(-роту); 4) (*лестницы*) – крут(-ту).
Обочина (*насыпи, дороги*) – обóчина.
Обрабатывающий (*о промышленности*) – обро́бний.
Обработка – 1) (*общее название*) – обробíток(-тку); 2) (*обрабатывание*) – оброблáння; 3) (*тканей*) – ви́роблення; 4) (*формовка*) (*ак. пластин*) – формува́ння.
Образец – 1) (*проба из материала*) – взірéць(-рця́); 2) (*работы*) – зразóк(-зка́).
Образование (*продукт*) – ви́твір(-вору),
Обрамление (*мачты*) – облямóвування.
Обратный – 1) (*общее название*) – зворóтний; 2) (*обращенный, перевернутый*) – обéрнений;
о. знак (*матем.*) – проти́вний знак(-ку);
о. Электродвижущая сила – протиелектрозворýшення.
Обрез – 1) (*общее название – места, где обрезано*) – обріз(-зу); 2) (*устоя, фундамента*) – ýступ(-пу).
Обрезка, -зывание – обрíзування.
Обрезок (*доски*) – зрíзок(-зка), обрíзок(-зка), окрáйок(-рáйка) (*ШС*).
Обрезчик, -зальщик – обрізáч(-чá).
Обрешетина – лáта.
Обрешетка (*кровли*) – 1) латóвання; 2) (*процесс*) – латува́ння.
Обрешетник (*тонкое дерево*) – облáття.
Обрихтовка – 1) обрихтóвання; 2) (*процесс*) – обрихтува́ння.
Обруб(ь) (*строит.*) – цáмрина.
Обрубка, обрубливание (*текст.*) – підрýблювання.
Обрубок – 1) (*общее название*) – обрýбок (-бка); 2) (дерева) – оцýпок(-пка).
Обрубщик (*литья*) – обрубни́к(-ка́).
Обруч – обрýч(-чá).
Обрушение, обвал (*кровли, породы*) – завáла.
Обрыв – 1) (*место обрыва*) – розíрва, урúв (-ву) (*БдС*); 2) (*обрывание, листов, проводов*) – урива́ння.
Обрывок (*ленты, провода*) – урúвок(-вка).
Обсадка – 1) (*скважины*) – захища́ння; 2) (*обсадная труба*) – трубá захисна́ [т. цямрова́ (*ШС*)].
Обсадной (*о трубе*) – захисни́й [цямрови́й (*ШС*)].
Обслуживание – 1) (*общее название*) – обслýга, обслугóвування; 2) (*уход за машинами*) – пóрання (чого й коло чого).
Обстилка – 1) (*предмет*) – ви́стілка; 2) (*процесс*) – вистила́ння.
Обсушка, -шивание (*соли*) – обсýшування.
Обтекаемость (*труб, профилей лопаток*) – обтíчність(-ности).
Обтеска (*стр.*) – обтíс(-тéсу), обтíсування.

Обтирка – 1) (*материал*) – сти́рка; 2) (*обтирание*) – обтира́ння.
Обтирщик (*паровозов*) – обтира́ч(-ча́).
Обточка – 1) (*инструм.*) – обточни́к(-ка́); 2) (*обтачивание*) – обто́чування.
Обтюратор – заслоня́ч(-ча́), обтура́тор(-ра).
Обтюрация – заслоня́ння, обтура́ція, зате́мнення (*ЕлС*).
Обтяжка, -тягивание – 1) (*общее название*) – обтяга́ння; 2) (*шинами колес*) – шинува́ння.
Обтяжчик – обтяга́ч(-ча́).
Обувь – взуття́.
Обугливание (*комля, столба*) – обву́глювання, обсма́лювання (*ШС*).
Обух – 1) (*общее название – молота, топора*) – обу́х(-ха); 2) (*кайлы*) – тупа́к(-ка́); 3) (*ножа*) – тупи́й(-пия́).
Обушек – 1) (*молотка*) – обушо́к(-шка́); 2) (*уголка*) – ріжо́к(-жка́), коли́нко.
Обхват (*цепи, каната*) – обняття́.
Обход (*обмотки*) – обхі́д(-хо́ду).
Обшастывание (*зерна*) – обшу́гування.
Обшелушение (*зерна*) – обшерето́вування.
Обшивальщик, -щица – обшива́льник(-ка), обшива́льниця.
Обшивка – 1) (*то, чем обшито*) – о́бши́вка; 2) (*обшивание*) – обшива́ння; 3) (*дранью*) – дранкува́ння.
Обшивки (*сани*) – гла́бці(-ців).
Обшивной, -вочный (*материал*) – обшивни́й.
Объектив (*фото*) – об’єкти́в(-ва).
Объем – 1) (*геометрич.*) – о́бсяг(-гу), о́б’єм (-му); 2) (*вместимость*) – мі́сткість(-кости).
Объемомер – обсягомі́р(-ра), об’ємомі́р(-ра).
Овершот (*горн.*) – трубча́к(-ка́), овершо́т(-та).
Овин (*строит.*) – клу́ня, стодо́ла.
Овлажнитель (*бум.*) – відволо́жник(-ка).
Овчина, овчинка (*кожев.*) – смух(-ха), овчи́на.
Овчинник – кушні́р(-ра́).
Огибание (*шкива, блока*) – обгина́ння.
Оглобля – голо́бля.
Огнегаситель – вогнега́сник(-ка).
Огнеопасность (*бензина, эфира*) – вогненебезпе́чність(-ности).
Огнестойкость (*сооружения*) – вогнестійкість(-кости).
Огнетушитель, *см.* **Огнегаситель.**
Огнеупорный (*материал*) – вогнетривки́й.
Оголовок (*трубы*) – чільни́к(-ка́).
Оголовье (*телефона*) – наголо́(і)в’я.
Огон (*петля на конце снасти*) – петля́.
Огонь – 1) (*общее название*) – вого́нь(-гню́); 2) (*в смысле света*) – сві́тло.
Ограда – обгоро́да;
о. досчаная – парка́н(-на́);
о. жердевая – вір (во́ру);
о. из кольев – частоко́л(-ко́лу).
Ограничитель (*подъема, тока, клапана*) – обме́жник(-ка), обме́жувач(-ча) (*ЕлС*).
Огранка (*алмазов, изумрудов*) – гранува́ння.
Огузок (*кожев.*) – хоз(-зу).
Одежда – 1) (*платье*) – оде́жа(-жі́); 2) (*покров сооружения*) – покри́ва.
Одержник (*укрепление из снасти*) – затримни́к(-ка́).
Одерновка, -вывание, -вание – дернува́ння.
Одинарный (*подвес*) – ордина́рний.
Однозаходной (*о резьбе*) – однозаходо́вий.
Одноименность (*заряда*) – однойме́нність (-ности).
Одноколка, одноколеска – бідá, бі́дка.
Однопутный, одноколейный – одноколі́йний.
Односрезной (*шов, заклепка*) – однозрі́зний.
Односторонний (*обрыв, передача, питание*) – однобі́чний.
Однотес – однотéс(-са).
Однофазный (*ток, счетчик*) – однофа́зо́вий.
Одноцветный (*о печати*) – однокольоро́вий.
Одометр, годометр – шляхомі́р(-ра) [одометр(-ра), кілометроліч и́льник(-ка) (*ШС*)].
Одубина (*кожев.*) – зду́биця.
Одувка (*товара*) – обдму́хування.
Оживка, -вление – 1) (*общее название – покраски, крупки*) – віджи́влювання; 2) (*в крашении*) (*текст.*) – з’яскра́влювання.
Озокерит – озокери́т(-ту), земни́й віск (во́ску).
Озонатор – озона́тор(-ра).
Озонация – озона́ція, озонува́ння.
Оказывать сопротивление – ста́вити о́пір (о́пору).
Окалина – ци́ндра.
Окантовка, -вывание – обканто́вування.
Окисление (*хим.*) – оксида́ція, заки́снювання.
Окислитель – оксида́тор(-ра), заки́снювач (-ча).
Окислительный (*процесс*) – оксидаці́йний, заки́снювальний (*СМТС*), закисни́й (*Лх*).
Окись – окси́д(-ду);
о. железа (Fe_2O_3) – триокси́д(-ду) двозалі́зовий;
о. меди (CuO) – окси́д(-ду) міде́вий;
о. ртути (HgO_2) – двоокси́д(-ду) живосрібло́вий.
Оклад (*косяк дверной*) – одві́рок(-рка).
Окладка (*зажим, поддерж. трубку*) – кля́мра.
Оклейка – 1) (*то, чем оклеивают*) – о́бклейка; 2) (*оклеивание*) – обкле́ювання.

Оклейщик – 1) (*общее название*) – клеїльник(-ка); 2) (*обоями*) –шпалéрник(-ка).
Окнище (*оконное отверстие*) – вікни́на, вікни́ще (*ШС*).
Окно – вікнó.
Оковка – 1) (*то, чем сковано*) – о(б)куття́; 2) (*оковывание*) – о(б)кóвування.
Оковщик – окóвник(-ка), окóвувач(-ча) (*БдС*).
Окол, -ка (*камня*) – обкóлювання.
Окомелина – окоре́нок(-нка).
Оконница, оконный переплет – рá(я)ма.
Оконопатка – обконопáчення.
Окопщик – копáч(-чá).
Окраек (*кромка*) – окрáйок(-рáйка).
Окраина (*доски*) – закрáйок(-рáйка).
Окраска – 1) (*слой краски*) – (п)офáрблення; 2) (*окрашивание*) – фарбува́ння; 3) (*цвет*) – забáрвленість(-ности).
Окрашивающий (*раствор, пламя*) – барвни́й.
Окружной (*о скорости, усилии*) – колови́й.
Окружность, круг – 1) (*матем.*) – кóло; 2) (*в смысле длины окружности*) – óбвід (-воду).
Окуляр – окуля́р(-ра).
Окуривание, откурка (*тканей*) – óбкур(-ру).
Окучник (*сель.-хоз.*) – сапá, сáпка.
Олеография – олеогрáфія.
Олеонафт – олінáфта.
Олифа – олія вáрéна.
Олифоваренный – олієвáрний;
о. завод – олієвáрня.
Олово – ци́на.
Оловянич(ш)ник, оловянник – цинáр(-ря́).
Ольха – 1) (*порода дерева*) – вíльха; 2) (*как строит. материал*) – вільши́на.
Омеднивать (*электроды*) – поміднювати.
Омех (*сель.-хоз.*) – лемíш(-мешá).
Омметр – оммéтр(-тра).
Омнибус–óмнібус(-са).
Омниметр – далекомíр(-ра), омніме́тр(-тра).
Омывающий (*пар*) – обмивни́й.
Омыление (*жиров*) – обми́лювання.
Опайка (*кругом*) – облютóвування.
Опайщик (*паяльник*) – лютівни́к(-ка́).
Опаливание, опалка (*тканей*) – обсмáлювання.
Опаловый (*о стекле*) – опáловий.
Опалубка – 1) (*предмет*) – пáлуб(-бу); 2) (*процесс*) – пáлублення.
Опара (*тесто*) – опáра.
Опарник (*посуда*) – запáрник(-ка).
Опарщик – о(б)пáрювач(-ча).
Опережающий (*ток, уголь*) – випереднíй.
Опережение (*по фазе*) – випереджáння.
Оперение (*хвостовое, ветряка*) – опíрення.
Опечен, опечище – пе́чище.
Опилки – 1) (*древесные*) – ти́рса; 2) (*металлические*) – ошу́рка.
Опилконос – тирсонóша.
Опиловка (*оси*) – обпи́лювання.
Опилок – відпи́лок(-лка).
Оплетка (*провода, кабеля*) – пóплітка.
Оплеточный – поплітни́й;
о. машина – поплíтниця.
Оповеститель (*в рудниках*) – сповісни́к (-ка́).
Опоек (*кожев.*) – габе́лок(-лка), опóйок (опóйка) (*ШС*).
Опока – 1) (*ящик для формования*) – формó(і)вка; 2) (*наморозь*) – нáморозь(-зі).
Оползень – óбсув(-ву), зсув(-ву).
Оползчивый, способный оползать – обсу́вистий, зсу́вистий.
Опора – 1) (*общее название*) – опóра; 2) (*подпора – то, что подпирает*) – підпóра.
Опояска (*в береговых откосах*) – опови́ток(-тку).
Оправа (*уровня, линзы*) – опрáва.
Оправка – 1) (*оправляние*) – опрáвка, оправля́ння; 2) (*для расправ. смятий*) – виправни́к(-ка́); 3) (*обдавка клепальная*) – головкáч(-чá).
Оправщик – опрáвник(-ка).
Определитель – визначни́к(-ка́).
Опреснение (*воды*) – спрíснювання, висолóджування (*ШС*).
Опреснитель – спрíснювач(-ча), висолóдник(-ка) (*ШС*).
Опрессовка (*труб*) – обгнíчування.
Опробование (*полезн. ископ.*) – випрóбування.
Опрокид, -дыватель – перекидáч(-чá).
Опрокидной, -дывающийся (*карман, вагонетка*) – перекидни́й.
Опрокидывающий (*момент, усилие*) – перекидáльний.
Опрыскиватель – 1) (*прибор для опрыск. деревьев*) – оббри́зкувач(-ча); 2) (*рабочий*) – порскáль(-ля).
Оprядки (*текст.*) – клóччя.
Оптик – óптик(-ка).
Опуск (*в плотине*) – зáставка.
Опускание – 1) (*общее название*) – спускáння; 2) (*осадка грунта, фундамента*) – осідáння; 3) (*света в лампе*) – прикрýчування.
Опускной – спускни́й.
Опушка (*штабеля*) – лямíвка.
Опыливатель – 1) (*для удаления пыли – бум.*) – знепи́лювач(-ча); 2) (*деревьев*) – обпи́лювач(-ча).

Опыт – 1) (*исследование*) – до́слід(-ду); 2) (*проба, эксперимент*) – спро́ба, експеримéнт(-ту); 3) (*полученный из практики – опытность*) – до́свід(-ду).
Опытень (*для проверки канала*) – ви́пробець(-бця).
Опытный – 1) (*общее название*) – до́слідний; 2) (*участок, путь*) – спро́бний; 3) (*полученные из опытов, таблицы, данные*) – до́свідний; 4) (*работник*) – досві́дчений.
Органзин (*текст.*) – осно́вни́к(-ка), органзи́н(-ну).
Ордер архитектурный – о́рдер(-ра) архітекту́рний.
Ординатограф – ординато́граф(-фа).
Орех, орешник, орешек (*сорт угля*) – горі́шник(-ка), горі́х(-ха).
Орешковый (*изолятор*) – горішковий.
Оригинал (*типогр.*) – ориґі́нал(-ла).
Ориентировка, -вание (*геод. приборов*) – орієнтува́ння, орієнта́ція.
Орнамент – орнаме́нт(-ту).
Орнаментировка – орнаментува́ння, орнаментáція.
Орограф – оро́граф(-фа).
Ороситель – 1) (*ирригитор*) – обво́днювач(-ча); 2) (*выработок против взрыва*) – окро́плювач(-ча), оббри́зкувач(-ча).
Оросительный – 1) (*ирригационный*) – обво́днювальний; 2) (*конденсатор, газоочиститель*) – зро́шувальний.
Орошение, ирригация – обво́днювання.
Орт (*горн.*) – хре́щик(-ка), орт(-та).
Ортохромат (*тип.*) – ортохрома́т(-та).
Орудие – 1) (*приспособление*) – знаря́ддя; 2) (*воен.*) – гарма́та.
Осадитель (*полезн. ископ.*) – осадни́к(-ка́).
Осадить марашку (*тип.*) – усу́нути ля́псу.
Осадка – 1) (*боч. инструм.*) – набúвач(-ча); 2) (*грунта, фундамента*) – о́сід(-ду); 3) (*кузнечная*) – розклепни́к(-ка́).
Осадок – 1) (*в воде, хим.*) – о́сад(-ду); 2) (*атмосферный*) – о́пад(-ду); 3) (*грязный*) – ви́бруд(-ду).
Осахаривание (*массы*) – зацукро́вування.
Осветитель – освíтлювач(-ча).
Осветление (*промывной воды*) – проя́снювання.
Освещение – 1) (*система, род*) – освíтлення; 2) (*процесс*) – освíтлювання.
Освещенность (*помещения*) – освíтленість (-ности).
Освинцование (*кабелей*) – оливува́ння.
Оседание (*насыпи, сооружения*) – (о)сіда́ння; 2) (*врубок, балки*) – уклика́ння.
Оселок (*точ.*) – брус(-са), брусо́к(-ска́).
Осечка (*отказ от взрыва*) – о́сíчка.
Осина – 1) (*порода дерева*) – оси́на; 2) (*как строит. материал*) – оси́чина.
Осколок – 1) (*общее название, напр. камня*) – ска́лка, скíлок(-лка) (*ШС*); 2) (*дерева*) – дра́зка; 3) (*стекла*) – скля́нка.
Оскорда – оска́рд(-да).
Ослабление – 1) (*общее название*) – осла́ба; 2) (*сечения заклепками, врубкой*) – осла́блювання; 3) (*натяжения болта, тяжа*) – попуска́ння; 4) (*товара*) – знеміцнювання.
Ослабитель (*фото*) – осла́бник(-ка).
Осланцеватель (*горн.*) – лупакува́ч(-ча́).
Осмазирование – осмозува́ння.
Осмолка – 1) (*то, чем осмаливают*) – смола́, обсмо́лок(-лка) (*ШС*); 2) (*осмаливание*) – обсмо́лювання.
Осмотрщик – огляда́ч(-ча́).
Оснастка, -щивание, -щение (*копра, процесс*) – наря́джування, осна́щування (*ШС*).
Оснастчик – наря́дник(-ка).
Основа – 1) (*общее название*) – осно́ва; 2) (*копра*) – кліткa.
Основание – 1) (*основа*) – осно́ва; 2) (*заложение скатов, откосов*) – закла́дина; 3) (*подошва*) – спíдка, спід (спо́ду); 4) (*подножие колонны*) – підні́жжя; 5) (*пята свода*) – п'ята́.
Основно-вязальный (*станок*) – осні́вноплетíльний.
Основщик (*текст.*) – осні́вник(-ка).
Особняк – опрíчний буди́нок(-нку).
Оспина (*метал.*) – віспи́на.
Останов – зупи́нник(-ка).
Остановка – 1) (*место*) – зу́пинка; 2) (*прекращение действия*) – при́пин(-ну); 3) (*перерыв в работе*) – пере́стій(-тою).
Остаток (*во врубке*) – за́лишок(-шка), оста́ча.
Остаточный, -тающийся (*заряд, деформация, прогиб*) – залишко́вий.
Остеклование – 1) (*массы – стекл.*) – зíсклення; 2) (*вставка стекол*) – заскля́ння.
Остов – 1) (*общее название*) – кістя́к(-ка́), снасть (*СМТС*); 2) (*дерев. стены, копра*) – кліткa.
Остр(и)ее – 1) (*общее название – сверла, шила*) – вістря́; 2) (*топора, иглы*) – жало́; 3) (*кола, острый метал, наконечник*) – гостря́к(-ка).
Острильщик – гострíй(-рія́).
Острогубцы – гострозу́бці(-ців).
Остроконтовый (*брус*) – гостроко́нтовий.
Остронос (*напильник*) – гостроні́с(-нóса).
Остропиливание – кроквува́ння, ста́влення кро́ков.

Острота – 1) (*инструм.*) – гострина́; 2) (*настройки радио*) – го́стрість(-рости).
Остружка, -ругивание – обстру́гування.
Острый – 1) *(общее название – угол, край, зрение)* – го́стрий; *2) (штрих, цвет)* – різки́й.
Остряк – гостря́к(-ка́).
Осушитель – висушни́к(-ка́).
Осциллирующий (*счетчик*) – коливни́й, осциляці́йний.
Осциллограф – осцильо́граф(-фа).
Осциллятор (*для маяков*) – осциля́тор(-ра).
Ось – вісь(о́сі).
Отапливание – 1) (*общее название*) – огріва́ння; 2) (*печами*) – опа́лювання.
Отбеливательный (*металл*) – вибільни́й.
Отбелка (*тканей*) – вибі́лювання, убі́лювання (*ШС*).
Отбельный – вибільни́й;
о. фабрика – бліха́рня.
Отбельщик – вибільни́к(-ка́).
Отбивка, -вание – 1) (*общее название – камня, линии шнуром*) – відбива́ння; 2) *отмеривание (площади)* – відмі́р(-ру), відмі́ря́ння.
Отблокировка – розбльоко́вування.
Отбой – 1) (*общее название*) – відбі́й(-бою); 2) (*отказ сваи*) – відпо́ра; 3) (*для кос*) – ба́бка.
Отбойка – 1) (*отбивание пород*) – ві́дбив (-ву), відбива́ння; 2) (*ворса*) – відбі́й(-бо́ю).
Отбойный (*клапан, молоток*) – відбі́йни́й.
Отбойщик – 1) (*пород*) – відбива́льник(-ка); 2) **о.-щица** (*текст.*) – відбійни́к(-ка́), відбі́йниця.
Отбор, -рка, -рание – 1) (*подбор*) – добі́р (-бо́ру), добира́ння; 2) (*пара*) – відбі́р (-бо́ру), відбира́ння.
Отбортовка – відборто́вування.
Отборщик – добі́рни́к(-ка́).
Отброс, -бросы (*производства*) – по́кидь (-ді).
Отброска, -брасывание (*породы*) – відкида́ння.
Отвал – 1) (*горн.*) – поки́дище, зва́лище; 2) (*судна*) – відча́л(-лу), ві́дплив(-ву) (*ШС*); 3) (*в плуге*) – поли́ця.
Отвар (*текст.*) – ви́вар(-ру).
Отварка (*товара*) – варі́ння.
Отверстие – 1) (*общее название*) – о́твір (о́твору), відту́лина (*ШС*); 2) (*зев ключа*) – зі́во; 3) (*в решетке*) – межиґра́ття.
Отвертка – ви́крутка, розшру́бник(-ка) (*ЕлС*).
Отвес – 1) (*инструмент*) – висо́к(-ска́); 2) (*крутизна*) – строма́; 3) (*свисающ. часть каната*) – стрімо́к(-мка́); 4) (*взвешивание*) – ва́ження; 5) *отвесное* (*направление*) – прямови́с(-су).
Отвесность (*матем.*) – прямови́сність(-ности).
Ответвление – 1) (*ветвь, то, что ответвляется*) – відгалу́зок(-зка), ві́дгілок(-лка); 2) (*труб, проводов – процесс*) – відгалу́жування.
Отвод – 1) (*общее название – воды, дыма, антенный*) – відві́д(-во́ду); 2) (*площади – горн.*) – ді́лянка, дільни́ця; 3) (*трубы*) – відвідни́к(-ка́), коліно (*ШС*).
Отводина – би́ло, крило́.
Отводка – 1) (*общее название процесса*) – відві́д(-во́ду), відве́дення; 2) (*для ремней*) – пере́сувка; 3) (*рисунок отводкой*) – коло́пис(-су).
Отводопользователь (*горн.*) – де́ржавець (-вця) ді́лянки.
Отводчик – 1) (*общее название*) – відвідни́к(-ка́); 2) (*горн.*) – межівни́к(-ка́); 3) (*керам.*) – колопи́сник(-ка).
Отвозка (*породы, камня*) – відві́з(-во́зу).
Отволаживальщик, воложильщик – волоżі́льник(-ка).
Отволока (*инструмент для причерчивания досок*) – придира́чка [риса́к(-ка́) (*ШС*)].
Отвор – про́чин(-ну).
Отворот, фланец – кри́си (крис).
Отгазованный (*сок*) – відгазо́ваний.
Отгиб, -бание (*концов арматуры*) – відгина́ння.
Отгонка (*воды из рапы*) – переганя́ння.
Отгребка, -бание (*руды, угля, щебня*) – відгорта́ння, відгріба́ння.
Отгребщик – відгорта́льник(-ка).
Отгрузка – відванта́ження.
Отдача – 1) (*мощности, машин*) – вида́тність(-ности); 2) (*отбой – стенок, прибора*) – відбі́й(-бо́ю); 3) (*нефти, скважины*) – видава́ння.
Отдел – 1) (*отделение фабрики*) – ві́дділ(-лу), ві́дділок(-лку) (*ШС*); 2) (*в строении, шкафу, ящике*) – пере́бір(-бору);
о. агитационное – збу́рювальня, агіто́(і)-вня;
о. амальгамационное – живосрібни́льня, амальґамува́льня;
о. банкаброшный – банкабро́шня;
о. бучильный – бубні́вня;
о. валяльный – валю́шня;
о. варочный– вари́льня;
о. ватерный – ва́терня;
о. волочильный – витяга́льня;
о. ворсовальный –ворсува́льня;

о. выщелачивательное – виполі́скувальня;
о. граверный – ритíвня;
о. грузовое – вантáжня;
о. дробильный – дроби́льня;
о. дрожжевое (*вин.*) – дріжджóвня;
о. заварочный – завáрня;
о. заправочное (*горн.*) – запрáвня;
о. заторное (*винок.*) – затíрня;
о. иловое (*горн.*) – мулó(і)вня;
о. карбонизационный – звýглювальня, звугля́льня (*Лх*);
о. квасильное – кваси́льня;
о. концентрационное (*горн.*) – концентрувáльня;
о. котельное (*пар. котлов*) – парови́чня;
о. красильный – фарб(о)íвня;
о. красоварный – фарбовáрня;
о. кубовый – кубувáльня;
о. лестничное (*горн.*) – драбинóвня;
о. машинное – машинó(і)вня;
о. мерсеризационный – мерсерувáльня;
о. мойный, моечный – ми́йня;
о. мотальный – мотáльня;
о. мюльный – мю́льня;
о. насосное – смокó(і)вня;
о. осадительное (*для золота*) – осідóвня;
о. отбельный – бліхáрня;
о. отделочный – 1) (*общее название*) – оправля́льня; 2) (*текст.*) – апретýрня;
о. палильный (*текст.*) – смали́льня;
о. пенообразующее (*горн.*) – пінотвíрня, шумувáльня;
о. песковое (*горн.*) – піскó(і)вня;
о. печатный (*текст.*) – вибíйня;
о. плюсовальный (*текст.*) – напóювальня, напíйня;
о. подъемное (*шахты*) – підіймóвня;
о. приготовительный – підготó(і)вня, готувáльня (*СМТС*);
о. приемный – приймáльня;
о. проборный (*текст.*) – набирáльня;
о. прядильный – пря́льня;
о. размольное – молóльня;
о. ремонтное – ремóнтня;
о. рисовальный – малювáльня, рисувáльня (*Лх*);
о. сновальный – снувáльня;
о. солодовенное (*вин.*) – солодó(і)вня;
о. сортировочный – сортувáльня;
о. стригальный (*текст.*) – стрижáрня;
о. сушильный – сушáрня;
о. ткацкий – ткáльня;
о. трепальный – тіпáльня;
о. трикотажный – плетíльня, трикотáжня;
о. уборный (*текст.*) – складáльня;
о. угледробильное – вугледробáрня;
о. углубочное (*горн.*) – загли́бня;
о. флотационное – зринáльня, фльотацíйня;
о. чесальный – чесáльня; **о. ч.** (*с кардн. маш.*) – чухрáльня;
о. шелкокрутильный – шовкокрýтня;
о. шелкомотальный – шовкомотáльня;
о. шерстомойный – вовноми́йня;
о. шлихтовальный – шліхтáрня;
о. шлюзовое – шлюзó(і)вня, опустó(і)вня;
о. шпульный – шпýльня.

Отделитель (*воздуха, масла*) – віддíльник (-ка), відбíрник(-ка).

Отделка–1) (*общее название*) – викíнчування, обробля́ння, [обрóбка (*Лх*)]; 2) (*чем-либо*) – оправля́ння, опоряджáння; 3) (*декоративная*) – оздóба, оздобля́ння.

Отделочный – викíнчувальний, обрóбний; **о. фабрика** – обрóбня, апретýрня.

Отдельщик – викíнчувач(-ча).

Отдирка (*породы от золота*) – віддирáння.

Отдубина – здýбиця.

Отдувка – (*опрыскивание товара*) – пóрскання.

Отдулина (*напр., в пар. котле*) – ви́дим(-му).

Отдушина, отдух (*во вруб. молотке, лит.*) – продух(-ху), продухóвина (*ШС*).

Отдушник, отдушина, душник – душни́к (-кá).

Отель – готéль(-тéлю).

Отеска, отесывание (*камней, дерева*) – обтíсування.

Отжиг, отжигание (*металлов*) – вíдпал(-лу), відпáлювання.

Отжигальщик (*литья*) – відпáльник(-ка).

Отжимка (*отжимная машина*) – відтискáлка.

Отжимной (*болт*) – відтискни́й.

Отказ – 1) (*в выражении «до отказа»*) (*стр.*) – відпóра; 2) (*величина отказа*) – óсід(-ду); 3) (*катушки погасить дугу*) – неспромóга.

Откалка, -ливание – відгартóвування.

Откатка – 1) (*общее название*) – відкóчування; 2) (*вывоз – золы, шлака*) – ви́віз (-возу).

Откатчик – вивізни́к(-кá).

Откачка (*нефти, воды*) – висмóкування, відсмóкування.

Откваска – виквáшування, відквáшування.

Отквасцовывать – вигалýнювати.

Откидка (*породы, угля, забоя*) – відкидáння.

Откидной (*о двери, рейке*) – відкидни́й.

Откладчик (*стекл.*) – укладáч(-чá).

Отклонение – вíдхил(-лу), відхиля́ння.

Отклонитель (*струи*) – відхи́льник(-ка).

Отключение (*электр.*) – відмика́ння.
Отковка – ви́ков(-ву).
Откольник (*род каменотесного молота*) – лупа́чка.
Откольщик (*керам.*) – відко́лювальник(-ка).
Откос – 1) (*земляной*) – спохо́вина; 2) (*горы*) – у́збіч(-бочі).
Откоска – бічни́ця.
Откосник – 1) (*столярн. инстр.*) – коси́нець(-нця); 2) (*для срезки откосов*) – спохо́вниця.
Открыватель (*магнитный лам*) – ві́дкривка магне́тна.
Откупорщик (*бутылок*) – відтика́ч(-ча́).
Откурка, откуривание (*серой*) – о́(б)кур (-ру).
Отлив – 1) (*отливание воды из котлована*) – відлива́ння; 2) (*отливка из бетона*) – литво́; 3) (*отмет водосточной трубы*) – відри́нвок(-вка), відли́в(-ву) (*ШС*); 4) (*мор.*) – ві́дплив(-ву); 5) (*на ткани*) – міньба́, мінє́ння (*ШС*); 6) (*под краном*) – злива́льниця.
Отливальщик, -вщик – 1) (*воды*) – відлива́льник(-ка); 2) (*из бетона*) – лива́рник (-ка).
Отливень (*карниз наддверный, сандрик*) – са́ндрик(-ка) [відри́нвок(-вка́) (*ШС*)].
Отливина (*доска у окна, на коньке*) – відли́вина [ри́нва (*ШС*)].
Отливка – 1) (*изделие*) – литво́; 2) (*воды*) – вилива́ння, відлива́ння.
Отливок (*отлитый предмет*) – ви́ливок (-вка).
Отливщик, отливальщик (*метал.*) – лива́рник(-ка).
Отломок – відла́мок(-мка).
Отлуп (*на дереве, стене*) – відлу́пина.
Отмашка (*флаг*) (*ж.-д.*) – маха́лка.
Отмет (*отлив*) – відри́нвок(-вка).
Отмета (*лотковая черепица*) – черепи́ця жолобува́та.
Отметка – 1) (*знак*) – по́значка, за́значка; 2) (*отмечание*) – позна́чування, позначча́ння.
Отметчик – 1) (*общее название*) – значі́й (-чія́), позначни́к(-ка́) (*Тр*); 2) (*леса*) – карбівни́чий(-чого).
Отмока, отмокание, отмочка (*кожев.*) – замо́чування, відмо́ка (*ШС*).
Отмочник, замочник, размочник – замо́чувальник(-ка).
Отмучивание – відму́лювання.
Отмывка, -вание (*руды, угля от глины, илов*) – відми́в(-ву), відмива́ння.
Отмывщик (*полоскальщик*) – відмива́льник (-ка).
Отмычка – відмика́чка.
Относ – 1) (*карниза*) – ви́став(-ву); 2) (*мук.*) – відно́сок(-ні́ска).
Относчик (*рабочий*) – відно́сич(-ча).
Отогреватель – відігрівни́к(-ка́).
Отоманка – кана́па туре́цька, отома́нка.
Отопительный – 1) (*общее название – прибора*) – огрівни́й; 2) (*о печи*) – опа́лювальний.
Отопление – 1) (*общее название*) – о́грів (-ву), огрівáння; 2) (*печью*) – о́пал(-лу), опа́лювання.
Оторочка – облями́вка.
Оторцевать (*брусок*) – обторцюва́ти.
Отощатель – пісни́к(-ка́).
Отпад, -док (*текст., метал.*) – відпа́д(-ду).
Отпалка (*шпуров*) – запа́л(-лу), запа́лення.
Отпарка (*амальгамы*) – випа́рювання.
Отпечаток – 1) (*типогр.*) – ві́дби́ток(-тка); 2) (*на печатях*) (*горн.*) – напеча́ток(-тку).
Отпилка, -ливание – відпи́лювання.
Отпилок – відпи́лок(-лку).
Отпирать, -переть, -ся – відмика́ти, відімкну́ти, -ся, відпира́ти, відпе́рти, -ся.
Отпор – 1) (*земли*) – відпо́ра; 2) (*конструкции*) – відпру́га.
Отпорка (*шест для отпора*) – відпо́рина.
Отпоть (*потение стен*) – спітні́ліcть(-лости).
Отправитель (*трансмиттер*) – відря́дник (-ка).
Отправка – ви́рядка, виряджа́ння.
Отпуск – 1) (*отпускание материалов*) – ві́дпуск(-ску); 2) (*с шин эл. эн.*) – видава́ння; 3) (*стали*) – розгарто́вування; відгарто́вування (*ШС*); 4) (*послабление*) – по́пуск(-ску).
Отпускальщик (*после закалки*) – розгартівни́к(-ка́).
Отработавший, отработанный (*пар, масло*) – спрацьо́ваний.
Отравка (*изделий*) – защáвлювання.
Отражатель – відбива́ч(-ча́).
Отражательный (*о печи, катушке*) – відбивни́й.
Отражение – відбива́ння.
Отрез – відрі́з(-зу).
Отрезка (*прибылей*) – відрізáння.
Отрезок – 1) (*линии, мат.*) – відти́нок(-нка); 2) (*поделочный – дерева*) – на́дібок(-бка); 3) (*дерева, железа*) – урі́зок(-зка).
Отрезчик – відрі́зувач(-ча).
Отрицательный – 1) (*ток, напряжение – матем.*) – від'ємний; 2) (*зажим, уголь, шина – предмет*) – мінусо́вий.
Отросток – 1) (*часть механизма*) – па́росток(-тка); 2) (*патрубок трубы*) – па́тру-

бок(-бка); 3) (*ответвление – водопровод., отопительной сети*) – відгілок(-лка), відгалу́зок(-зка).
Отруб (*бревна*) – пере́руб(-бу), ві́друб(-бу).
Отрубок – відру́бок(-бка).
Отрыв (*кладка, струи*) – відри́в(-ву).
Отрыватель (*колонки*) – відрива́ч(-ча́).
Отрывка (*ям, столбов*) – вико́пування.
Отсадка (*метод обогащения*) – відса́джування, (рудо)сортува́ння (*ШС*).
Отсаливание (*текст.*) – відсо́лювання, висо́лювання.
Отсасывающий (*провод, фидер*) – відсисни́й.
Отсев – 1) (*отсевка руды, угля*) – ві́дсів(-ву), відсіва́ння, пересіва́ння (*СМТС*); 2) (*продукт отсевания*) – ви́точки(-чок).
Отсекатель – відсі́чник(-ка).
Отсечка – ві́дсіч(-чі).
Отскок – ві́дскік(-коку).
Отсортировка, -ровывание (*угля*) – сортува́ння.
Отсос, отсасывание (*патоки*) – ві́дсмокт(-ту), відсмо́ктування.
Отставание (*по фазе*) – запі́знювання, спі́знювання.
Отсталь, отлуп(а) (*порок дерева*) – відста́лина.
Отстающий (*ток*) – запізни́й.
Отстой – гу́ща.
Отстойник – усті́йник(-ка).
Отстойный (*бассейн*) – устійни́й.
Отстройка – 1) (*сооружений*) – відбудо́ва, відбудо́вання (*ШС*); 2) (*радиоприемников*) – відстро́ювання.
Отступ, -пка – ві́дступ(-пу).
Отсчет (*показаний на шкале*) – про́чит(-ту).
Отсыпка, -пание (*земли, угля*) – ві́дсип(-пу), відсипа́ння.
Отсыпь – ві́дсип(-пу) [на́спа (*ШС*)].
Отсыреваемость (*топлива*) – відволо́жність(-ности).
Отталкивающий (*о силе*) – відштовхни́й.
Оттартывать (*горн.*) – витяга́ти, киблюва́ти.
Оттек (*сахар.*) – ви́діл(-ду).
Оттенитель, затенитель (*фото*) – затіню́вач(-ча).
Оттенка, -нение (*чертежа*) – відті́нювання.
Оттенок – ві́дтінок(-нку).
Оттиск (*изображения*) – ві́дби́ток(-тка).
Оттискной (*типогр.*) – відбивни́й.
Отток (*минер. воды*) – ви́тік(-току), витіка́ння.
Оттормаживающий (*винт, магнит, усилие*) – розгальмівни́й.
Отточие (*типогр.*) – точкува́ння.
Отточка – 1) (*обточка дерева*) – обто́чення; 2) (*отточенность – зубьев*) – нагостреність(-ности); 3) (*процесс*) – гостріння, нагострювання.
Оттягивающий (*тросс*) – відтяжни́й.
Оттяжка – 1) (*предмет*) – ото́са; 2) (*процесс*) – відтяга́ння.
Отфальцовывать – вифальцо́вувати.
Отфуговывать – вифуго́вувати.
Отхватка, отхватывание (*шва*) – відчі́сування, відхо́плювання (*ШС*).
Отход – 1) (*общее название – напр. ответвление трубы*) – відхі́д(-хо́ду); 2) (*от сортировки*) – послі́д(-ду), послі́док(-дку); 3) (*каретки, раскат тележки в мюлях*) – ві́дбіг(-гу); 4) (*отклонение батана*) – ві́дхил(-лу).
Отхожее место – відхо́док(-дка), ви́хідка (*БдС*).
Отцеп – 1) (*отцепленная группа вагонов*) – ві́дчіп(-чепу); 2) (*отцепление*) – відчі́плювання.
Отцепщик (*вагонеток*) – відчіпа́льник(-ка).
Отчал – відча́л(-лу).
Отчалок – ві́дчалок(-лку).
Отшибальщик – відбива́ч(-ча́).
Отшивальщик (*досок*) – віддира́ч(-ча́).
Отшлифовка, -вывание – вишліфо́вування.
Отштукатурка, -ривание – витинько́вування.
Отщеп – ві́дскіп(-пу).
Отъем (*заторной массы, пара*) – відбі́р(-бо́ру), відбира́ння.
Отыскиватель, -ница концов (*рабочий, шелкомот*) – кінцешука́ч(-ча́), кінцешука́чка.
Офорт (*типогр.*) – офо́рт(-ту).
Офсетный (*о печати, машине*) – офсе́тний.
Охладитель – охоло́дни́к(-ка́).
Охлаждающий (*змеевик*) – охоло́дни́й.
Охлаждение – 1) (*общее название*) – охоло́джування; 2) (*дутьем*) – осту́джування.
Охлыстовка (*керам.*) – знепоро́шування.
Охлыстовщик (*керам.*) – знепоро́шувач(-ча).
Охра (*клеевая краска*) – во́хра.
Охрение – вохрі́ння.
Оценщик – цінува́льник(-ка).
Оцинковка (*листового железа*) – поцинкува́ння.
Оцинковщик – цинкува́льник(-ка).
Очаг – 1) (*общее название, напр. котельн.*) – о́гнище [ва́тра (*ШС*)]; 2) (*плита*) – плита́; 3) (*шесток у печи*) – при́пічок(-чка).
Очеканка, -нивание – окарбо́вання.
Очелок – че́люсті(-стів).
Очеп (*для подъема груза*) – жураве́ль(-вля́).

Очертание (*рисунка*) – о́брис(-су), о́бвід (-воду).
Очески (*текст.*) – па́чоси(-сів).
Очиститель – 1) (*прибор*) – очи́сник(-ка); 2) (*рабочий*) – чисті́й(-тія́).
Очистка (*выработок, скважины*) – чи́щення, очища́ння.
Очки – окуля́ри(-рів).
Очко (*семафора, фонаря*) – ві́чко.
Очувствитель, сенсибилизатор (*фото*) – відчу́тнювач(-ча), сенсибіліза́тор(-ра).
Ошибка – по́милка.
Ошиновка (*колес*) – шинува́ння.
Ошлаковка, -вание (*горна*) – зажу́жлювання.
Ошламование – ошлямува́ння.
Оштукатурка, -ривание – обтинько́вування.
Ощелобок – окру́шок(-шка).

П

Павильон – павільйо́н(-на).
Пагинация – паґіна́ція.
Падающий (*луч*) – падни́й, спадни́й.
Падение (*напряжения, местности, воды*) – спад(-ду).
Паз – ґа́ра.
Пазило, пазник, пазовик, шпунтовик – ґара́нок(-нка), фуґа́нок(-нка).
Пазовка, пажение – ґарува́ння.
Пазуха – 1) (*общее название, напр. устоя*) – па́зуха; 2) (*арки, свода*) – куте́ць(-тця́).
Пайка – лютува́ння.
Пайщик, паяльщик – лютува́льник(-ка).
Пакгауз – пакга́вз(-взу).
Пакер – па́кер(-ра).
Пакет (*железа, рельсов*) – па́чка, паке́т(-та).
Паклин – па́клин(-на).
Пакля (*текст.*) – кло́ччя.
Паковка, -вание – пакува́ння.
Паковочный – паківни́й.
Пал, свайный куст – пальови́й кущ(-ща́), па́лля.
Палата мер и весов – пала́та міровиві́рча.
Паление – 1) (*общее название, – шпуров*) – запа́лювання, пали́ння; 2) (*текст. товара*) – смали́ння.
Палетка – площомі́рна карта́тка, пале́тка.
Палец (*механизма*) – па́лець(-льця).
Палилка (*текст.*) – смальни́к(-ка́).
Палильный – смали́льний;
п. машина, палилка – смаля́рка, смали́льна маши́на.
Палильщик, -щица – смалі́й(-лія́), смалі́йка.
Палисад, -дник – паліса́д(-да), при́садок (-дка) (*ШС*).
Палочка (*спичечная*) – па́личка.
Палуба, опалубка – па́луб(-бу).
Палубник (*сорт досок*) – па́лубник(-ка).
Пальник (*для палення шпуров*) – підпа́льник(-ка).
Пальщик, палитель – запа́лювач(-ча), палі́й(-лія́).
Панелина (*одна дощечка*) – лиштви́на.
Панель – 1) (*общее название*) – пане́ля; 2) (*плинтус*) – ли́штва, пли́нтус(-са); 3) (*тротуар*) – пішохі́д(-хо́ду); 4) (*фермы*) – ді́лянка.
Пантограф – панто́граф(-фа).
Панцерник, броневик – па́нцерник(-ка).
Папильонаж (*драги*) – папільона́ж(-жу).
Папирография – папірогра́фія.
Папиросник, -ница – цига́рник(-ка), цига́рниця.
Папиросный – цигарко́вий;
п. фабрика – цига́рня.
Папиротипия – папіроти́пія.
Папка – те́ка, текту́ра (*ШС*).
Папочный (*о производстве*) – те́ковий.
Папье-маше – пап'е́-маше́ (*нескл.*).
Пар – па́ра.
Пара (*сил*) – па́ра.
Парадный (*о лестнице, ходе*) – пара́дний.
Параллели (*мех.*) – ковзу́лі(-зуль).
Параметр – пара́метр(-тра).
Парапет (*невысокая стенка*) – надсті́нок (-нка), парапе́т(-ту) (*ШС*).
Параплица – по́рплиця.
Парафин – парафі́н(-ну), парафі́на (*ШС*).
Парашют – парашу́т(-та).
Парение – 1) (*авио*) – ширя́ння; 2) (*флянцев, стыков*) – парува́ння.
Парилка (*парильный ящик*) – розпа́рювалка.
Парильный (*котел, барабан*) – розпарни́й, парни́й.
Паритель (*авио*) – ширя́ч(-ча́).
Парк – 1) (*общее название*) – парк(-ку); 2) (*группа путей*) – за́їзд(-ду).
Паркет – парке́т(-ту).
Паркетина (*доска паркетная*) – паркети́на.
Паркетчик – паркета́р(-ря́).
Парник (*камера для пропаривания*) – парни́к(-ка́).
Парница, -ня (*для парки дерева*) – парня́.
Паровичная (*украинизм*) – парови́чня.
Паровоз – паротя́г(-га).
Паровозостроение, паровозостроительство – паротягобудівни́цтво.
Паровой – парови́й;
п. котел – парови́к(-ка́).
Паровыпускной (*клапан*) – паровипускни́й.
Пароглушитель – пароглу́шник(-ка).

Пародутьевый (*аппарат*) – пародýвний.
Парозапорный (*клапан, вентиль*) – парозапірни́й.
Пароизмеритель, паромер – паромі́р(-ра).
Паром – порóн(-на).
Паромер – паромі́р(-ра).
Паромщик – порóнник(-ка).
Парообразование – парува́ння, паротво́рення.
Парообразователь – паровитві́рник(-ка).
Парообразовательная способность, паропроизводительность – паровида́тність (-ности).
Пароотвод – паровідві́д(-во́ду).
Пароочиститель – парочи́сник(-ка).
Пароперегреватель – пароперегрі́вник(-ка).
Паропривод (*привод паровой*) – паропровідня́.
Паропровод – паропро́від(-воду).
Паропроизводительность – паровида́тність (-ности).
Парораспределение – пароросподі́л(-лу).
Парораспределитель – пароросподі́льник (-ка).
Парорасширитель – пароросши́рник(-ка).
Паросборник, парособиратель – парозбі́рник(-ка).
Паро-силовой – паросилови́й;
п.-с. установка, станция – паросило́вня.
Парособиратель – парозбі́рник(-ка).
Пароструйный (*аппарат*) – пароструми́нний.
Паросушитель – паросу́шник(-ка).
Паротушитель – парога́сник(-ка).
Пароход – паропла́в(-ва).
Пароходостроение – пароплавобудівни́цтво.
Пароходство – паропла́вство.
Парочка (*нитей основы*) – цвист(-ту).
Парус – 1) (*общее название*) – вітри́ло; 2) (*свода*) – клин(-на); 3) (*полотнище ветряка*) – па́рус(-са).
Парусина (*текст.*) – паруси́на.
Парусник – вітри́льник(-ка).
Парфюмер – парфуме́р(-ра).
Парфюмерный – парфуме́рний;
п. завод – парфуме́рня.
Пас (*приводн. ремень*) – пас(-са).
Пассажир – пасажи́р(-ра).
Пассажирский (*поезд, движение*) – пасажи́рний.
Паста – па́ста.
Патока – па́ток а.
Патокообразователь – патокотві́рник(-ка).
Паточная – па́точня.
Патрон – патро́н(-на).
Патрубок – па́трубок(-бка).
Паузок (*судно*) – шуга́лія.
Паук – 1) (*общее название – ловильн. инструм.*) – павýк(-ка́); 2) (*котельн.*) – трила́пець(-пця).
Пах, паха, пазуха (*свода*) – кутéць(-тця́).
Пачка (*сахара, железа*) – па́чка.
Паяльник – лютни́к(-ка́).
Паяльный – лютува́льний;
п. трубка – лютівка.
Паяльщик – люта́р(-ря́).
Педаль (*тормоза*) – ступи́р(-ря́).
Педомер – крокомі́р(-ра) (*Трх3*), кроколічи́льник(-ка), педóметр(-тра).
Пек, пик, вар – вар(-ру).
Пекарня – пека́рня.
Пеклевание – питлюва́ння.
Пеленгатор – пеленга́тор(-ра).
Пемза – пéмза.
Пемзовка, -вание – пемзува́ння.
Пена (*при флотации*) – пі́на, шум(-му).
Пенистость (*соков*) – пі́нявість(-вости).
Пеногон – піногі́н(-го́на).
Пеноотделитель – піновідбі́рник(-ка), шумовідбі́рник(-ка).
Пенька (*текст.*) – коно́плі(-пе́ль).
Пенькопрядильный – коноплепря́дний;
п. фабрика, пенькопрядильня – коноплепря́дня.
Пенькоткацкий – коноплетка́льний, коноплетка́цький (*Лх*);
п. фабрика – коноплетка́льня.
Пепельница (*в вагоне*) – попільни́ця.
Первичный (*о цепи, обмотке*) – первúнний.
Первооткрыватель, первый открыватель (*золота, приисков*) – перший відкрива́ч (-ча́), першовідкрива́ч(-ча́).
Пергамент – перга́ме́н(-ну).
Пергаментщик – пергаменя́р(-ра́), перга-ме́нник(-ка).
Перебег, -гание – 1) (*общее название*) – пере́бі́г(-гу), перебіга́ння; 2) (*золотника*) – за́бі́г(-гу).
Перебой (*в укладке, в работе*) – перебій (-бóю);
в перебой (*укладывать черепицу*) – навпере́бивки.
Перебор (*подножек*) (*текст.*) – перебір (-бóру).
Переборка – 1) (*перегородка*) – пере́ділка; 2) (*перебирание*) – перебира́ння; 3) (*набора*) – перескла́д(-ду), перескладáння.
Переброс, -ка (*угля*) – пере́кид(-ду), перекида́ння.
Перевал – 1) (*водоразд. линия*) – вододіл(-лу); 2) (*горный*) – перехід(-хóду); 3) (*в дымоходе*) – заворóт(-ту), перехід(-хóду) (*ШС*).

Перевалка (*грузов*) – перевантáжування.
Переварка – перéвар(-ру), перевáрювання.
Перевернутый – 1) (*общее название*) – перевéрнутий; 2) (*обратный в изображении*) – обéрнений.
Переверстка – переверстáння.
Перевеска (*материала*) – перевáжування.
Перевод – 1) (*конструкция, – напр. стрелочный*) – перевíд(-вóду); 2) (*рычага, рукоятки*) – перестáва; 3) (*с камня на бумагу*) – перебивáння; 4) (*рисунок*) – перебúток (-тка); 5) (*переводина*) – перекладúна [слиж (-жу) (*ШС*)].
Переводка (*дымохода*) – перевíд(-вóду).
Переводник – 1) (*рабочий*) – перевóдич(-ча); 2) (*для соедин. штанг*) – злýчень(-чня), перевíдни́к(-ка́).
Переводчик (*типогр.*) – перебивáч(-чá).
Перевоз, -зка – перевíз(-вóзу), перевезíння (*ШС*).
Перевозчик – перевíзни́к(-ка́).
Переворот (*на крыло*) (*авио*) – перéверт(-ту).
Перевязка – 1) (*перевязывание, -вязь – швов арматуры*) – перев'язування; 2) (*результат процесса*) – перéв'язь(-зі).
Перегиб (*арматуры, проволоки*) – перегúн(ну).
Перегон – 1) (*железнодорожный*) – перегíн(-гóну); 2) (*клети*) – перéтяг(-гу), перегíн(-гóну).
Перегонка (*топлива*) – дестиля́ція, перегáння.
Перегонный, -ночный – дестиляці́йний, перегíнний;
п. сосуд, куб – лéмбик(-ка).
Перегонщик – дестилювáч(-чá), перегíнник(-ка).
Перегородка (*в строении, маслоотделе*) – перегорóдка.
Перегребщик (*угля*) – перегортáльник(-ка).
Перегрев (*пара, обмотки*) – перéгрів(-ву).
Перегреватель – перегрíвник(-ка).
Перегружатель – перевантáжувач(-ча).
Перегруз – 1) (*вагона*) – перевантáга; 2) (*перегруживание*) – перевантáжування.
Перегрузка – 1) (*грузом, кладью*) – перевантáга, перевантáжування; 2) (*силовая – машины*) – переóбтяж(-жу), переобтя́жування.
Перегрузчик – перевантáжник(-ка).
Передаточный – 1) (*общее название – барабан*) – передатни́й; 2) (*об электр. волне*) (*радио*) – пересильни́й; 3) (*отправительный*) (*радио*) – відрядни́й.
Передатчик – 1) (*общее название*) – передавáч(-чá); 2) (*радио*) – відря́дник(-ка).
Передача – 1) (*общее название*) – передáча, передавáння; 2) (*энергии на расст.*) – пересилáння.
Передвигание, -движение, -жка – перéсув(-ву), пересувáння.
Передел, -лка (*железа на сталь*) – переробля́ння.
Передельный (*чугун*) – перерóбний.
Передержка (*фото*) – перетри́м(-му), передéржування (*ШС*).
Передковый (*плуг*) – колішнéвий.
Передник, запон (*кожев.*) – шýствал(-ла).
Передок – 1) (*общее название*) – передок (-дкá); 2) (*в плуге*) – колішня́; 3) (*в сапогах*) – передú́(-дíв), передкú́(-кíв).
Передтопок – припаливни́к(-ка).
Пережим – перéтиск(-ку).
Пережог, -жиг (*кирпича*) – перéпал(-лу).
Перезаливка (*подшипников*) – перезаливáння.
Перезарядка (*электр. аккум.*) – перенаснáга, перенаснажáння.
Перекал – 1) (*металлов*) – перéгарт(-ту); 2) (*нити*) (*электр.*) – перéжар(-ру).
Перекатка (*типогр.*) – перекóчування.
Перекачка, -чивание (*нефти, растворов*) – пересмокóвування.
Перекидка (*для кулачной муфты*) – перéкидень(-дня).
Перекись (*хим.*) – оксúд(-ду);
п. водорода H_2O_2 – двооксúд(-ду) двоводнéвий;
п. марганца MnO_2 – двооксúд(-ду) манґанóвий;
п. свинца PbO_2 – двооксúд(-ду) оливóвий.
Перекладина – 1) (*общее название*) – перéкладка; 2) (*стяжка ножек станка*) – обнíжок(-жка);
п. верхняя (*окна, двери*) – глóвень(-вня).
Перекладчик (*рабоч.*) – перекладник(-ка).
Переключатель – перемикáч(-чá).
Перековка – перекóвування.
Переколка (*чертежа*) – перекóлювання.
Перекос (*кузова вагона, нитей*) – перекíс (-кóсу).
Перекосина – косинá.
Перекраска, перекрашивание – перефарбувáння.
Перекрест – перехрéст(-ту), перехрéсток (-стку).
Перекрещивающийся (*провод, катушка, дорога*) – перехрéсний, (по)перехри́щуваний.
Перекрой (*при сплачивании*) – перéкривок (-вка), нáбіг(-гу) (*БдС*).
Перекройщик – перекрíйник(-ка).

Перекрытие (*свода, крыши*) – перекриття́.
Перекрыш(к)а – пере́кривок(-вка).
Перелет (*авио*) – переліт(-льо́ту).
Перелицовка – переличко́вування, перелицьо́вування (*ШС*).
Перелом – перелім(-ло́му).
Перелопачивание (*угля*) – перелопа́чування.
Перемагничивать, -нитить, -ся – перемагнето́вувати, -ся.
Перемащивать, -мостить – 1) (*общее название*) – перемо́щувати, перемостити; 2) (*настил*) – пересте́лювати, перестелити; 3) (*камен. мостовую*) – перебруко́вувати, перебрукува́ти.
Переменный (*ток, замыкатель, конденсатор*) – змінний.
Перемерщик – перемі́рник(-ка).
Переместитель (*для автоматич. поворач. долота*) – поверта́ч(-ча́).
Перемещение – 1) (*общее название*) – перемі́щування; 2) (*передвигание*) – пересува́ння; 3) (*перекладывание*) – перекладáння; 4) (*перестановка*) – переставля́ння.
Перемол (*зерна, угля*) – перемелювання.
Перемотка (*ниток, якорей*) – перевива́ння, перемо́тування.
Перемычка, перекладина – пере́кладка.
Перенапряжение – перенапру́га.
Перенасадка (*колес*) – перенаса́джування.
Перенос, -ска – перені́с(-но́су), перено́шення.
Переносчик, -чица – перено́сник(-ка), перено́сниця.
Переоборудование (*мастерской, завода*) – перевстатко́вування.
Перепад (*давление, температ.*) – пере́пад(-ду).
Перепал (*известь «мертвая»*) – пере́пáл(-лу).
Перепечатка (*типогр.*) – пере́друк(-ку), передруко́вування.
Переплавка – 1) (*чугуна для отливок*) – перето́плювання; 2) (*леса*) – переплавля́ння.
Перепланировка – переплянува́ння.
Переплет – 1) (*переплете(а)ние арматуры, брусков*) – переплітáння; 2) (*сетка арматуры*) – пліт (пло́ту); 3) (*плетенн. вещь*) – плетíнка; 4) (*оконный*) – ра́(я)ма; 5) (*книги*) – пал(і)ятýрка.
Переплетная – паля(і)ту́рня.
Переплетчик – паля(і)ту́рник(-ка).
Переподъем (*клети*) – перепідня́ття.
Переправщик – перевізни́к(-ка).
Перепроизводство – надвиробни́цтво.
Перепряжка (*при откатке*) – пере́пряг(-гу).
Перепуск (*пара*) – пере́пуск(-ку).
Переработка – 1) (*свеклы, картофеля*) – переробíток(-тку); перерóбок(-бку); 2) (*переработывание*) – перерóблювання.
Переразрядка – перевиснáга.
Перераспределение (*энергии, потенциала*) – перерозпóділ(-лу).
Перерасход (*эл. эн.*) – перевúтрата.
Перерез – 1) (*место, где перерезано*) – пере́різ(-зу); 2) (*перерезка, -зывание*) – перерíзування.
Перерисовка (*фотографии*) – перемальóвування.
Переруб – 1) (*место, где перерублено*) – пере́руб(-бу); 2) (*перерубка*) – переру́бування; 3) (*торец*) – торе́ць(-рця́).
Перерыв (*тока, сообщ.*) – перери́в(-ву).
Перерядка (*домкрата, подъемника*) – пере́лад(-ду), переладнóвування.
Пересадка, пересаживание – пересіда́ння, пересáджування [пере́сідка (*ШС*)].
Пересев, -ка (*угля*) – пере́сів(-ву), пересіва́ння.
Пересечение – 1) (*общее название*) – пере́тин(-ну); 2) (*перекрещивание – стен, раскосов*) – перехри́щування.
Пересмотрщик – переглядáч(-чá).
Переснимок (*фото*) – перезня́ток(-тка).
Пересоединение – 1) (*результат*) – перелу́ка; 2) (*процесс*) – перелучáння.
Пересол – пересíл(-сóлу).
Пересолка – пересóлювання.
Пересортировка – пересортóвування.
Переставка, перестановка, -вление – переста́ва, переставля́ння.
Перестройка – 1) (*результат процесса*) – перебудóва; 2) (*процесс*) – перебудóвування.
Пересыщение (*растворов*) – пересúчування.
Перетирка, -рание (*штукатурки*) – перетира́ння.
Перетяжка (*крепи, скипа*) – пере́тяг(-гу), перетяга́ння.
Перехват (*в шерстинке*) – вутли́на.
Переход (*тепла, от одного места к друг.*) – перехíд(-хóду).
Перечистка (*зерна, хвостов*) – перечища́ння.
Перештыковка (*грунта, почвы*) – перештихóвування.
Перила – пору́ччя.
Периметр (*сооружения*) – óбвід(-воду), пери□метр(-тра).
Периодометр – періодомíр(-ра).
Перископ (*фото*) – перискóп(-па).
Перистиль (*строит.*) – опаса́ння, перисти́ль(-лю).
Перка – пе́рко.

Пермеаметр – пермеаме́тер(-тра), залі́зодослідний при́лад(-ду).
Перо – 1) (*общее название, напр. бура, пружины*) – перо́; 2) (*весла*) – ло́пать(-ті); 3) (*остряк стрелки*) – гостря́к(-ка́); 4) (*руля*) – крило́; 5) (*острый край гонтины*) – гре́бінь(-беня).
Перовой (*о работе, типогр.*) – перови́й.
Перон – перо́н(-ну).
Персонал – персона́л(-лу).
Перфоратор – діркува́ч(-ча́), перфора́тор (-ра).
Перфорировальщик – діркува́льник(-ка), перфорува́льник(-ка).
Перчатка – рукави́ця.
Перчаточник, -ница – рукави́чник(-ка), рукави́чниця.
Пескодувный (*аппарат, машина*) – піскоду́вний.
Песколовка – пісколо́вник(-ка).
Пескомет (*лит.*) – піскоме́т(-та).
Пескоструйный (*аппарат*) – піскоструми́нний.
Песок – пісо́к(-ску́).
Песочник, -сочница (*стекл., в трамвае*) – пісківни́ця.
Пест (*толчейный в сукновалке*) – товка́ч(-ча́) [совга́ч(-ча́) (*ШС*)].
Пестротканный (*текст.*) – пи́саний.
Песчаник – піскови́к(-ка́).
Петарда – пета́рда.
Петардонакладыватель – петардокла́д(-да).
Петельщик – 1) (*кожев. рабоч.*) – петелька́р(-ря́); 2) (*раскидчик*) – пете́льник(-ка).
Петлеукладчик (*текст.*) – петлевкла́дник (-ка), петельковкла́дник(-ка) (*ШС*).
Петлеуловитель (*в шв. машине*) – петлело́вник(-ка), петельколо́вник(-ка) (*ШС*).
Петля – 1) (*общее название*) – петля́; 2) (*дверная, оконная*) – зві́са, зві́ска; 3) (*в фигуре*) – о́чко, ві́чко.
Петушок (*на коллекторе*) – гребі́нчик(-ка).
Печатальщик – 1) (*типогр.*) – друка́р(-ря́); 2) (*набивальщик, текст.*) – вибійни́к(-ка́).
Печатание – 1) (*типогр.*) – друкува́ння; 2) (*набойка материи*) – вибива́ння.
Печатающий (*барабан*) – друківни́й.
Печатник – 1) (*типогр.*) – друка́р(-ря́); 2) (*машинистка на пишущей машинке*) – друка́рник(-ка), друка́рка.
Печатный – 1) (*типогр.*) – друко́ваний; 2) (*набивной*) (*текст.*) – вибійни́й; 3) (*клейменный*) – тавро́ваний;
п. материя (*ткань*) – ви́бійка;
п. машина (*текст.*) – вибива́лка;
п. машина (*типогр.*) – друкува́лка.
Печатня (*типогр.*) – друка́рня.
Печаточник – печатка́р(-ря́).
Печать – 1) (*общее название*) – печа́тка; 2) (*пресса*) – друк (дру́ку); 3) (*набор*) – складовина́; 4) (*для накладыв. клейм*) – тавро́.
Печник (*мастер*) – пічни́к(-ка́).
Печь – піч (пе́чі);
п. доменная – піч (пе́чі) висо́ка, до́мна (*ШС*);
п. известково-обжигательная – вапня́рка;
п. стекловарная – гу́та.
Пешеходня (*на мосту, на улице*) – пішохі́д (-хо́ду).
Пешня – плішня, пішня́, пле́шень(-шня) (*ШС*).
Пиво – пи́во.
Пивовар – брова́р(-ря́).
Пивоваренный, -рный – брова́рний;
п. завод, пивоварня – брова́рня.
Пигмент – ба́рвни́к(-ка́), піґме́нт(-та).
Пиезометр – п'єзо́метр(-тра).
Пик (*нагрузки*) – шпиль(-ля́).
Пика (*англ. двойн. кайла*) – дзюбане́ць(-нця́).
Пикет (*геод.*) – пике́т(-та).
Пикетаж – пікета́ж(-жу́).
Пикетажист – пікета́жник(-ка).
Пила – 1) (*инструмент*) – пи́лка; 2) (*зубчатая планка в шкафах*) – шимба́лок(-лка);
п. круглая – циркуля́рка;
п. ленточная, бесконечная – безкра́йпилка;
п. ножная – ножі́вка;
п. цветная, лобзик – лобза́к(-ка́) [ло́бзик (-ка) (*ШС*)];
п. фанерная – форні́рка, п. форні́рна.
Пилон – пило́н(-на).
Пилонасекательный (*инструмент*) – пилконазубни́й.
Пилоправ (*слесарь*) – пилкопра́в(-ва).
Пилот – пило́т(-та).
Пилотаж – пілота́ж(-жу́).
Пильный – пиля́льний;
п. завод, лесопилка – тарта́к(-ка́).
Пильня (*сах.*) – пи́льня.
Пильщик, -лильщик – пиля́р(-ра́), трач(-ча́) (*ШС*).
Пилястра – пиля́стер(-тра).
Пинцет (*пруж. щипчики*) – пінце́т(-та).
Пипетка – крапільни́чка.
Пироксилин – піроксили́н(-ну), піроксили́на (*ШС*).
Пирометр – піро́метр(-тра), вогнемі́р(-ра) (*ШС*).
Пирон (*штырь*) – шпиль(-ля́), шпинь(-ня́) (*ШС*).
Пиротехник – піроте́хнік(-ка).

Писаный (*о потолке*) – мальо́ваний.
Писсуар – пісуа́р(-ра).
Пистон – пісто́н(-на).
Писчебумажный – папе́рови́й;
п. фабрика – папі́рня.
Письменный (*стол, прибор*) – писе́мний.
Письмо (*роспись – керам.*) – мальо́вка.
Питание (*котлов, моторов*) – жи́влення.
Питатель – живи́льник(-ка).
Питательный (*конденсат, провод*) – живи́льний.
Пихта – 1) (*название породы*) – смере́ка; 2) (*пихтовое дерево – материал*) – смере́чина.
Пищущий (*рычаг, перо*) – пи́сний.
Пищаль, пищалка (*для обтачив. ступиц*) – писа́к(-ка́).
Плав (*продукт сплавления*) – стоп(-пу).
Плавание – плавба́.
Плаватель – плаве́ць(-вця́).
Плавень (*флюс*) – топни́к(-ка́).
Плавильный – топи́льний;
п. завод, плавильня – топи́льня.
Плавильщик (*золота, железа*) – топі́льник(-ка), гама́рник(-ка).
Плавка (*золота доменная*) – то́плення.
Плавкий (*предохранитель, вставка*) – топки́й.
Плавник (*авио*) – пливе́ць(-вця́).
Плавность (*торможения*) – пла́вкість(-кости).
Плавщик (*речной*) – сплавни́к(-ка́).
Плаз – плаз(-зу).
Плазовщик – плазівни́к(-ка́).
Плакировальня – плякува́льня.
Планировка, -вание – плякува́ння.
Плакировщик, -вальщик – плякува́льник(-ка).
Пламя – по́лум’я.
Пламягаситель (*на бензоловых локомотивах*) – полум’єга́сник(-ка).
План (*геод.*) – плян(-ну).
Планер – пляне́р(-ра).
Планетарный (*о шестерне*) – пляне́тний.
Планиметр – площомі́р(-ра), планіметр(-тра).
Планировка – плянува́ння.
Планировщик – 1) (*состав. планов*) – плянува́льник(-ка); 2) (*выравнивальщик*) – плянтрува́льник(-ка).
Планка – пла́нка.
Планомерный (*о наблюдении*) – пляно́вий, планомі́рний.
Планшет – 1) (*доска мензульная*) – стільни́ця; 2) (*лист бумаги, наклеиваемой на мензулу*) – ка́рта, пляшме́т(-та).
Пласт (*руды, угля, глины*) – верства́.
Пластина – 1) (*общее название*) – пла́тва, платі́вка (*ум.*); 2) (*бревно в срубе*) – зруби́на; 3) (*пол. дерева, разрезан. вдоль*) – протіс(-те́су).
Пластинка – платі́вка.
Пластинник – платі́в’я.
Пластинодержатель (*в акк. лампе*) – платвотрима́ч(-ча́).
Пластырь – 1) (*общее название*) – пля́стер (-тра); 2) (*заплата на кровле*) – по́ліпка.
Платина – пля́тина.
Платинировка – плятинува́ння.
Платиноносный, платиносодержащий – плятиновмі́сний.
Платировка (*кожев.*) – плат(ув)а́ння.
Платовщик – плата́р(-ря́).
Платочный (*товар*) – хусткови́й.
Платформа – 1) (*общее название*) – плятфо́рма; 2) (*настил*) – помі́ст(-мо́сту).
Платяной (*шкаф*) – оді́(е)жний.
Плафон, потолок – сте́ля, пляфо́н(-ну) (*ШС*).
Плаха – 1) (*общее название*) – пла́ха, коло́да (*ШС*); 2) (*стул, большая колода для обрубки*) – дрив і́тня; 3) (*грубо отесанный кусок бревна*) – гентина́.
Плашка – пла́шка, платі́вка (*ШС*);
п. передковая (*в плуге*) – планиця колішне́ва.
Плашкоут (*гидр.*) – поро́н(-на), плашко́вт (-та) [(галя́ра (*ШС*)].
Плашник (*дрова*) – плашня́к(-ку́).
Плена (*в металле*) – шпари́на (*СМТС*) [сказ (-зу) (*ШС*)].
Пленка – пліка.
Плетельщик, -ца – 1) (*общее название*) – плетій(-тія́), плетійка; 2) (*корзин*) – кошика́р(-ря́).
Плетенка – 1) (*для набивки сальников, для кровли*) – плетени́ця; 2) (*из лозы*) – лозани́к(-ка́); 3) (*из соломы*) – соло́м’яник (-ка); 4) (*лубяная*) – ко́зуб(-ба).
Плетень – 1) (*плетневое заполнение с вертик. плетением*) – пліт (пло́ту); 2) (*с горизонтальным плетением*) – лі́са.
Плечико, заплечико (*типогр.*) – пліч ко.
Плечо (*мостика, весов*) – раме́но.
Плинтовка (*болта*) – плінтува́ння.
Плинтус – плінтус(-са).
Плита – плита́.
Плитняк (*уголь*) – плитня́к(-ку́).
Плитовой (*вагонщик, рабочий*) – плитівни́чий.
Плитоломня – пли́тня.
Плитотес – плитоті́с(те́са), плитоте́сля (*ШС*).
Плица (*для отливки воды из судна*) – коря́к(-ка́).
Плодовый (*о воде*) – плодови́й.

Пломба – пльо́мба.
Пломбировка (*вагонов*) – пльомбува́ння.
Пломбировщик – пльомба́р(-ря́).
Пломболейщик – пльомболі́й(-лія).
Плоскогубцы – плоскозу́бці(-ців).
Плоскушка (*плоские куски породы*) – плосківе́ць(-вця́).
Плостильня – плющи́льня.
Плостильщик – плющі́й(-щія́).
Плот – пліт (пло́ту).
Плотик (*постель*) (*горн.*) – підло́же, підло́жжя.
Плотина – гре́бля.
Плотник – тесля́р(-ра́), те́сля.
Плотность – 1) (*физ. – тока, заряда*) – густина́, гущина́ (*ЕлС*); 2) (*движения*) – гу́стість(-тости); 3) (*пригонки*) – щі́льність (-ности).
Плотовщик – плота́р(-ря́).
Плотоход – плотопрохі́д(-хо́ду).
Площадка – 1) (*общее название*) – площа́дка; 2) (*ровное место*) – майда́нчик(-ку); 3) (*элемент площади*) – площи́нка; 4) (*искусств. сооруж., помост*) – поміст(-мо́сту); 5) (*вагона открытая*) – ґа́нок(-нку).
Площадь – 1) (*общее название – фигуры, застройки*) – пло́ща; 2) (*ровное место*) – майда́н(-ну).
Плуг – плуг(-га).
Плужник, лемех – леміш(-меша́).
Плужный – плугови́й;
п. завод – плуга́рня.
Плунжер (*ныряло*) – пурна́ч(-ча́).
Плывун (*слабая порода*) – пливу́н(-на́).
Плывучесть (*песка*) – пли́вкість(-кости).
Плюр (*литогр.*) – плюр(-ру).
Плюс (*материал для плюсования*) – напі́й (-пою́).
Плюсовальный, плюсовочный (*материал*) – напо́ювальний;
п. машина, плюсовка – напо́ювалка [жмакі́вка (*ШС*)].
Плющильный – плющи́льний;
п. машина – плющи́лка, плющи́рка (*ШС*).
Плющильня – плющи́льня.
Плющильщик – плющі́й(-щія́).
Пневматик (*авто*) – пневма́тик(-ка).
Пневмометр – пневмо́метр(-тра).
Пни (*топливо*) – пенько́й(-кі́в).
Побелка (*стен, выработок*) – по́біл(-лу), побі́лювання.
Повал (*горн.*) – кососкі́л(-ко́лу).
Повар – ку́хар(-ря).
Поваренная соль – кухе́нна сіль (со́ли).
Поверка (*расчета, работы*) – пере́вірка, перевіря́ння.
Поверхность (*матем.*) – пове́рхня.
Поверяльщик – повіря́льник(-ка), перевіря́льник(-ка) (*Лх*).
Повивка (*каната*) – кру́тель(-ля), спови́ва.
Повисание (*клапана*) – повиса́ння.
Поводок – 1) (*общее название – напр. маятника*) – повіде́ць(-дця́); 2) (*тя́га*) – тя́гель (-гля).
Повозка – 1) (*общее название*) – віз (во́за); 2) (*для возки земли*) – граба́рка;
п. грядковая – гарба́.
Поворачивающийся, -ротный – поворітни́й.
Поворина – шпу́га.
Поворот – по́верт(-ту), поворо́т(-ро́ту) (*СМТС*).
Поворотный (*диск, башмак*) – поворітни́й.
Повреждение (*приборов, инструм.*) – пошко́да, пошко́дження.
Повременщик (*керам.*) – почасо́вик(-ка).
Повторитель – повто́рник(-ка).
Повыситель (*напряж.*) – підви́щувач(-ча).
Повышение (*напряж.*) – підви́щування.
Повязка – по́в’язь(-зі).
Поглотитель (*газов, жидкого кислорода*) – вибира́ч(-ча́).
Поглощающий, -щательный (*о силе*) – вбирни́й.
Поглощение (*света, энергии*) – вбира́ння.
Погонный (*о размере, весе*) – подовжи́нний.
Погонщик (*лошадей*) – пого́нич(-ча).
Погонялка (*текст.*) – гони́ло [погони́ло (*ШС*)].
Погреб (*сооружение*) – льох (льоху);
п. каменный – склеп(-пу).
Погребница – льошни́к(-ка́).
Погрешность (*в отсчетах*) – по́хибка.
Погрузка – ванта́ження.
Погрузчик – навантажник(-ка).
Под (*печки*) – черінь(-реня́).
Подавалка (*потайных заклепок*) – подава́чка.
Подавальщик, -ца – подава́льник(-ка), подава́льниця.
Подаватель, податчик (*угля – прибор*) – подава́ч(-ча́).
Податливость (*провода*) – пода́тність(-ности).
Подача – 1) (*подавание – топлива, материала*) – подава́ння; 2) (*колоша*) – да́ванка.
Подбабок – оцу́пок(-ка), пі́дбабок(-бка).
Подбалочник (*подпора*) – пі́дтрямок(-мка).
Подбарабанье – підбараба́нище.
Подбивальщик – підбива́льник(-ка).
Подбивка – 1) (*буксовая под штукатурку*) – пі́дбійка; 2) (*подбивание*) – підбива́ння;
п. досчатая – пі́дшивка.

Подбойка – 1) (*инстр.*) – підбійник(-ка), підбива́ч(-ча) (*ШС*); 2) (*подбивание*) – підбива́ння; 3) (*кирки, кайлы*) – пі́друбець(-бця).
Подбой, подбойка (*угля кайлами*) – пі́друб (-бу).
Подбор – 1) (*подборка – материала, рабсилы*) – до́бір(-бо́ру); 2) (*черный пол*) – підло́га чо́рна [мостови́ння (*ШС*)].
Подборщик, -щица – добира́ч(-ча́), добира́чка.
Подбрасыватель, -бросчик (*в шелкомот.*) — підкида́ч(-ча́).
Подбривка (*кожев.*) – підго́лення.
Подбрюшник (*котла*) – підпоясни́к(-ка́).
Подбукса – підосяни́ця.
Подбутка, -бучивание – підбуто́вування.
Подвал – сутере́ни(-ре́н).
Подверстка (*строит.*) – приладно́вування.
Подвертка – 1) (*гайки*) – прикру́чування; 2) (*перевал нижний – колено дымохода*) – заворо́т(-ту) спі́дній.
Подвес(ка) – 1) (*предмет – рамы, проволочн.*) – по́чіпка; 2) (*подвешивание*) – чіпля́ння.
Подвесный (*крючек, шнур, изолятор*) – почіпни́й.
Подвесок (*гирька*) – важо́к(-жка́), на́вісок (-ска).
Подвешиватель – чіпля́ч(-ча́).
Подвижной, -ный – рухо́мий.
Подвключать (*сопротив. к ротору*) – прими́кати.
Подвод (*воздуха, тока*) – підві́д(-во́ду), підве́дення.
Подвода – підво́да.
Подводчик – 1) (*возчик*) – ху́рман(-на); 2) (*стекл.*) – наводі́льник(-ка).
Подвозка (*угля, материалов*) – до́віз(-возу), підво́зіння.
Подвозчик (*заготовок буров*) – підвозі́й(-зія́), підві́зник(-ка) (*ШС*).
Подвой, дверной косяк – одві́рок(-рка).
Подворотня – підворі́ття.
Подвязка – 1) (*предмет*) – пі́дв’язка; 2) (*подвязывание*) – підв’я́зування.
Подвязчица (*пробок*) – підв’я́зувальниця.
Подгазовывать(ся) (*о сатураторе*) – підгазо́вувати(ся).
Подгонка, пригонка – припасо́вування.
Подгонщик (*вагонов*) – підганя́льник(-ка).
Подготовительный – підгото́вчий;
п. отделение – підгото́вня.
Подгрунтовка – підґрунто́вання.
Подгрядильник (*сель.-хоз.*) – підгрядільник(-ка).
Поддаваться действию (*напильника*) – дава́тися обробля́ти.
Подделка – 1) (*поддел. вещь*) – підро́бка; 2) (*подделывание – красками*) – підбармо́вування.
Поддельщик, подделыватель – підро́бник (-ка), фалсифіка́тор(-ра) (*ШС*).
Поддержка – 1) (*общее название – деталь*) – підтри́мник(-ка); 2) (*для заклепок*) – пі́дтримок(-мка); 3) (*подпора*) – підпо́ра; 4) (*процесс*) – підтри́мування.
Поддир (*клин, маленьк. лом*) – заго́нич(-ча).
Поддирка (*почвы, штреков*) – піддира́ння.
Поддирщик (*горн.*) – піддира́льник(-ка).
Поддон – 1) (*поддонник*) – підде́ння, підни́ще: 2) (*блюдо для нижн. жернова*) – стябло́.
Поддонок (*бомза*) – піддо́нок(-нка).
Поддувало (*топки*) – піддува́ло.
Поддувальщик, *см.* **Шлаковщик.**
Поддуга (*свода*) – ви́жолобок(-бка), підду́жжя (*ШС*).
Поделка – ви́ріб(-робу).
Поделочный (*о древесине*) – вирібни́й, вирібко́вий.
Поджим – пі́дтиск(-ку).
Подзарядка (*аккумул., конденсатора*) – підсна́жування.
Подзол (*кожев.*) – ви́зол(-лу).
Подзор – 1) (*кайма каменная, деревянная*) – облями́вка, о́блямка; 2) (*судостроит.*) – крутовина.
Подкатчик (*вагонеток*) – підкотни́к(-ка́).
Подкачка (*соков*) – підсмоко́вування.
Подкидка (*угля, породы*) – підкида́ння.
Подкидчик (*угля*) – підкида́льник(-ка), докида́льник(-ка).
Подкладальщик – підкладальник(-ка).
Подкладка – 1) (*общее название*) – пі́дкладка; 2) (*под шпалу, балку, рельс*) – пі́дкладень(-дня); 3) (*под штабель*) – лігар (-ря́); 4) (*одежды*) – пі́дшивка.
Подкладчик (*рабочий для подкладки досок*) – підкладальник(-ка), підкладач(-ча́) (*Тр*).
Подклейка, подбой – пі́дклейка.
Подклепка – піднюто́вання.
Подключение, -чка – 1) (*типогр.*) – затискування (*ШС*), підрівнювання; 2) (*электр.*) – прими́кання.
Подкова – підко́ва.
Подковообразный – підко́вуватий.
Подкоп – підкіп(-ко́пу).
Подкопщик – підко́пник(-ка).
Подкос – кося́к(-ка́).
Подкосина – 1) (*для подпирания стен*) – уко́сина; 2) (*столба*) – при́сішок(-шка).

Подкраска, -шивание – 1) (*общее название*) – підфарбо́вування; 2) (*расписывание*) – підбармо́вування.
Подкрепление – 1) (*подкрепа*) – підкрі́па; 2) (*процесс*) – підкріпля́ння.
Подкурщик – підку́рник(-ка).
Подлайка (*под стойкой*) – пі́дкладка.
Подлет (*авио*) – підлі́т(-льо́ту).
Подливка – 1) (*предмет*) – підли́ва; 2) (*поливание – кладки*) – полива́ння.
Подливной – підливни́й;
п. мельница – підсубі́йник(-ка), підсубі́йний млин(-на́).
Подливочник – підливни́к(-ка́).
Подлокотник, подоконник – підлокі́тник(-ка).
Подмаз, подмазник – 1) (*для смазки*) – квач(-ча́); 2) (*для глины*) – ві́хоть(-хтя).
Подмазчик–1)(*общееназвание*)–мазі́й(-зія́); 2) (*смазчик*) – масті́льник(-ка).
Подмастерье – підма́йстер(-тра).
Подмездрина – плена́.
Подметальщик, -лка – підміта́льник(-ка), підміта́льниця.
Подметка – 1) (*кожев.*) – підме́ток(-тка); 2) (*ступенек*) – підкида́ння.
Подмога, шпренгель – підси́лок(-лка), пі́дпірка (*ШС*).
Подмолаживать (*пиво, квас*) – підсоло́джувати.
Подмости, -стки, -стье – 1) (*временный помост*) – пі́дмостки(-ток); 2) (*леса*) – ристо́вання; 3) (*театральные*) – кін(ко́ну).
Подмочка (*бикфор. шнура*) – підмо́чення.
Подмыв – підми́в(-ву).
Поднарье (*в вагоне*) – підпі́лля.
Поднаряд (*кожев.*) – підбі́й(-бо́ю), пі́дклейка (*ШС*).
Поднимание – 1) (*общее название*) – піді́йма́ння; 2) (*производства, промышл.)* – піднесення.
Подниточник (*прут каретки мюль-машины*) – підни́тник(-ка).
Подножие – підні́жжя.
Подножка (*вагона*) – підні́жок(-жка).
Поднос – та́ця.
Подноска (*угля, камней*) – підно́шування.
Подносчик, -чица – підно́сець(-сця), підно́сниця.
Подныpок (*ткацк. порок*) – пере́скік(-ско́ку).
Подовик (*подовая лещадь*) – черіня́к(-ку́).
Подогрев – підігрі́в(-ву).
Подогреватель – підігрі́вник(-ка).
Подоконник, -нок (*доска подоконная*) – підлокі́тник(-ка).
Подоконье – підвіко́ння.
Подошва – 1) (*кожев.*) – підо́шва; 2) (*тела, рельса, насыпи*) – спідка.
Подпилок – терпу́г(-га́).
Подпор (*воды*) – пі́дпір(-по́ру).
Подпора, подпорка – 1) (*общее название*) – підпо́ра, пі́дпірка; 2) (*у столба*) – при́сішок(-шка).
Подпочва – підгру́нтя.
Подправка (*дна на машине*) – підправля́ння.
Подпружина, подпружная арка – лук(-ка) підсильни́й [л. підпірний (*ШС*)].
Подпрыгивание (*щеток*) – підска́кування.
Подпятник – 1) (*механ.*) – підп’я́тник(-ка); 2) (*в обуви*) – п’ятни́к(-ка́); 3) (*камень*) – пі́дп’яток(-тка).
Подработка (*кровли, почвы*) – пі́дрив(-ву), підрива́ння.
Подразделение – підпо́діл(-лу).
Подраклист (*помощн. раклиста*) – підракліст(-та).
Подреберник (*типогр.*) – підребе́рник(-ка).
Подрез – підрі́з(-зу), надрі́з(-зу) (*ШС*).
Подрезатель (*сверла*) – підрізач(-ча́).
Подрезка – підрі́зування.
Подрезь (*порок сырья*) – за́різ(-зу), підрі́зане (*ШС*).
Подрешетина – пі́длатень(-тня).
Подрубка – пі́друб(-бу).
Подрубочный (*о машине*) – підру́блювальний.
Подрудок (*измельч. руда*) – підру́док(-дку).
Подручник – 1) (*станка*) – підру́ччя; 2) (*подручный при мастере*) – підру́чник(-ка), підру́чний.
Подрывщик (*взрывщик*) – висадни́к(-ка́).
Подряд (*поставка*) – підря́д(-ду).
Подрядчик – підря́дник(-ка).
Подсвечник – свічни́к(-ка́).
Подседельник – попру́га.
Подсека – 1) (*род долота*) – підтина́ч(-ча́); 2) (*подсекание свай для срезки*) – карбува́ння.
Подсекатель – підтина́ч(-ча́).
Подситок – підси́ток(-тка).
Подслой(ка) (*кровли*) – пі́дшарок(-рка).
Подсобник – допоміжни́к(-ка́).
Подсол – підсі́л(-со́лу).
Подсортировка (*угля*) – підсорто́вування.
Подсос, подсасывание – підсмо́ктування.
Подсосок (*в насосе*) – підсмо́ктач(-ча).
Подставка – пі́дставка.
Подстановка – підставля́ння.
Подстанция – підста́нція;
п. (*электр.*) – піделектро́вня.
Подстенок, -нье, контрфорс – при́стінок(-нка);
п. каменный – при́мурок(-рка).

Подстилающий (*пласт*) – підлежни́й, підстельни́й.
Подстил, подмостка – пі́дмостка.
Подстилка – 1) (*общее название*) – пі́дстілка; 2) (*подстилание*) – підстила́ння; 3) (*в сапогах*) – у́стілка.
Подстолье (*столяр.*) – підсто́лина.
Подстрелина – 1) (*дерев. связь*) – в'язо́к(-зка́); 2) (*схватка у козел*) – в'язи́на; 3) (*копра*) – піднóга.
Подстрешье – підстрі́шшя.
Подстригатель, -ница (*газонов*) – підстрига́ч(-ча́), підстрига́чка.
Подстропа, подстропилина – підкро́квина.
Подстрочный (*типогр.*) – підрядко́вий.
Подстружка – підстру́гування.
Подступень, -нька, -нок, заглушина – при́східець(-дця).
Подсыпка – 1) (*часть, подсыпанная к насыпи*) – пі́дсипка; 2) (*процесс*) – підсипа́ння.
Подсыпщик, -щица – підсипа́ч(-ча́), підсипа́чка.
Подталкиватель – підпиха́ч(-ча́), підшто́вхувач(-ча).
Подтек (*подмок. место*) – підмо́клина.
Подтесыватель, -тесчик – підті́сувач(-ча).
Подтоварник – 1) (*полубрус*) – прото́іс(-теса), полубру́с(-са) (*ШС*); 2) (*для укладки выгружаемого груза*) – вивантáжня.
Подток (*нефти*) – підтіка́ння.
Подтопка – 1) (*щепка*) – ро́зпалка; 2) (*печей*) – підпа́л(-лу) (у печах).
Подтравливать, -ся (*о камне*) – підща́влювати, -ся.
Подтягивать, -тянуть, -ся (*сваю, подшипник, кружала*) – підтя́г(ув)ати, підтягти́.
Подутюжник – підпра́сник(-ка).
Подушка – 1) (*общее название, напр. бетонная*) – по́душка; 2) (*подшипника, опоры*) – пі́дкладень(-дня).
Подхаживать (*кожу*) – підчища́ти.
Подхват – 1) (*кулак*) – підхо́плювач(-ча); 2) (*подхватывание*) – підхо́плювання.
Подхомутник (*мех.*) – підвірва́нт(-та), підхому́т(-та́).
Подцветка – підба́рвлювання.
Подцепка – при́чіпка.
Подчал, подчалок – підча́лок(-лка).
Подчеканка, подчеканивание (*швов*) – підкарбо́вування.
Подчистка – 1) (*инструмент*) – підчища́лка; 2) (*подчищание*) – підчища́ння.
Подчищальщик – підчища́льник(-ка).
Подшашка (*короткая стойка*) – супо́ра.
Подшивка – 1) (*предмет*) – пі́дшивка; 2) (*подшивание*) – підшива́ння.
Подшипник – вальни́ця.
Подъезд – 1) (*крыльцо*) – ґа́нок(-нку); 2) (*сооружение*) – під'ї́зд(-ду).
Подъем – 1) (*общее название процесса*) – підійма́ння; 2) (*возвышение, величина подъема*) (*напр. выработки*) – пі́дняток (-тку); 3) (*на дороге*) – узві́з(-во́зу); 4) (*в сапоге, ботинке*) – підбиття́; 5) (*подъемная установка*) – підійма́льня; 6) (*установка, напр. треноги*) – ста́вляння; 7) (*ухват*) – рога́ч(-ча́).
Подъемник – підо́йма.
Подъемный (*винт*) – підійма́льний;
п. кран – звід (зво́ду).
Подъемщик – підійма́ч(-ча́).
Подъэтаж – підпо́верх(-ху).
Подыскиватель концов (*в шелкомотании*) – кінцешука́ч(-ча́).
Поезд – 1) (*общее название*) – по́їзд(-ду й -да); 2) (*в смысле состав поезда*) – ва́лка.
Пожарник – пожéжник(-ка).
Пожог (*способ обжигания руды в кучах*) – ви́пал(-лу).
Позитив – позити́в(-ва, -ву).
Позолота – 1) (*предмет*) – позоло́та; 2) (*процесс*) – позоло́чування.
Позолотный – позоло́тний;
п. мастерская – позоло́тня.
Позолотчик – позоло́тяник(-ка).
Позумент – брузуме́нт(-ту).
Позументный – брузументо́вий;
п. фабрика – брузумента́рня.
Позументщик, -щица – брузумента́р(-ря́), брузумента́рка.
Позывной (*сигнал*) – виклични́й.
Поимка (*оставш. долота*) – вло́влення.
Поиски (*за нефтью, углем*) – ро́зшуки(-ків) (по що).
Показание (*прибора*) – по́каз(-зу).
Показатель (*уровня воды*) – пока́зник(-ка).
Покат, покатость – спад(-ду), спади́стість (-тости).
Поковка – 1) (*изделие*) – ви́ковок(-вка); 2) (*процесс*) – кува́ння.
Покраска – пофарбува́ння.
Покров – покри́ва.
Покрой – крій (кро́ю).
Покрывало (*фашинное*) – покрива́ло.
Покрытие (*конструкция*) – покриття́.
Покрышка (*клапана, автомоб.*) – по́кривка, по́кришка (*БдС*, *Ел*).
Пол – 1) (*общее название*) – підло́га; 2) (*из досок, досчатый*) – помі́ст(-мо́сту); 3) (*грунтовой*) – долівка.
Поле (*электр., магнит.*) – по́ле.
Полено – поліно.

Полет (*авио*) – літ (льóту).
Ползун – 1) *ползушка* – пóковзень(-зня); 2) (*гусеничное полотно*) – плазýн(-нá).
Полива – полúва.
Поливалка, поливальник – поливáчка.
Поливальщик – поливáльник(-ка).
Поливка (*скважин*) – поливáння.
Полигон – полігóн(-гóну).
Полиграфист – поліграфíст(-та).
Полиграфический (*о предприятии*) – поліграфíчний.
Полимент (*жидкость для прикрепления*) – полімéн(-ну).
Полиплан (*авио*) – поліпля́н(-на), рясно-крúл(-ла).
Полировальный – полірувáльний; **п. машина** – полірувáлка.
Полировальня – полірувáльня.
Полировка, -рование (*процесс*) – полірувáння.
Полировщик – полірувáльник(-ка), полірóвник(-ка).
Полион – полісóн(-на).
Полиспаст – поліспáст(-ста), многобльóк (-ка).
Политехник – політéхнік(-ка).
Политипаж – політипáж(-жу).
Политура – політýра.
Полка (*шкафа*) – полúчка, полúця.
Полнокантовый (*брус*) – повноканто́вий.
Половик – прóстілка.
Половинник (*стр.*) – протíс(-теса).
Половица (*доска в полу*) – мостúна.
Половняк (*кирпич*) – половинчáк(-ká), цéгла половúнчаста.
Пологий – полóжистий, полóгий.
Положение – 1) (*рукоятки, указателя*) – полóження; 2) (*местоположение*) – мíсце.
Положительный (*ток, заряд*) – додáтний.
Полоз (*рудничных салазок*) – кóрса, пóлоз (-за).
Полок – помíст(-мóсту).
Полольник – 1) (*общее название*) (*сель.-хоз.*) – полíльник(-ка); 2) (*для дорожек*) – стругáчка.
Полольщик, -щица – сапáльник(-ка), сапáльниця, полíльник(-ка).
Поломка (*процесс*) – полíм(-лóму), поламáння.
Поломойка – підлогомúйниця.
Полоса – 1) (*напр. покраски*) – смýга; 2) (*металла*) – штáба; 3) (*кровли, дерновки*) – ряд(-ду).
Полосовой (*о металле*) – штабовúй.
Полость (*трубки*) – порожнúна, дутинá.
Полотенце – 1) (*текст.*) – рушнúк(-ká); 2) (*ворот*) – ворíтниця; 3) (*пилы*) – полотéнко; **п.** (*двери, окна*) – пíлка.
Полотер – натирáч(-чá).
Полотнище (*ворот, шлюза*) – пíлка.
Полотно – 1) (*текст.*) — полотнó; 2) (*окна, двери*) – пíлка; 3) (*дороги*) – тор(-ру).
Полуавтомат – півавтомáт(-та).
Полубак (*речн.*) – получардáк(-ká), полубáк (-ка).
Полубочка – полýбочок(-чка), кухва(*ШС*).
Полуволна – півхвúля.
Полуда – 1) (*слой*) – полýда; 2) (*лужение*) – лудíння.
Полудюймовка – півцалíвка.
Полукасса (*типогр.*) – полушрифтóвня, півкáса.
Полукокс – полукóкс(-су).
Полуколено – півколíно.
Полукруг, полукружность – півкрýг(-га), півкóло.
Полулист (*типогр.*) – півáркуш(-ша).
Полуось – полувíсь(-óсі), полувíсок(-ска).
Полуподвал – півсутерéни(-нів).
Полупроводник – полупровідни́к(-ká).
Полурафинад – піврафінáд(-ду).
Полусапожек, ботинок — полýботок(-тка).
Полускат (*вагонный*) – колíшня́.
Полусковородень, полусковородник – полухрáп(-па) [півкайка (*ШС*)].
Полустанок – полустáція.
Полусхватка – півлисúця.
Полуторка (*дрова*) – півторáчка.
Полуфабрикат – півфабрикáт(-ту).
Полуштаб – писáнок(-нка).
Полуэтаж – півпóверх(-ху).
Полый (*вал, колонка, стержень*) – порожни́стий, дýтий.
Пользователь (*недр, поверхности*) – користувáч(-чá).
Полюс (*магнитн.*) – пóлюс(-са).
Поляризатор – поляризáтор(-ра).
Поляризация – поляризáція.
Помада – помáда.
Помазчик (*керам.*) – мастíльник(-ка).
Помес – зáміс(-су).
Помещение – 1) (*место*) – примíщення; 2) (*процесс*) – умíщування;
п. аккумуляторное – акумуля́торня;
п. аппаратное – апарáтня;
п. гальванизации – ґальванізó(і)вня;
п. ванное – купíльня;
п. динамомашины – динамó(і)вня;
п. для формирования (*пластин*) – формувáльня;
п. испытательное, станция – випробó(і)вня;
п. котельное – паровúчня;

п. машинное – машино́(і)вня;
п. трансформаторное – трансформа́торня.
Помойник, помойница – помі́йниця.
Помол – 1) (*топлива, угля – продукт*) – мли́во; 2) (*процесс*) – молотт*я́*, ме́лення.
Помост – поміст(-мо́сту).
Помочь – 1) (*железная струна или полоса*) – перепо́нка; 2) (*врубки*) – помо́га.
Помощник – помічни́к(-ка́).
Помпа – смок(-ка).
«Понести» (*о моторе*) – полеті́ти.
Понижающий (*трансформатор, подстанция*) – знижни́й.
Понизитель (*напряжения*) – зни́жувач(-ча).
Понсировка, -рование – понсува́ння.
Понтон – поро́н(-на), понто́н(-на).
Поп (*земляной столб*) – торч(-ча́).
Поперечина – попере́чка.
Поперечник (*геод.*) – попере́чник(-ка).
Поплавок (*в котле, баке*) – поплаве́ць(-вця́).
Поползушка (*торф.*) – поплазо́к(-зка́).
Пополнитель, репленшир – попо́внювач (-ча).
Поправка (*исправление*) – по́правка, ви́правка (*СМТС*).
Поправочный (*коэф.*) – поправко́вий.
Попуск (*каната, воды*) – попуска́ння.
Пористый (*сосуд, кокс*) – пори́стий.
Порка (*бум.*) – пороття́.
Порог (*топки*) – порі́г(-ро́га).
Порода (*горн.*) – поро́да.
Породоотделитель (*сепаратор*) – породовідбі́рник(-ка).
Породоочиститель – породочи́сник(-ка).
Порожняк (*порожние вагоны*) – порожня́к(-ку́).
Порок (*недостаток*) – гандж(-джу), ва́да (*ШС*);
п. ткацкий – сказ(-зу).
Порох – по́рох(-ху).
Пороховой – порохо́ви́й;
п. завод – порохо́рня;
п. склад, погреб – порохі́вня.
Пороховщик – порохівни́к(-ка́).
Порохострельный (*о подрыв. работах*) – пороховисадни́й.
Порошкообразный (*о топливе*) – спорошко́ваний, порошкува́тий.
Порошок – порошо́к(-шку́).
Порт – порт(-ту).
Портал – порта́ль(-лю).
Портик – по́ртик(-ку).
Портной, -ниха – краве́ць(-вця́), кравчи́ха.
Портпаж (*типогр.*) – портпа́ж(-жа).
Портретист (*типогр.*) – портре́тник(-ка).
Портфель – портфе́ль(-ля).
Портьера – портье́ра.
Порубка – по́руб(-бу).
Поручень – би́льце.
Порча (*инструмента, материала, работы*) – по́псув(-ву), псува́ння.
Поршень – то́лок(-ка).
Порядовщик (*очередной рабочий*) – черговий.
Посадка – 1) (*камня, понтона – процесс*) – саджа́ння, наса́джування; 2) (*клапана – результат*) – поса́д(-ду); 3) (*пассажиров*)– сіда́ння.
Посадная мастерская – витяжко́вня.
Посадчик – 1) (*болванок*) – саджа́льник(-ка); 2) (*кожев.*) – витяжка́р(-ря́), витя́жник(-ка) (*ШС*).
Посконь (*текст.*) – пло́скінь(-коні).
Последовательный (*о соединении, обмотке, возбуждении*) – низкови́й.
Последействие (*физ.*) – післячи́н(-ну).
Послойный (*о трамбовке*) – пошаро́вий.
Пост – пост(-сту).
Постав – 1) (*вагона*) – стано́к(-нка́); 2) (*мук.*) – поса́д(-ду); 3) (*штука полотна, материи*) – сувій(-во́ю).
Поставщик – постача́льник(-ка).
Постамент (*часть инструмента*) – постаме́нт(-та).
Постановка (*мачтового устройства, приборов*) – поста́ва, ста́вляння.
Постель (*камня*) – посте́ля.
Постоянная (*матем.*) – ста́ла.
Постоянный – 1) (*о величине – мат.*) – ста́лий; 2) (*во времени*) – постійний; 3) (*ток*) – про́стий.
Построение – побудо́ва, будува́ння.
Постройка – 1) (*сооружение*) – буді́вля; 2) (*построение*) – будува́ння.
Постромка – посторо́нок(-нка).
Поступательный (*о движении*) – поступни́й.
Посуда – по́суд(-ду).
Посыпка, посыпание (*песком, инерт. пылью*) – посипа́ння.
Посыпочный (*о глазури*) – посипни́й.
Потайка, потай (*в соединении*) – пота́й, упота́й (*ШС*).
Потайной (*о головке, заклепке*) – потайни́й.
Поташ – пота́ш(-шу́).
Поташник – бу́дник(-ка).
Поташный – поташе́вий;
п. завод – бу́да, пота́шня.
Потение (*стен, растра*) – пітні́ння.
Потенциал (*электр.*) – потенці́ял(-ла).
Потенциометр – потенціо́метр(-тра).
Потеря (*энергии, тепла*) – втра́та.
Поток – пото́к(-то́ку).

Потолок – 1) (*общее название*) – сте́ля; 2) (*топки*) – піднебі́ння.
Потребитель (*энергии*) – споживáч(-чá).
Потрясалка (*мук.*) – потру́сник(-ка).
Поттингование (*мокрая декатировка*) – окріпува́ння, потинґува́ння.
Походный (*аппарат, батарея*) – похі́дний.
Почвоуглубитель – ґрунтогли́бник(-ка).
Починка – пола́года, пола́годження.
Починочный (*рабоч. на драге*) – ла́годільник(-ка).
Почка (*колчедана, форма мастероож.*) – ни́рка.
Почтовик – поштови́к(-ка).
Почтовый – пошто́вий;
п. бумага – папі́р(-пе́ру) листо́ви́й.
Пошвенное колесо – підсубі́йне ко́лесо.
Пошевни – гла́бці(-бців).
Пошивка (*обуви*) – шиття́, пошиття́.
Поюхатчик, юфточник, юфтовщик, юфтарь – юхта́р(-ря́).
Пояс – 1) (*общее название*) – по́яс(-са); 2) (*зона коммутации*) – сму́га.
Поясник – поясни́к(-ка́).
Правило – 1) (*матем*) – пра́вило; 2) **п. правилка** (*линейка для проверки кладки*) – прави́ло, прави́льце, прави́лко (*ШС*); 3) **п.** (*речн.*) – стерно́.
Правильщик – виправля́ч(-ча́).
Правка (*колец, кладки*) – виправля́ння, пра́влення.
Правочный (*лист*) (*типогр.*) – коректу́рний.
Правщик (*плотов*) – кермува́льник(-ка).
Прачешная – пра́льня.
Прачешный – пра́льний;
п. мастерская – пра́льня;
п. бучильник – жлу́кто.
Прачка – пра́ля.
Превращение (*в теплоту*) – перетво́рювання (на що).
п. в капли – скрапління.
Предбанник – при́лазня, передла́зня.
Предварение (*впуска, выпуска*) – попереджа́ння, [уперджа́ння (*ШС*)].
Предвключенный (*о турбине*) – передувімкнений.
Преддиванный (*стол*) – передкана́пний.
Предел (*намагнич. насыщения колебаний*) – гра(я)ни́ця.
Предохранитель – 1) (*общее название*) – запобі́жник(-ка); 2) (*щиток предохранительный*) – захисни́к(-ка).
Предприятие – підприє́мство.
Предтопок – припа́ливник(-ка).
Прейс-курант – ці́нник(-ка).
Преломление (*света, силов. линий*) – за́лім (-лому), зало́млювання.
Пренебрегать, -бречь (*сопротивлением*) – не́хтувати, зне́хтувати (що).
Преобразование (*тока, давления*) – перетво́рювання (на що).
Преобразователь (*тока, давления*) – перетві́рник(-ка).
Препарат – препара́т(-та).
Прерыватель – перери́вник(-ка).
Прерывистый (*о тоне*) – перери́вчастий.
Пресный (*о воде*) – прі́сний, соло́дкий (*ШС*).
Пресс – гніт(-та).
Пресса – друк(-ку).
Пресс-бювар – промочни́к(-ка́), прес-бюва́р (-ра).
Прессовка, -вание – гні́чення.
Прессовщик, -вальщик (*при клейке фанер*) – гнітни́к(-ка́).
Прессовый – гнітови́й;
п. узор – ви́гнічений візеру́нок(-нку).
Пресс-папье – при́гніток(-тка), прес-пап'є́.
Прессшпан (*электр.*) – пре́сшпан(-ну).
Прецизионный (*реостат, прибор*) – прецизі́йний, то́чний.
Прибавка, прибавление – 1) (*общее название*) – дода́ток(-тку); 2) (*запас в размере*) – надда́ток(-тку).
Прибатанивание (*текст.*) – набива́ння ля́дою.
Прибиральщик, -щица, приборщик, -щица – прибира́льник(-ка), прибира́льниця.
Прибоина – 1) (*общее название*) – прибі́йниця; 2) (*планка*) – пла́нка.
Прибой, -ка – 1) (*камня*) – при́дріб(-дробу); 2) (*текст.*) – набива́нка; 3) (*прибойник для забив. пороху*) – набива́ч(-ча́).
Прибор – при́лад(-ду); (*собират*). – прила́ддя;
п. вдувальный – вдима́ч(-ча́);
п. водоизмерительный – водомі́р(-ра), п. водомі́рчий;
п. водоуказательный – водовка́з(-за), п. водовка́зний;
п. выключающий – вимика́ч(-ча́), п. вимични́й;
п. для натяжки ремней – пасонатяга́ч (-ча́), п. пасонатяжни́й;
п. запальный – (за)підпа́льник(-ка), п. (за)підпа́льний;
п. испытательный, испытатель – випро́бувач(-ча);
п. маслоочистительный – мастилочи́сник (-ка), п. мастилочи́сний;
п. нагревательный – нагрівни́к(-ка́), п. нагрівни́й;
п. натяжной, натягиватель – натяга́ч(-ча́);

п. осветительный – освíтлювач(-ча), п. освíтлювальний;
п. отмучивательный – відмýльник(-ка);
п. отопительный – огрівни́к(-ка́), п. огрівни́й;
п. питательный – живи́льник(-ка), п. живи́льний;
п. сигнальный – гаслів е́ць(-вця), п. гаслови́й.
Приборщик, -щица – прибира́льник(-ка), прибира́льниця.
Прибыль – 1) (*на литье*) – дода́ток(-тку); 2) (*воды*) – прибу́ток(-тку); 3) (*процесс*) – прибува́ння.
Привальный – прива́льний;
п. брус (*на пристанях*) – у́пірка.
Приварка (*стержня*) – прива́рювання.
Приведение (*к уровню моря, к центру сигнала*) – зве́дення.
Привертка – 1) (*привертывание*) – прикру́чування; 2) (*предмет*) – при́крутка.
Привес (*довесок*) – до́важка.
Привинчивать, -винтить – приґви́нчувати, приґвинти́ти.
Привод – повідня́;
п. конный – кера́т(-та).
Приводить, -вести (*массы к центру*), *мат.* – зво́дити, звести́;
п. в движение – надава́ти, нада́ти ру́ху.
Приводка (*типогр.*) – прирядко́вування.
Приводной, -дный (*механизм*) – повіднé вий;
п. ремень – пас(-са).
Привоз – привíз(-во́зу).
Привратник – воротáр(-ря́), придвé рник (-ка).
Привязь (*провода*) – при́в'язь(-зі).
Пригонка – 1) (*щеток, досок, рам*) – припасо́вування; 2) (*леса*) – сплавля́ння.
Приделка (*колес, конусов*) – приро́блювання.
Прием – 1) (*способ производства работы*) – спо́сіб(-собу); 2) (*приемка электр. волн, груза*) – прийма́ння; 3) (*в выражении; «в два приема»*) – на́пад(-ду).
Приемка (*для приема оттисков*) (*типогр.*) – прийма́лка.
Приемник – 1) (*общее название*) – прийма́ч (-ча́); 2) (*поглотитель*) – вбира́ч(-ча́).
Приемщик (*материала, типогр., текст.*) – прийма́льник(-ка).
Прижим – 1) (*явление*) – при́тиск(-ску); 2) (*механизм*) – притиска́ч(-ча́); 3) (*течения*) – на́клад(-ду).
Призматический (*стереоскоп, антенна*) – призмати́чний.
Прииск – ко́пня, копа́льня;
п. золотой – золотоко́пня, ко́пня зо́лота;
п. платиновый – плятинокóпня, кóпня пля́тино́ва;
п. рудный – рудокóпня;
п. серебрянный – сріблокóпня.
Приказчик (*промысла*) – наглядáч(-ча́).
Прикалиток – хві́ртка.
Прикидка (*камня*) – докида́ння;
п. (*рулеткой*) – прикида́ння.
Приклейщица – прикле́йниця.
Приклепка – 1) (*приклепывание*) – прикле́пування; 2) (*результат процесса*) – при́клепка; 3) (*заклепками*) – принютóвування.
Приклепщик – 1) (*на клепке*) – прикле́пувач(-ча); 2) (*приклепывающий заклепками*) – принютóвувач(-ча).
Приключать, -чить (*мотор, машину*) – примика́ти, примкну́ти.
Прикол, прикалывание – прикóлювання.
Приколка (*камня*) – обкóлювання.
Прикрепление, прикрепа – прикрíпа.
Прикройщик – прикрá(о)ювач(-ча).
Приладка (*аппарата*) – приладнóвування.
Прилегание – 1) (*трущихся поверхностей*) – приляга́ння; 2) (*плотно*) – приставáння.
Прилив – 1) (*литейный*) — при́ливок(-вка); 2) (*на цилиндре для кранов*) – пупе́ць(-пця́); 3) (*морской*) – припли́в(-ву).
Приливка – приливáння.
Приливомер – припливомíр(-ра).
Прилом (*место ломки камня*) – каменя́рня.
Примазка (*оболочка*) – на́липок(-пку).
Примерщик – приміря́льник(-ка).
Примесь (*к породе, топливу*) – дóмішка, при́мішка.
Примус – при́мус(-са).
Примыкание – 1) (*общее название – напр. стен*) – при́ти́к(-ку); 2) (*соприкосновение*) – дотуля́ння.
Принадлежности (*к чему-либо*) – припáси (-сів).
Принимальщик, -щица (*при клейке фанер*) – прийма́льник(-ка), прийма́льниця.
Приостановка (*движения*) – при́пин(-ну), припиня́ння.
Припазовка, припазовывание – приґаро́вування.
Припаиватель – лютівни́к(-ка).
Припайка – прилютóвання.
Припасовка, -совывание – припасóвування.
Припек (*хлеб.*) – при́пічка.
Припечатка – при́друк(-ку).
Припиловка (*зубьев*) – припи́лювання.
Припой – лю́та.
Приправка – 1) (*камня*) – припрáва, приправля́ння; 2) (*типогр.*) – рихтува́ння.

Припряжка (*валек*) – ба́рок(-рка), о́рчик(-ка).
Припудривать (*камень*) — припу́дрювати.
Припуск – при́пуст(-ту).
Прирезка (*внутренних замков*) – задо́вбування.
Прирезь – при́різок(-зку).
Прирост (*сопротивл.*) – при́ріст(-ро́сту).
Прируб – при́руб(-бу).
Прирубка – приру́бування.
Присадка — 1) (*к руде, угольн. пыли, илам*) – дода́ток(-тку); 2) (*муфт на шпонки*) – приса́джування.
Прислонная рама – приставна́ варца́ба.
Присоединение (*деталей*) – прилу́ка.
Присоединитель – прилучни́к(-ка́).
Присос (*воздуха*) – при́смок(-ку).
Приспособление – при́стрій(-рою);
п. натяжное – натяга́ч(-ча́), п. натяжни́й;
п. питательное – живи́льник(-ка), п. живи́льний.
Приставной – приставни́й;
п., переносная лестница – драби́на.
Пристань – 1) (*общее название*) – при́стань (-ні); 2) (*причальная линия*) – при́шиб(-бу).
Пристройка–1)(*процесс*)–прибудо́вування, прибудо́ва; 2) (*здание*) – при́будок(-дку).
Приступень, -ступ, -пок (*постоянной лестницы*) – схо́дина.
Приступка – при́ступка.
Присучальщик, -щица – присука́ч(-ча́), присука́чка, прису́кувальник, -ниця (*ШС*).
Присыпка – 1) (*порция*) – при́сипка; 2) (*процесс*) – присипа́ння.
Присыпщик – присипник(-ка).
Притвор – 1) (*половинка, створ двери*) – пі́лка [при́чин(-ну) (*ШС*)]; 2) (*соединение створок в четверть*) – при́тул(-лу).
Притеска – при́тіс(-тесу), притісування.
Притирка, -рание (*клапанов, щетки*) – 1) (*процесс*) — притира́ння; 2) (*предмет*) – при́тирка.
Притирщик (*притирает изделия*) – притира́льник(-ка).
Приток (*воздуха, воды*) – до́плив(-ву).
Притолока (*выступ дверного проема*) – приварца́бок(-бка).
Приточка – 1) (*наросток*) – до́точка; 2) (*процесс*) – прито́чування, дото́чування.
Притужина (*соломенной кровли*) – приту́жина.
Притык (*кромок, торцов*) – при́ти́к(-ку), при́тул(-лу) (*СМТС*), до́тик(-ку) (*ШС*).
Притяжение (*магнитов*) – притяга́ння.
Прифальцовка, -вывание – прифальцьо́вування.
Прифуговка, -вывание – прифуго́вування.
Прихватка (*в велосип. для брюк*) – за́щімок (-мка).
Прицел (*для наведения трубы*) – прицíл(-лу).
Прицеп – при́чіп(-чепу).
Прицепка – 1) (*прицеп. приспособление*) – чі́пень(-пня); 2) (*прицеплен. часть*) – при́чіпок(-пка); 3) (*процесс*) – причі́плювання.
Прицепщик (*ж.-д.*) – причі́плювач(-ча).
Причал – 1) (*речн.*) – причáл(-лу); 2) (*каменщ.*) – шнур(-ра), шну́рка (*ШС*).
Причалина – причáлина.
Пришабровка – пришáбрювання.
Пришвартовка – пришвартува́ння, причáлювання (*ШС*).
Пришивальщик (*закрепок*) – пришива́льник(-ка).
Пришлифовка, -вывание – пришліфо́вування.
Приямник (*при забурке скважин*) – при́ямок(-мка).
Проба – 1) (*образец*) – про́ба, зразо́к(-зка́); 2) (*материала, – процесс*) – про́бування.
Пробег (*вагонов, паровозов, волн*) – пере́біг (-гу).
Пробел (*типогр.*) – прогáлина.
Пробелка – 1) (*сахар.*) – пробíлювання; 2) (*текст.*) – вибíлювання.
Пробельный (*станок*) – пробíлювальний, вибільни́й (*ШС*).
Пробивальщик (*железа, труб*) – пробива́льник(-ка).
Пробивание (*изоляции*) – пробива́ння.
Пробивной (*предохранитель, расстояние, напряж.*) – пробивни́й.
Пробирка – пробíвка.
Пробирный – про́бний;
п. депо, искусство – проба́рство;
п. лаборатория – про́бня.
Пробирщик, -щица – проба́р(-ря́), проба́рка.
Пробист (*мастер*) – про́бник(-ка).
Пробка – 1) (*общее название*) – за́тичка; 2) (*из пробкового дуба*) – ко́рок(-рка); 3) (*деревянная в бочках*) – чіп (чопá); 4) (*в движении*) (*ж.-д.*) – запíр(-по́ру).
Пробковырезной – корковирізни́й.
Пробкодавитель – корком’я́лка.
Пробник (*для испытаний*) – про́бувач(-ча), спро́бник(-ка) (*Лх*).
Пробник, зуммер (*электр.*) – пи́щик(-ка).
Пробоина (*каменной стены, в котле*) – пробо́їна, проло́мина [пробíй(-бо́ю) (*ШС*)].
Пробой – 1) (*место, напр. изоляции*) – пробíй(-бо́ю); 2) (*процесс*) – пробива́ння; 3) (*отверстие*) – пробо́їна, проло́мина.
Пробойник – 1) (*общее название*) – про-

бо́єць(-бійця); 2) **шлямбур** (*для кам. стен*) – муропробо́єць(-бійця).
Проборка, -бирание (*текст.*) – набира́ння.
Проборщик (*текст.*) – набир(а́ль)ни́к(-ка́).
Пробочник – коркотя́г(-га).
Пробрасывание (*челнока*) (*текст.*) – ки́дання.
Пробщик – про́бувальник(-ка).
Провал – 1) (*нагрузной кривой*) – запа́дина; 2) (*проваливш. место в топке*) – прова́лина; 3) (*проваливш. топливо*) – прова́л(-лу).
Провальцовка, -вывание – провальцьо́вування.
Провар, -ривание (*стекл.*) – прова́р(-ру), прова́рювання.
Проверка, поверка – пере́вірка.
Провертыш – све́рдлик(-ка).
Провес (*ремня, каната*) – о́бвис(-су), обви́сання, про́вис(-су) (*Трх3*).
Провеска (*ватерпасом*) – ґрунтва́ження.
Проветривание, вентиляция – провіт́рювання.
Провешивать, провесить (*линию*) – вити́чувати, ви́тичити, тичкува́ти (*ШС*).
Провисший (*провод*) – обви́слий.
Провод – про́від(-воду).
Проводимость – провідність(-ности).
Проводка – 1) (*система*) – провідня́; 2) (*воздуха, воды, процесс*) – прове́дення; 3) (*прокладывание*) (*труб*) – прокла́дання.
Проводник – провідни́к(-ка́).
Провододержатель – проводотрима́ч(-ча́).
Проводящий (*тепло, ток*) – провідни́й.
Провоз (*материала*) – пере́віз(-возу).
Провозоспособность – перевозоспромо́га.
Проволка – дріт (дро́ту).
Проволочник – дрота́р(-ря́).
Проволочный – дротяни́й;
п. завод, волочильня – дрота́рня.
Прогар, -рина (*на решетке*) – прога́рина.
Прогиб – проги́н(-ну).
Прогибомер – прогиномі́р(-ра).
Прогон – 1) (*пролет*) – прогі́н(-го́ну); 2) (*балка*) – ле́жень(-жня), прого́н(-на) (*БдС*) [підва́лина (*ШС*), сво́лок (*ШС*)].
Прогонка (*воды в змеевике*) – проганя́ння.
Прогрев (*картофеля*) – про́грів(-ву), прогріва́ння.
Прогрохотка – передармо́ювання, дармоюва́ння.
Прогульщик – прогу́льник(-ка).
Продавка – 1) (*кузн. инстр.*) – проти́скувач(-ча); 2) (*продавливание*) – проти́скування.
Продолжительный (*ток, мощность, проба*) – трива́лий.
Продольная (*штрек*) – поздо́вжня.
Продорожка – 1) (*продорожение*) – жолобува́ння; 2) (*желобок*) – жолобо́к(-бка́).
Продуб (*кожев.*) – ви́чин(-ну).
Продуватель (*пневмат. мол.*) – продму́хувач(-ча).
Продувка, -вание (*шпура, лампы, забоя*) – про́дмух(-ху), продму́хування.
Продувщик – продмухни́к(-ка), продувни́к(-ка́).
Продукт – 1) (*изделие*) – ви́ріб(-робу), проду́кт(-ту); 2) (*какого либо процесса, напр.: горения, обжига*) – добу́ток(-тку); 3) (*пищевой*) – харч(-чу).
Продушина (*в стене*) – продухо́вина.
Проезд (*сооружение*) – про́їзд(-ду).
Проект – проє́кт(-ту).
Проектир – проєкти́р(-ра).
Проектировка – проєктува́ння.
Проектировщик – проєктува́льник(-ка).
Проекционный – проєкці́йний.
Проекция – проє́кція.
Проем (*отверстие*) – про́йма.
Прожектор – проже́ктор(-ра), променеки́д(-да);
п. световой – світлоки́д(-да).
Прожилки – про́жилки(-лок).
Прожимка (*амальгамы*) – проча́влювання.
Прозор – прозі́р(-зо́ру).
Производитель – 1) (*работ*) – викона́вець(-вця); 2) (*продуцент*) – виробни́к(-ка).
Производительность – 1) (*полезное действие*) – вида́тність(-ности); 2) (*завода, предприятия*) – виро́бність(-ности);
п. тепла – тепловида́тність(-ности).
Производственник – виробни́чник(-ка).
Производство – 1) (*предприятие*) – виробни́цтво; 2) (*в смысле завод, см. соотв. завод, цех, мастерская – общее название*) – виро́бня; 3) (*процесс*) – виробля́ння; 4) (*работ*) – вико́нування, прова́дження; 5) (*тока*) – витво́рювання.
Прокалка – прожа́рювання.
Прокалыватель (*кино*) – проко́лювач(-ча).
Прокат – 1) (*счетчика*) – прока́т(-ту), оре́нда (*ШС*); 2) (*износ бандажа*) – стира́ння; 3) (*прокатка*) (*рельс, балок*) – вальцюва́ння; 4) (*типогр. машины*) – проко́чування.
Прокатный – вальцівни́й;
п. завод – вальцюва́льня;
п. стан – вальцівни́ця.
Прокатчик – вальцівни́к(-ка́).
Прокладка – 1) (*деталь*) – пере́ліжка; 2) (*прокладывание*) (*труб, процесс*) – прокла́дання.
Прокладчик – прокла́д(-ча́), кладі́й(-дія) (*БдС*).

Проклейка – проклéювання.
Проковка – викóвування.
Прокол (*шины*) – прокíл(-кóлу).
Прокоп – прокóпина;
п. (*копань*) – рів (рóву).
Пролет – 1) (*фермы*) – прогíн(-гóну); 2) (*челнока*) – перéбіг(-гу), перебігáння (*ШС*).
Промежуток – 1) (*общее название*) – промéжок(-жку), прóміжок(-жку) (*БдС*); 2) (*между параллель. поверхн.*) – суточкú(-чóк).
Промежуточный (*отбор пара, подогрев.*) – проміжнúй.
Промер – вúмір(-ру), прóмір(-ру).
Промерщик – вимірнúк(-кá), промірнúк (-кá).
Промоина – 1) (*на солян. руднике*) – водомúй(-мúю), промúвина; 2) (*на дороге*) – водорúй(-рúю).
Промывалка – мúйниця.
Промывальщик (*котлов, вагонеток*) – промивáльник(-ка).
Промыватель (*аммиачный, бражки, угля*) – промивнúк(-кá).
Промывка (*песков, угля*) – промúв(-ву), промивáння.
Промысел – прóмисел(-слу), роздобýток (-тку) (*ШС*);
п. отхожий – заробíтки(-тків).
Промысловик – промисловúк(-ка).
Промышленность – промисловíсть(-вости).
Просадка – 1) (*мостовой*) – óсідка; 2) (*прогиб, опускание пола*) – кляк(-ку).
Просак, канат. фабрика – крутíль(-тéлі).
Просвет – 1) (*общее название*) – прóсвіт(-ту), прóсвіток(-тку) (*Трх3*); 2) (*в колосниках, арматуре*) – прóзір(-зору); 3) (*между колоннами*) – прóступ(-пу); 4) (*оконный, дверной*) – верцáдло.
Просев – 1) (*то, что просеивается сквозь грохот*) – прóсівок(-вку), вúточки(-чок); 2) (*просевание*) – просівáння.
Просевальный – просівнúй;
п. машина – просівáлка.
Просевщик (*мелочи*) – просівáльник(-ка).
Просек (*подготовительная выработка*) – прóруб(-бу).
Просека – просíка.
Прослой, прослоек, прослойка (*в породе, металле*) – прóшар(-ру), прóшарок(-рку).
Просновка (*текст.*) – переснувáння.
Просорушка – просорýшка, шеретó(í)вка.
Простенок – прóстінок(-нку).
Простеночный (*стол*) – простінкóвий.
Простой (*вагончиков, поезда*) – перéстій (-стою).
Пространство – прóстір(-тору);
п. бражное – брагóвище;
п. водяное – вóднище, п. водянúй;
п. паровое – парóвúще, п. паровúй.
Простружка, -гивание – прострýгування.
Проступ (*поднимающаяся нить основы*) – вúступ(-пу).
Проступь, -пень (*ширина ступени*) – стýпниця.
Просушка, -шивание (*оттисков*) – просýшування.
Просыпь (*кожев.*) – прóсип(-пу).
Проталкивающий (*шрифт*) – проштовхнúй.
Протезный завод – протезáрня.
Протек (*кровли*) – прóтік(-тьоку).
Противень – (*железн. листовая сковорода*) – панíвка, дéко.
Противовес – 1) (*общее название*) – противáга; 2) (*электрический*) – протичúнник(-ка).
Противогаз (*в спасат. деле*) – протигáзник(-ка).
Противогнилосный (*состав, пропитка*) – протигнúльний.
Противодавление – протитúск(-ку).
Противодействие – протичúн(-ну).
Противодымный (*о маске*) – протидúмний.
Противопар – протипáра.
Противосыростный (*об изоляции*) – противóгкісний.
Противоток (*воды, газа*) – протитéча.
Противоэлектродвижущая сила – протиелектрозворýшення.
Протипожарный – протипожéжний.
Протирка – 1) (*общее название*) – перетирáння; 2) (*золот. песков, илов*) – протирáння; 3) (*лещадью штукатурки*) – шарувáння.
Протолочка (*эфелей*) – товчíння.
Проточный (*о воде*) – текýчий;
п. отверстие – протóчина.
Протрава – зáщавка, щáва (*БдС*).
Протравка, протравление – шáвлення, защáвлювання.
Протыкальник, штревель – прóтичка, шпéник(-ка) (*ШС*).
Протяг (*подстропильное бревно*) – пíдкроквень(-вня).
Проушина, проух (*инструмента*) – вýхо, вýшко.
Профилировка, -левание – профілювáння.
Профилометр – профільомíр(-ра), профільóметр(-тра).
Профиль – 1) (*общее название – сечения*) – прóфіль(-лю); 2) (*шаблон*) – мóдло.
Проход – прохíд(-хóду);
п. узкий – суткú(сутóк).

Проходчик (*горн.*) – прохідни́к(-ка́).
Проход – 1) (*прохождение*) – прохо́дження; 2) (*пропуск – товара*) – пере́пуск(-ку).
Проходной (*вентиль, отверстие*) – прохідни́й.
Проходящий (*о волне*) – прохо́жий.
Прочал (*промежуток*) – про́чалок(-лка).
Прочеканка – прокарбува́ння.
Прочес, ватка (*текст.*) – зчіс (зчо́су).
Прочистка (*канав, труб*) – прочища́ння.
Прочищалка (*для дымогарных труб*) – ба́нник(-ка).
Прочность – 1) (*крепость*) – міцність(-ності); 2) (*окраски*) – три́вкість(-кости).
Прошивка, -шивание – прошива́ння.
Прошивной (*дорн*) – прошивни́й.
Проявитель – виявни́к(-ка́).
Проявление (*фото*) – виявля́ння.
Пруд – став(-ву).
Пружина – пружи́на.
Пружинящий (*контакт, штепсель*) – пружни́й, пружи́нистий.
Прут – 1) (*железа*) – прут(-та); 2) (*хворостяной, хворостина*) – хворости́на.
Прутяной – хворостя́ний.
Прыск (*стр.*) – бо́втанка.
Прядение – пряді́ння.
Прядильный – пря́дний, пря́льний;
п. фабрика, прядильня – пря́дня, пря́льня.
Прядильщик, -щица – пря́дник(-ка), пря́ха.
Прядь – 1) (*волоса, шерсти*) – па́смо; 2) (*каната, веревки*) – ста́лька, ста́ля.
Пряжа – пря́жа, пря́диво (*ШС*).
Прялка – пря́дка.
Прямизна (*дерева*) – прямина́.
Прямило – прями́ло.
Правильный – виправля́льний;
п. машина – виправля́лка.
Прямодействующий (*регулятор*) – прямочи́нний, безпосередньочи́нний.
Прямой – 1) (*матем.*) – прями́й, про́стий; 2) (*непосредственный – включение, заземление*) – безпосере́дній.
Прямоток (*гидр.*) – простоте́ча, прямоте́ча.
Прямоточный (*машина*) – прямотечі́йний, простотечі́йний.
Прямоугольник – прямоку́тник(-ка).
Прясельник, изгородь – вір (во́ру).
Прясло – (*звено свайного ряда забора*) – плани́ця, пря́сло (*ШС*).
Пряха, прядильщица – пря́ха.
Психрометр – вологомі́р(-ра), психро́метр (-ра).
Пуансон – вибива́ч(-ча), пуансо́н(-на).
Пуансонщик – вибива́льник(-ка), пуансо́нник(-ка).
Пуговичник – ґудзика́р(-ря́).
Пуговичный – ґудзико́вий;
п. фабрика – ґудзика́рня.
Пуговка (*в кнопке жезл. аппарат*) – ґу́дзик(-ка).
Пудлингование (*металл.*) – пудлінґува́ння.
Пудра – пу́дра.
Пузырек – 1) (*уровня, на воде*) – бу́лька; 2) (*в асфальте*) – дутли́на, оду́тлина (*ШС*).
Пук, пучек – жмут(-та́).
Пульверизатор – при́скавка, пульвериза́тор(-ра).
Пульверизаторщик – пульвериза́торник (-ка).
Пульверизационный (*о карбюраторе*) – розпо́рскувальний, при́скальний (*ШС*), пульверизаці́йний.
Пульверизация – розпри́скування, при́скання, пульвериза́ція.
Пульпа – пу́льпа.
Пульсатор – пульса́тор(-ра).
Пульсация (*напряж.*) – пульса́ція.
Пульсомер – пульсомі́р(-ра).
Пульт – пульт(-та), сто́лик(-ка) (*ШС*).
Пуля – ку́ля.
Пункт – пункт(-ту).
Пунктир – крапча́к(-ка́), точко́вання (*ШС*).
Пуншир – яса́.
Пунширование – ясува́ння.
Пуск (*в ход*) – пуска́ння, пуск(-ку).
Пускатель – пуска́ч(-ча́).
Пусковой (*реостат, трансформатор*) – пускови́й.
Пустогруз (*балласт каменный*) – саву́р(-ру) кам’яни́й.
Пустой – 1) (*общее название*) – поро́жній; 2) (*о породе*) – пусти́й.
Пустота – 1) (*физ.*) – порожня́; 2) (*над затяжками выработок*) – мішо́к(-шка́).
Пустотелый (*кирпич*) – порожни́стий.
Пустотный (*детектор, лампа*) – порожня́вий.
Пустошовка – пустошво́.
Путевая (*ж.-д.*) – подоро́жниця.
Путевой – 1) (*общее название*) – шляхови́й; 2) (*ж.-д.*) – коліїний.
Путемер (*педомер, шагомер*) – кроколічи́льник(-ка), ходомі́р(-ра).
Путепровод – шляхопро́від(-воду).
Путеукладыватель – колієвкладач(-ча́).
Путлище (*кожев.*) – бе́ркальце.
Путь – 1) (*общее название*) – шлях(-ху); 2) (*рельсовый*) – ко́лія;
п., -ти сообщения – шляхи́(-хів).
Пучек (*лучей, стержней*) – жмут(-та́).
Пучение (*грунта*) – видима́ння.

Пучина – 1) (*дорожная*) – ви́дим(-му); 2) (*речная, морская*) – вир(-ру).
Пуше(о)нка, известь гашенная – попільну́ха, вапно́ люсо́ване.
Пушка – гарма́та.
Пушнина – ху́тра(-тер).
Пыж (*для забивания шпура*) – кле́йтух(-ха), кли́нтух(-ха).
Пылевидный (*топливо*) – пилува́тий.
Пылевсасывающий (*насос*) – пиловсисни́й.
Пылевыколачивающий – пиловитріпни́й.
Пылеловитель – пилоловник(-ка).
Пылеосадитель (*в обжиг. печах*) – пилооса́джувач(-ча).
Пылеотделитель (*для очистки всасываем. воздуха*) – пиловідбі́рник(-ка).
Пылеприемник, *см.* **Пылесобиратель**.
Пылепровод – пилопро́від(-воду).
Пылеразмолочный (*об оборудовании*) – пилорозме́льний.
Пылесобиратель (*в бараб. сушилке*) – пилозбі́рник(-ка), пилозбира́ч(-ча́) (*ШС*).
Пылесожигательный (*о топке*) – пилопа́льний.
Пылесос – пилосмо́к(-ка).
Пылеугольный (*топка, форсунка*) – пиловугі́льний.
Пылеудалитель (*в обжиг. печах*) – пиловидаля́ч(-ча) [пилоспрова́дник(-ника) (*ШС*)].
Пылеуказатель – пиловка́з(-за).
Пылеуловитель – пилоло́вник(-ка).
Пыль – 1) (*общее название*) – пил(-лу), по́рох(-ху); 2) (*поднят. в воздухе*) – ку́рява.
Пьедестал (*цоколь колонны*) – підста́ва, підні́жжя, п'єдеста́ль(-лю).
Пьезометр – п'єзо́метр(-тра).
Пюпитр – пюпі́тер(-тра).
Пяльцы – кро́сна(-сен).
Пята – п'ята.
Пятник – п'ятни́к(-ка́).
Пятновыводчик – плямовибавни́к(-ка́).

Р

Работа – 1) (*общее название–напр. машины*) – робо́та; 2) (*труд*) – праця.
Работоспособность – 1) (*о людях*) – працезда́тність(-ности); 2) (*металла, машины*) – роботоспромо́жність(-ности).
Рабочий – 1) (*работник*) – робітни́к(-ка́); 2) (*действующий*) (*механизм, машина*) – робо́чий; 3) (*отн. к рабочему*) – робітни́чий; 4) (*чертеж, книжка, помещение*) – робі́тний.
Равнобокий (*об уголке, треугольнике*) – рівнобо́кий.
Равновесие (*сооружения*) – рівнова́га.
Равнодействующий – 1) (*матем.*) – вислідни́й; 2) (*равнозначущий, одинаково действующий, напр. эксцентрик*) – рівночи́нний, рівнозна́чний.
Равномерно-замедленный (*о движении*) – рівномі́рно-спові́льнений, р.-зага́ьований; **р. распределенный** – р-но-розподі́лений; **р. ускоренный** (*о движении*) – р-но-прискорюваний.
Равняльщик – рівня́ч(-ча́).
Радиатор – радія́тор(-ра).
Радио – ра́діо.
Радиовещание, широковещание – радіомо́влення.
Радиовидение – радіоба́чення.
Радиолюбитель – радіоама́тор(-ра).
Радиопередача – радіопересила́ння.
Радиоприемник – радіоприйма́ч(-ча).
Радиосвязь – радіозв'язо́к(-зку́).
Радиотелеграфист – радіотелегра́фіст(-ста).
Радиотелефонист, -ка – радіотелефоні́ст(-та), радіотелефоні́стка.
Радиотехник – радіоте́хнік(-ка).
Радиус – ра́діюс(-са).
Радужный (*о печати*) – веселко́вий.
Радшток – спицезабива́лка.
Разбавка, разбавление (*водой*) – розво́днювання.
Разбег (*поезда, колеса*) – розгі́н(-го́ну).
Разбежка (*в выраж. «в разбежку»*) (*стр.*) – розгі́н(-го́ну).
Разбивка, -вание – 1) (*камня, сваи*) – розбива́ння; 2) (*сооружения на местности, чертежа*) – розмі́чання; 3) (*поезда*) – по́діл(-лу), поділя́ння.
Разбильник, полисон (*кожев.*) – полісо́н(-на).
Разбирание, -борка – 1) (*общее название, напр. фермы*) – розбира́ння; 2) (*постройки*) – розкида́ння.
Разбор – 1) (*разборка*) (*угля, полка, севших уступов*) – розбі́р(-бо́ру), розбира́ння; 2) (*типогр. набора*) – розклада́ння.
Разборный, разборчатый (*копер, леса, фермы*) – розбірни́й.
Разборщик – 1) (*общее название*) – розбира́льник(-ка); 2) (*просмотрщик*) (*текст.*) – розгляда́ч(-ча́).
Разбросной (*о сеялке*) – розтрусни́й.
Разбрызгиватель – розбри́зкувач(-ча).
Разбуравчик – шуст(-та́).
Разбурка, -ровка (*породы, скважины*) – розсве́рдлювання.
Разбуровщик – розсвердлі́й(-лія).
Разбутка, забутка – забуто́вування.

Разбутовщик (*стр.*) – бутува́льник(-ка).
Развал (*половинник*) – протíс(-тéсу).
Развальцовка – 1) (*инструмент*) – розвальці́вка; 2) (*развальцование – конца трубы*) – розвальць́овування.
Развантдрутка – лиштвува́ння, улаштува́ння шул (*ШИС*).
Разваривание (*массы*) – розва́рювання.
Разведение – 1) (*разбавление*) – розве́дення; 2) (*водой*) – розво́днення; 3) (*растворение*) – розчиня́ння.
Разведка (*полезн. ископ.*) – ро́звідка.
Разведочный (*о бурении*) – розвідко́вий.
Разведчик (*горн.*) – ро́звідник(-ка).
Развертка – 1) (*инструмент*) – ро́звертка; 2) (*развертывание дыр*) – розві́рчування; 3) (*поверхностей – мат.*) – розго́ртка, розгорта́ння.
Развесчик – зва́жувальник(-ка).
Разветвление – 1) (*место*) – ро́згілок(-лка), розгалу́зок(-зка); 2) (*процесс*) – розгалу́жування.
Развилина – ро́звилка.
Развильчатый (*о тяге*) – розви́лкуватий.
Развод (*пилы*) – ро́звід(-во́ду).
Разводка – 1) (*инструмент для развода зубьев пилы*) – ро́звідка, розво́дка (*ШИС*); 2) (*разведение*) – розво́дження.
Развозка (*угля, камня*) – розві́з(-во́зу), розво́зини (*ШИС*).
Развозчик (*материала*) – розвізни́к(-ка́).
Разгиб, -бание (*стержней*) – розгина́ння.
Разговорный (*будка, коммутатор*) – розмо́вний.
Разгон (*поезда*) – розгíн(-го́ну).
Разгонка – 1) (*смолы*) – переганя́ння сухе́, суха́ дестиля́ція; 2) (*челноков*) – розпо́діл(-лу); 3) (*типогр.*) – ро́зділка.
Разгородка – пере́ділка.
Разгребщик (*угля, руды*) – розгорта́льник (-ка).
Разгружатель – 1) (*разгружчик*) – розванта́жник(-ка); 2) (*приспособление для угля*) – розванта́жувач(-ча).
Разгрузка – 1) (*вагонеток, скипа*) – розванта́жування; 2) (*машин, от сил*) – знетя́жування, розобтя́жування (*ШИС*); 3) (*подкос*) – підси́лок(-лка).
Разгрузчик – розванта́жник(-ка).
«Раздавание» (*бумаги*) – розтяга́ння.
Раздаточная (*помещение*) – роздава́льня.
Раздатчик – роздаве́ць(-вця́), роздава́льник (-ка) (*СМТС*).
Раздача (*концов дымогарных труб*) – роздава́ння.
Раздвижка, -вигание – розсува́ння.
Раздвижной, раздвигающийся (*о дверях, переборке*) – розсувни́й.
Раздвоение (*рельса*) – роздво́єння;
р. вилкообразное – ріжки́(-кíв).
Раздевальня (*для рабочих*) – роздяга́льня.
Разделитель (*нечистот, в обогатителях*) – роздільни́к(-ка́).
Разделка – 1) (*стены*) – ро́зділка; 2) (*оправка*) – опоряджа́ння, оправля́ння; (*под что-либо*) – підбармо́вання; (*столба из рельс, основания*) – розладно́вування; 5) (*дымовой трубы*) – ши́йка.
Раздельнокипящий (*расствор*) – роздільнокип'я́чий.
Разделщик, разделочник – оправля́льник (-ка).
Раздув, -дутие (*жилы, залегания, пласта*) – по́груб(-бу), погру́бина.
Раздувальщик – роздму́хувач(-ча).
Разжижение – 1) (*общее название*) – розрíджування; 2) (*разбавление водой*) – розво́днювання.
Разжелобка, -бок, ендова (*кровли*) – жоло́бина.
Раззенковка – 1) (*инст.*) – зенкíвка; 2) (*рассверлив. отверстий*) – зенкува́ння.
Разливалка (*бидон*) – розливни́ця.
Разливальщик (*стали*) – розлива́ч(-ча́).
Разливная (*помещение*) – розлива́льня.
Разложение (*хим.*) – ро́склад(-ду), розкла-да́ння.
Разлом, -ка, -ламывание – ро́злім(-лому), розла́мування.
Размалкованный (*угольник*) – ви́шмигуваний.
Размалковка – шмигува́ння, вишмиго́вування.
Размалывающий (*барабан*) – розмельни́й.
Размах – 1) (*амплитуда*) (*крыльев самолета*) – ро́змах(-ху); 2) (*лестницы*) – ширни́к(-ка́).
Размельчение – дрíбнення.
Размен – 1) (*сигналами*) – о́бмін(-ну), обмíнювання (*ШИС*); 2) (*тормозами*) – ро́змін (-ну).
Размер (*мат.*) – ро́змір(-ру).
Разметка (*дыр*) – розмічáння;
р. кернером – кернува́ння.
Разметчик – розмíчувач(-ча);
р. плазовщик – розмíчувач(-ча), плазівни́к(-ка́).
Разминовка – 1) (*вагонеток*) – ро́змин(-ну); 2) (*место*) (*разъезд*) – ро́зминка.
Размол – 1) (*помол*) – мли́во; 2) (*материалов – процесс*) – ро́змел(-лу); 3) (*ступицы, втулки*) – ро́зверт(-ту).

Размольный – мли́вний;
р. отделение – моло́льня.
Размольщик – моло́льник(-ка).
Размостка, подмога – спри́са [пі́дпірка (*ШС*)].
Размотка (*приводов, каната*) – розмо́тка, розмо́тування.
Размотчик, -ца (*коконов шелка*) – розмо́тник (-ка), розмо́тниця, розмо́тувач(-ча) (*ШС*).
Размочка (*глины*) – розмо́чування.
Размывка, размыв – ро́змив(-ву), розмива́ння.
Размыкание (*элек. цепи*) – розмика́ння.
Размыкатель – розмика́ч(-ча́).
Разнимание – роздійма́ння.
Разновес, разновески – важо́к(-жка), важки́(-жків) (*мн. ч.*).
Разнога (*распорка между ногами*) – обніжок(-жка), розні́жок(-жка) (*ШС*).
Разноименный (*полюс, поле, электричество*) – різнойме́нний.
Разнос – 1) (*машины, мотора*) – ро́зліт(-ту); 2) (*откр. горн. выраб.*) – я́мище.
Разноска (*строит. материала*) – розно́шування.
Разносчик (*строит. материала*) – розно́сець(-сця).
Разобщитель – роз'єднувач(-ча), розлу́чни́к (-ка́).
Разобщающий (*механизм*) – розлучни́й, розмични́й.
Разогрев, -вание (*ванны*) – розігрі́в(-ву), розігріва́ння.
Разработка, -батывание – 1) (*выемки, проекта*) – розробля́ння; 2) (*подшипника*) – розме́лювання; 3) (*место, промысел*) – розробі́ток(-тку).
Разредитель – розріднй́к(-ка).
Разрежение – розрі́дження.
Разрез – ро́зріз(-зу).
Разрезка – ро́зрізка.
Разрубывание, -бка – розру́бування, розтина́ння.
Разрушающий, разрушительный (*груз, напряжение*) – руйнаці́йний.
Разрушение (*сооружения, изоляции*) – руйнува́ння.
Разрыв – 1) (*разрывание – тока, кабеля*) – ро́зрив(-ву), розрива́ння; 2) (*место разрыва*) – розі́рва; 3) (*между строениями*) – проміжжя; 4) (*трещина – в кладке*) – поре́пина; 5) (*на посуде после обжига*) – реп(-пу).
Разрывка, разрытие (*грунта*) – розко́пування.
Разрыхлитель (*породы, соли*) – розпу́шувач (-ча), підпу́шувач(-ча) (*ШС*).
Разряд – 1) (*электр.*) – ви́снага; 2) *(воен.)* – ви́бій(-бою).
Разрядка (*электр.)* – ви́снага, виснажа́ння.
Разрядник – виснажни́к(-ка).
Разъедающий (*о действии шлака*) – роз'їдни́й.
Разъедина – роз'є́дина.
Разъединитель – 1) (*общее название*) – роз'є́днувач(-ча); 2) (*размыкатель тока*) – розмика́ч(-ча́).
Разъезд – 1) (*процесс*) – ро́змин(-ну), розмина́ння; 2) (*место*) – ро́зминка.
Разъем (*детали*) – ро́знім(-му), роздійма́ння.
Разъемный (*прибор, соединение, муфта*) – рознім**а́**ний, роздійманий.
Разъубоживать, -жить, -ся (*пески, пульпу*) – збі́днювати, збі́дни́ти, -ся.
Райборовать – райборува́ти.
Райборонка (*сель.-хоз.*) – райборі́нка.
Райбур (*керам.*) – розтира́чка.
Ракета – раке́та.
Раклист – раклі́ст(-та).
Ракль (*типогр.*) – ракль(-ля).
Раковина – 1) (*в литье*) – сказ(-зу); 2) (*водопровода*) – зливальниця; 3) (*телефона*) – на́у́шниця.
Раковистость (*металла*) – скази́стість (-тости).
Раковщик (*лесопильного завода*) – вітрови́нник(-ка).
Рало – ра́ло.
Рама – 1) (*общее название*) – ра́(я́)ма; 2) (*только двери, окна*) – варца́ба; 3) (*клетка*) (*копра, паркета*) – кліт**к**а.
Рамбовка (*инструмент*) – прас(-са), пра́ска (*ШС*); 2) (*рамбование – асфальта*) – прасува́ння.
Рамбовщик(*асфальта*)–прасува́льник(-ка), прасківни́к(-ка́) (*ШС*).
Рамка (*в радио*) – ря́(а́)мка.
Рамочник – ря́(а́)мник(-ка).
Рамочный (*аккумулятор, антенна*) – ря(а)мкови́й.
Рампа (*пакгауза*) – ра́мпа.
Рангоут – ранго́вт(-ту).
Рант (*воронки, лимба, чаши*) – рант(-та).
Рантовик – рантови́ця.
Рапа – ропа́.
Рапоотделитель – роповідбі́рник(-ка).
Раскал (*печи*) – розпе́чення, розжа́рення.
Раскат – 1) (*способ печатания*) – розкі́т (-ко́ту); 2) (*тележки в мюль-машине*) – ві́дбіг(-гу).
Раскатка, -тывание (*краски на плитке*) – розко́чування.
Раскачка (*соков*) – розсмо́кування.

Раскидка (*грунта, снега*) – ро́зкид(-ду).
Раскидыватель (*грунта*) – розкида́ч(-ча́).
Раскислитель – розкисни́к(-ка́).
Раскладник (*часть мотовила*) – розкла́дник(-ка).
Раскладочный – розкладни́й;
р. машина – розкладна́лка.
Раскладчик – розкладач(-ча́).
Расклейка – розкле́ювання.
Расклейщик – розкле́ювач(-ча).
Расклепка – 1) (*инструмент для расклепыв. зубьев пилы*) – розклепа́чка; 2) (*расплющивание*) – розкле́пування; 3) (*заклепочного соединения*) – рознюто́вування.
Расклинивание, -нка – 1) (*заклинивание – общее название*) – заплішування; 2) (*швов*) – клинцюва́ння; 3) (*освобождение от клина*) – розклино́вування.
Расклинка – 1) (*предмет*) – плішка, за́плішка (*БдС*), за́клинок(-нка) (*ШС*); 2) (*щебенка*) – клине́ць(-нця) щербови́й; 3) (*процесс*) – заплішування.
Расновка (*трубок*) – розко́вування.
Расковщик – розковни́к(-ка).
Расколка (*рафинада, булыг*) – розко́лювання.
Расколот – 1) (*в зарубке*) – розпо́ра, ро́зпірка; 2) (*раздел между отдел. шахты*) – ро́зкіл(-колу).
Расколотка (*вставная рейка*) – шлящи́на.
Раскопка – розко́пи(-пів), розко́пування.
Раскос – косе́ць(-сця́).
Раскосина (*скрепа в наугольнике*) – скісни́ця.
Раскраска (*плана*) – барвува́ння, ба́рвність (-ности) (*ШС*).
Раскрой (*стр.*) – ро́зкрив(-ву).
Раскройщик – розкра́ювальник(-ка).
Распайка – розлюто́вання.
Распалубка – 1) (*процесс*) – розпа́лублення; 2) (*в своде*) – відпа́лубина.
Распар (*в домне*) – ро́зшир(-ру).
Распаривание (*мерзл. картофеля*) – розпа́рювання.
Распашник – проо́рник(-ка).
Распил, -ловка – 1) (*величина*) – розпи́лина; 2) (*процесс*) – ро́зпил(-лу), розпи́лювання; 3) (*распиленные бревна*) – пи́лянка.
Распиловщик, пильщик – пиля́р(-ра).
Расплавка, расплавливание (*металлов*) – розто́плювання.
Расплавляющий (*ток*) – розтопни́й.
Распломбировка – розпльомбо́вання.
Располагаемый (*находящийся в распоряжении, напр. мощность*) – ная́вний.
Расположение – 1) (*общее название*) – розполі́г(-ло́гу); 2) (*арматуры, заклепок, паркетин – процесс*) – розміща́ння;
р. в елку – р. со́сонкою;
р. шахматное – р. шахове́, -ви́й.
Распор – ро́зпір(-пору).
Распора, -рка – ро́зпинка.
Распорщик – розпірни́к(-ка́).
Распорядитель – допоря́дник(-ка).
Расправитель – розправля́ч(-ча́);
р. жгутов – джгуторозпро́стувач(-ча).
Расправка (*товара*) – розпро́стування, розправля́ння.
Распределение (*света, электрич. тока, обмотки*) – розпо́діл(-лу).
Распределитель – розподі́льник(-ка);
р. дыма – диморозподі́льник(-ка).
Распределительный (*аппарат, кольцо*) – розподі́льчий.
Распудривание (*асфальта*) – розпу́дрювання, порошкува́тіння.
Распускной (*станок*) – розпуско́вий.
Распушенность (*асбеста*) – розпу́шеність (-ности).
Распушка (*трубы*) – на́пуск(-ка), на́пусток(-тка).
Распыл – 1) (*мук.*) – ро́зпи́л(-лу); 2) (*распыление*) – розпи́лювання, розпоро́шування; 3) (*жидкости*) – розпо́рскування.
Распылитель – 1) (*общее название*) – розпоро́шник(-ка); 2) (*воды в шахте*) – розпо́рскувач(-ча).
Рассверловка (*дыр*) – розсве́рдлювання.
Рассев (*мук.*) – розсійни́к(-ка́).
Рассеиватель – розсію́вач(-ча).
Расселина (*в породе*) – розко́лина, розло́мина (*ШС*).
Рассечка – 1) (*квершлаг небольш. длины*) – пере́тинка; 2) (*уступов, месторождения*) – розсіка́ння.
Расслаивание (*изоляции*) – розшаро́вування.
Рассол – роп á.
Рассолопровод – ропопро́від(-воду).
Расстановка (*тормозов, судов*) – розста́ва, розставля́ння.
Расстекловывание (*керам.*) – скашко́вування.
Расстилка (*брезентов, щебня*) – ро́зстил (-лу).
Расстояние (*между углами*) – ві́ддаль(-лі), відда́лення.
Расстраивание – 1) (*механизма, кладки*) – розла́джування; 2) (*радиоприемника*) – розстро́ювання.
Расстрел (*в крепл. шахты*) – ро́зпірка, розпо́ра (*ШС*).
Расстрелина (*подпорка кружал*) – стірло́ви́на.

Расстройство, -раивание (*соединения заклепок*) – ро́злад(-ду), розла́джування.
Рассыпка (*щебня, песку*) – ро́зсип(-пу).
Растапливание (*печи*) – розпа́лювання (в печі).
Раствор – 1) (*хим.*) – ро́зчин(-ну); 2) (*строительный*) – чаму́р(-ру́); 3) (*ножек циркуля, дверей*) – ро́зхил(-лу).
Растворитель (*руд*) – розчи́нник(-ка).
Растворопровод (*при осаж. золота*) – розчинопро́від(-воду).
Растерный (*негатив*) – растро́вий, сітково́й.
Растиральщик – розтира́льник(-ка).
Растиратель (*торф*) – розтира́ч(-ча́).
Растопка – 1) (*смолы, воска*) – ро́зто́п(-пу); 2) (*печи*) – ро́зпал(-лу), розпа́лювання (у печі), підпа́л(-лу) (*ШС*).
Растормаживание – розгальмо́вування.
Расточка (*подшипников*) – розто́чування.
Растр (*типогр.*) – сітко́ванка, растр(-ра).
Растравка, железница (*основная железная протрава*) – залі́зна за́щавка.
Растрафление (*текст.*) – непотрапля́ння.
Раструб – ро́зширень(-рня) [горлови́на (*ШС*)].
Раструска (*топлива*) – ро́зтрус(-су).
Растушовка – 1) (*инструмент*) – туші́вка; 2) (*процесс*) – розтушо́вування.
Растяжение – ро́зтяг(-гу).
Растяжка, распорка – ро́зпірка.
Растяжной (*пружина*) – розтяжни́й.
Расхаживание (*обсадных труб*) – со́вганка, со́вгання.
Расход – 1) (*энергии, воды*) – витра́та; 2) (*расхождение зубов*) – ро́змин(-ну).
Расхождение – 1) (*досок, контактов*) – розхо́дження; 2) (*мат. линий, векторов*) – ро́збіг(-гу).
Расхолаживание (*дрожжей*) – охоло́джування.
Расхолаживатель – охоло́джувач(-ча).
Расцветка, расцвечивание – заба́рвлювання.
Расцветчик, -чица – заба́рвлювач(-ча), заба́рвлювачка.
Расцепитель – розчіпля́ч(-ча́).
Расцепка – 1) (*деталь*) – ро́зчіпка; 2) (*расцепление*) – розчі́плювання.
Расцепной (*крюк, муфта*) – розчіпни́й.
Расцепщик (*вагонеток*) – розчіпни́к(-ка́).
Расчал, -лка – ро́зчал(-лу), розча́лювання.
Расчеканка – розкарбо́вування.
Расчет – розраху́нок(-нку).
Расчистка – розчища́ння.
Расценщик – розці́нювальник(-ка).
Расшивка – 1) (*инструмент*) – лични́к(-ка́); 2) (*расшивание – кровли*) – розшива́ння; 3) (*швов*) – личкува́ння.
Расширение – ро́зшир(-ру).
Расширитель – розши́рни́к(-ка́).
Расширительный – розширни́й.
Расширяющийся – розши́рливий.
Расшурфовка (*россыпи*) – розшурфува́ння.
Расщебенка, -бенивание – защебро́вування [заскалльо́вування (*ШС*)].
Расщепление (*ионов, проводов*) – ро́зщіп(-щепу).
Ратинировать (*текст.*) – кучеря́вити.
Рафинад – рафіна́д(-ду).
Рафинадный – рафіна́дний;
р. завод – цукрорафіна́рня.
Рафинаж (*варка стекла*) – рафіна́ж(-жу́).
Рафинер – рафіне́р(-ра).
Раффинировка, -рование (*меди*) – рафінува́ння, очища́ння.
Раффиноза – рафіно́за.
Рачка, собачка (*в лебедке*) – за́скочка.
Рашель-машина (*текст.*) – ра́шель-маши́на.
Рашпиль (*столярн.*) – ра́шпіль(-ля), дере́ць (-рця́) (*ШС*).
Рванина (*на листе*) – розри́вина.
Рватель (*керна*) – відрива́ч(-ча́).
Реактив (*хим.*) – реакти́в(-ву).
Реал (*шкаф для касс*) – реа́л(-ла).
Ребер (*типогр.*) – ре́бер(-ра).
Реборда – гре́бінь(-беня), накра́йок(-йка), ребо́рда.
Ребристый – ребро́ваний.
Ребро – 1) (*конструкция, батареи, плиты*) – ребро́, руб(-ба); 2) (*кромка*) – окра́йок (-йка).
Реверс – ре́верс(-са).
Реверсивный (*машина, мотор*) – реверси́вний.
Реверсирование – реверсува́ння.
Ревизия (*канализационная*) – відту́лина дозі́рна́, ревізія.
Ревизор (*ж.-д.*) – ревізо́р(-ра).
Револьвер – револьве́р(-ра).
Револьверный (*станок*) – револьве́рний.
Ревун (*телеф.*) – реву́н(-на́).
Ре(и)гель (*стропил*) – ба́нтина, ба́нта (*ШС*).
Регенеративный (*приемник, элемент*) – регенерати́вний.
Регенератор – регенера́тор(-ра).
Регистр – регі́стр(-тра).
Регистратор (*разговоров*) – реєстра́тор(-ра).
Регистрирующий – 1) (*общее название*) – реєстрівни́й; 2) (*самопишущий –аппарат, вольтметр, счетчик*) – самопи́сний.
Регулировка, -рование – регуля́ція, регулюва́ння.

Регулировочный, регулирующий (*о воздействии, об аппарате*) – реґулівни́й, реґуляці́йний.
Регулируемый (*конденсатор, прибор, телефон*) – реґульо́ваний.
Регулятор – реґуля́тор(-ра).
Рединка (*льн. тк.*) – сітя́нка.
Редкослойный (*о дереве*) – рідки́й.
Редочь (*ткацкий порок*) – обрі́дність(-ности) [рідни́к(-ка́) (*ШС*)].
Редуктор – реду́ктор(-ра).
Редьки (*текст.*) – ри́тки(-ток).
Реечник – ла́тник(-ка) [мірни́чник(-ка) (*ШС*)].
Реечный (*домкрат*) – трибови́й.
Режим (*тока, лампы*) – режи́м(-му).
Режущий – різни́й, рі́зальний;
р. аппарат, резак (*сель.-хоз.*) – різа́к(-ка́).
Резак (*кочегарский*) – різа́к(-ка́).
Резалка – рі́залка.
Резальщик, -щица (*фанер.*) – рі́зальник(-ка), рі́зальниця.
Резачок (*наборщ.*) – різачо́к(-чка́).
Резенкиль – надхребти́на, резенкі́ль(-ля).
Резерв – 1) (*общее название*) – резе́рв(-ву); 2) (*тип выемки*) – ви́копище.
Резервуар – резервуа́р(-ра).
Резец – різе́ць(-зця́).
Резина, резинка (*для стирания*) – ґу́ма, ґу́мка.
Резинка (*текст.*) – ґумо́ванка.
Резиновый – ґу́мо́вий.
Резка – рі́зання.
Резинщик – ґумови́к(-ка́).
Рез-машина (*бум.*) – рі́залка.
Резник (*глины*) – різа́ль(-ля́).
Резонанс – резона́нс(-су).
Резонатор – резона́тор(-ра).
Резцовой (*о гравюре*) – різьбо́ваний.
Резцодержатель – різцетрима́ч(-ча́).
Резчик – 1) (*железа*) – рі́зальник(-ка); 2) (*по дереву*) – різьба́р(-ря́); 3) (*гравер по металлу*) – ритівни́к(-ка́).
Резьба – 1) (*нарезка*) – різь(-зі); 2) (*художеств*) – рі́зьблення.
Резьбовый (*калибр*) – різе́вий.
Резьбонарезный (*станок*) – нарізни́й.
Рейбер (*для оправки дыр*) – шуст(-та́).
Рейер (*инструмент*) – жолобча́к(-ка́).
Рейка – 1) (*материал*) – ла́та; 2) (*измерительная*) – мірни́ця;
р. зубчатая –шта́ба зубча́ста, брусо́к трибови́й.
Рейсма(у)с, ресмус – риска́р(-ря́).
Рейсфедер – ри́сник(-ка), райсфе́дер(-ра).
Рейсшина – райсши́на, Т-ліні́йка.
Рейтар (*гусар, в весах*) – важо́к(-жка́) пересувни́й.
Рекогносцировка (*горн.*) – розві́дини(-дин), рекоґноскува́ння [огляд(*ТрхЗ*), розві́дування (*ШС*)].
Ректификатор – ректифіка́тор(-ра).
Ректификационный – ректифікаці́йний;
р. завод – ректифіка́тня, рафіна́рня.
Рекуператор – рекупера́тор(-ра).
Рельеф – рельє́ф(-фу).
Рельс – ре́йка.
Рельсодержатель – рейкотрима́ч(-ча́).
Рельсоизгибатель – рейкозгина́ч(-ча́).
Рельсокладчик – рейкокла́дник(-ка).
Рельсопрокатный – рейковальцівни́й;
р. завод – рейковальцюва́льня.
Рельсорезчик – рейкорі́з(-за).
Рельсосгибательный – рейкозгина́льний;
р. пресс – рейкозгина́ч(-ча́).
Релэ(е) – реле́ (*неизм.*).
Ремарка (*шашка*) – рема́рка.
Ременной – 1) (*из ремня*) – ремі́нний; 2) (*о приводном ремне*) – пасови́й.
Ремень – 1) (*материал*) – ремі́нь(-ме́ню); 2) (*приводной*) – пас(-са).
Ременьщик – ли́мар(-ря).
Ремесленник – ремісни́к(-ка́).
Ремесло – ремество́;
р. горшечное – ганча́рство;
р. кузнечное – кова́льство, р. кова́льське;
р. пекарное – пека́рництво;
р. переплеточное – пал(і)яту́рництво, р. пал(і)яту́рне;
р. слесарное – слюса́рство, р. слюса́рне;
р. столярное – столя́рство, р. столя́рне;
р. токарное – тока́рство, р. тока́рне;
р. шорное – лима́рство, р. ли́марне.
Ремизка (*текст.*) – начи́ння.
Ремненадеватель – пасонатяга́ч(-ча́).
Ремнесшиватель – пасозшива́ч(-ча́).
Ремонт – ремо́нт(-ту).
Ремонтер (*ремонтщик*) – ремо́нтар(-ря́).
Ремонтина (*стойки*) – ремонти́на.
Ремонтирование – ремонтува́ння.
Ремонтщик – ремо́нтник(-ка), ремонтува́льник(-ка).
Рентгеновская трубка – рентґе́нівська тру́бка.
Реншток – ришта́к(-ка́).
Реостат – реоста́т(-та), опірни́ця.
Реохорд (*в мостике*) – реохо́рд(-да).
Репер – ре́пер(-ра).
Репетитор (*телегр.*) – репети́тор(-ра).
Репродуктор – репроду́ктор(-ра);
р.-рисовальщик – репроду́ктор-малюва́льник(-ка).
Репродукционный (*литография*) – репродукці́йний.

Репродукция (*фото*) – репроду́кція.
Ресивер – реси́вер(-ра).
Ресмус, рейсмас – риска́р(-ря́).
Респиратор (*при буров. работах*) – респіра́тор(-ра).
Респираторщик (*на спас. станции*) – респіра́торник(-ка).
Рессора – реcóра.
Рессорщик – реcóрник(-ка).
Ретирад – відхо́док(-дка), ви́хідка (*БдС*).
Реторта – рето́рта.
Ретур – ре́тур(-ру).
Ретушер (*фото*) – ретуше́р(-ра).
Ретуширование (*фото*) – ретушува́ння.
Ретушь (*фото*) – ре́туш(-шу).
Рефлектор – відбива́ч(-ча́), рефле́ктор(-ра).
Рефрактометр – рефракто́метр(-ра).
Рефрактор – зало́млювач(-ча), рефра́ктор(-ра).
Рефрижератор – холодни́к(-ка́).
Рефулер – рефуле́р(-ра).
Рехтовка, -вание – рихтува́ння.
Речной (*транспорт*) – річкови́й.
Решетина, обрешетина – ла́та.
Решетка – 1) (*общее название*) – ґра́ти (ґрат); 2) (*строит. констр.*) – ґратни́ця, ґра́ти (ґрат);
р. колосниковая – руштави́ця [руштови́ця (*СМТС*)].
Решетник – 1) (*брусчатая обрешетка*) – латівни́к(-ка́); 2) (*мастер, делающий решета*) – реші́тник(-ка), си́тник(-ка).
Решето – ре́шето.
Решоффер – решофе́р(-ра), підігрівни́к(-ка́) (*ШС*).
Рештак – ришта́к(-ка́).
Рештачник – ришта́чник(-ка).
Рея, рей – рей (ре́я).
Ржавление – іржа́віння.
Ржавчина – іржа́.
Рига (*тип сарая*) – клу́ня.
Ри(е)гель (*в стропилах*) – ба́нтина, ба́нта (*ШС*).
Рикошетный (*удар, толчок*) – рикоше́тний.
Рисовальный (*о бумаге*) – маля́рський, рисува́льний (*Лх*);
р. отделение – малюва́льня, рисува́льня (*Лх*).
Рисовальщик – мальовни́к(-ка́), рисува́льник(-ка) (*Лх*).
Рисование – малюва́ння.
Рисунок – малю́нок(-нка), рису́нок(-нка) (*Лх*).
Рифление – карбува́ння.
Рихтовка – рихтува́ння.
Ровница (*текст.*) – груби́нка, рівни́ця (*ШС*).
Ровничник, -ца (*текст.*) – грубі́нник(-ка), грубі́нниця.
Ровняк (*равняющий камень*) – рівни́к(-ка́), рівня́к(-ка́) (*ШС*).
Рога (*защитные*) – ро́ги (ро́гів).
Рогаль (*на бадье*) – рога́ч(-ча́).
Рогатка – 1) (*рогатина заборная*) – рога́тка; 2) (*катушка для наматывания шнура*) – мотови́ло.
Рогач (*для поднятия столбов*) – рога́ч(-ча́).
Рогожа, рогожка – рого́жа, рого́жка.
Рогожник – рого́жник(-ка).
Рогулька (*в пряд. маш.*) – ви́лка, ро́звилка, рогу́ля (*ШС*).
Рожок (*на люстре, на шерхебеле*) – ріжо́к(-жка́).
Розенболт – прогóнич(-ча), чіпни́й.
Розетка – розе́та.
Ройка (*порок дерева*) – рівчако́вина, шрам(-му).
Рол (*бум.*) – сувíй(-во́ю), роль(-лю).
Ролевой (*о бумаге*) – сувíйний, ро́льний.
Ролик – 1) (*общее название – изоляционный, разрядника*) – ро́лька; 2) (*вращающееся колесико*) – коліща́; 3) (*вращающийся цилиндрик*) – кото́чок(-чка), кото́к(-тка́).
Роликовый – 1) (*общее название*) – рольковúй; 2) (*подшипник*) – коточко́вий.
Роликоподшипник – коточко́ва вальни́ця.
Роличник (*торф.*) – ро́льник(-ка).
Роль, руль (*бумаги, свинца*) – сувíй(-во́ю), роль(-лю).
Рольганг – рольга́нг(-га).
Рольный (*свинец, бумага*) – сувíйний, ро́льний.
Ром – рум(-му).
Ронфлер (*телеф.*) – ревýн(-на́), ро́нфлер(-ра).
Роспуск (*сахара*) – розпуска́ння, ро́зпуск(-ску).
Россыпь (*гор.*) – розси́пище.
Ростверк – підва́линня.
Ротатор – рота́тор(-ра).
Ротационный (*о машине*) – ротаці́йний.
Ротограф (*тип.*) – рото́граф(-фа).
Ротор – ро́тор(-ра).
Ртуть – живе́ сріблó.
Рубанок – ге́мбель(-бля).
Рубашка – 1) (*водяная, золота*) – обго́ртка; 2) (*текст.*) – соро́чка.
Рубилка – руба́лка.
Рубильник – мечико́вий за(ви)мика́ч(-ча́), ме́чик(-ка).
Рубильный – руба́льний;
р. машина – руба́лка.
Рубка – 1) (*топором, труб*) – руба́ння; 2) (*стен,*

ряжей) – зру́блення, зруб(-бу) [в'яза́ння (*ШС*)]; 3) (*врубка, врубывание*) – кающва́ння.
Рубщик (*кромок*) – руба́льник(-ка), руба́ч (-ча́) (*Тр*).
Руда – руда́.
Рудник – 1) (*копь*) – копа́льня; 2) (*рабочий*) – копа́льник(-ка), ру́дник(-ка).
Рудничный (*газ, откатка*) – копальне́вий.
Рудобой, рудоразборщик – рудорозбира́льник(-ка), [рудосортува́льник(-ка), (*ШС*)].
Рудовыгрузчик – рудовиванта́жник(-ка).
Рудодробилка – рудодроба́рка.
Рудокоп – ру́дник(-ка), шахта́р(-ря́).
Рудонагрузчик – рудовванта́жник(-ка).
Рудооткатчик – рудовивізни́к(-ка).
Рудоподъем – 1) (*сооружение*) – рудопідійма́льна; 2) (*процесс*) – рудопідійма́ння.
Рудоподъемник – рудопідо́йма.
Рудопромывальщик – рудопромива́льник (-ка), [рудоперемі́вник(-ка), (*ШС*)].
Рудопромывочная – рудопромива́льня.
Рудоразборщик – рудорозбира́льник(-ка), [рудосортува́льник (*ШС*)].
Рудоразделитель (*магнитный*) – рудоподі́льник(-ка).
Ружье – рушни́ця.
Рука грабельная – рука́ грабе́льна.
Рукав – 1) (*общее название*) – рука́в(-ва́); 2) (*насоса*) – ки́шка.
Рукомойник – умива́льник(-ка).
Рукоятка – 1) (*в виде палки*) – держа́к(-ка́), де́ржално; 2) (*рукоять*), (*место, за которое берутся рукой*) – ру́чка; 3) (*для вращения, пусковая*) – ко́рба.
Рукоятка – 1) (*общее название*) – рукі́в'я; 2) (*плуга*), (*сель.-хоз.*) – чепіга.
Рукояточный – держако́вий;
р. машина – держакоро́бка.
Рукоятчик (*гор.*) – підхвати́чий(-чого).
Рулевой – 1) (*о механизме, авто*) – прави́льний; 2) (*речн.*) – стерновий; 3) (*о лице*) – сте́рник(-ка).
Рулетка (*измерительная*) – руле́тка.
Рулон – сувій(-во́ю).
Руль – 1) (*сухопутных машин*) – прави́ло; 2) (*речн.*) – стерно́.
Рум (*место вязки плотов*) – гужо́вище.
Румб – румб(-ба).
Румпель – ната́ка, рушель(-ля).
Рундук, роздых – рунду́к(-ка́).
Рупор – гучни́к(-ка́), говірни́к(-ка́), ру́пор (-ра).
Руслоочистительный – днопрочи́сний.
Руст, рустик – руст(-та), ви́пуклина.
Ручей (*калибр прокатного валика*) – рівча́к(-ка́).
Ручка (*двери, окна*) – ру́чка;
р. скобчатая, полукруглая (*двери, окна*) – ду́жка.
Ручник (*ручной молоток*) – однору́к(-ка).
Ручной (*привод*) – ручни́й.
Рыбка (*горизонт. накладка*) – п'я́вка.
Рыбоподъем (*рыбоход*) – рибохі́дник(-ка).
Рыро (*весло мешальное*) – копи́стка.
Рытье (*котлована, канав*) – копа́ння.
Рыхление, бучение (*кожев.*) – набу́бнювання.
Рыхлый – 1) (*грунт*) – пухки́й; 2) (*камень*) – крихки́й; 3) (*о древесине*) – рідки́й.
Рычаг – ва́жіль(-желя).
Рю(у)мка (*изразца*) – ві́нця(-нець).
Ряд – 1) (*столбов, свай*) – ряд(-ду); 2) (*построек*) – перія́; 3) (*слой кладки*) – шар (-ру).
Рядчик (*на землян. работах*) – ря́дник(-ка).
Ряж, сруб – зруб(-бу), [ка́шиця (*ШС*)].
Ряжевый – 1) (*относящийся к ряжу*) – зру́бовий; 2) (*рубленный*) – ру́блений.

С

Сабан – 1) (*сель.-хоз.*) – плуг(-га) бідкови́й; 2) (*козлы*) – коби́лиця, ко́зли(-зел) (*ШС*).
Сабля (*рычаг клапана*) – ша́бля.
Садиться (*о клапане*) – сіда́ти.
Садка – 1) (*соли*) – осіда́ння; 2) (*сукна*) – збіга́ння, зступа́ння.
Садовой (*о мебели*) – садови́й.
Сажа голландская – са́жа голля́ндська.
Сажеуловитель – сажоло́вник(-ка).
Салазки – 1) (*для передвижки каната, ферм*) – полозки́(-кі́в); 2) (*ряд параллельных брусьев*) – пі́льги (пільг).
Салоловитель – салоло́вник(-ка).
Салотопенный – салото́пний, салга́нний;
с. завод, салотопня – салото́пня, салга́н (-ну́).
Сальник – защі́льник(-ка).
Саман (*кирпич*) – лимпа́ч(-чу́) [лампа́ч(-чу), (*ШС*)].
Самовар – самова́р(-ра).
Самоварный (*столик*) – самова́рний.
Самовейка – самові́йка.
Самовентилирующийся (*о шахте*) – самопрові́трюваний.
Самовирующаяся бумага – самоба́рвний папі́р(-пе́ру).
Самовозгарание (*учей*) – самозайма́ння.
Самовоспламеняемость, самовозгораемость – самозайми́стість(-тости), самозайма́ність (*ШС*).
Самогреб – самогре́б(-ба).

Самодвижущийся (*о тележке*) – саморýшний.
Самодействующий (*механизм*) – самочúнний, автоматúчний.
Самодельщина – самороб́ництво.
Самозабрасыватель (*топочный*) – самовкидáч(-чá).
Самозагрузка – самовантáження.
Самозакалка – самогáрт(-ту).
Самозакрывающийся (*клапан*) – самозакривнúй.
Самозапорный, самозапирающийся (*вентиль*) – самозапірнúй, самозамичнúй (*ШС*).
Самозатвор – самозáкривка.
Самозатрата (*тепла, энергии*) – самовúтрата.
Самозахват (*для угля*) – самозахопнúк(-кá).
Самоиндукция – самоіндýкція.
Самокат – 1) (*вагончиков*) – самокíт(-кóту); 2) (*самокатный участок*) – самокíтня.
Самоклад – само(с)клáд(-ду).
Самолет (*авио*) – літáк(-кá).
Самолетный (*ткацк. станок*) – швидкочовникóвий.
Самонагревание (*угля*) – зігрівáння.
Самонаклад, -дчик (*типогр.*) – самонакладáч(-чá), [самонаклáдник(-ка), (*ШС*)].
Самоопоражнивающийся (*вагон*) – самоспорожнúй.
Самоопрокидывающийся (*вагончик*) – самоперекидúй.
Самоопускающийся (*домкрат*) – самоспускнúй.
Самоостанов (*аппарат*) – самозупúнник(-ка).
Самоостанов, -ка – самозýпин(-ну).
Самооткрывающийся (*патрон*) – самовідкривнúй.
Самоохлаждающийся – самоохолóднúй.
Самоохлаждение – самоохолóджування.
Самоочищающийся (*о фрезе*) – самоочиснúй.
Самопад, фрейфал (*инстр. свободно-падающий*) – вільнопáд(-да), інструмéнт(-та) вільнопáдний, фрайфáль(-ля).
Самописец (*о приборе*) – самопúсець(-сця).
Самопишущий (*ватметр, магнитометр*) – самопúсний.
Самоплавкость (*о руде*) – самотóпкість(-кости).
Самоподаватель (*сель.-хоз.*) – самоподавáч(-чá).
Самопотребление (*тепла, энергии*) – самоспоживáння.
Самоприемка (*типогр.*) – самоприймáлка.
Самопрялка – самопрядка.
Саморазрядка – самовúснáга.
Саморасцепка – саморóзчіп(-чепу).
Саморегиструющий (*амперметр, ваттметр, счетчик*) – самореєстрівнúй.
Саморегулирование – самореґуля́ція, самореґулювáння.
Самородный (*о состоянии металла*) – родимцéвий.
Самородок – родúмець(-мця).
Самосадка (*соли*) – самоосідáння.
Самосбрасывающий (*фрейфал*) – самоскиднúй;
с. жнея – жнивáрка-самоскúдка.
Самосмазыватель – самомастúльник(-ка).
Самоспасатель (*респиратор*) – саморятувáч(-чá).
Самосплав – самоспла́в(-ву).
Самоспуск – самоспýск(-ску).
Самостил (*торф.*) – самостéльниця.
Самосхват – самосхвáт(-та), ґрáйфер(-ра).
Самотаска (*элеватор*) – самотя́г(-га).
Самотасочный (*ковш*) – самотя́жний.
Самотек – самотóка.
Самотоком (*отводить воду, нечистоты*) – самотóкою.
Самоторможение – самогальмувáння.
Самоточка – самотóчка.
Самотяга (*в топке*) – самотя́г(-гу).
Самоустанавливающийся (*подшипник, ветряк*) – самовстановнúй.
Самоход (*счетчика*) – самохíд(-хóду).
Самоходный (*станок*) – самохíдний.
Самоцвет (*горн.*) – самоцвíт(-ту).
Сандал – бразолíя.
Сандрик – сáндрик(-ка).
Сани – 1) (*общее название*) – сáни(-нéй); 2) (*без грядок*) – ґринджóли(-джóл); 3) (*с лубовым ящиком*) – зáлубні(-бень); 4) (*без ящика*) – сáни(-нéй) ріжнáті.
Санки (*для отвозки угля из забоя*) – санкú(-нóк).
Саночник (тягальщик) – сáночник(-ка).
Сапог – 1) (*кожев.*) – чóбіт(-бота); 2) (*в судах*) – правúло.
Сапожник – швець (шевця́).
Сапожный – шéвський;
с. мастерская – шéвня.
Сапропель – твань(-ні), сапропéль(-лю).
Сарай – 1) (*общее название*) – шóпа; 2) (*открытый с одной стороны*) – повíтка; 3) (*конюшня, хлев*) – стáйня;
с. дровяной – дровнúк(-кá).
Сарвень (*мор.*) – повíй(-вóю), сарвéнь(-ню).
Сателит (*в дифференциале*) – сателíт(-та).
Сатинирование, глазирование – сатинувáння.
Сатуратор (*техн.*) – сатурáтор(-ра), насúтник (-ка) (*ШС*).

Сатуратчик – сатура́тник(-ка), наси́чувач (-ча) (*ШС*).
Сатурация – сатура́ція, наси́чування (*ШС*).
Сафьян – сап'я́н(-ну).
Сахар – цу́кор(-кру);
с. головной – ц. головко́вий;
с. кусковой – ц. грудкови́й.
Сахарин – сахари́на.
Сахаристость – цукрува́тість(-тости), цукри́стість(-тости).
Сахарник – цукрови́к(-ка́).
Сахарный – цукрови́й;
с. завод – цукрова́рня.
Сахаровар – цукрова́р(-ра).
Сахароварение – 1) (*назв. производства*) – цукрова́рство; 2) (*процесс*) – цукрова́рі́ння.
Сахароза – цукро́за, сахаро́за (*ШС*).
Сахароносный – цукровмі́сний.
Сбавка (*петель, трикот.*) – зме́ншування.
Сба(о)лчивать, сболтить – прогоничува́ти, спрогоничува́ти.
Сбег (*утонение ствола к вершине ствола*) – сто́нчина.
Сбегание – 1) (*щеток*) – збіга́ння; 2) (*оболочки, кабеля*) – зступа́ння.
Сбегающий (*канат, конец ремня*) – збіжни́й.
Сбежистый (*ствол*) – спуско́ватий.
Сбивка – 1) (*сбивание – щита, долота*) – збива́ння; 2) (*соединение выработок*) – сполуча́ння.
Сбой, угар (*текст.*) – відпа́док(-дку).
Сбойка – 1) (*общее название*) – збива́ння; 2) (*ход*) – сполу́чина.
Сборка – 1) (*общее название*) – збира́ння; 2) (*монтаж – вагона, машины*) – склада́ння; 3) (*соединение деревянных частей*) – в'яза́ння.
Сборник – 1) (*коллектор*) (*для угля*) – збірни́к(-ка́) [збира́льник(-ка), (*ШС*)]; 2) (*деталь крыши*) – збира́ч(-ча́).
Сборочный – склада́льний;
с. зал, мастерская – склада́льня.
Сборщик – 1) (*общее название – пропусков, угаров*) – збира́ч(-ча́), збира́льник(-ка); 2) (*монтер*) –склада́льник(-ка);
с. судовой – склада́льник-суднови́к(-ка́).
Сбраживание – зферменто́вування.
Сбрасыватель – скида́ч(-ча́).
Сбрасывающий (*щит*) – скида́льний, скидни́й.
Сброс – 1) (*место*) – скид(-ду); 2) (*сбрасывание инструмента*) – скида́ння.
Сваб – сваб(-ба).
Свадьба (*место набранное дважды*) – подво́їна.
Сваезабиватель – палезаби́вач(-ча).
Свалка – 1) (*сбрасывание*) – скида́ння; 2) (*сукна*) – зва́лювання.
Свалочный (*о разгрузке*) – скидни́й;
с. место, свалка – смітничи́ще.
Свальчатость (*руна*) – зва́л(ювал)ьність (-ности).
Сварка, -ривание – звар(-ру), зва́рювання.
Сварной, сварочный (*шов*) – зварни́й.
Сварщик – зва́рювач(-ча).
Свая – па́ля.
Свеклокопатель – бурякокопа́ч(-ча́).
Свекломойка – бурякоми́йниця.
Свеклосахарный – бурякоцукро́вий;
с. завод – цукрова́рня.
Сверловщик – свердля́р(-ра).
Сверление – 1) (*просверленное место*) – просве́рдлина; 2) (*процесс*) – свердлі́ння.
Сверлилка – свердля́рка.
Сверлильный (*прибор, машина*) – свердлови́й;
с. станок – свердля́рка.
Сверлильщик – свердлі́й(-лія́) (*ШС*), [свердля́р(-ра́) (*ШС*)].
Сверло – све́рдло.
Свертка (*трубопроб.*) – скру́чування.
Свертывание – 1) (*винтами*) – скру́чування; 2) (*сворачивание*) – згорта́ння.
Сверхмощный (*станция, турбина*) – надпоту́жний.
Сверхсильный (*трактор*) – надпоту́жний, надси́льний.
Сверщик – звіря́льник(-ка).
Свес – 1) (*балки, колец*) – зви́сок(-ска);
2) (*соломенной кровли*) – стрі́ха.
Свет – сві́тло.
Светлый – 1) (*о помещении*) – сві́тлий;
2) (*ясный – о покраске, цвете*) – я́сни́й.
Световой (*микрофон, дуга, эффект*) – світлови́й.
Светокопировальный (*аппарат*) – світлокопіюва́льний.
Светокопировальщик – світлокопіюва́льник(-ка).
Светокопирование – світлокопіюва́ння.
Светопечатающий – світлодруківни́й.
Светопечатня – світлодрука́рня [світлорисо́вня (*Трх3*)].
Светопись – фотогра́фія.
Светопрочность (*красит.*) – світлотри́вкість (-кости).
Светорассеивающий (*колпак, краска*) – світлорозсівни́й.
Светосигнализация – світлогаслува́ння.
Светосила (*объектива*) – світлозмо́га.
Светофильтр – світлоціди́ло.

Светофор – світлогасліве́ць(-вця́), га́сло світлове́.
Светочувствительный (*о бумаге*) – світлочутли́вий.
Свеча – сві́чка.
Свечение – сві́чення.
Свечной – свічкови́й;
с. завод – свічка́рня.
Свивка (*каната*) – зви́ток(-тку), скрут(-ту).
Свилеватость (*дерева*) – зави́лькуватість (-тости).
Свинец – о́ливо.
Свинка (*метал.*) – вили́ванець(-нця).
Свинцование – оливува́ння.
Свинцовые белила – бля́йвас(-су);
с. завод – оливá́рня.
Свисание (*проводов*) – звис(-су), звиса́ння.
Свисток – свисто́к(-тка́).
Свита (*пластов, жил*) – ни́зка.
Свитень (*мор.*) – плете́ниця.
Свищ (*в металле*) – свищ(-ща́).
Свод – склепі́ння.
Сводик (*дымового канала*) – піднебі́ння.
Сводка – 1) (*последняя корректура, с машины*) – зве́дення; 2) (*сведение – дымоходов*) – змика́ння; 3) (*чертежа на кальку*) – перерисо́вування.
Свойлачивание (*шерсти*) – обва́лювання, зва́лювання (*ШС*).
Свойство – власти́вість(-вости).
Связестав – пов’язни́к(-ка́).
Связеставной (*о работе*) – пов’язеста́вний.
Связка – 1) (*связь в фермах*) – по́в’язь(-зі); 2) (*элемент связи*) – зв’я́зина; 3) (*предметов*) – в’я́зка; 4) (*табаку*) – папу́ша.
Связывальщик, -щица (*раб. при шелкомот.*) – зв’я́зувач(-ча), зв’я́зувачка.
Связь – 1) (*общее название*) – зв’язо́к(-зку́); 2) (*в сооружениях*) – по́в’язь(-зі); 3) (*в кладке*) – в’язь(-зі).
Сгиб – згин(-ну).
Сгибальщик – згина́льник(-ка).
Сгибатель (*прибор*) – згина́ч(-ча́).
Сгон, -нка – 1) (*труб, воды ветром*) – згін (згóну), зганя́ння; 2) (*леса, сплав*) – сплав (-ву); 3) (*с бражки алкоголя*) – ви́згін(-гону), відганя́ння;
с. шерсти – знево́внення, знешéрстювання.
Сгонщик (*плотов*) – сплавни́к(-ка́).
Сгорание – згоря́ння.
Сгребатель (*угольной смеси*) – згріба́чка.
Сгребка (*соли в кучи*) – згорта́ння, згріба́ння.
Сгружатель (*лент*) – звантáжувач(-ча).
Сгрузка – вивантáжування, звантáжування.
Сгрузчик – звантáжник(-ка).
Сгуститель (*илов, пены*) – згу́щувач(-ча).
Сдаточный (*ведомость, гарантии*) – здава́льний.
Сдатчик (*сдающий*) – здава́льник(-ка).
Сдача (*прибора на прокат*) – здава́ння.
Сдвиг (*смешение фаз*) – зсов(-ву).
Сдвижка (*ординат*) – зсов(-ву).
Сдвижной, сдвигающийся (*о крышке, трубе*) – зсувни́й.
Сдельщик – відря́дник(-ка), [закладни́к(-ка́) (*ШС*)].
Себестоимость (*изделия*) – собіва́ртість (-тости).
Севозапашник – посівозао́рювач(-ча).
Седалище (*шарика, клапана*) – сідло́.
Седелка (*планка хомута*) – ле́щатко.
Седельщик – сідля́р(-ра́)
Седло, седалище (*клапана*) – сідло́.
Сезень (*мор.*) – плети́нка.
Сейсмограф – сейсмо́граф(-фа).
Секач (*рабочий разрезающий торф*) – рі́зальник(-ка).
Секатор садовый – но́жиці(-жиць) садові́.
Секометр – секо́метр(-тра).
Секундомер – секундомі́р(-ра)
Секционный (*об обмотке*) – секці́йний.
Секция (*обмотка*) – се́кція.
Селективный (*о защите, излучении*) – вибі́рчий, селекти́вний.
Селекторник – вибірни́к(-ка́), селе́кторник (-ка).
Селеновый (*элемент, интензиметр*) – селе́но́вий.
Селитра – сали́тра.
Селитренный – салітря́на;
с. завод – салітра́рня.
Селитровар – салітрова́р(-ра).
Селитроварня – салітрова́рня.
Сельфактор (*самодействующий мюль*) – сельфа́ктор(-ра).
Семафор – семафо́р(-ра).
Семяпровод (*в сеялке*) – насіннєпро́від (-воду).
Семясушилка – насіннєсуша́рка.
Семячго (*антрацита*) – насі́ння.
Сени – сі́ни(-не́й).
Сеноворошилка – сіноворуши́лка.
Сенокосилка – сінока́ска.
Сеносжимательный пресс – сіногні́т(-та), сінни́й гніт(-та).
Сенсибилизатор (*пластинок*) – відчу́тнювач(-ча), сенсибіліза́тор(-ра).
Сенситометр (*фото*) – сенсито́метр(-тра), чутливостемі́р(-ра).
Сепаратор – сепара́тор(-ра).
Сепия – се́пія.

Сера – сі́рка.
Сервомотор – сервомото́р(-ра).
Сердечник (*каната, магнита*) – осе́рдя.
Серебрение – посрі́бнювання.
Серебрильщик – срібля́р(-ра́).
Серебро – срі́бло.
Серебрянка (*сталь*) – срібло́ванка.
Сережка (*рессоры*) – сере́жка.
Сериесный (*трансформатор, машина*) – низкови́й.
Серп – серп(-па́).
Серпентинизация (*породы*) – серпентиніза́ція.
Серьга – се́рга, ву́хо.
Серянка (*засмолок, от надрубов*) – за́смолок(-лку).
Сетевой (*трансформатор*) – мере́жний.
Сетеподъемник (*в рыболов. деле*) – мережопідійма́ч(-ча́).
Сетка (*фильтрационная конструкция*) – сі́тка.
Сетчатый (*о клише*) – сітча́стий.
Сеть (*проводов, труб, рыболовная*) – мере́жа.
Сечение – пере́крій(-рою);
  с. двутавровое – пере́крій(-рою) двоте́тува́тий [п. двоте́уватий (*СМТС*)];
  с. живое – п. чи́нний.
Сечка (*кузнечное долото*) – сіка́ч(-ча́).
Сеялка – сіва́лка.
Сжатие – стиск(-ку).
Сжатовоздушный (*об установке*) – стиснутопові́тряний.
Сжигание – спа́лювання.
Сжим – 1) (*явление*) – стиск(-ку); 2) (*прибор*) – стиска́ч(-ча́); 3) (*брусья для обжатия деревян. стен*) – лиси́ці(-си́ць); 4) (*струбцинка*) – струбци́на.
Сжимаемость (*материала*) – сти́сли́вість (-вости).
Сжиматель (*в сноповязалке*) – стиска́ч(-ча́).
Сжимающий (*о напряжении*) – стискни́й .
Сивушный (*о масле*) – сиву́шний.
Сигнал – 1) (*условный знак*) – га́сло; сигна́л(-лу); 2) (*прибор*) – гаслове́ць(-вця́), при-лад(-ду) гаслівни́й.
Сигнализация – 1) (*процесс*) – гаслува́ння; 2) (*наука*) – гаслівни́цтво.
Сигналист, сигнальщик – гаслівни́чий, гаслівни́к(-ка́) (*Трх3*);
  с. стрелочник – гаслівни́чий-ви́личник(-ка).
Сигнальный – гаслівни́й; сигна́льний,
  с. прибор – гаслове́ць(-вця́).
Сигнатура (*рубчик на стенках литеры*) – карбі́ж(-бежу́), сигнату́ра.
Сидение – сіде́ць(-дця́).
Сидерография (*гравирование на стали*) (*типогр.*) – сидерогра́фія.
Сиккатив, сушка – су́шка.
Сила – си́ла;
  с. лошадинная – кінь (коня́) механі́чний;
  с. противоэлектродвижущая – протиелектрозвору́шення;
  с. тока в n ампер – струм(-му) на n ампе́рів, величина́ стру́му на n ампе́рів;
  с. электровозбудительная, электродвижущая – електрозвору́шення.
Силикат – силіка́т(-ту).
Силовой (*газ, замыкание*) – силови́й;
  с. станция – сило́вня.
Силомер (*динамометр*) – силомі́р(-ра).
Силос – сило́с(-са).
Силосование – силосува́ння.
Сильный – си́льний;
  с. ток – вели́кий струм(-му).
Симплексный (*аппарат*) – ордина́рний, си́мплексний.
Синильщик – сині́льник(-ка).
Синтонизатор – настрі́йник(-ка), синтоніза́тор(-ра).
Синтонизация – настро́ювання, синтоніза́ція.
Синус-гальванометр – синус-ґальвано́метр (-тра).
Синусоида – синусо́їда.
Синхронизатор – синхроніза́тор(-ра).
Синхронизм – синхроні́зм(-му).
Синхронный (*вольтметр, двигатель*) – синхро́нний.
Синхроноскоп – синхроноско́п(-па).
Синька (*бумага*) – си́нька.
Сирена – сире́на.
Сироп – сиро́п(-пу).
Сито – си́то.
Ситовейка – ситові́ялка.
Ситовщик – си́тни́к(-ка́).
Ситцепечатание – ситцевибива́ння.
Ситцепечатник – ситцевибійни́к(-ка́).
Ситцепечатный – ситцевибійни́й;
  с. машина – ситцевибі́йниця, ситцевибивна́ маши́на;
  с. фабрика – ситцевибі́йня.
Сифон – сифо́н(-на).
Сифонщик – сифо́нник(-ка).
Сияние – ся́йво.
Скалка (*золотника*) – тя́гель(-гля), стебло́ (*ШС*).
Скалодробитель – скеледроба́ч(-ча́).
Скалыватель (*льда*) – відко́лювач(-ча).
Скальчатый насос – пурначе́вий смок(-ка).
Скамейка – осли́нчик(-ка).
Скамья – 1) (*общее название*) – осли́н(-ло́на); 2) (*школьная*) – па́рта; 3) (*скамейка, упо-*

требляемая при строительн. работах) – мо́дло.
Скарпель – ска́рпель(-ля), оска́рд(-да) (*ШС*).
Скат – 1) (*крыши, местности*) – схил(-лу); 2) (*колесный*) – колішня́.
Скатка – 1) (*паруса*) – згóртка; 2) (*скатывание – бревен в воду*) – скóчування.
Скачок (*тока*) – скік (ско́ку).
Скважина – 1) (*щель*) (*в настиле, стене*) – щі́лина; 2) (*буровая*) – свердло́вина.
Скелет (*конструкции*) – кістя́к(-ка́).
Скип (*горн.*) – скіпа.
Скипидар, терпентин – терпенти́на, шпигина́р(-ру).
Склад (*помещение*) – склад(-ду).
Складальный – складáльний;
с. отделение – складáльня.
Складальщик, *см.* **Сборщик.**
Складка – 1) (*толя, изоляции, листа*) – згóртка; 2) (*складывание*) – складáння.
Складчик, -вальщик (*рабочий*) – складáльник(-ка).
Склейка – 1) (*камней – процесс*) – склéювання; 2) (*предмет*) – склéйка.
Склейщик – склéювач(-ча).
Склепка – 1) (*место*) – склéпка; 2) (*склепывание*) – склéпування; 3) (*заклепками*) – зáнютóвування.
Склиз – 1) (*текст.*) – скóвзало; 2) (*спускной, встряхивающий рукав*) – струсни́к(-ка́).
Склизни (*речн.*) – пíльги (пільг).
Склоноуказатель – схиловкáз(-за).
Скоб(к)а – 1) (*общее название, для скрепления*) – клямра; 2) (*для конопатки*) – п’я́вка; 3) (*для проверки кладки*) – моделко.
Скобель (*струг*) – струг(-га).
Скобельщик – струга́ль(-ля́).
Сковка, -вание – скóвування.
Сковорода, **черен.** – сковорода́.
Сковородень, сковородник – храп(-па), [ка́йка (*ШС*), нíмецький замóк(-мка) (*ШС*), н. зуб(-ба) (*ШС*)].
Скол – 1) (*алмазов – предмет*) – вíдколок (-лку); 2) (*процесс*) – скóлювання.
Сколачивание (*ящиков, досок*) – збива́ння.
Сколка – 1) (*льда*) – обрýбування; 2) (*предмет*) – скóлювачка.
Скольжение (*контакта, мотора*) – ковз(-зу), кóвзання.
Скользун, ползун – пóковзень(-зня).
Скользящий (*контакт, разряд, опора*) – кóвзни́й.
Скорняк – кушнíр(-ра́).
Скоровысыхающий (*о краске*) – хуткосохнýчий.
Скоропашка – дряпа́к(-ка́).
Скоропечатня – хуткодрука́рня.
Скоропоспевающий (*чугун*) – хуткости́глий.
Скорость (*вагона, мотора*) – шви́дкість (-кости).
Скорый (*поезд, движение*) – швидки́й.
Скос – 1) (*кромки*) – скíс (скóсу); 2) (*скошенное место листа*) – скíсок(-ска).
Скотобойня – різни́ця, бóйні (бóєнь).
Скрап (*бесформенные куски чугуна*) – скра́пини(-пин).
Скребка – струга́чка.
Скребок, скребница – скреба́чка.
Скребщик (*пластин, аккумуляторов*) – скребíй(-бія́).
Скреп(а), скрепка – скрíпа.
Скрепер – скре́пер(-ра) [шпóла кíнна (*ШС*)].
Скрепление – 1) (*место*) – скрíпа; 2) (*действие*) – скрíплювання.
Скрещивание (*проводов*) – схри́щування.
Скруббер – газопроми́вник(-ка), скрýбер(-ра), газопроми́вач(-ча) (*ШС*).
Скругление (*хлеба*) – обкру́глювання, скру́глювання (*ШС*).
Скрутка (*проводов*) – скру́тень(-тня).
Скрутчик – стя́гельник(-ка).
Снуфия (*в своде*) – тім’я.
Слабина (*судоходн.*) – пóпуск(-ку).
Слабоградусный (*спирт*) – малогра́дусний.
Слабоспекающийся (*уголь*) – малоспікли́вий.
Слабый – 1) (*общее название*) – слабки́й; 2) (*о кислоте*) – легки́й; 3) (*ток, связь, ампера*) – малий;
с. сечение – вýтлий перéкрій(-крою).
Сланец – лупа́к(-ку́).
Сланцевание (*камен.-угольн. пыли*) – лупакува́ння.
Слань, настилка (*в лесах*) – стелíння.
Слега, переводина – перекла́дина [слиж(-жу) (*ШС*)].
Слеги, накаты – пíльги (пільг).
Слезник – 1) (*у подшипника*) – ока́пець(-пця); 2) (*в карнизе, окне*) – слізни́ця.
Слесарный – слюса́рський;
с. мастерская – слюса́рня.
Слесарь – слю́сар(-ря).
Слив – 1) (*в водоспусках*) – порíг(-ро́га); 2) (*декантат*) – зли́вок(-вку), дека́нтат (-ту); 3) (*для стока воды*) – збіжни́к(-ка́).
Слиток (*золота, серебра*) – зли́вок(-вку).
Словолитный – шрифта́рний, буквóлива́рний [словоливáрний (*ШС*)];
с. машина – шрифта́рка, букволива́рка [словоливáрка (*ШС*)].
Словолитня – шрифта́рня, букволива́рня.
Словолитчик – букволива́рник(-ка).
Слой – шар(-ру).

Слом (*труб фонтаном*) – злім (злóму).
Служба (*машин, аппаратов*) – слýжба.
Слуховой (*аппарат*) – слухови́й.
Слюда – лосня́к(-кý).
Сляга (*в лесах*) – сляж(-жу), слиж(-жу) (*ШС*).
Смазка – 1) (*масло*) – масти́ло; 2) (*смазывание олифой, смазочным маслом*) – мастíння, ма́щення; 3) (*потолочная*) – на́маз(-зу).
Смазочный – масти́льний;
с. материал – масти́ло.
Смазчик – мастíльник(-ка).
Смачиватель (*бум.*) – змóчувач(-ча).
Смеситель (*угля*) – змíшувач(-ча), змíшувалка (*ШС*).
Смесь – сýміш(-ші).
Смешивающий (*фотометр*) – змíшувальний.
Смещение, сдвиг (*поля, диэлектр.*) – зсо(у)в(-ву).
Смола – смола́.
Смолильщик – смолільник(-ка).
Смоловар – смоля́р(-ра́).
Смоловарня, смолокурня, **смолокуренный завод** – майда́н(-ну́), смоля́рня.
Смолоочиститель – смолочи́сник(-ка).
Смолоперегонный завод – смолодестиля́рня.
Смольник, -льщик – смолільник(-ка).
Смотритель (*рудника*) – догля́да́ч(-ча́).
Смотровой (*люк, колодец*) – оглядóвий.
Смыв – змив(-ву).
Смывка – 1) (*стол для смывания*) – зми-ва́лка; 2) (*процесс*) – змива́ння.
Смывной (*о трубе*) – змивни́й.
Смыкающий (*канат*) – змика́льний.
Смычок – 1) (*общее название*) – смичóк (-чка́); 2) (*контактная дуга, бугель*) – дуга́ притична́.
Смятие – змина́ння.
Снабжение 1) (*энергией*) – постача́ння; 2) (*предохранителем, выключателем и др. приборами*) – ста́вляння (чого).
Снаряд – 1) (*прибор*) – при́лад(-ду); 2) (*воен.*) – гарма́тень(-тня).
Снарядка – лашту́нок(-нку).
Снасть – снасть(-ти).
Снегоочиститель – снігочистíй(-тія́).
Снеготаялка – снігото́пня.
Снегоубиратель – сніговидаля́ч(-ча́).
Снегоуборщик – снігоприбира́ч(-ча́).
Снижение (*провода*) – знижа́ння, зни́ження.
Снималка (*для шин*) – скида́ч(-ча́).
Снимок – зня́ток(-тку).
Сница – сни́ця.
Сновалка – оснíвниця.
Сновальный – снува́льний;
с. машина – снува́лка, снíвниця.
Сновальщик, -щица – снува́льник(-ка), снува́льниця.
Сновка, снование – снува́ння.
Сноп (*лучей*) – сніп (снопа́).
Снопик (*для соломенных кровель*) – кý-лик(-ка).
Сноповязалка – снопов'яза́лка, самов'я́зка.
Снопонос (*сноповязалки*) – снопонíс(-нóса) [снопонíсник(-ка) (*ШС*)].
Снопоуравнитель (*сноповязалки*) – снопорівня́ч(-ча́).
Снос – 1) (*общее название*) – зніс (знóсу), знéсення; 2) (*строений*) – розкида́ння.
Собака (*руднич. возок), (горн.*) – соба́ка, візóк(-зка́) шахтóвий (*ШС*).
Собачка – 1) (*в храповике*) – за́скочка; 2) (*четверть кирпича*) – чвíртка.
Собиратель – 1) (*тока*) – збира́ч(-ча́); 2) (*сборник*) – збíрник(-ка).
Совок (*для угля*) – шпóла.
Совпадение (*фаз, характеристик, частот*) – збіг (збíгу).
Сода – сóда.
Содержание объемное, кубическое – вміст (-сту).
Содование – содува́ння.
Содовый – содови́й;
с. завод – содовирóбня.
Соединение – 1) (*химическое*) – сполу́ка, сполуча́ння; 2) (*механическое*) – злу́ка, злуча́ння; 3) (*вязка деревянных частей*) – в'яза́ння.
Соединитель (*лент*) – злу́чни́к(-ка́).
Соискатель (*золота*) – співшука́ч(-ча́)
Сок – 1) (*общее название*) – сік (сóку); 2) (*кожевенный*) – квас(-су);
с. дубильный – квас чинба́рний.
Соковар, экстрактовщик – екстрактóвник (-ка).
Сокол–1) (*штукатурный инструмент*) – стя́блик(-ка); 2) (*кузн. инстр.*) – жига́ло.
Сокоподъемник (*сах.*) – сокопідійма́ч(-ча́).
Сокоуказатель – соковка́з(-за).
Сократитель – скоротни́к(-ка́).
Солевар – соля́р(-ра́).
Солеварный – соля́рний;
с. завод, солеварня – соля́рня.
Солеломка – соледроба́рка.
Солемельница – солемли́н(-на́).
Солемер – солемíр(-ра).
Солемойка (*машина*) – солеми́йниця.
Соленоид (*электр.*) – соленóїд(-да).
Соленостость (*пласта, района*) – солевмíсність(-ности).
Солесос – солесмóк(-ка).
Солильщик, сольщик – солíльник(-ка).

Солка – 1) (*общее название*) – соління; 2) (*масловка – тканей*) – нама́щування.
Солод – со́лод(-ду).
Солодовенный – солодо́вний;
с. завод – солодо́вня.
Солододробилка – солодокриши́лка.
Солододробильный – солодокриши́льний.
Солодосушилка – солодосу́шня.
Соложение (*товара*) – соло́ження, солоді́ння.
Солома (*топливо, изоляция*) – соло́ма.
Соломенный (*о крыше, изоляции*) – соло́м'яний.
Соломит – солом'я́к(-ку́).
Соломовязатель – соломов'я́з(-за).
Соломокрутчик – соломокру́тник(-ка).
Соломоподъемник (*сель.-хоз.*) – соломопідійма́ч(-ча́).
Соломорезка – січка́рня.
Соломотряс – соломотру́(я́)с(-са).
Соль – сіль (со́ли);
с. каменная – с. льодо́ва, льодя́нка;
с. кровяная – кали́брус(-су);
с. поваренная – с. кухо́нна.
Сольщик – соля́р(-ра́).
Соляной – соляни́й;
с. копь – солони́ця.
Соляризация (*фото*) – соляриза́ція.
Сообщающийся (*о сосудах*) – злу́чений, злучни́й (*ШС*).
Сообщение – 1) (*сношение*) – сполу́чення; 2) (*связь*) – зв'язо́к(-зку́).
Сооружение – 1) (*предмет*) – спору́да; 2) (*процесс*) – споруджа́ння.
Сопло – сопло́.
Сопротивление – 1) (*общее название*) – о́пір (о́пору); 2) (*набор сопр., реостат*) – опірни́ця.
Сопротивляемость – опоро́вість(-вости).
Сопряжение – супря́га, супряга́ння.
Сор – сміття.
Сорт – 1) (*общее название*) – сорт(-ту), розбі́р(-бо́ру) (*Лх*); 2) (*вид*) – ґату́нок(-нку).
Сортамент – сорта́мент(-ту).
Сортировка – 1) (*машина*) – сортува́лка; 2) (*сортирование*) – сортува́ння.
Сортировочный – сортува́льний;
с. машина – сортува́лка.
Сортировочная, сортир. отделение (*для рафинада*) – сортува́льня.
Сортировщик – сортува́льник(-ка).
Сортовой (*уголь, железо*) – сорто́ви́й.
Сортучка (*амальгама*) – амальга́ма, живосрі́бина.
Сосна – 1) (*название породы*) – со́сна; 2) (*как строит. материал*) – сосни́на.
Сосок (*сверла*) – пи́пка.
Состав – 1) (*хим.*) – скла́д(-ду); 2) (*вещество*) – речови́на; 3) (*поезда*) – ва́лка.
Составитель (*поездов*) – валківни́чий.
Составление (*смет*) – склада́ння.
Составляющая (*напр. сила*) – складо́ва.
Состояние – стан(-ну);
с. взвешенное (*в жидкости*) – с. зму́лений;
с. в. (*в газе*) – с. зави́слий.
Сосуд (*мерный, для жидкости*) – посу́дина, по́суд(-ду).
Сосун (*всасыв. наконечн.*) – смокту́н(-на́).
Сосунковый, сосуновый – смоктуно́вий.
Сотовый (*о радио-катушке*) – стільнико́вий.
Сотрясающий, сотрясательный (*о движении*) – потрусни́й, струсни́й.
Сотрясение, встряхивание (*фотометра*) – по́трус(-су).
Соударяющиеся тела – спільновда́рні тіла́.
Софит – підсте́ля, софіт(-ту).
Сочленение (*шарнирное*) – суста́в(-ва).
Сошник – 1) (*в сеялке*) – сівни́к(-ка́); 2) (*в культиваторе*) – нара́льник(-ка).
Спай (*место*) – злют(-ту).
Спайка – злюто́вування.
Спальный (*вагон*) – спа́льний.
Спаренный – спаро́ваний.
Спарка (*маховик. и шкив.*) – парува́ння.
Спарник– парува́льник(-ка).
Спасатель – рятува́льник(-ка), рятівни́к(-ка́).
Спекающийся (*кокс, уголь*) – спікли́вий.
Спектр – спектр(-тра).
Спелый (*ход печи*) – сти́глий.
Специалист – фахіве́ць(-вця́), спеціяліст(-та).
Спецификация (*материала*) – специфіка́ція.
Спецодежда – спецо́дяг(-гу).
Спидометр (*авто*) – спідо́метр(-тра).
Спинка – 1) (*мебели*) – спи́нка; 2) (*руля*) – закри́лок(-лка); 3) (*для жатвен. ножа*) – шта́ба ножова́.
Спираль (*конструкция*) – спіра́ля.
Спирт – спирт(-ту).
с. сырец – спирт(-ту) сирови́й.
Спиртовка – 1) (*предмет*) – спиртівка; 2) (*спиртование ткани*) – оки́слювання хло́ром, хлорува́ння.
Спиртовый – спирто́вий;
с. завод, спиторектификационный – спиторектифіка́тня.
Спиртокапильный (*лампа*) – спиртожарови́й.
Спиртомер, спиртометр – спиртомі́р(-ра).
Спица – спи́ця.
Спичечный – сірнико́вий;
с. фабрика – сірника́рня.

Спичка – сірни́к(-ка́).
Сплав – 1) (*метал.*) – стоп(-пу); 2) (*по реке*) – спла́в(-ву).
Сплавщик – 1) (*металлов*) – стопни́к(-ка́); 2) (*судов*) – плота́р(-ря́), сплавни́к(-ка́) (*ШС*).
Сплачивание, сплотка (*бревен, досок*) – щі́льнення.
Сплесень (*мор.*) – сто́чина.
Сплошной – 1) (*цельный – о фундаменте, нагрузке*) – суці́льний; 2) (*непрерыв.*) – неперери́вний; 3) (*подряд идущий, о съемке, межевании*) – по́спільний.
Сполоск (*золота, шлихов*) – спо́ліск(-лоску), споліскування.
Сполосчик, -чица, сполосница – споліскувальник(-ка), споліскувальниця.
Способность – 1) (*общее технич. название*) – зда́тність(-ности); 2) (*возможность*) – спромо́жність(-ности);
с. аккумулирующая – акумуляці́йність (-ности);
с. испарительная, испарительность – паровида́тність(-ности);
с. кроющая (*краски*) – кри́йність(-ности);
с. производительная – вида́тність(-ности);
с. пропускающая – спромо́жність перепускна́, перепуска́ність (*ШС*);
с. смазывающая – масти́льність(-ности);
с. теплотворная – тепловида́тність(-ности) [теплотво́рність (*ШС*)].
Спрессовывать, -вать – згні́чувати, згні-ти́ти.
Спринцовка (*для масла*) – бри́зкалка, си́кавка (*СМТС*).
Спрос (*на эл. эн.*) – по́пит(-ту).
Спрыск, намет (*первый слой штукатурки*) – на́кидь(-ді).
Спуск – 1) (*спускание*) (*в шахту, нефти*) – спуск(-ку), спуска́ння; 2) (*место*) – узві́з (-во́зу); 3) (*для перемещения грузов*) – спу́скалка.
Спускной (*кран, вентиль, подвес*) – спускни́й.
Срабатывание – спрацьо́вування.
Сработанность – спрацьо́ваність(-ности).
Сращивание (*проводов*) – сто́чування.
Среда (*физ.*) – середо́вище.
Средник – 1) (*средний брусок окон. переплета*) – пере́чка, шпрос(-са); 2) (*тип.*) – подві́йниця.
Срез – зріз(-зу), зрі́зок(-зку) (*ШС*).
Срезка, -зывание – зрі́зування.
Срисовка – змальо́вування.
Срост, -ток – 1) (*проводов, канатов*) – сто́чина; 2) (*кристал. алмаза*) – зро́сток(-стка).
Сруб (*постройки*) – зруб(-бу).
Срывок (*текст.*) – ури́вок(-вка).
Ссадина (*на металле*) – садно́.
Ссучивальщик, -щица – сука́льник(-ка), сука́льниця.
Ссыпка, ссыпание – зсипа́ння [зси́пка (*ШС*)].
Стабилизатор (*ветряка*) – стабіліза́тор(-ра), уста́лювач(-ча) (*ШС*).
Став толчейный (*горн.*) – поста́в(-ву) ступни́й.
Ставень, ставня – вікі́нниця.
Ставильщик, ставочник (*професс.*) – стави́льник(-ка).
Стакан – 1) (*металлическ. для соединения*) – ку́холь(-хля); 2) (*только стеклянный*) – скля́нка; 3) (*в дефлекторе*) – ці́вка.
Сталевар – сталя́р(-ра́).
Сталелитейный – сталеливарний;
с. завод – сталеливарня;
с. дело – сталеливарництво.
Сталь – сталь(-лі).
Стальной – стальни́й.
Стамеска – стаме́ска.
Стан – верста́т(-ту);
с. прокатный – вальцівни́ця, в. вальцівни́й.
Стандарт – станда́рт(-ту).
Стандартизация – стандартиза́ція.
Станина (*машины*) – сто́вба.
Станиоль – цинофо́лія; станіо́ль(-лю).
Станковой (*мастер*) – верста́тний.
Станок – 1) (*общее название*) – верста́т(-ту); 2) (*копра, для установки*) – стано́к(-нка́); 3) (*лучковой пилы*) – кро́сна;
с. болторезный – прогоничонарізна́лка, верста́т(-ту), прогоничонарізни́й;
с. буровой – в. свердлови́й;
с. вертикально-долбежный – довба́лка сторчова́;
с. внутришлифовальный – середошліфува́лка;
с. вязальный – плети́лка, плети́льна маши́на;
с. гвоздильный – цвяхува́лка;
с. гладильный – глади́лка;
с. давильный (*для давления на металл, для выглаж. морщин*) – ти́скалка;
с. делительный (*при распиловке досок*) – поді́лювалка;
с. дерево-сверлильный – деревосвердля́рка;
с. деревострогальный – деревостружа́лка;
с. долбежный – довба́лка;
с. дранной, постав дранной (*мук.*) – поса́д(-ду) шерето́вний;
с. дровопильный – дровопиля́рка;
с. закаточный (*для прифальцовки*) – зако́чувалка;

с. калевочный, строгальный – струга́лка;
с. кантовальный – кантува́лка, в. кантува́льний;
с. ковровый – кро́сна(-сен), в. килимо́вий;
с. копировальный – копіюва́лка;
с. круглошлифовальный – круглошліфува́лка;
с. лущильный (*для разворачивания древесных кряжей*) – лущи́лка;
с. металлорежущий – метальорі́залка;
с. наждачно-точильный – гостри́лка шмерґеле́ва;
с. накаточный – нако́чувалка;
с. обрезной – обрі́зувалка;
с. переводной (*типогр.*) – перебива́лка;
с. пильный – пиля́рка;
с. п. ручной – лобза́к(-ка́) [ло́бзик(-ка) (*ШС*)];
с. плоскошлифовальный – плоскошліфува́лка;
с. распускной (*для дерева*) – розпуска́лка;
с. расточный (*для центров*) – розто́чувалка;
с. резьбонарезной – різенаріза́лка;
с. резьбофрезерный – різефрезува́лка;
с. сверлильный – свердля́рка;
с. строгальный – струга́лка;
с. токарный – тока́рка;
с. точильный – гостри́лка;
с. усорезный – вусорі́зка;
с. фанеропильный – форніропиля́рка;
с. фанерострогальный – форніструга́лка;
с. фасонно-токарный – тока́рка обриcóва;
с. фланцеотшибочный – крисовідгина́лка;
с. фрезерный – фреза́рка;
с. фуговочный – фуґува́лка;
с. центровочный – центрува́лка;
с. шаблонно-токарный – тока́рка модлова́;
с. шарошечный – фреза́рка;
с. шипорезный – чопорі́зка;
с. шлифовальный – шліфува́лка, в. шліфува́льний;
с. шлихтовальный – шліхтува́лка;
с. шпоночно-прорезной – плішкопрорі́за́лка;
с. шпунтовпальный – ґарува́лка;
с. штамповочный – штампува́лка, в. штампува́льний.

Станкостроение – верстатобудува́ння, верстаторо́блення.
Станочник – верста́тник(-ка).
Станция – ста́ція;
с. беспроволочная – радіоста́ція;
с. ветроэлектрическая – вітроелектро́вня;
с. водоочистительная – водочи́сня;
с. водоподъемная – водотя́жня;
с. гидрометрическая – водомі́рня, с. гідрометри́чна;
с. грузоподъемная – вантажопідійма́льня;
с. замерная (*воздуха*) – замі́рня; с. замі́рча;
с. компрессорная – компре́сорня, с. компре́сорна;
с. мусоросжигательная – сміттєпа́льня;
с. наливная – налива́льня, с. налива́льна;
с. наполнительная (*для воздуховозов*) – напо́внювальня, с. напо́внювальна;
с. насосная – смоко́(і)вня;
с. нефтеприемная – нафтоприйма́льня, с. нафтоприйма́льна;
с. нефтеразборная (*раздаточная*) – нафтовидава́льня, с. нафтовидава́льна;
с. погрузочная – ванта́жня, навanта́жня;
с. пылеиспытательная – пиловипро-бо́вня;
с. радиотелеграфная – радіотелегра́фня;
с. радиотелефонная – радіотелефоно́вня;
с. силовая – сило́вня;
с. спасательная (*на шахте*) – рятівня, с. рятівна́;
с. фильтровальная – цида́льня;
с. электрическая– електро́вня.

Стапель – 1) (*крытий для судов*) – е́лінґ(-ґа), при́міст(-мосту) (*ШС*); 2) (*без кровли*) – ста́пель(-пля).
Стариться (*о железе, диэлектрике*) – ста́ріти.
Стартер – ста́ртер(-ра).
Статив (*инструмента*) – штати́в(-ву), стоячо́к(-чка́).
Статор – ста́тор(-ра).
Ствол – 1) (*шахты*) – сто́вбур(-ра), ша́хта; 2) (*ружья*) – ці́вка.
Стволовой (*горн.*) – шахтівни́чий.
Створ (*двух предметов*) – просте́ць(-теця́).
Створка (*оконная, дверная*) – пі́лка.
Створный, створчатый (*клапан, дверь, окно*) – пі́ліний.
Стеарин – стеари́н(-ну), стеари́на (*ШС*).
Стежка, стегание (*текст.*) – стьо́бання.
Стежок (*текст.*) – стібо́к(-бка́).
Стеклинь (*мор.*) – сте́клинь(-ня).
Стеклить, остеклить – скли́ти, поскли́ти.
Стекло – скло.
Стеклограф – скло́граф(-фа).
Стеклодув – склоду́в(-ва), скловиду́вник (-ка) (*ШС*).
Стеклообразный (*материал, селен.*) – склува́тий.
Стеклянный – скляни́й.
Стекольный – склівни́й;
с. завод – гу́та;
с. мастерская – скля́рня.

Стекольщик – скляр(-рá).
Стелажи – 1) (*общее название*) – рúшти (ришт); 2) (*под батареи*) – пíдкладка, прúміcток(-мостка) (*ШС*).
Стелька (*кожев.*) – úстілка.
Стем (*мор.*) – пúка.
Стена – 1) (*общее название*) – стінá; 2) (*из камня, кладки*) – мур(-ру).
Стендер – стéндер(-ра).
Стенизование (*текст.*) – змíцнювання, стенізувáння.
Стереоскоп – стереоскóп(-па).
Стереотип – стереотúп(-пу).
Стереотипер – стереотúпник(-ка).
Стереотипная (*стереотипное отделение*) – стереотúпня.
Стерженщик, *см.* **Шишельник**.
Стержень (*арматуры, фермы*) – стрúжень (-жня);
с. круглый – прут(-тá).
Стерилизатор – стерилізáтор(-ра).
Стилка (*полов*) – стелíння.
Стиль (*мебели, архитектуры*) – стиль(-лю).
Стирка (*белья*) – прáннá.
Стискальщик – стискáльник(-ка).
Стойка – стоя́к(-кá).
Стойкий (*против сырости, огня*) – стíйкúй.
Стойло (*для вагонов в парке*) – стíйло.
Сток (*воды, нечистот*) – стік (стóку).
Стол (*мебель*) – стíл (стóлу, -лá).
Столб – стовп(-пá).
Столкновение (*поездов*) – зýтик(-ку), зíткнення (*ШС*).
Столовый – 1) (*нож, доска*) – столóвий; 2) (*обеденный*) (*стол*) – обíдний.
Столяр – стóляр(-ра)
Столярный – столя́рський;
с. мастерская – столя́рня.
Стопор (*останов.*) – стóпор(-ра), зупúнник (-ка).
Стопорный (*вентиль*) – стóпорний.
Сторож (*стойки, предупреждающие об обрушении*) – застерéжник(-ка).
Сторожок (*в весах*) – стрíлка.
Сточный (*труба, кран*) – стічнúй, стоковúй (*ШС*).
Стояк, стойка – стоя́к(-кá).
Стоячий (*о вешалке*) – стоя́чий.
Стратометр – простягомíр(-ра), стратомéтр (-ра).
Стрекало, бабка висячая – бáбка (за)виснá.
Стрела (*прогиба, свода, крана*) – стрілá.
Стрелка – 1) (*общее название*) – стрíлка; 2) (*ж.-д.*) (*перевод*) – вúлиця.
Стрелочник – вúличник(-ка).
Стремя (*для укрепл. блока*) – стременó.
Стремянка – 1) (*лазня, сходня с набитыми брусками)* – стýпанка [хіднúк(-кá) (*ШС*); ступíйка (*ШС*)]; 2) (*переносн. лестница*) – драбúна.
Стренга (*тросса*) – стрéнга.
Стригальный – стрижнúй;
с. машина – стрижáрка.
Стригальщик, -щица – стрижíй(-жія́), стрижíйка.
Стригулець (*валек*) – стріхíль(-ля́).
Стробоскоп – стробоскóп(-па).
Строгальный, -гательный – стругáльний;
с. станок – стругáлка, верстáт(-ту) стругáльний.
Строгальщик – стругáль(-ля́).
Строевой – будівнúй.
Строение – 1) (*постройка*) – будíвля; 2) (*устройство, конструкция*) – будóва.
Строжка, строгание – стругáння.
Строитель – будівнúчий(-чого), будівнúк (-кá).
Строительный – 1) (*строевой относящийся к строительству*) – будівнúй; 2) (*построечный – материал, рабочий*) – будівéльний;
с. мусор (*из кирпича*) – груз(-зу);
с. раствор – чамýр(-ру).
Строительство – будівнúцтво.
Строка, строчка (*типогр.*) – рядóк(-дкá).
Строкоотливная машина – рядковиливнá машúна.
Строп – 1) (*пара колец*) – дволанка; 2) (*речн.*) – строп(-па).
Стропилина, стропильная нога – кроквúна.
Стропило – крóква.
Строчильщик – строчíй(-чія́).
Струбцина, струбцинка (*для сжимания*) – струбцина [ущýльник (*ШС*), клю́ба (*ШС*)].
Струг – струг(-га).
Струенаправляющий (*о дамбе, стенке*) – водонапрямнúй, струминонапрямнúй (*ШС*).
Стружка – 1) (*предмет*) – стружка; 2) (*строгание – процесс*) – стругáння.
Стружковыжиматель – стружковитискáч (-чá).
Стружкоприемник (*фрезер. станок*) – стружкоприймáч(-чá).
Струистость (*порок дерева*) – струминя́стість(-тости).
Струйный (*прерыватель, заземлитель*) – струмúнний.
Струна (*часть каната стяжка*) – струнá.
Струнный (*гальванометр*) – струнний.
Струя – струминá.
Стряхивающий (*механизм*) – струснúй.
Студень (*гремучий*) – драглí(-лів).

Стул – 1) (*общее название – мебель, котла*) – стіле́ць(-льця́); 2) (*дерев. опора*) – стояне́ць(-нця́); 3) (*плаха*) – дриві́тня; 4) (*тип деревянной опоры*) – торч(-ча́), сторч(-ча́); 5) (*башмак для закрепления рельса*) – умо́стка рейко́ва́.
Стульчак (*в уборной*) – сіда́к(-ка́), усі́док (-дка), сіде́ць(-дця́) (*БдС*).
Ступа (*в толчеях*) – сту́па.
Ступень – 1) (*общее название – турбины*) – схі́дець(-дця); 2) (*передвижной лестницы*) – щабе́ль(-бля́); 3) (*ступенька постоянной лестницы*) – схо́дина.
Ступен(ь)чатый (*барабан, ротор*) – східча́стий.
Ступица – коло́диця, ма́точина (*ШС*).
Ступка – сту́пка.
Стык – стик(-ку).
Стылый (*ход печи*) – охоло́дни́й.
Стяг, аншпуг – за́крутень(-тня).
Стяжка – 1) (*общее название*) – стя́гель(-гля); 2) (*запруга*) (*канат*) – за́крутка.
Стяжной (*о муфте*) – стяжни́й.
Сублимация – ви́згін(-гону), сублімáція.
Судница (*капсель*) – су́дниця.
Судно – судно́.
Судоводитель – судново́д(-вода).
Судовщик – суднови́к(-ка́).
Судоподъемник (*подъемник судов*) – суднопідо́йма.
Судорабочий – судноробітни́к(-ка́).
Судостроительный – суднобудівни́й.
Судоходство – судноплáвство.
Суживающийся (*проход, сопло*) – зву́жений, звужни́й (*ШС*).
Сук – сучо́к(-чка́).
Сукно – сукно́.
Сукновал – валі́й(-лія́).
Сукновалка, -вальня – валю́ша.
Суконный – сукня́ний, суко́нний;
с. фабрика – сукна́рня.
Суконщик, -щица – сукна́р(-ря́), сукна́рка.
Сулага (*доска при сжимании фанер*) – при́гніток(-тка).
Сумка (*для инструмента*) – та́шка.
Сундук – скри́ня.
Сундучник – скри́нник(-ка).
Супрефосфат – супрефосфа́т(-ту).
Суппорт – су́порт(-та), подава́ч(-ча́) (*ШС*).
Сургуч – сургу́ч(-чу́), чераля́ка (*ШС*).
Сурдина (*на проводах*) – глушни́к(-ка́).
Сурик – манія́.
Суровый (*о товаре*) – сирови́й.
Суррогат – суроґа́т(-ту).
Сусло (*пив.*) – су́сло.

Т

Табакорезный – тютюнокриши́льний;
т. машина – тютюнокриши́лка, машина тютюнокриши́льна.
Табачный – тютюно́вий;
т. фабрика – тютюна́рня, фа́брика тютюно́ва.
Табельщик – та́бельник(-ка).
Табличник (*типогр. рабочий*) – табли́чник(-ка).
Табурет, **-тка** – сті́льчик(-ка), дзи́ґлик (-ка).
Тавот – таво́тове са́ло.
Тавотница – таво́това мазни́чка.
Тавр (*тавровая балка*) – тет(-та).
Тавровый, **т-образный** (*сечение*) – те́туватий, т-поді́бний, [теува́тий (*СМТС*)].
Таз – 1) (*общее название*) – таз(-за); 2) (*при кардной машине*) – пу́шка.
Тазовщик (*рабочий при кардной машине*) – пушкови́й.
Такелаж (*мор.*) – такеля́ж(-жу).
Такелажмейстер – такеляжма́йстер(-тра).
Такелажная (*мастерская*) – такеля́жня.
Такелажник – такеля́жник(-ка).
Таксатор – такса́тор(-ра), такса́р(-ря). (*ТрхЗ*).
Таксация – такса́ція.
Таксировка, -рование – таксува́ння.
Таксировщик – таксівни́к(-ка́).
Таксометр – таксо́метр(-тра).
Талер (*типогр.*) – складівни́ця, та́лер(-ра).
Тали (*полиспаст*) – многобльо́к(-ка), та́лі (-лів).
Талонщик – тальо́нник(-ка).
Тальвег – водоте́чна лі́нія, пото́чина.
Тальк – лоя́к(-ку́).
Тамбур – при́сінок(-нка).
Тампон – тампо́н(-на).
Тампонаж (*горн.*) – та́ма, тамува́ння, тампона́ж(-жу́).
Тангенс-гальванометр – та́нґенс-ґальвано́метр(-тра).
Тангир (*типогр.*) – танґі́р(-ра).
Тангирование – танґува́ння.
Тандэм-машина – танде́м-маши́на.
Танька (*такельный канат*) – ли́нва капаро́ва.
Тапер (*для соедин. гончарных труб*) – та́пер (-ра).
Таран – тара́н(-на́).
Тарантас – таранта́с(-са).
Тарелка – тарі́лка.
Тарельчатый (*клапан*) – тарілча́стий.
Тарировка (*процесс*) – тарува́ння.
Тарификатор – тарифіка́тор(-ра).
Тартальщик (*горн.*) – тяга́льник(-ка).

Тартание (*нефти*) – тяга́ння [здобува́ння (*ШС*)].
Таскальщик, -ца – носі́й(-сія́), носі́йка.
Тахограф – тахо́граф(-фа).
Тахометр – тахо́метр(-тра).
Тахоскоп – тахоско́п(-па).
Тачечник – тачка́р(-ря́).
Тачка – та́чка.
Творило – глица́рня.
Творильщик – вапня́р(-ра́).
Текстиль – тексти́ль(-лю).
Текстильщик, -щица – тексти́льник(-ка), тексти́льниця.
Текстовик (*типогр. рабочий*) – текстови́к(-ка́).
Тектор – те́ктор(-ра).
Текучесть (*материала, порошка*) – те́чкість (-кости).
Телевидение, -визия – далекоба́чення.
Телега – віз (во́за).
Телеграф – телегра́ф(-фу).
Телеграфист, -ка – телеграфі́ст(-та), телеграфі́стка.
Телеграфный (*аппарат, алфавит, передатчик*) – телегра́фний;
т. станция – телегра́фня.
Тележечник – подава́льник(-ка) візка́.
Тележка (*крана, для возки*) – візо́к(-зка́).
Тележник, колесник – сте́льмах(-ха).
Телеобъектив – телеоб’єкти́в(-ва).
Телефон – телефо́н(-на).
Телефонист, -ка – телефоні́ст(-ста), телефоні́стка.
Телефонный – телефо́нний.
Температура – температу́ра.
Тенакль (*типогр.*) – тримéць(-мця́), тена́кль (-ля).
Тендер – те́ндер(-ра).
Теневой (*фотометр, изображение*) – тіньови́й.
Тент – намéт(-ту), таша́ (*ШС*).
Теодолит – теодолі́т(-та).
Тепловоз – теплотя́г(-га).
Теплоиспользование (*топлива*) – тепловикориста́ння.
Теплообмен (*физ.*) – тепловими́на.
Теплоотдача – тепловідда́ння.
Теплопередача – теплопереда́ння.
Теплопроводность – теплопрові́дність (-ности).
Теплопроизводительность, теплопроводная способность – тепловида́тність(-ности).
Теплосиловой – теплосилови́й;
т. установка – теплосило́вня.
Теплостойкий (*изол. материал*) – теплостійки́й.
Теплота – тепло́.
Теплотворность, способность теплотворная – тепловида́тність(-ности).
Теплоупорный (*материал*) – теплотривки́й.
Теплоход – теплопла́в(-ва).
Теплоходство – теплопла́вство.
Теплушка, тепляк – тепля́к(-ка́).
Теребильщик, -щица (*текст.*) – бра́нець (-нця), бра́нка.
Терка (*штукатурная*) – те́ртка, терту́шка.
Термический – тепови́й, термі́чний.
Термобатарея – теплобатері́я, термобатері́я.
Термометр – термо́метр(-тра).
Термопара – теплопа́ра, термопа́ра.
Термос – те́рмос(-са).
Термосифонный (*об охлаждении*) – термосифо́нний.
Термостат – термоста́т(-та).
Термоэлемент – теплоелеме́нт(-та), термоелеме́нт(-та).
Терракота – терако́та.
Тес – тес(-су).
Теска, тесание – теса́ння
Тесло (*дексель*) – тесли́ця.
Тесница – 1) (*доска вытесанная*) – те́санка; 2) (*половица*) – мости́на; 3) (*в заборе*) – дили́на.
Тесовик (*инструмент*) – тесля́к(-ка́).
Тесто (*известковое, цементное*) – ті́сто.
Тестоделитель – тістоподі́льник(-ка).
Тестоделительный – тістоподі́льчий.
Тестомесилка, тестомесильная машина – тістомиси́лка.
Тестообразность (*асфальта, железа*) – тістува́тість(-тости).
Тесун – тесли́ця.
Тесьма – тасьма́.
Тесьмач, басонщик – ґальона́р(-ря́).
Тетива (*лестницы*) – тятѝва.
Техник – те́хнік(-ка);
т. литограф – те́хнік-літо́граф(-фа).
Техника – те́хніка.
Технический – техні́чний.
Технолог – техно́лог(-га).
Течка (*мук.*) – про́хідок(-дку).
Течь – 1) (*глагол*) – текти́; 2) (*отверстие*) – прото́чина [те́ча (*ШС*)].
Тигель – бритва́ль(-ля́).
Тигельный – бритва́льний.
Тинктура – тинкту́ра.
Типограф – 1) (*печатник*) – друка́р(-ря́); 2) (*строкоотл. машина*) – рядоколива́лка.
Типография – друка́рня.
Типографский (*набор, печать*) – друка́рський;
т. дело – друка́рство.

Типометр (*типогр.*) – типо́метр(-тра).
Тировка – тирува́ння.
Тискальный (*пресс*) – натискни́й, відбивни́й.
Тискальщик (*типогр.*) – відбива́ч(-ча́).
Тискать (*получать отдельные оттиски*) – відбива́ти.
Тиски – ле́щата(-щат).
Тихоход (*мельница*) – тихору́х(-ха).
Тихоходность (*мотора, поезда*) – тихору́шність(-ности).
Ткань – тканина.
Тканье – ткання́.
Ткацкая – тка́льня.
Ткацкий – тка́цький, тка́льний;
т. фабрика – тка́льня.
Ткач, -чиха – ткач(-ча́), тка́ля.
Товар – 1) (*общее название*) – крам(-му), това́р(-ру); 2) (*как груз*) – вантаж(-жу́).
Товарный – 1) (*лес*) – това́рний; 2) (*вагон, поезд*) – ванта́жний.
Товаровед – крамозна́вець(-вця), товарозна́вець(-вця).
Ток – 1) (*электрический*) – струм(-му); 2) (*воздуха, воды*) – те́чія; 3) (*земляная площадка для кирпича*) – тік (то́ку);
т. безваттный – с. нева́тний, неробо́чий;
т. блуждающий – с. мандрівни́й;
т. переменный – с. змі́нний;
т. постоянный – с. про́стий;
т. сильный – с. вели́кий;
т. слабый – с. мали́й.
Токарный – тока́рський;
т. станок – тока́рка, верста́т(-ту) тока́рський.
Токарня, токарная мастерская – тока́рня.
Токарь-револьверщик – то́кар-револьве́рник(-ка).
Токмак, чекмарь, колотилка, бительная машина – товкмаки́(-кі́в).
Токмарь – до́вбня.
Токоведущий (*провод*) – струмовідни́й.
Токовращатель (*для вызова*) – струмооберта́ч(-ча́).
Токоограничитель – струмообме́жувач(-ча).
Токоприемник – струмоприйма́ч(-ча́).
Токопровод – струмопро́від(-воду).
Токопроводка (*в шахте*) – струмопровідня́.
Токораспределение – струморозпо́діл (-лу).
Токораспределитель – струморозподі́льник (-ка).
Токособиратель – струмозбира́ч(-ча́).
Толкатель – 1) (*для топлива*) – штовха́ч (-ча́); 2) (*толкач, подталкиватель – паровоз*) – підпиха́ч(-ча́).
Толстомер, дендрометр – грубиномі́р(-ра), деревомі́р(-ра).
Толчек – по́штовх(-ху).
Толчея (*для дробления руд*) – сту́па.
Толща (*кладки, стены*) – то́вща.
Толщина (*стены, дерева*) – грубина́, товщина́.
Толь – толь(-лю).
Томасирование (*метал.*) – томасува́ння.
Томбуй (*мар.*) – томбуй(-буя) су́чка.
Томление (*стали*) – крицюва́ння.
Томленка – кри́ця.
Тонина – 1) (*волокна*) – то́нкість(-кости); 2) (*тонкость – помола цемента*) – м’я́кість(-кости).
Тонирование (*оттиска*) – тонува́ння.
Тонковолокнистый (*о дереве*) – тонковолокня́стий.
Тонкопрядильный – тонкопря́дний.
Тонкослойный – тонкошаро́вий.
Тонкотельный (*о деталях*) – тонкоті́лий.
То(у)ннель – тунéль(-лю).
Топка – 1) (*устройство для сжигания топлива*) – пали́вня; 2) (*процесс*) – палі́ння (в чому).
Топливник (*топка*) – пали́вня [паливни́к (-ка́) (*ШС*)].
Топливный – паливни́й.
Топливо – па́ливо.
Топляк – топле́ць(-цю́).
Топограф – топо́граф(-фа).
Топор – соки́ра.
Топорище – сокири́ще.
Топорник (*пожарный*) – соки́рник(-ка́).
Топчак (*конного привода*) – тупча́к(-ка́).
Торец (*стр.*) – торе́ць(-рця́) [івер(-ра) (*ШС*)].
Торкретирование (*шахт, ствола*) – торкретува́ння.
Торма(о)з – гальмо́.
Торма(о)зильщик, тормазной, тормозчик – гальмівни́к(-ка́), гальмівни́чий(-чого).
Торпедирование (*скважин*) – торпедува́ння.
Торпедо (*авио*) – торпе́до.
Торф – торф(-фу).
Торфмейстер – торфма́йстер(-ра).
Торфовик, торфяное болото – торфо́вище.
Торфодобывание, -быча – торфо(з)добува́ння.
Торфодробилка – торфокриши́лка [торфодроба́рка (*ШС*)].
Торфонасосный – торфосмо́ковий;
т. станция – торфосмоко́(і́)вня.
Торфоразработка – торфорозробі́ток(-тку).
Торфорез (*инстр.*) – торфорізáк(-ка́).
Торфорезалка (*для раздробл. брикетов*) – торфокриши́лка.
Торфорезка (*машина*) – торфорі́зка.
Торфоснабжение – торфопостача́ння.

Торфосос – торфосмо́к(-ка).
Торфушка (*работница на сушке торфа*) – торфосу́шниця.
Торфяник, -ница – 1) (*рабочий на торф. разр.*) – торфівни́к(-ка́), торфівни́ця; 2) (*место*) – торфо́вище.
Торфяной – торфо́вий;
т. машина – торфиноро́бка;
т. карьер – торфо́вище, торфоко́пня.
Торцевание (*бруска*) – торцюва́ння.
Торцевой – торце́вий [івeróвий (*ШС*)].
Точило – гостри́ло, точи́ло.
Точильня (*острильная*) – гостри́льня.
Точильщик – 1) (*керам.*) – точі́й(-чі́я); 2) (*инструмента*) – гострі́й(-рія́).
Точка – 1) (*математическая*) – то́чка; 2) (*точение*) – точі́ння; 3) (*острение*) – гострі́ння; 4) (*в пунктире*) – кра́пка.
Точный (инструмент) – то́чний.
Тощий (*уголь*, *глина*) – пісни́й.
Траверза, **траверса** – тра́верза.
Травильня (*помещение*) – щави́льня.
Травильщик (*цинкографии*) – щавільник (-ка).
Травление – 1) (*хим.*) – ща́влення; 2) (*цепи, каната*) – попуска́ння.
Трактор – тра́ктор(-ра).
Тракторист – трактори́ст(-та).
Тракторный завод – тра́кторня.
Тракция – тягло́.
Трам – пітка́нник(-ка), трам(-ма).
Трамбовка – 1) (*предмет*) – бу́тин(-на); 2) (*процесс*) – бутинува́ння.
Трамбовщик (*стр.*) – бутина́р(-ря́).
Трамвай – трамва́й(-ва́я).
Трамвайщик – трамва́йник(-ка).
Трансвертер(-ра) – трансве́ртер(-ра).
Транслятор – трансля́тор(-ра).
Трансляция – трансля́ція.
Трансмиссия – трансмі́сія.
Транспарант – ра́штра.
Транспозиция (*проводов*)- – транспози́ція.
Транспортер – трапспорте́р(-ра), подава́льник(-ка).
Транспортир – кутомі́р(-ра).
Транспортировка – транспортува́ння.
Транспортник – тра́нспортник(-ка), транспорто́вник (*ШС*) [шляхови́к(-ка́) (*ШС*)].
Трансформатор – трансформа́тор(-ра).
Трансформаторное помещение – трансформа́торня.
Трансформация – трансформа́ція.
Траншея (*для кабелей*) – рів (ро́ву).
Трап – 1) (*половой*) – брудозли́в(-ва), трап (-па); 2) (*люк*, *смотровой колодец*) – люк (-ка): 3) (*на судне*) – східни́к(-ка).
Трасса (*дороги*) – тра́са.
Трассировка, -рование (*линии*) – трасува́ння.
Трассировщик – трасівни́к(-ка́).
Трафарет – 1) (*для нумерации*) – трафаре́т (-та); 2) (*доска трафаретная*) – тавро́.
Трафаретка (*прорез в трафарете*) – тавро́вина.
Трафаретчик – трафаре́тник(-ка), таврівни́к(-ка́) (*БдС*).
Трафление (*текст.*) – (по)тра́плення.
Трегер – трима́ч(-ча́).
Трензель – тре́нзель(-зля).
Трение – тертя́.
Тренога, треног (*над скважиной*) – тринíг (-но́га), тринíжок(-жка) (*ШС*).
Треншальтер – розлу́чник(-ка), треншáльтер(-ра).
Трепало – тіпа́ло.
Трепальный – тіпа́льний;
т. машина, трепалка – тіпа́лка;
т. отделение – тіпа́льня.
Трепаль, трепальщик, **-щица** – тіпа́льник (-ка), тіпа́льниця.
Трепал – три́пля.
Третни(я)к-припой – третни́к-лю́та.
Треугольник–1) (*матем.*) – трику́тник(-ка); 2) (*инструмент*) – коси́нець(-нця), трику́тник(-ка).
Трехколеска (*авто*) – триколíска.
Трехпроводный – трипроводо́вий.
Трехпрядный (*канат*) – тристалько́вий.
Трехфазный – трифазо́вий.
Трещетка (*сверло*) – ра́чка.
Трешина (*в бревне*) – розко́лина.
Триангель (*тормозной тяж балансира*) – трику́тник(-ка).
Триангуляция – тріянгуля́ція.
Трибок – трибо́к(-бка́).
Триер – трíєр(-ра), зерновідбíрник(-ка).
Трикотажный – трикота́жний, пле́тений;
т. фабрика – трикота́жня, плетíльня.
Триплан – трипля́н(-на), трикри́л(-ла) (*ШС*).
Трогание с места (*машины*, *трамвая*) – руша́ння.
Тройник (*водопроводн. трубы*, *кабеля*) – троя́к(-ка́).
Тройчатка – тройча́к(-ка́).
Троллей – троле́й(-ле́я).
Тросс – 1) (*общее название*) – трос(-са), ли́нва (*ШС*); 2) (*пеньковый*) – мо́туз(-за).
Тростник – очере́т(-ту).
Тростниковый – очере́тяний;
т. сахар – тростúнний цу́кор(-кру).
Тротуар – пішохíд(-хо́ду).
Трощение (*шелка*) – прису́кування.

Труба, **трубка** – трубá, трýбка;
т. дымовая – димáр(-ря́).
Трубник (*пожарный*) – трýбник(-ка).
Трубный – трýбний;
т. (*относ. к дым. трубе*) – димáрний.
Трубовар – трубовáр(-ра).
Трубодержатель (*для обсадн. труб*) – труборимáч(-чá).
Трубокол – трубопробúвач(-ча), трубокóл (-ла).
Труболитейный – труболивáрний;
т. завод, цех – труболивáрня.
Труболовка (*для обсадн. труб*) – трубóловник(-ка).
Трубоочиститель – трубочúсник(-ка).
Трубопровод – трубопрóвід(-воду).
Трубопроводчик – трубопровідни́к(-ка́).
Трубораскиритель – труборозшúрник(-ка).
Труборез, **труборезка** – труборіз(-за), труборíзка.
Трубосварочная (*помещение*) – трубозвáрня.
Трубостав – трубостáвник(-ка).
Трубочист – сажотрýс(-са).
Трубчатка (*при дефлегматор.*) – трубчáтка.
Трудновоспламеняющийся (*о топливе*) – труднозапáльний.
Трудновосстановимый (*о слитках железа*) – трудновідно́вний.
Трудноплавкий (*шлак*) – труднотóпкий, туготóпкий.
Труска (*сахара*) – трусíння.
Трущийся (*контакт*) – тертьовúй.
Трюм – трюм(-ма), пáзуха.
Тряпичник – ганчíрник(-ка).
Тряпка (*обтирочный матер.*) – ганчíрка.
Трясилка (*машина*) – трясúлка.
Трясучка (*транспортер*) – трусни́к(-ка́).
Туалетный (*столик*, *мыло*) – туалéтний.
Тугоплавкость – туготóпкість(-кости).
Тумба – 1) (*ножка стола*) – тýмба; 2) (*у дороги*) – бовванéць(-нця́).
Тумбочка (*мебель*) – тýмбка.
Туннель – тунéль(-лю).
Тупик – зáзубень(-бня).
Тур (*паровоза*, *бригады*) – тур(-ра), [тýра (*ШС*)].
Турбина – турбíна.
Турбинный – турбíнний;
т. установка – турбíнóвня.
Турбинностроительный – турбінобудівни́й, турбіновиро́бний;
т. завод – турбінобудíвня, турбіновиро́бня.
Турбоальтернатор – турбоальтернáтор(-ра).
Турбовоз – турботя́г(-га).
Турбовоздуходувка – турбоповітродýв(-ва), турбодмýхало (*ШС*).
Турбогенератор – турбоґенерáтор(-ра).
Турбокомпрессор – турбокомпрéсор(-ра).
Турбонасос – турбосмóк(-ка).
Турбулентный (*о движении*) – турбулéнтний, вихрови́й.
Турникет – турнікéт(-та).
Туфли (*кожев.*) – черевúки(-ків).
Тушевальный (*соус*) – тушувáльний.
Тушевальщик, -ца – тушувáльник(-ка), тушувáльниця.
Тушист – тушúст(-та).
Тушитель (*душ*) – гасúльник(-ка).
Тушь – туш(-ші).
Тычек (*кирпич*) – попереúчик(-ка).
Тюк – пáка.
Тюльпан (*для ламп*) – тульпáн(-на).
Тюфяк – 1) (*общее название*) – матрáц(-ца); 2) (*фашинный*) – тарáсник(-ка).
Тяга – 1) (*движущая сила*) – тягло́; 2) (*воздуха*) – тяг(-гу); 3) (*архитектурная*) – ґзимс (-су); 4) (*для передачи движения*) – тя́гель(-гя).
Тягальный (*о лебедке*) – тягáльний.
Тягальщик (*саночник*) – тягáч(-чá).
Тягомер, **тягометр** (*для воздуха*) – тягомíр (-ра).
Тяж – тяж(-жа).
Тяжеловоз – важкотя́г(-га).
Тяжесть – 1) (*общее название*) – тягáр(-ря́); 2) (*груз*) – вантáж(-жу́).
Тянульщик (*кожев.*) – витягáльник(-ка).
Тянутый (*с стали*) – тя́гнений.

У

Убежище (*противогазовое*) – зáхисток (-стку).
Уборка – 1) (*помещения*) – прибирáння; 2) (*вынимание крепи*) – виймáння; 3) (*собирание, напр. хлеба*) – збирáння; 4) (*лесов*) – розришто́вування; 5) (*облицовка стены*) – личковáння; 6) (*снимание желез. связей*) – здіймáння.
Уборная – 1) (*общее название*) – убирáльня, прибирáльня (*БдС*); 2) (*отхожее место*) – відхóдок(-дка), ви́хідка (*БдС*).
Уборное, складочное отделение (*текст.*) – складáльня.
Уборочный (*о сель.-хоз. машинах*) – збирáльний.
Уборщик, -щица – 1) (*общее название*) – прибирáльник(-ка), прибирáльниця; 2) (*текст, товара*) – складáльник(-ка), складáльниця.
Убыль – 1) (*общее название*) – убýток(-тку), змéншення; 2) (*только воды*) – спад(-ду), спадáння.
Уварка, -ривание – 1) (*сока*) – увáрювання;

2) (*соль, добытая путем уварки*) – вива́рна́ сіль (со́лі).
Увлажнитель (*воздуха*) – відволо́жник(-ка).
Увлажняющий, -жнительный (*валик*) – відволо́жний.
Увлекатель (*в роторах*) – захо́плювач(-ча).
Уводка – 1) (*дыма*) – ви́від(-во́ду); 2) (*судна, авто*) – відві́д(-во́ду).
Угар – 1) (*пряжи*) відпа́док(-дку); 2) (*металла при плавке*) – вигар(-ру) втра́тний; 3) (*от печей*) – чад(-ду).
Углевод (*хим.*) – вуглеводи́н(-ну).
Углеводород (*хим.*) – вуглево́день(-дню).
Углевыжигательный – вуглевипа́льний; **у. печь** – вугля́рня.
Угледержатель (*дугов. лампы*) – вугледе́ржавка.
Угледробилка – вугледроба́рка.
Углежжение – вуглевипа́лювання.
Углежог, угольщик – вугля́р(-ра́).
Углезернистый (*микрофон*) – вуглезерня́стий.
Углекислота – двооксиа́д(-ду) вугле́вий.
Углекоп – вугі́льник(-ка).
Углемойка (*помещение*) – вуглеми́йня.
Угленосный – вуглевмісний.
Углеобогатительный – вуглезбагатни́й.
Углеопрокидыватель – вуглеперекида́ч(-ча́).
Углеподатчик – вуглеподава́лка.
Углеподъем, углеподъемник – вуглепідо́йма.
Углепомольная станция, отделение – вуглеме́льня.
Углепровод – вуглепро́від(-воду).
Углеразборка – вуглесортува́ння.
Углерезка – вуглеру́бка, вуглезару́бувалка.
Углерезная, врубовая машина – зару́бувалка, зарубна́ маши́на.
Углерод – вугле́ць(-цю́).
Углесмесительный (*о фабрике*) – вуглезмі́шувальний.
Углистый (*железняк*) – вугли́стий.
Угловой – 1) (*о внутрен. угле*) – кутови́й; 2) (*о наружном угле*) – наріжний.
Угломер – кутомі́р(-ра).
Углубитель (*сверла*) – загли́бник(-ка).
Углубка, -бление – 1) (*во что*) – загли́блення; 2) (*шахты*) – погли́блювання; 3) (*величина*) – погли́бина, загли́бина.
Углярка (*угольный* вагон) – вугля́рка.
Угол – 1) (*геом. фигура, внутренний*) – кут (-та́); 2) (*внешний, наружный, выступающий*) – ріг (ро́гу).
Уголковый (*о железе*) – кутови́й, кутівко́вий.
Уголок (*профиль*) – кути́вка.
Уголь – ву́гілля, ву́гіль(-гля), вугли́на (единич.).
Угольник – 1) (*инструмент, деталь*) – коси́нець(-нця); 2) (*внутренний*) – кутни́к (-ка́); 3) (*плотничный*) – ві́нкель(-кля).
Угольный – 1) (*из угля*) – вугляни́й; 2) (*относящ. к угольному делу промышленность*) – ву́гільний.
Угольщик – 1) (*выжигальщик угля*) – вугля́р(-ра́); 2) (*подвозчик топлива*) – вугі́льник(-ка).
Угон (*провода*) – угі́нка.
Удавка, удава – за́шморг(-гу).
Удаление (*золы, сора*) – видаля́ння [спрова́джування (*ШС*)].
Удалитель (*влаги*) – видаля́ч(-ча́).
Удар – уда́р(-ру).
Ударник – 1) (*общее название*) – уда́рник (-ка); 2) (*клопфер*) – стука́ч(-ча́).
Удвоитель, дупликатор – подво́ювач(-ча), дуплика́тор(-ра).
Удельный (*о весе, объеме*) – пито́мий.
Удерживатель (*в клети*) – затри́мувач(-ча).
Удерживающий (*электромагнит*) – тримни́й, затримни́й (*ШС*).
Удлинение – 1) (*дуги, антенны*) – до́вшання, здо́вжування, подо́вжування; 2) (*от температуры*) – здо́вження.
Удлинитель – подо́вжник(-ка); **у**. (*добавка*) – на́точка.
Удобозаменяемый (*контакт*) – зручнозамі́нний.
Удобрение (*сель.-хоз.*) – угно́ювання.
Удобство, удобность (*пользования, инструментов*) – зру́чність(-ности).
Удочка (*ловильный прибор при бурении*) – ву́дка.
Удушливый (*газ в руднике*) – заду́шливий.
Уединение (*тел. аппарата*) – вилуча́ння.
Узда (*для скрепления стропильных ферм*) – за́гнуздок(-дка) .
Узел (*фермы*) – ву́зол(-зла́).
Узкоколейка – вузькоколі́йка, вузькоколі́йна залізни́ця.
Узкоколейный – вузькоколі́йний.
Узловой (*пункт, станция*) – вузлови́й.
Узловязатель – вузлов‘яз(-за).
Узлоловитель – вузлоло́вник(-ка).
Узор (*кладки*) – візеру́нок(-нка).
Указатель – 1) (*притока воздуха*) – ука́зни́к(-ка́); 2) (*показатель*) – пока́зни́к(-ка́): **у. уровня масла** – мастиловка́з(-за).
Указательный (*стрелка*) – вказівни́й.
Укатка, укатывание – 1) (*дороги действием проезда*) – нако́чування; 2) (*дороги катком*) – коткува́ння.

Укладка – 1) (*укладывание балок на место*) – укладáння; 2) (*складывание кирпича в штабель*) – складáння; 3) (*умащивание камня*) – умóщування.
Укладчик – укладáч(-чá);
у.-сортировщик – укладáч-сортувáльник(-ка).
Уклон (*стены*) – спад(-ду).
Уклономер – спадомíр(-ра).
Уклоноуказатель – спадовкáз(-за), спадопокáз(-за) (*ШС*).
Уключина (*в лодке*) – кóчет(-та).
Укорачивание – 1) (*шага, обмотки*) – прикорóчування; 2) (*электрода, угля – самопроизвольное*) – коротшання.
Укосина – укóсина.
Украшение – 1) (*построек*) – прикрáса; 2) (*архитектурное*) – оздóба.
Укрепление – 1) (*общее название*) – укрíплення; 2) (*спирта*) – змíцнювання.
Укрупнять, укрупнить – побíльшувати, підбíльшувати (*ТрхЗ*).
Уксус – óцет (óцту).
Уксусомер – оцтомíр(-ра).
Укупорочный (*ящик*) – пакувáльний.
Укупорщик – пакувáльник(-ка).
Улавливатель, уловитель (*вагонеток*) – улóвлювач(-ча).
Улей (*сель.-хоз.*) – вýлик(-ка).
Улетучиваться, -читься – вивíтрюватися, вúвітритися.
Улитка (*сигн. шкива*) – зáвитка.
Уличный (*трансформатор*) – вýличний.
Уловитель (*ловушка*) – ловнúк(-кá).
Уменьшитель – змéншувач(-ча);
у. давления – тискозмéншувач(-ча).
Уминка (*угля*) – уминáння.
Умформер – умфóрмер(-ра).
Умывальник – умивáльник(-ка).
Умывальня – умивáльня.
Унифилярный (*магнитометр, подвес*) – однонитковúй, уніфілярний.
Унос (*топлива*) – занóс(-су).
Уносная, угонная скорость (*мотора*) – розлітнá швúдкість(-кости).
Упаковочный – паківнúй;
у. отделение, упаковочная – пакувáльня, паківня.
Упаковщик (*фанер*) – пакувáльник(-ка).
Уплотнение – 1) (*общее название*) – ущíльнювання, защíльнювання; 2) (*бетона, грунта*) – збивáння.
Уплотнитель (*сальник*) – защíльник(-ка), ущíльнювач(-ча) (*ШС*).
Уплотнительный, уплотняющий – защільнúй, ущільнúй (*ШС*);
у. набивка – щільнúця.
Упор – 1) (*упорина*) – упóра; 2) (*для остановки поезда*) – спин(-ну); 3) (*упирание*) – упирáння; 4) (*опирание свода*) – опирáння.
Упорна – úпірка.
Управление – 1) (*машиной*) – керувáння; 2) (*ведомство*) – упрáва.
Управляемость (*мотора*) – керóваність(-ности).
Упреждать, упредить (*по фазе*) – випереджáти, вúпередити.
Упряжка – 1) (*лошадей*) – зáпряг(-гу); 2) (*прораб. время в смену*) – змíна.
Упряжь – úпряж(-жі).
Уравнивающий (*ток. сопротивление*) – вирівнúяльний.
Уравнитель – вирíвнювач(-ча).
Уравновешивание – зрівновáжування.
Уравновешивающий (*о массе, сопротивлении*) – зрівновáжний.
Урез – урíз(-зу).
Уровень – 1) (*жидкости*) – рíвень(-вня); 2) (*прибор*) – позúм(н)иця.
Урок (*работы*) – нóрма.
Урочный (*о работе*) – нормóваний;
у. положение – нóрми робíтні.
Ус (*в болтовых головках, в обрезке*) – вус(-са).
Усадка (*бетона, кирпича*) – зступ(-пу), зступáння.
Усадочный (*о раковине*) – зступнúй.
Усиление – 1) (*общее название*) – підсúлювання; 2) (*тока, намагнич.*) – збільшування; 3) (*негатива*) – згýщування.
Усилие (*в стержне*) – зусúлля.
Усилитель – підсúльник(-ка).
Ускорение – пришвúдшення.
Ускоритель – пришвúдшувач(-ча).
Усовик (*крестовины*) – скорс(-са).
Усорезный (*станок*) – вусорíзний.
Успокоитель (*колебаний*) – у(в)гамівнúк(-кá).
Усталость (*металлов*) – втóма.
Установившийся (*режим, ток*) – устáлений.
Установка – 1) (*устанавливание*) – установлянúня; 2) (*помещение*) – устáва; 3) (*ставление – вех, пикетов*) – стáвляння;
у. беспроволочная – радіоустáва;
у. ветросиловая – вітросилóвня;
у. водоотливная – водовідливáльня;
у. водоочистительная – водочúсня;
у. выщелачивающая – виполíскувальня;
у. компрессорная – компрéсорня;
у. котельная (*паровых котлов*) – паровúчня;
у. крекинговая – крекінгóвня;
у. насосная – смокó(і)ння;

у. обогатительная – збага́чувальня;
у. паросиловая – паросило́вня;
у. подъемная – підійма́льня;
у. пылеуловительная – пилоло́вня;
у. силовая – сило́вня, у. силова́;
у. сортировочная – сортува́льня;
у. тартальная – тяга́льня, у. тяга́льна;
у. теплосиловая – теплосило́вня;
у. турбинная – турбосило́вня, у. турбі́нна;
у. углепомольная – вуглемéльня;
у. флотационная – зрина́льня, фльоту-ва́льня;
у. целевая – на́лад(-ду);
у. электросиловая – електросило́вня, електро́вня.

Установщик – устано́вник(-ка), уставля́ч (-ча́) (*БдС*).
Устой (*моста*) – стоя́н(-на́).
Устойчивость – 1) (*состояния, инструмента*) – сті́йкість(-кости); 2) (*материалов*) – витрива́лість(-лости).
Устройство – 1) (*приспособление*) – зла́года; 2) (*строение*) – буді́ва; 3) (*устраивание*) – зла́годжування.
Уступ (*кладки, выработки*) – при́ступок(-пку).
Устье – 1) (*общее название – трубопровода, сопла*) – ги́рло, усте́нок(-нка); 2) (*печи*) – че́люсті(-тів).
Усушка, **усыхание** (*топлива, дерева*) – усу́шка, усиха́ння.
Утель, утельный товар, бисквит – непол-ли́в’яне, у́тель(-лю).
Утельщик – у́тельник(-ка).
Утечка (*воздуха, воды, газа*) – ви́тік(-току).
Утилизация – використа́ння, утиліза́ція.
Утка (*речн.*) – кли́очка.
Уток (*текст.*) – пітка́ння.
Утолщение – пото́вщення.
Утомление (*материала*) – вто́ма.
Утонение – 1) (*самостоятельное – слоя, топлива*) – то́ншання; 2) (*сделанное*) – пото́ншування; 3) (*помола*) – пом’я́кшення.
Утопка (*отверстие для головки винта*) – за́глибка, за́глибок(-бку) (*ШС*).
Утоплять, -пить – 1) (*в жидкость*) – зану-ря́ти, занури́ти; 2) (*болт*) – загли́блювати, заглиби́ти.
Утор – уто́ри(-рів).
Уточина (*текст.*) – пітка́нна ни́тка.
Утрамбовка, -вывание – забутино́вування.
Утрамбовщик – бутинува́ч(-ча́).
Утрясательный (*стол*) – утрусни́й.
Утряска, утруска (*угля*) – утру́ска, утру́-шення.
Утфелераспределитель – утфелерозподі́ль-ник(-ка).
Утфель – цукрома́са, у́тфель(-лю).
Утюг – 1) (*текст.*) – пра́ска; 2) (*для асфальта*) – глади́ло.
Утюжка, -жение – 1) (*общее название*) – прасува́ння; 2) (*дороги*) – гла́дження, гла́-діння.
Утяжеление (*конструкции*) – обва́жнювання.
Утяжелитель – обважни́к(-ка́).
Уханье (*доменной печи*) – шу́рхання.
Ухват – рога́ч(-ча́).
Уход – 1) (*ухаживание*) (*за машинами*) – по́-рання (маши́ни або коло маши́ни); 2) (*присмотр*) – до́гляд(-ду); 3) (*штреков при бурении*) – по́сув(-ву); 4) (*вхождение в грунт*) – вгрузáння; 5) (*вагона*) – ви́хід (-ходу).
Участок (*сети, линии*) – дільни́ця.
Ушак (*в лесах*) – вуша́к(-ка́), пі́дпірка (*ШС*).
Ушат – шапли́к(-ка́), цебе́р(-бра́).
Уши (*в мешке*) – ву́ха (вух).
Ушивальник – 1) (*ремень для ушивания*) – ушива́льник(-ка); 2) (*прибор*) – ушива́ч (-ча́).
Уширение (*откаточного пути*) – ро́зшир (-ру).
Уширитель – розши́рювач(-ча), розширни́к (-ка́).
Ушко (*бабы*) – ву́шко.
Ущемление (*клети*) – за́щік(-щеку).

Ф

Фабрика – фа́брика, виро́бня;
ф. аггломерационная – аґльомерації́йня;
ф. амальгамационная – амальґамува́льня, живосрібни́льня;
ф. аппретурная, отделочная – апрету́рня, обро́бня;
ф. асфальтовая – асфальта́рня;
ф. багетная – баґета́рня;
ф. бархатная – оксами́тня;
ф. басонная – ґальона́рня;
ф. бахромная – торочка́рня;
ф. белильная – бліха́рня;
ф. брикетная – брикета́рня;
ф. бумагопрядильная – бавовнопря́дня;
ф. бумажная – папі́рня;
ф. валяльная – валю́шня;
ф. ватная – вата́рня;
ф. веревочная – мотузя́рня, крути́ль(-те́лі);
ф. войлочная – повстя́рня;
ф. гранильная – гранува́льня;
ф. деревообделочная – деревообро́бня;
ф. джутовая – джута́рня;
ф. джутопрядильная – джутопря́дня;
ф. дробильная – дроба́рня, ф. дроба́рна;

ф. золотоизвлекательная – золотовилуча́льня;
ф. золотопромывательная, золотопромывочная – золотоми́йня;
ф. игрушек – цяцька́рня;
ф. каменерезная – каменопи́льня;
ф. карандашная – ф. олі(и)вцéва; олі(и)вця́рня;
ф. карточная – карт я́рня;
ф. клееночная – ф. цера́ти, церата́рня;
ф. ковровая – килима́рня;
ф. конвертная – конверта́рня;
ф. конфектная – цукерка́рня; ф. цукерко́ва;
ф. коробочная – коробка́рня;
ф. красильная – фарбо́вня, фарбува́льня;
ф. красочная – фарба́рня, фарбовиро́бня (*ШС*);
ф. льнопрядильная – льонопря́дня;
ф. льноткацкая – льонотка́льня;
ф. махорочная – махорка́рня;
ф. мебельная – мебля́рня;
ф. ниточная – ниткá рня;
ф. обогатительная – збага́тня, збага́чня;
ф. обувная – фа́брика взуття́, взуття́рня;
ф. отбельная – бліха́рня;
ф. отделочная – апрету́рня, обро́бня;
ф. папиросная – цига́рня;
ф. паркетная – паркета́рня;
ф. пенькопрядильная – коноплепря́дня;
ф. пенькоткацкая – коноплетка́льня;
ф. перчаточная – рукави́чня;
ф. писчебумажная – папі́рня;
ф. позументная – брузумента́рня;
ф. прядильная – пря́дня, пря́льня;
ф. пуговичная – ґудзика́рня;
ф. резиновая – ґума́рня;
ф. рудообогатительная – рудозбага́тня:
ф. ситцепечатная – ситцевибі́йня;
ф. смазочных масел – мастиловиро́бня:
ф. солепромывная – солеми́йня;
ф. сортировочная (*для асбеста*) – сортува́льня, сорті́вня;
ф. спичечная – сірника́рня;
ф. суконная – сукна́рня;
ф. табачная – тютюна́рня;
ф. текстильная – тексти́льня, ф. тексти́льна;
ф. ткацкая – тка́льня;
ф. толчейная – сту́пня;
ф. трикотажная – трикота́жня, плетíльня;
ф. углеобогатительная – вуглезбага́тня;
ф. углесмесительная (*обогатительная*) – вуглезмíшувальня;
ф. фанерная – форні́рня;
ф. фланельная – фланеля́рня;
ф. футлярная – футля́рня, покрівця́рня (*ШС*);
ф. часовая – ф. годи́нників, годинника́рня;
ф. чулочная – панчíшня;
ф. шелкокрутильная – шовкокрути́льня;
ф. шелкомотальная – шовкомота́льня;
ф. шелкопрядильная – шовкопря́дня;
ф. шелкоткацкая – шовкотка́льня;
ф. шерстомойная – вовноми́йня;
ф. шерстопрядильная – вовнопря́дня;
ф. шерстоткацкая – вовнотка́льня;
ф. шерсточесальная – вовночеса́льня;
ф. шоколадная – шоколя́дня;
ф. шпилечная – шпилька́рня;
ф. щеточная – щітка́рня.
Фабрикат – фабрика́т(-ту), ро́бливо.
Фабрикация – виробля́ння, фабрика́ція.
Фабричнозаводский (*комитет*) – фабричновиробне́вий.
Фазометр – фазо́метр(-тра).
Факел – 1) (*общее название*) – смолоски́п (-па); 2) (*пламени в топке*) – язи́к(-ка́), фа́кел(-ла).
Факельщик – смолоски́пник(-ка).
Фактор (*деятель*) – чи́нник(-ка).
Фактура – факту́ра.
Фалевка, -левание – хвалюва́ння.
Фалреп (*мор.*) – побíчниця, фалре́п(-па).
Фальсификация – підро́блювання, фальсифікува́ння.
Фальц – фа́лець(-льця).
Фальцовка, -вание – фальцюва́ння.
Фальцовщик – фальцівни́к(-ка́).
Фальцубель – фальца́нок(-нка).
Фальшборт – надо́блавок(-вка), фал(ь)шбо́рт(-та).
Фальшивый (*вентиль*) – фал(ь)ши́вий.
Фальшкиль – підхребти́на, фа́л(ь)шкіль (-кіля).
Фаля – 1) (*общее название*) – хва́ля; 2) (*язычек щеколды*) – язичо́к(-чка́).
Фанера, фанерка – форні́р(-ра).
Фанерный, -рочный – форні́рний;
ф. машина фанеропильная – форніропиля́рка;
ф. фабрика – форні́рня.
Фарватер – фарва́тер(-ру), стри́жень(-жня).
Фартук (*в шахте, топке*) – хвартýх(-ха́).
Фарфор – порцеля́на.
Фарфоровый – порцеля́новий;
ф. завод – порцеляно́вня.
Фарштул (*крюк для подъема штанг*) – ку́льча фарштул(-ла).
Фары (*авто*) – фа́ри (фар).
Фасад (*здания*) – чóло́, фаса́д(-ду).
Фаска (*в камне, филенке*) – фа́ска.

Фасонка (*фасонная вставка*) – обри́ска, обриси́вка.
Фасонно-токарный (*станок*) – обрисо́вотока́рний.
Фасонный (*профиль, кирпич*) – обрисо́вий.
Фахваум – порі́г(-ро́га).
Фахверк – покл і́ття.
Фахверковый – по́клітний, поклітя́ний (*ШС*).
Фацетировка (*стекла*) – фацетува́ння.
Фацетный (*о типогр. машине*) – фаце́тний.
Фацетная – фаце́тня.
Фацетчик – фаце́тник(-ка).
Фашина – та́раска.
Фашинник – та́рас(-су).
Фаянс – фая́нс(-су).
Фаянсовый – фая́нсовий;
ф. завод – фаянсо́(і)вня.
Фекалепровод – спорожнявопро́від(-воду), фекалопро́від(-воду).
Фекюлометр, крахмаломер – крохмалемі́р (-ра).
Ферма – зв'я́зень(-зня), ферма.
Ферментатор – фермента́тор(-ра).
Ферментация – фермента́ція, ферментува́ння.
Феррит – фери́т(-ту), залізи́т(-ту).
Ферромарганец – залізоманга́н(-ну), феромага́н(-ну).
Фибра (*изоляция*) – фі́бра.
Фигурист (*рисов.*) – фігу́рник(-ка).
Фидер – живи́льник(-ка), фі́дер(-ра).
Фиксаж – фіксаж(-жу́), закрі́плювач(-ча).
Фиксаппарат, зрельник, зрельня – дости-га́льня, фіксапара́т(-та).
Фиксатив (*для закрепления чертежей*) – фіксати́в(-ву), закрі́плювач(-ча).
Фиксирование (*фото*) – закрі́плювання, фіксува́ння.
Филенка – та́хля.
Филеночный – 1) (*о двери*) – тахльо́ваний; 2) (*соединение*) – тахля́стий.
Фильера (*текст.*) – нитківни́ця, фільє́ра.
Фильтр – ціди́ло, фільтр(-ра).
Фильтрат – ві́дцідок(-дку), ці́джанка.
Фильтрация, -трование – ці́дження.
Фильтровальный – ціди́льний;
ф. станция – ціди́льня.
Фильтрпресс – нагнітне́ ціди́ло, ціди́логніт (-ту), фільтр-прес(-са).
Фильтрпрессный – цідилогні́тний.
Фитиль – ґніт (ґнота́).
Фитинг – фі́тинг(-га).
Флаг – пра́пор(-ра), ма́йва (*ШС*).
Флагшток – майви́лно.
Фланель – фляне́ля.
Фланельный, -левый – флянеле́вий;
ф. фабрика – флянеля́рня.
Фланельщик – флянеля́р(-ра́).
Фла(я)нец – кри́си (крис).
Фланжировка – гнуття́ ручне́.
Флегма (*погон*) – фле́гма, ви́згін(-гону).
Флейц(а), кисть – щітя́к(-ка́), фляйц(-ца).
Флигель – офіци́на, фліґель(-ля).
Флинтглас – флінтгля́с(-су).
Флот – фльо́та.
Флотация (*всплывание угля, мелочи*) – зрина́ння, фльота́ція.
Флювиометр – за́мірка, флювіо́метр(-тра).
Флюгер – 1) (*флюгарка*) – течієвка́з(-за), флю́ґер(-ра); 2) (*для защиты труб*) – пого́дник(-ка); 3) (*дефлектор*) – газотя́г (-га);
ф. ветровой – вітровка́з(-за).
Флюс (*плавень*) – топня́к(-ку), флюс(-су).
Флюсобой – топнякобі́йник(-ка).
Флютбет – ло́дя.
Фокус (*чечевицы силового многоугольника*) – фо́кус(-са).
Фольга – фо́лія.
Фон – 1) (*общее название*) – тло: 2) (*в узорной ткани*) – по́ле.
Фонарщик – ліхта́рник(-ка).
Фонарь – ліхта́р(-ря).
Фонограф – фоно́граф(-фа).
Фонопор – фонопо́р(-ра).
Фонтан – 1) (*общее название*) – фонта́н(-на); 2) (*водяной*) – водогра́й(-гра́я).
Фонтанирование – фонтанува́ння.
Фонтанирующий, фонтанный (*о нефти*) – фонта́нний, гра́йний.
Форм-реал – форм-реа́л(-ла).
Формат – форма́т(-ту).
Формировочный *(ток, сосуд, работа)* – формівни́й.
Формировщик, *см.* **Формовщик**.
Формовка, -вание (*электродов*) – формува́ння.
Формовочный – формівни́й;
ф. мастерская – формува́льня;
ф. машина – формува́лка.
Формовщик – формівни́к(-ка́).
Формомойня – формоми́йня.
Форсировка, -рование – підси́лювання, форсува́ння (*ШС*).
Форсунка – при́скавка, форсу́нка.
Форсунщик – при́скавник(-ка), форсу́нник (-ка).
Форточка (*оконная*) – кваті́рка.
Форштевень (*мор.*) – пи́ка, форштевень (-вня).
Фотогравюра – світлорити́на.

Фотограф репродуктор – фотóграф-репродýктор(-ра).
Фотографирование – фотографува́ння.
Фотография – 1) (*помещение*) – фотогра́фія; 2) (*снимок*) – світли́на, фотогра́фія.
Фотолитография – фотолітогра́фія.
Фотометр – світломі́р(-ра), фотóметр(-тра).
Фотометрический (*прибор, лаборатория*) – світломі́рчий, фотометри́чний.
Фотомеханический (*процесс*) – фотомеха-ні́чний.
Фотоперевод – 1) (*предмет*) – фотопереби́ток(-тка); 2) (*процесс*) – фотоперебива́ння.
Фотосъемка – фотозді́йма́ння.
Фототипия – фототи́пія.
Фотоусилительный – світлопідсильни́й.
Фотохимический (*ток*) – світлохемі́чний, фотохемі́чний.
Фракционирование (*угля*) – фракціонува́ння.
Фрамуга – фрамýга.
Фреза, фрезер – фре́за.
Фрезерный – фрезови́й;
ф. станок – фреза́рка.
Фрезировка, -зирование – фрезува́ння.
Фрезировочный – фрезівни́й;
ф. мастерская – фрезува́льна.
Фрезировщик – фрезівни́к(-ка́), фре́зерник(-ка) (*Тр*).
Фрейфал – вільнопа́д(-да), фрейфа́ль(-ля).
Фригорифер – фригори́фер(-ра), холода́ч(-ча́).
Фриз (*стр.*) – по́шивка, фриз(-зу).
Фризовщик, -щица (*рабочий шелкомотальн.*) – здира́ч(-ча́), здира́чка.
Фрикцион (*врубмаш.*) – тертьови́к(-ка́), фрикці́он(-на).
Фронт (*котла, волны*) – пере́д(-ду), фронт(-ту).
Фронтон (*стр.*) – на́чі́лок(-лка), фронто́н(-на).
Фруктовая вода – садови́нна вода́.
Фруктоза – фруктóза.
Фрюваннер (*сотрясат. герд*) – підтрусни́к(-ка́), флюванер(-ра).
Фуганок – фуга́нок(-нка).
Фугас – висадни́к(-ка́), фуга́с(-су).
Фуговальный – фуґува́льний;
ф. станок – фуґува́лка.
Фуговка, -вание – фуґува́ння.
Фуговщик – фуґува́льник(-ка).
Фумигатор – фуміга́тор(-ра).
Фундамент – 1) (*общее название*) – фунда́мент(-ту); 2) (*каменной стены*) – підмýрок(-рку).
Фура (*кабельная*) – хýра.
Фургон – буда́ра.
Фурма – фýрма, вдува́ло (*ШС*).
Фурмовщик – фурмівни́к(-ка́).
Футеровка – 1) (*материал*) – хутрóвання; 2) (*процесс*) – хутрува́ння.
Футеровщик – хутрівни́к(-ка́).
Футляр – покрівéць(-ця), футля́р(-ра);
ф. печной – кожýх(-ха) грýбний, футля́р(-ра́) грýбний.
Футлярный – покрівцóвий, футля́рний;
ф. фабрика – покрівця́рня, футля́рня.
Футлярщик – покрівця́р(-ра́), футля́рник(-ка).
Футорка – рýнда.
Футшток – за́мірка, фýтшток(-ка).
Фюзеляж (*авио*) – тýлуб(-ба), фюзеля́ж(-жа).

Х

Хайло (*топки, печи*) – че́люсті(-тів) [зíво (*ШС*)].
Хальмовать – зшумóвувати.
Хальмоза – шумови́ння.
Хватка (*на ручке весла*) – коби́лка.
Хваток (*стекл.*) – хваткú(-ків).
Хвойный (*лес*) – глице́вий, шпильковúй.
Хворостяной (*плетень, фашина*) – хворостя́ний.
Хвост – 1) (*общее название – копра, метчика*) – хвіст (хвостá); 2) (*камня*) – огýзка, огýзок(-зка) (*ШС*);
х. ласточкин (*врубка*) – х. ла́стівковий, х. ластів’я́чий (*ШС*).
Хвостовик (*тягового крюка, штока*) – хвостови́к(-ка́).
Хвостовой – хвостовúй;
х. канат (*горн.*) – кінце́ва кодóла.
Химик – хе́мік(-ка).
Хладноломкость – холоднола́мкість(-кости).
Хладобойня – м’ясохолодóвня, м’ясольодóвня (*ШС*).
Хлебный – хлíбний;
х. амбар, магазин – шпихлíр(-ра), пашéнна комóра;
х. завод – хлібáрня.
Хлебопекарня – хлібопіка́рня, піка́рня.
Хлеборезка – хліборíзка.
«Хлопать» (*о ремнях*) – ля́скати.
Хлопкоочистительный завод – бавовночúсня.
Хлопок – бавóвна.
Хлопушка (*петарда*) – петáрда, лóпавка.
Хлопчатобумажный – бавовня́ний;
х. ткань – бавовня́нка.
Хлопьевидный (*осадок*) – пластівча́стий.

Хлопья (*асбеста, сажи*) – пластівці́(-цiв).
Хлоринация (*золота*) – хлорина́ція.
Хлорирование (*воды*) – хлорува́ння.
Хлябание (*колес, раскосов, частей*) – хля́пання.
Хмыз – хмиз(-зу).
Хобот (*грузчика, крана*) – хо́бот(-та).
Ход – 1) (*общее название*) – хід (хо́ду); 2) (*возвратно-пост. движение*) – пере́біг(-гу); 3) (*проход*) – про́хідок(-дку); 4) (*скат колесный*) – колішня́.
Ходить (*по подножкам*) (*текст.*) – виступа́ти.
Ходок (*выработка*) – хідни́к(-ка́);
х. косовичный (*для стока воды*) (*горн.*) – косови́к(-ка́).
Ходоуменьшитель – зме́ншувач(-ча) пере́бігу [ходозме́ншувач(-ча) (*ШС*)].
Хозяйство (*водяное, электр.*) – господа́рство.
Холка (*в косоуре*) – пліч́ко(-чка), за́плічок (-чка) (*ШС*).
Холодильник – холодни́к(-ка́).
Холодоноситель – холодоносій(-сія́).
Холостой (*ход, труба, шкив*) – я́ловий.
Холст, полотно – полотно́(-на́).
Холява (*стек. произ.*) – халя́ва.
Холявщик (*квалиф. стек. произ.*) – халя́вник(-ка).
Хомут – 1) (*общее название*) – хомут(-та́): 2) (*для соединения частей*) – вірва́нт(-та); 3) (*бугель*) – ри́хва.
Хомутник, хомутчик – хомутни́к(-ка).
Хранилище – схо́вище.
Храповик – заскочни́к(-ка́).
Храп, клещи (*для подъемки камней*) – ха́пці́(-цiв).
Храпок (*всасывающая сетка*) – сі́тка всисна́.
Хребет – 1) (*глиняной стены, крыши*) – гре́бінь(-беня); 2) (*гор*) – па́смо.
Хром – 1) (*хим.*) – хром(-му); 2) (*кожа*) – хро́мка.
Хромировать – хромува́ти.
Хромовщик – хромінни́к(-ка́).
Хромолитография – хромолітогра́фія.
Хромоникелевый (*о стали*) – хромонікле́вий.
Хромоскоп – хромоско́п(-па).
Хронометр – хроно́метр(-тра), часомі́р(-ра) (*Трх3*).
Хронометражист – хронометражи́ст(-ста).
Хроноскоп – хроноско́п(-па).
Хрупкокристаллический (*излом*) – крихкокристалі́чний.
Хрупколомкий – крихки́й.
Хрящ (*каменная мелочь*) – хрящ(-ща́).
Художественный (*об отделке, обработке литографии*) – худо́жній, мисте́цький (*БдС*).
Художник-изобразитель – маля́р-образотві́рець(-рця);
х.-полиграфист – маля́р-поліграфі́ст(-ста).

Ц

Цанго(у)бель, цинубель – зуба́р(-ря́).
Цапфа, шип – чіп (чопа́).
Царга – обича́йки, ца́рга (*ШС*).
Цвекайзек (*стек. произ.*) – шийкі́вка, кліщі шийкові́ (*ШС*).
Цвет – 1) (*общее название*) – ко́лір(-льору); 2) (*окраска*) – ба́рва.
Цевка – ці́вка.
Целик (*горн.*) – цілине́ць(-нця), ці́лик(-ка).
Целлулоза – целюльо́за, клітковина́ (*Лх*).
Целлулоид – целюльо́їд(-ду).
Целотянутый (*о трубе*) – суцільнотя́гнений.
Цель (*приспособление на рейке*) – мета́, ціль(-лі).
Цельнокованный (*вал*) – суцільнико́ваний.
Цельнорешетчатый (*металл в бетоне*) – суцільнорешетува́тий, суцільногратча́стий (*ШС*).
Цемент – це́мент(-ту).
Цементировщик – цементува́льник(-ка).
Цементирующий (*о веществе*) – цементува́льний.
Цементный – цементо́вий;
ц. завод – цемента́рня.
Цементовка, -тование – цементува́ння.
Цементщик – цемента́р(-ря́).
Цемянка (*добавка гидравлическая*) – цементі́вка [підцеме́нт(-ту) (*ШС*)].
Цена – 1) (*стоимость*) – ціна́; 2) (*в навитой основе*) – ши́нка.
Цензубель, зензубель – фальці́вка.
Ценонаборная машина – чинова́тна маши́на.
Централизация (*стрелок, сигналов и т. п.*) – централіза́ція.
Централизатор (*муфта*) – центра́тор(-ра).
Центрировка, -рование – центрува́ння.
Центробег (*центробежный насос*) – відосередко́вий смок(-ка).
Центробежный – відосередко́вий.
Центрокерн – центроке́рно.
Центростремительный (*о силе*) – доосередко́вий.
Центрофуга – центрофу́га, відосере́дниця.
Центрофугировать – центрофугува́ти, відосере́джувати.
Центура (*центровая перка*) – це́нтур(-ра), пе́рко центрове́ (*ШС*).
Цеп (*для молотьбы*) – ціп (ці́па).

Цепной (*о передаче*) – ланцюго́вий.
Цепосбрасыватель (*вруб. маш.*) – ланцюгоскида́ч(-ча́).
Цеппелин – цепелі́н(-на).
Цепь – 1) (*металлическая*) – ланцю́г(-га́); 2) (*электрическая*) – ко́ло.
Цех – цех(-ху);
ц. бандажепрокатный – шиновальці́вня, ц. шиновальці́вний;
ц. бессемеровский – бесеме́рня, цех бесеме́рівський;
ц. вагоносборочный – ваґоноскла́дальня;
ц. деревообделочный – деревообро́бня, цех деревообро́бний;
ц. жестяницкий – бляха́рня;
ц. живописный, малярный – маля́рня, ц. маля́рний;
ц. инструментальный – струмен то́(і)вня;
ц. колесопрокатный – колесовальці́вня, ц. колесовальці́вня́й;
ц. колесный – коліс ня, ц. коліс ний;
ц. колесосборочный – колесоскла́дальня, ц. колесоскла́да́льний;
ц. котельный – казана́рня, ц. казано́вий;
ц. литейный – лива́рня, ц. лива́рний;
ц. меднокотельный – кітля́рня, ц. кітля́рський;
ц. меднолитейный – міделива́рня, ц. міделива́рний;
ц. модельный – моделя́рня, ц. моде́льний;
ц. обойный – оббива́льня;
ц. сборный – склада́льня, ц. склада́льний;
ц. трубный – труба́рня, ц. тру́бний.
Циванка (*тиски*) – щемки́(-ків) [лиси́ці (-си́ць) (*ШС*)].
Циклограф – цикло́граф(-фа).
Циклон (*в углепылевых топках*) – цикло́н(-на).
Циклонетка – циклоне́та.
Цикля (*стол.*) – ци́кля, гладі́й(-дія).
Цилиндр – цилі́ндер(-дра).
Цилиндрический (*о форме*) – циліндри́чний.
Цилиндровый (*о масле*) – циліндро́вий.
Цилиндрограф – циліндро́граф(-фа).
Цинк – цинк(-ку).
Цинкография – цинкогра́фія, кліша́рня (*ШС*).
Циновка – ма́тка.
Циркуль – ци́ркуль(-ля), колори́с(-са) (*Трх3*), ци́ркель(-келя) (*ШС*).
Циркулярщик, -сортировщик – циркуля́рник-сортува́льник(-ка).
Циркулятор (*отопительного прибора*) – циркуля́тор(-ра)
Циркуляционный (*ток*) – обіжни́й, циркуляці́йний.
Циркуляция (*воды*) – о́біг(-гу), циркуля́ція.
Цистерна – ста́нва, цисте́рна.
Циферблат – цифербля́т(-та).
Цоколь – со́кель(-кля).
Цуг (*палец муфты*) – па́лець(-льця), зуб(-ба).
Цугальт (*задерж. пластинки стрел. замка*) – затримни́к(-ка́).
Цугмуфли (*муфли дуговые*) – цуґму́фля.
Цыбарка – цебе́рка.

Ч

Чайник (*электрический*) – чайни́к(-ка́).
Чалка – 1) (*причальный конец*) – притяга́нка; 2) (*процесс*) – ча́лення.
Чан – 1) (*общее название*) – ка́діб(-доба); 2) (*высокая широкая бочка*) – шапли́к(-ка́);
ч. бучильный – бубни́льник(-ка).
Часовщик – годинника́р(-ря́).
Частотометр – частотомі́р(-ра).
Часы – годи́нник(-ка);
ч.-ходики – годи́нник-ходуне́ць(-нця́).
Чаша – 1) (*общее название – на драгах, в бегунах*) – ча́ша; 2) (*чашка клозетная*) – ми́ска.
Чашка (*в элементах, батареях*) – ча́шка;
ч. весов – ша́лька.
Чека – за́ґвіздок(-дка).
Чеканка – 1) (*инструмент*) – карбі́вка, карбни́к(-ка́); 2) (*степень чеканки*) – карб(-бу), карбі́вка (*БдС*); 3) (*процесс*) – карбува́ння.
Чеканщик – карбівни́к(-ка́).
Чекмарь – 1) (*дерев. колотушка*) – шля́га; 2) (*род трамбовки*) – вбива́ч(-ча́); 3) (*колотилка, бительная машина*) – товкмаки́ (-ків).
Челнок (*ткацкий*) – чо́вник(-ка).
Челночник (*текст.*) – човника́р(-ря́).
Челночница (*полочка*) – човнико́ва поли́чка.
Челюсти (*каменодробилки*) – ще́лепи(-пів).
Чемоданщик – чемода́нник(-ка).
Чепрак (*кожев.*) – чапра́к(-ку́).
Червяк (*бескон. винт*) – шнек(-ка).
Червячный (*винт*) – шне́ковий.
Черен, -нок (*кайлы, ножа*) – коло́дочка.
Черенковый (*о сере*) – колодочко́вий.
Череп – 1) (*в потолочной балке*) – че́реп(-па); 2) (*бой старых тиглей*) – чере́п'я.
Черепица – черепи́ця, дахі́вка.
Черепичник – черепи́чник(-ка).
Чересло (*сель.-хоз.*) – чересло́.
Чернила – чорни́ло, атраме́нт(-ту).
Чернильница (*краски*) – калама́р(-ря́).
Чернильный завод – атраментарня.
Чернильщик (*кожев.*) – чорні́льник(-ка).

Чернопишущий (*телеф. аппарат*) – фарбопи́сний.
Чернорабочий – чорноро́б(-ба).
Черпак – 1) (*общее название*) – черпа́к(-ка́); 2) (*в приемнике элеватора*) – коре́ць(-рця́).
Черпалка, -тельница (*в рыхлых песках*) – черпа́чка, черпа́льниця.
Черпальщик – черпа́льник(-ка).
Черта – 1) (*геомет.*) – ри́са; 2) (*шило отметное*) – дра́чка.
Чертеж – рису́нок(-нка).
Чертежная, чертежка – рисо́(і)вня.
Чертежник – рисівни́к(-ка́).
Чертежный (*доска, стол*) – рисівни́й, рисівни́чий.
Чертилка – черка́ч(-ча́).
Черчение – рисува́ння.
Чесалка (*для расчесыв. соломенной кровли*) – манта́чка.
Чесальный – чеса́льний;
ч. отделение – чеса́льня;
ч. о. (*кардное*) – чухра́льня;
ч. машина – чеса́лка;
ч. м. кардная – чухра́н(-на́).
Чесальщик, -щица – чеса́льник(-ка), чеса́льниця.
Четверка (*кирпича*) – чві́ртка, чве́ртка.
Четвертина (*сорт пиленого леса*) – чверти́на.
Четкий (*штрих*) – вира́зний.
Четырехочковый (*блок-аппарат*) – чотиривічко́вий.
Четырехпрядный (*канат*) – чотиристалько́вий.
Чехол – покрівце́ць(-вця́).
Чечевица (*линза*) – со́чка.
Чешуйчатый (*графит*) – лускува́тий, луска́тий.
Чинка (*починка*) – пола́годження.
Числитель (*газа*) – лічи́льник(-ка).
Чистильщик (*кауперов, топок*) – чисті́й(-тія́).
Чиститель (*валиков*) – очи́щувач(-ча).
Чистка – 1) (*дверца*) – две́рці(-рець) прочисні́; 2) (*топок, трубопроводов*) – чи́щення.
Чищалка, чистилка – чисти́лка.
Чрен (*сковорода солеваренная*) – па́нва, сковорода́.
Чувствительный (*стрелка, уровень*) – чутли́вий.
Чугун – чаву́н(-ну́).
Чугуннолитейный – чавуноливарний;
ч. завод, цех – чавуноливарня.
Чугуноплавильный (*о производстве*) – чавуното́пний;
ч. завод – чавуното́пня.
Чугунщик – чаву́нник(-ка).
Чулочник, -ница – панчі́шник(-ка), панчі́шниця.
Чулочный – панчі́шний;
ч. мастерская – панчі́шня.
Чурбан – (*плот.*) – коло́да.
Чурка 1) (*в канат, прошв.*) – цу́рка; 2) (*для оттяжек*) – цурпа́лок(-лка).
Чушка (*свинка, кусок чугуна*) – вили́ванець(-нця), бабка (*ШС*).

Ш

Шабер – ша́бер(-бра), притира́чка (*ШС*).
Шаблон – мо́дло, шабльо́н(-на).
Шаблонно-токарный (*станок*) – модлотока́рний.
Шаблонщик – модля́р(-ра́).
Шабровка, -вание – шабрува́ння, притира́ння.
Шаг – 1) (*общее название*) – ступі́нь(-пеня́), крок(-ку); 2) (*заклепок, винта*) – ві́дстань (-ні) [висота́ ґвинтово́го скру́ту (*ШС*)].
Шагающий (*механизм в кранах, экскаваторах*) – пересувни́й.
Шаганье (*передвигание свайной драги*) – поступа́ння.
Шагомер, -измеритель – ходомі́р(-ра), кроколічи́льник(-ка) (*ШС*), крокомі́р(-ра) (*Трх3*).
Шагренирщик – шаґре́нник(-ка).
Шайба – ша́йба.
Шайбочник (*работает на шайберном кругу*) – ша́йберник(-ка).
Шайка (*ящик для замешивания*) – ря́жка.
Шаланда – шала́нда.
Шалевка – шалі́вка.
Шамот – шамо́т(-ту).
Шамотодробилка – шамотодроба́рка.
Шанец (*печной*) – ша́нець(-нця).
Шапирограф – шапіро́граф(-фа).
Шапка (*крыша, изделие*) – ша́пка.
Шаповал, шерстобит – шапова́л(-ла).
Шапочный – шапкови́й;
ш. мастерская – шапка́рня.
Шар – ку́ля.
Шарик (*подшипника, разрядника*) – ку́лька.
Шариковый (*подшипник*) – кульково́вий.
Шарикоподшипник – кулькова́ вальни́ця.
Шарнир – суста́в(-ва).
Шаровка (*кожев.*) – шарува́ння.
Шарошечный – фрезівни́й;
ш. станок – фреза́рка.
Шарошка – фре́за.
Шасси (*автомобиля*) – хід (хо́ду), шасі́ (неизм.).

Шатровый (*о крыше, опоре*) – шатрови́й.
Шатун – гоно́к(-нка́).
Шахматный (*о расположении заклепок, стыков*) – ша́ховий; **в шахматном порядке** – навшахи́, шахівни́цею (*ШС*).
Шахта – ша́хта.
Шахтер – шахта́р(-ря).
Шашка – 1) (*торцевого замощения*) – торча́к(-ка́); 2) (*соляного столбика, колонки*) – кружо́чок(-чка); 3) (*взрывная*) – ша́шка; 4) см. **Ремарка**.
Швабра (*для смазки глиной*) – шва́бра, помело́ (*БдС*).
Шварт – кі́тва запасна́.
Швартов – причал(-лу).
Швартовка – ча́лення, причалювання.
Швейник – кравець(-вця́).
Швеллер, швеллерное железо – кори́тець (-тця), коритува́те залізо.
Шверц – ви́сувень(-вня), шварц(-ца).
Швицевание (*кож.*) – припа́рювання.
Швиц-камера (*кожев.*) – припа́рник(-ка), припа́рювальна ка́мера.
Шворень – шво́рінь(-реня).
Швырок (*полено*) – шви́рка.
Шевелин (*в холодильнике*) – шевелі́н(-ну).
Шевронный (*о шестерне*) – шевро́нний.
Шейка (*вала, оси*) – ши́йка.
Шейма (*якорный канат*) – кося́к(-ка́).
Шелк – шовк(-ку).
Шелкокрутильный – шовкокрути́льний;
ш. фабрика, шелкопрядильня – шовкокрути́льня.
Шелкокрутильщик, -щица – шовкомота́ч (-ча́), шовкомота́чка.
Шелкопрядильный – шовкопря́дний;
ш. фабрика, шелкопрядильня – шовкопря́дня.
Шелкопрядильщик, -щица – шовкопря́дник(-ка), шовкопря́ха.
Шелкоткацкий – шовкотка́льний;
ш. фабрика – шовкотка́льня.
Шелкотрощильный – шовкосука́льний;
ш. заведение – шовкосука́льня.
Шеллак – шеля́к(-ку).
Шелуха – лущпи́на, лушпи́ння [лузга́ (*ШС*)].
Шелыга (*свода*) – хребе́т(-бта́).
Шепинг (*станок*) – ше́пінг(-ґа).
Шеретовка – шереті́вка.
Шероховатый (*о неровности*) – шерехатий, шорстки́й.
Шерсточесальный – вовночухра́льний;
ш. машина, шерстечесалка – вовночухра́лка.
Шерстобит, шерстобой, шерстовал – шапова́л(-ла).
Шерстобойня – шапова́льня.
Шерстомер – вовноміp(-ра), шерстоміp(-ра) (*ШС*).
Шерстомой – вовноми́йник(-ка), шерстоми́йник(-ка) (*ШС*).
Шерстомойня, -мойка, шерстомойное заведение – вовноми́йня, шерстоми́йня.
Шерстопрядильный – вовнопря́дний;
ш. фабрика – вовнопря́дня.
Шерстопрядильщик, -щица – вовнопря́дник(-ка), вовнопря́ха.
Шерстоткацкий – вовнотка́льний;
ш. фабрика – вовнотка́льня.
Шерсточесальщик – вовночухра́льник (-ка).
Шерсточесальня – вовночухра́льня.
Шерсть – 1) (*общее название*) – ше́рсть(-ти); 2) (*овечья, козья*) – во́вна.
Шерстяной – 1) (*общее название*) – шерстя́ни́й; 2) (*из овечьей, козьей шерсти*) – вовня́ний.
Шерхебель (*стол.*) – шершебок(-бка).
Шест – тичи́на, жерди́на [яли́на (*ШС*)].
Шестерня – шестерня́.
Шесток – при́пічок(-чка).
Шибер – заслона, за́слінка, ши́бер(-ра).
Шизосахариты (*делящиеся дрожжи*) – шизоцукра́ти(-тів).
Шило (*стол., сап., тип.*) – ши́ло;
ш. отметное (*черта*) – дра́чка.
Шина – ши́на.
Шинный – шинови́й;
ш. гвоздь – шина́ль(-ля́).
Шинодержатель – шинотрима́ч(-ча́).
Шип – чіп (чопа́).
Шипорезный – чопорі́зннй;
ш. станок – чопорі́зка.
Шипучий (*о напитках*) – шумли́вий, шумки́й.
Ширилка, ширильная машина – розширя́лка.
Ширина (*сооружения*) – ширина́.
Ширма (*ветрянки*) – парава́н(-ну).
Широковещание – радіомо́влення.
Широковещательный – радіомо́вний;
ш. станция – радіомо́вня.
Ширококолейный (*о ж. дороге*) – ширококолі́йний.
Широкоюбочный (*изолятор*) – широкострі́шковий.
Шифер – ши́фер(-феру).
Шифоньерка (*мебель*) – шифоньє́рка.
Шифровальщик – шифрува́льник(-ка).
Шихта (*руда с флюсом*) – ши́хта, су́мішка.
Шишельник, -щик – бовва́нник(-ка).
Шишечный (*ящик*) – бовваново́вий.

Шишка – 1) (*металл*) – бовва́н(-на); 2) (*перил*) – булава́;
ш. ворсильная – ши́шка ворсува́льна.
Шкала (*прибора*) – ска́ля.
Шкаф (*мебель*) – ша́хва.
Шкворень, шворень – шво́рінь(-реня).
Шкентель – шке́нтель(-ля), мо́туз(-за), вузлува́тий.
Шкив – кру́тень(-тня).
Шкивоизбегатель – запобі́жник(-ка) крутне́вий.
Шкимка (*метка на канате*) – пере́в'язка.
Шкипер – шкі́пер(-ра).
Шкицевание – шкіцува́ння.
Школьный (*стол*) – шкі́льний.
Шкрябки (*сах.*) – ви́скрібки(-ків).
Шкура (*воловья, баранья*) – шку́ра.
Шкуродер (*кожев.*) – шкуродра́вець(-вця), шкуролу́п(-па).
Шлагтов – закладач(-ча́).
Шлак, шлаки – жу́жіль(-желі).
Шлакование – жужелюва́ння.
Шлаковник – жужільни́к(-ка́).
Шлаковщик – жужільни́чий.
Шлакогаситель – жужелега́сник(-ка).
Шлакосниматель – жужелездійма́ч(-ча́).
Шлакоудаление – видаля́ння жу́желі, жужелевидаля́ння [жужелеспрова́дження (*СМТС*)].
Шлакующийся (*уголь*) – жужелівни́й.
Шла(я)м – шлям(-му).
Шланг(а) (*респиратора, насоса*) – ки́шка.
Шлейф, петля (*кривой*) – петля́.
Шлем (*тип крыши*) – шоло́м(-ма).
Шлипс (*при ловле*) – бра́чка, шліпс(-са).
Шлиф – шліф(-фу).
Шлифовальный (*о машине*) – шліфува́льний;
ш. станок – шліфува́лка.
Шлифовальня, шлифовня – шліфува́льня.
Шлифовальщик – шліфува́льник(-ка).
Шлифовка, -вание – шліфува́ння.
Шлих (*горн.*) – шліх(-ху).
Шлихта – шлі́хта.
Шлихтик, шлихтубель (*двойной рубанок*) – шліхта́нок(-нка).
Шлихтовальный – шліхтува́льний;
ш. отделение – шліхта́рня.
Шлихтовальщик, -щица – шліхта́р(-ря́), шліхта́рка.
Шлюз – шлюз(-за), шлю́за, о́пуст(-ту) (*ШС*).
Шлюпка – шлю́пка.
Шлямбур – муропробо́єць(-бійця).
Шлямовщик – шлямівни́к(-ка́).
Шляпа – бриль(-ля́).
Шляпка (*болта, гвоздя*) – голо́вка.
Шляпник, -ница – бриля́р(-ра́), бриля́рка.
Шмаковка, -кование – сумахува́ння.
Шнек – шнек(-ка).
Шнур – 1) (*общее название*) – шнур(-ра), 2) (*для зажигания*) – ґніт (ґнота́).
Шнуровка (*станка*) – шнурува́ння.
Шнуровщик, -щица – шнурівни́к(-ка́), шнурівни́ця.
Шнурок – шнуро́к(-рка́).
Шнурокрутильный (*станок*) – шнурокру́тний.
Шов – шво.
Шомпол – шо́мпол(-ла).
Шомпольщик, *см.* **Болтовщик**.
Шорник – ли́мар(-ря) [ри́мар(-ря) (*ШС*)]
Шоссе – сошá, шосе́.
Шоффер – шофе́р(-ра).
Шпагат – шпага́т(-ту).
Шпагатный – шпага́товий, шпага́тний;
ш. фабрика – шпагата́рня.
Шпад(т)ель, шпак(т)левка, шпатля – шпа́для [копи́стка (*ШС*)].
Шпаклевка – 1) (*материал*) – шпа́дливо; 2) (*инструмент*) – шпа́для; 3) (*процесс*) – шпадлюва́ння.
Шпаклевщик – шпадля́р(-ра́).
Шпала – зле́жень(-жня).
Шпалерщик, обойщик – шпале́рник(-ка).
Шпалопропиточный – злежненасо́чний [злежненапо́ювальний (*ШС*)];
ш. завод – злежненасо́чня.
Шпальный – злежне́вий.
Шпангоут (*речн.*) – бо́тя, шпанго́вт(-та) [колюба (*ШС*)].
Шпация (*типогр.*) – проме́жник(-ка), шпа́ція.
Шпахтель – шпа́хтель(-тля).
Шперак – шпера́к(-ка́).
Шпилечный – шпильково́ий;
ш. фабрика – шпилька́рня.
Шпиль – вістря́к(-ка́).
Шпилька – 1) (*общее название*) – шпи́лька; 2) (*шуруп – болт с нарезкой*) – шру́ба; 3) (*шплинт*) – заволі́чка.
Шпингалет – шпаньйоле́т(-та), шпаньйоле́та (*ШС*).
Шпиндель – шпі́ндель(-для).
Шпинтон (*для рессор*) – шпінто́н(-на).
Шпион (*бур спиральный*) – за́свердлень(-ня), све́рдло спіра́льне.
Шпиц – 1) (*пик*) – шпиль(-ля); 2) (*шпиль кровли*) – стрімля́к(-ка́).
Шплинт – заволі́чка.
Шпон, разрядка, прокладка (*тип.*) – ро́зділка, шпон(-на).
Шпонка – 1) (*для заклин. на валу*) – плішка;

2) (*столярная*) – шпу́га; 3) (*строит.*) – шпо́нька.
Шпонковыниматель (*к бур. станку*) – пліш-ковитяга́ч(-ча́).
Шпор (*мачты*) – п’я́тка.
Шпора (*на ход. колесе*) – гак(-ка́).
Шпренгель – підси́лок(-лка).
Шпуля, шпулька – 1) (*общее название*) – шпу́ля; 2) (*в челноке*) – ці́вка, ці́ва.
Шпунт – ґа́ра.
Шпунтовик, шпунтовник, шпунтубель – ґара́нок(-нка).
Шпунтовка – 1) (*инструмент*) – ґара́нок (-нка); 2) (*шпунтование*) – ґарува́ння.
Шпур – шпур(-ру), просве́рдлина.
Шрам (*технол.*) – рубе́ць(-бця́).
Шраффировка – рискува́ння.
Шрек (*упорный брус*) – чиги́нь(-геня́).
Шрифт – шрифт(-ту);
ш. жирный – ш. гру́бий.
Шрот – шріт (шро́ту).
Штабелевочный (*о машине*) – стосува́льний.
Штабелизация, -левка – стосува́ння.
Штабель (*угля, торфа*) – сті́с (сто́су).
Штамп – штамп(-па).
Штамповальный – штампівни́й;
ш. машина, станок – штампува́лка.
Штамповка, -вание – штампува́ння.
Штамповочный – штампівни́й;
ш. отделение – штампі́вня.
Штамповщик – штампува́льник(-ка), штампівни́к(-ка́) (*ШС*).
Штанга – шта́нґа.
Штанген-циркуль – шта́нґовий ци́ркуль (-ля), ш. колори́с(-са).
Штангодержатель – штанґтрима́ч(-ча́).
Штангоподъемник – штанґопідо́йма.
Штап (*фигурная часть рубанка*) – штап(-па).
Штатив – штати́в(-ва), стоячо́к(-чка́).
Штевень – ба́бка, ште́вень(-вня).
Штейгер – шта́йґер(-ра).
Штейн (*металл.*) – штайн(-ну).
Штемпельщик (*мастер*) – ште́мпельник (-ка).
Штепсель – при́тичка, ште́псель(-ля).
Штифт, -чик – шпень(-ня́), шпе́ник(-ка).
Штихель (*типогр.*) – шти́хель(-хля).
Шток – 1) (*тяга*) – тя́гель(-гля); 2) (*геол., напр. соли*) – шток(-ку).
Штокверк – што́кверк(-ку).
Штольня – што́льня.
Штопальщик, -щица – цюрува́льник(-ка), цюрува́льниця.
Штопор (*для набивки, ловли*) – што́пор(-ра).
Штора – фіра́нка, што́ра.
Штос (*спайка асфальтовых слоев*) – зва́рина, штос(-су).
Штраба – ви́зубні(-нів).
Штревель (*протыкальник*) – протика́ч(-ча́), про́тичка (*ШС*).
Штрек – штрек(-ку).
Штрибс – штрибс(-са).
Штрих – ри́ска, штрих(-ха́).
Штриховка, -вание (*вала, на чертеже*) – рискува́ння.
Штриховый (*негатив*) – рискови́й.
Штука – 1) (*материала*) – шту́ка; 2) (*ткани свернутая*) – сувій(-во́ю).
Штукатур, -щик – тинька́р(-ря́).
Штукатурка – 1) (*материал, слой раствора*) – тиньк(-ку); 2) (*штукатурение*) – тинькува́ння.
Штурвал – ке́рма, шту́рвал(-ла).
Штурвальщик – штурвальник(-ка).
Штуртрос – стерновй́к(-ка́), штуртро́с(-са).
Штуцер – шту́цер(-ра).
Штучный (*товар*) – штукови́й.
Штыб – штиб(-бу).
Штык – 1) (*лопаты*) – штих(-ха́); 2) (*оружие*) – багне́т(-та); 3) (*сырого чугуна*) – ви́ливок(-вка); 4) (*узел*) – гудзь(-дзя́).
Штырь – шпень(-ня́).
Шумоглушитель – відшу́мник(-ка).
Шунт (*электр.*) – узбі́чник(-ка), шунт(-та́).
Шунтирование – узбочува́ння.
Шунтовой,-вый (*возбудитель, двигатель, регулятор*) – узбічнико́вий, шунтови́й.
Шунтомер – узбічникомі́р(-ра), шунтомі́р (-ра).
«Шураль» (*шуровщик*) – шура́ль(-ля́).
Шуровка – 1) (*инструмент*) – шурни́к(-ка́); 2) (*шурование*) – шурува́ння.
Шуровщик-газовщик – шураль-газівни́к (-ка́).
Шуруп – шру́ба.
Шурф – шурф(-фу).
Шурфование – шурфува́ння.
Шуст (*род бурава*) – шуст(-ста́).
Шуфель – шу́фель(-фля), загрібни́к(-ка́).

Щ

Щебенка – щебри́на [скали́на (*ШС*)].
Щебенщик – щебрівни́к(-ка́) [скалля́р(-ра́) (ШС)].
Щебень – ще́бра [ска́лля (*ШС*)].
щ. кирпичный – груз(-зу).
Щека – 1) (*общее название*) – щока́; 2) (*боковая часть блока*) – жа́бка; 3) (*в дробителях*) – ще́лепа.
Щеколда – кля́мка.

Щелок, щелочь – луг(-гу).
Щелочность – лу́жність(-ности).
Щепа, щепка – тріска.
Щетина – щети́на.
Щетинщик – щети́нник(-ка).
Щетка – 1) (*общее название*) – щі́тка; 2) (*для расч. шерсти*) – дря́пка; 3) (*для расч. пеньки*) – де́ргавка.
Щеткодержатель – щітни́к(-ка́).
Щеточник – щітка́р(-ря́).
Щеточный – щітко́вий;
щ. машина – щіткува́лка;
щ. мастерская, фабрика – щітка́рня.
Щечный (*дробитель*) – щелепо́вий.
Щипальный – скубни́й, розскубни́й;
щ. машина, щипалка – скуба́лка.
Щипальщик, -ца – скубі́й(-бія́), скубі́йка.
Щипец (*крыши*) – причі́лок(-лка).
Щипцовый – 1) (*относ. к щипцу*) – причілко́вий; 2) (*двускатный – о кровле, стене*) – двосхи́лий.
Щипцы – 1) (*общее название*) – щи́пці(-ців); 2) (*для вытаск. гвоздей*) – обце́ньки(-ньок).
Щит – 1) (*общее название*) – щит(-та́); 2) (*в шлюзе*) – за́ставка; 3) (*сигнализация*) – табли́ця.
Щитовой (*рабочий на электр. станции*) – розподі́льничий.
Щиток – щито́к(-тка́).
Щуп – штир(-ря́), щуп(-па) (*Трх3*), [шип(-па́) (*Трх3*)].

Э

Эбонит – ебоні́т(-ту).
Эвакуация, эвакуирование (*ренте, трубки*) – висмоко́вування.
Эвтектический (*сплав*) – евтекти́чний.
Эжектор – викида́ч(-ча́), еже́ктор(-ра).
Экипаж – по́віз(-возу).
Экипировка (*паровоза*) – споря́дження.
Эккер – кутівни́ця, е́кер(-ра).
Эклиметр – схиломі́р(-ра), екліметр(-ра).
Экономайзер – економа́йзер(-ра).
Эконометр – еконо́метр(-тра).
Экран – екра́н(-на), за́стувач(-ча).
Экранирование – за́стування, екранува́ння.
Экогаусто(е)р – екса́ветер(-тра).
Эксикатор (*хим.*) – висушни́к(-ка́), екси́катор(-ра).
Экскаватор – екскава́тор(-ра) [землеко́пниця (*ШС*)].
Экопликация – ви́клад(-ду), експлікація.
Эксплозив (*взрывч. вещ.*) – вибухо́вина, експльози́в(-ву).
Экспозиция (*фото*) – експози́ція.
Экстинктор – вогнега́сник(-ка).
Экстракт – екстра́кт(-ту).
Экстракторная (*экстракт. отделение*) – екстра́кторня.
Экстраток – екстрастру́м(-му) [на́дструм (-му) (*ЕлС*)].
Эксцентрик – ексце́нтрик(-ка).
Элеватор – елева́тор(-ра).
Элеваторщик – елева́торник(-ка).
Электризация – електриза́ція, електризува́ння.
Электрик – еле́ктрик(-ка).
Электрификация – електрифіка́ція.
Электрический – електри́чний;
э. станция – електро́вня.
Электричество – еле́ктрика.
Электровоз – електроти́г(-га).
Электрод – електро́д(-да).
Электродвигатель – електрорушій(-ші́я).
Электродвижущая сила – електрозвору́шення.
Электроемкость – електроє́мність(-ности).
Электролиз – електроліза.
Электролит – електро́літ(-ту).
Электромагнит – електромагне́т(-та).
Электрометаллургия – електрометалю́ргія.
Электрометр – електро́метр(-тра).
Электромеханик – електромеха́нік(-ка).
Электромобиль – електромобі́ль(-ля).
Электромонтер – електромонте́р(-ра).
Электромотор – електромото́р(-ра).
Электрон – електро́н(-на).
Электроотрицательный – електровід'є́мний.
Электропередача – електропересила́ння.
Электропоезд – електропо́їзд(-да,-ду).
Электропроводчик – електропровідни́к(-ка́).
Электросварка – електрозва́рювання.
Электросверлилка – електросвердля́рка.
Электроскоп – електроско́п(-па).
Электростанция – електро́вня.
Электротележка (*багажная*) – електрові́зо́к(-зка).
Электротехник – електроте́хнік(-ка).
Элемент – елеме́нт(-та).
Элероны (*авио*) – кри́льця, елеро́ни(-нів).
Эллинг – е́лінг(-га).
Эллипограф – еліпсори́с(-са), еліпсо́граф (-фа).
Эмаль – скли́ця.
Эмульсатор – емульса́тор(-ра).
Эмульсионный (*способ передачи*) – емульсі́йний.
Эмульсор – ему́льсор(-ра).
Энергия (*физ.*) – ене́ргія, снага́.
Энзима, фермент – ферме́нт(-ту).

Эрлифт (*воздушный подъемник*) – повітропідо́йма, ерлі́фт(-та).
Эскиз – шкіц(-цу).
Эскизировка (*шаблонов*) – шкіцува́ння.
Эссенция – есе́нція.
Эста(о)када – естока́да.
Этаж – по́верх(-ху).
Этажерка – поличкй́(-чо́к).
Эталон – етальо́н(-на).
Этернит (*шифер искусственный*) – етерні́т (-ту).
Этикетка – на́личко, етике́та.
Эфель (*горн.*) – е́фель(-лю).
Эфир – ете́р(-ру).
Эффективность (*аппаратов*) – ефекти́вність (-ности).

Ю

Юбка (*изолятора*) – остр і́шок(-шка).
Юбочный (*изолятор*) – остр і́шковий.
Ювелир – ювел і́р(-ра).
Ювелирный – ювел і́рний;
ю. мастерская – ювел і́рня.
Юстировка (*матрицы*) – юстува́ння.
Юфть (*кожев.*) – ю́хта.

Я

Яблоко (*шпица*) – я́блуко.
Ядовитый (*газ*) – отруйни́й.
Ядро – 1) (*общее название – напр. сечения, кладки*) – ядро́; 2) (*мола, насыпи, плотины*) – стри́жень(-жня).
Язык – 1) (*общее название – напр. огня, сопла*) – язи́к(-ка́); 2) (*во врубках*) – клин(-на); 3) (*для захватыв. штанги*) – за́чіпень(-пня).
Язычковый (*тахометр*) – язичко́вий.
Яйцо (*сорт угля*) – яйце́.
Якорь – 1) (*речн., морск.*) – кі́тва; 2) (*анкер для укрепления кладки*) – а́нкер(-ра), я́кір (-кора); 3) (*динамомашины*) – ви́творець (-рця).
Яма (*общее название*) – я́ма;
я. зольная, зольник – попільни́к(-ка́).
Ямкозакрыватель – ямкозагорта́ч(-ча́).
Ямкокопатель – ямкокопа́чка.
Ямный (*станок строг.*) – ямови́й.
Ямщик (*рабочий торфяник*) – кида́льник (-ка), ямка́р(-ря́).
Ярлык – на́личко.
Ярмо (*магнита*) – ярмо́.
Ярунок (*наугольник в 45*) – півку́тник(-ка) [навскі́сник(-ка) (*ШС*)].
Ярус (*фильтра*) – оса́да.
Яс (*горн.*) – но́жиці(-жиць).
Ясень – 1) (*название породы*) – я́сен(-на); 2) (*как строит. материал*) – ясени́на.
Яхта – яхт(-ту, -та).
Ячейка – 1) (*общее название*) – чару́нка; 2) (*кабинка выключателя*) – комі́рка.
Ящик – 1) (*закрытый со всех сторон*) – скри́ня, скри́нька (*умен.*); 2) (*неплотный, закрытый не со всех сторон*) – я́щик(-ка); 3) (*форма для выведения кладки*) – ко́роб (-ба);
я. инструментальный – справи́льниця;
я. выдвижной – шухля́дка;
я. запрудный – мана́х(-ха), скри́ня зага́тна;
я. гасильный, творило – каланиця [гліца́рня (*ШС*)];
я. канатный (*на судах*) – койло́вище.

ВАТ «Поліграфкнига»
корпоративне підприємство ДАК «Укрвидавполіграфія»
03057 Київ, вул. Довженка, 3

Підп. до друку 16. 12. 2008. Формат 70×100/16. Папір офс. Друк офс.
Ум. друк. арк. 16,0. Наклад 1000 прим. Зам. № 8-698.